

Adevărul

DESPRE

MIȘCAREA ADVENTISTĂ

- **trebuie să ținem Legea ?**
- **Duminica sau Sabatul ?**
- **a venit Domnul Hristos în 1844?**
- **cine a fost Ellen G. White ?**

PAUL DAN

Redactare: Narcis DOROBANȚU
Teofil RĂȘCANU
Tehnoredactare: Teofil RĂȘCANU
Coperta: Emi PAVEL

© 2002 PAUL DAN

Toate drepturile rezervate. Este interzisă reproducerea integrală sau parțială a cărții, fără permisiunea scrisă a autorului.

Editura Alfa-Omega

Str. Dragoș Vodă Nr. 76

Sector 2 București

Tel./Fax: 021-210.52.36

Tel.: 021-212.06.44

E-mail: tipoao@rdsnet.ro

Prima ediție

Tiraj: 3.100 exemplare

ISBN 973-85769-0-3

Cuprins

Scurtă prefață	pag. 3
Scurt istoric al Mișcării adventiste de ziua a șaptea	pag. 5
Deosebirea dintre lege și har	pag. 8
Trebuie să ținem legea?	pag. 20
Trebuie să ținem sabatul?	pag. 59
Doctrina adventistă despre curățirea sanctuarului ceresc și a judecății de cercetare	pag. 84
Doctrina adventistă neagă existența sufletului	pag. 102
Doctrina adventistă neagă existența iadului	pag. 122
Dieta adventistă	pag. 141
Cine a fost Ellen G. White?	pag. 152
Este mișcarea adventistă o sectă?	pag. 206
Referințe și note	pag. 228
Bibliografie	pag. 240

Scurtă prefață

Scopul cu care a fost scrisă această carte:

- Pentru a ajuta comunitatea evanghelică să înțeleagă **în mod obiectiv** istoricul și doctrina mișcării adventiste, inclusiv viața și personalitatea lui Ellen G. White, care a jucat rolul cheie în această mișcare.

- Ca răspuns la literatura de referință adventistă, în mod special la scrierile lui Ellen White și la confesiunea de credință adventistă¹, care se ocupă îndeaproape de creștinismul neadventist, printre care și cel evanghelic. În democrație există libera circulație a ideilor, iar demersul adventist folosește această libertate, exprimând idei și opinii, adeseori dure, despre Biserica creștină. Mergând pe același principiu democratic, am scris această carte, ca un răspuns la preocuparea adventistă de a-i convinge pe evanghelici, și nu numai, că adventismul ar fi singura formă viabilă de creștinism. Trebuia să apară și o astfel de carte, din perspectiva evanghelică, pentru a oferi un răspuns scris, care a fost amânat de foarte mult timp.

- Pentru a-i oferi oricărui adventist intrerestat date noi despre Ellen G. White și mărturiile uimitoare ale unor foști pastori adventiști. Am folosit expresia „adventist intrerestat“, pentru că nu forțăm nici un adventist să citească această carte.

- Pentru informarea oricărui cititor preocupat de mișcările religioase contemporane cu privire la mișcarea adventistă.

Această carte nu are scopul de a-i denigra pe credincioșii adventiști.

Mai este un grup de oameni căruia i se adresează cartea aceasta. Este vorba despre acei creștini care, indiferent în ce biserică se află, nu experimentează plinătatea vieții în Hristos. Ei înțeleg viața creștină ca pe un set de reguli, ca pe o povară sau ca pe o ocazie în care să se manifeste puterea lor religioasă. Așa cum va rezulta din diferite pasaje ale cărții, viața creștină înseamnă Hristos. Viața creștină înseamnă moartea eului nostru, indiferent de „calitățile“ lui, și trăirea lui Hristos în noi (Gal. 2:20). Viața creștină înseamnă o relație vie, personală, prin Duhul Sfânt, cu Hristos, Mântuitorul, Domnul și Cel mai bun prieten, Dumnezeu întrupat. Viața creștină înseamnă să rămânem în dragostea Lui (Ioan 15:9).

Îi mulțumesc lui Dumnezeu, pentru favoarea pe care mi-a făcut-o, de a scrie această carte, care atinge elemente de bază în doctrina nou-testamentală. Le mulțumesc pe aceasta cale bisericilor baptiste „Cuvântul Adevărului“, „Speranța“, „Sfânta Treime“, „Betania“ din La Habra – SUA, precum și fraților de pretutindeni, care s-au rugat pentru ca eu să pot finaliza

acest proiect. Îi mulțumesc soției, pentru încurajări și rugăciune, și fetițelor mele, care s-au rugat pentru mine în tot acest timp.

Îi mulțumesc lui Daniel Coteanu, pentru culegerea textului și pentru remarci, iar prietenilor mei, Victor Toculeț, Nelu Istrate, Timotei Mitrofan, pentru observațiile lor. Aceleași mulțumiri lui Mihai Socoteanu, pentru sugestii și citirea parțială a manuscrisului.

Le mulțumesc surorilor Carmen Zamfir, Mariana Ologeanu și Liliana Mărgulescu, pentru corectarea adusă manuscrisului.

Îi mulțumesc lui Cristi Tepeș, de la TVR, pentru ajutor în documentarea prin Internet.

Mulțumesc echipei de la Editura și Tipografia Alfa-Omega: Martin Mallette, Narcis Dorobanțu, Teofil Rășcanu și tuturor ceilalți, pentru redactare, tehnoredactare și tipărire.

Îi mulțumesc lui Emi Pavel, pentru designul copertii.

Paul Dan

București, august 2002

Cartea aceasta exprimă convingerile mele personale, ca lector în apologetică creștină, și nu implică bisericile baptiste, alte biserici evanghelice sau Alianța Evanghelică din România!

Scurt istoric al Mișcării Adventiste de Ziua a Șaptea

Următoarele date sunt prelucrate din cărțile: „The Kingdom of the Cults“, de Walter Martin, și „Biserica Adventistă și criticii ei“, de Aron Moldovan.

• Creștinismul european și american în secolul al XIX-lea

Pe tot parcursul secolului al XIX-lea, America și Europa au fost frământate de o puternică activitate religioasă. Așteptarea ca Domnul să revină a devenit subiectul numărului unu pentru cei de atunci. Ziarele vremii publicau pe prima pagină articole teologice și dezbateri cu privire la revenirea Domnului Hristos. Oameni simpli și profesori universitari își ofereau opiniile. Această atmosferă a atins apogeul prin baptistul William Miller.

• William Miller, exponent al mesajelor despre venirea Domnului

William Miller era pastor baptist și rezident al localității Lower Hampton din statul New York. În anul 1818, el a afirmat cu încredere că în 25 de ani (adică în anul 1843), Domnul Hristos va veni din nou. Preocuparea lui Miller față de revenirea Domnului Hristos a fost atât de intensă, încât a dat naștere „Mișcării milleriste“. În cadrul acestei mișcări, Ellen White, o adolescentă de 17 ani, devine cea mai ardentă ucenică a lui Miller.

• Miller stabilește niște date cu privire la venirea Domnului

William Miller a prezis că Domnul Hristos va veni în perioada martie 1843 – martie 1844. Trebuie să înțelegem că, înainte de anul 1843, timp de ani de zile Miller a cutreierat America și a conferențiat despre acest subiect, creând o puternică așteptare în inima oamenilor.

• Dezamăgirea și marea dezamăgire

În perioada stabilită de Miller, martie 1843 – martie 1844, nu s-a împlinit nimic din ceea ce prezisese el. Faptul acesta a creat dezamăgire destul de mare și confuzie. Miller a încercat să se retragă din aceste preocupări, dar discipolii lui au mai fixat o dată pentru revenirea lui

Hristos, și anume 22 octombrie 1844. Miller a subscris, în cele din urmă, la cea de-a doua prezicere. Când însă nici ce-a de-a doua prezicere nu s-a împlinit, întreaga mișcare milleristă a intrat într-un haos numit de istorici „marea dezamăgire“. Imediat a doua zi după 22 octombrie, un millerist pe nume Hiram Edson are o viziune, în care Îl vede pe Domnul Hristos trecând din locul sfânt în locul prea sfânt al cerului. Prietenul lui Edson, O.R.L. Crosier, preia elementele viziunii și le dezvoltă într-o doctrină. Totuși, mulți au părăsit mișcarea milleristă, dar o parte au rămas. Ellen White are niște viziuni, în urma cărora confirmă viziunea lui Edson și spune că liderii mișcării milleriste au înțeles greșit semnificația evenimentului promovat de Miller.

- **William Miller retractează totul**

Văzând că nici cea de-a doua prezicere nu s-a împlinit, William Miller a retractat totul și i-a îndemnat și pe ceilalți lideri milleriști să îi urmeze exemplul. La un timp relativ scurt după aceste lucruri, William Miller moare.

- **Ellen G. White face să renască mișcarea milleristă, transformând-o în mișcarea adventistă**

Ellen White are o serie de viziuni și, în ani de zile, reușește ca, împreună cu alți lideri, din frânturile mișcării milleriste, să închege mișcarea adventistă. Liderii care au format mișcarea adventistă sunt Ellen și James White, O.R.L. Crosier, Joseph Bates, J.N. Loughborough și Uriah Smith. Formarea mișcării a durat aproape 20 de ani (1844-1863). În mod oficial, adventismul s-a constituit ca mișcare în anul 1863, în localitatea Battle Creek, statul Michigan. Sediul general adventist a primit numele de Conferința Generală.

- **Activitatea lui Ellen G. White în cadrul mișcării adventiste**

Ellen White devine atât vizionara mișcării adventiste, cât și autoarea lor cea mai prolifică. În ciuda unei sănătăți șubrede, ea activează timp de 70 de ani, extinzând personal mișcarea și în afara Americii.

- **Mișcarea adventistă, de la Ellen G. White până în prezent**

Așa cum notează profesorul Aron Moldovan, mișcarea adventistă a trecut prin tot felul de încercări și zguduiri în istoria ei, una dintre cele mai mari fiind apariția unei aripi dizidente,

numită Mișcarea adventistă reformată. Mișcarea adventistă (nu cea reformată) are o activitate elaborată în domeniile mass media, sănătate, educație.

Acest scurt istoric a fost prezentat din perspectiva adventistă. Natura doctrinei adventiste, precum și cine a fost Ellen White în realitate, fac obiectul acestei cărți.

Așa cum am spus în prefață, cartea este scrisă în primul rând pentru ca evanghelicii să poată cunoaște în mod obiectiv elemente de istorie și de doctrină adventistă, precum și lucrarea și personalitatea lui Ellen White.

Credincioșii adventiști care au dubii nemărturisite cu privire la doctrina adventistă, precum și tinerii adventiști cărora le place să fie corect informați, vor găsi în această carte lucruri documentate și inedite.

Ori de câte ori în această carte se folosește cuvântul „adventist“ în sens critic, se face referire la adventistul militant.

Pe parcursul întregii cărți, ori de câte ori se folosește cuvântul „lege“, conotația este pur religioasă și nu se referă la legile emise de stat, care guvernează viața socială.

Deosebirea dintre lege și har

- Legea și harul înseamnă același lucru?
- Legământul Vechi și Legământul Nou înseamnă același lucru?
- Legământul Vechi și Legământul Nou ne pun în aceeași relație cu Dumnezeu?
- Cum se interpretează Scriptura? Prin prisma Vechiului sau a Noului Testament?

Contrastul dintre lege și har

Înainte de a aborda diferite texte din Scriptură, consider util să avem o vedere panoramică, urmărind tabelul de mai jos, cu privire la lege, care intră în contrast cu harul.

LEGEA

Legea pune accent pe ceea ce face omul

Legea pune accent pe persoana omului, în ceea ce privește trăirea mântuirii. Legea îl face pe om merituos.

Legea spune că omul trebuie să își câștige mântuirea. Legea nu face pe nimeni de-săvârșit, deoarece ea este o simplă poruncă, și nu o putere

Legea condamnă păcătosul, chiar dacă a călcat o singură poruncă

Legea, chiar ținută,

HARUL

Harul pune accent pe ceea ce face Dumnezeu, și anume

că El a pus în contul nostru ținerea legii de către Hristos. Harul pune accent pe persoana lui Hristos, în ceea ce privește trăirea mântuirii. Harul exclude orice merit al omului

Harul dă mântuirea în dar

Harul îi face desăvârșiți (maturi) pe cei ce îl primesc, deoarece transferă asupra lor sfințenia lui Hristos, prin puterea Duhului Sfânt. Harul îl ridică pe păcătos din orice fel de stare

Harul îl duce în cer pe

nu duce pe nimeni în cer. Legea doar îi arată omului, în mod constant, greșelile lui

cel mântuit. Harul îndreaptă spre îndurarea și iertarea lui Dumnezeu

Ce este legea? Celor credincioși nu le este greu să înțeleagă ce este legea. Legea înseamnă cărțile lui Moise sau, într-un sens foarte rezumativ, cele 10 porunci. Legea este și conținutul Vechiului Legământ. Pavel, în general, când vorbește despre lege în epistolele sale, se referă la porunci sau la ținerea lor. Legea mai are și sensul de efort uman în trăirea vieții de sfințenie, fără harul lui Dumnezeu.

Ce este harul? Un dicționar¹ definește harul ca fiind dispoziția binevoitoare a lui Dumnezeu față de noi. Conform unui alt dicționar², harul este acel lucru care provoacă plăcere, bucurie sau trecere înaintea cuiva. Când Dumnezeu ne dăruiește iertare și viață veșnică prin har, Lui îi face plăcere să facă acest lucru: „*Ne-a rânduit mai dinainte să fim înfiați prin Isus Hristos, după buna plăcere a voiei Sale, spre lauda slavei harului Său pe care ni l-a dat în Prea Iubitul Lui*” (Efes. 1:5-6). În felul acesta, noi am câpătat trecere înaintea Lui. Harul, în esența lui, înseamnă punerea în contul nostru a meritelor Domnului Isus, fără ca Dumnezeu să aștepte ca noi să fim vrednici de darul Său. Harul primit ne duce însă la o viață vrednică.

Pe parcursul acestui capitol, cel mai folositor este să reținem următorul aspect al harului: Dumnezeu a pus în contul nostru meritele lui Hristos. Aceasta are o aplicație directă cu privire la ținerea legii. În noul legământ, Dumnezeu a pus deja în contul nostru ținerea legii înfăptuită de Hristos.

Deosebirea dintre lege și har în evanghelii Noutatea harului

Fariseii contestau felul de a trăi al Domnului Hristos și al ucenicilor. Pornind de la o discuție pe această temă cu fariseii, Domnul Hristos le arată acestora un lucru pe care ei nu îl cunoșteau, și anume **harul lui Dumnezeu**.

„*Ei I-au zis: Ucenicii lui Ioan, ca și ai Fariseilor, postesc des, și fac rugăciuni, pe când ai Tăi mănâncă și beau. El le-a răspuns: „Oare puteți face pe nuntași să postească în timpul când mirele este cu ei? Vor veni zile când va fi luat mirele de la ei; atunci vor posti în acele zile. Le-a spus și o pildă: nimeni nu rupe dintr-o haină nouă un petec, ca să-l pună la o haină veche; altminterlea, rupe și haina cea nouă, și nici petecul luat de la ea, nu se potrivește la cea veche. Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi; altminterlea, vinul cel nou sparge burdufurile, se varsă, și burdufurile se prăpădesc; ci vinul nou trebuie pus în burdufuri noi, și*

amândouă se păstrează. Și nimeni, după ce a băut vin vechi, nu voiește vin nou, căci zice: «Este mai bun cel vechi» (Luca 5:33-39).

Discuția Domnului Hristos cu fariseii clarifică și pentru noi deosebirea dintre lege și har. Domnul Hristos împlinise legea și inaugura sub ochii ucenicilor o viață trăită prin har. **El arată limpede faptul că harul și legea nu pot fi amestecate și nu pot exista împreună.** Domnul Hristos dă trei exemple, pentru a susține ceea ce spune:

1. Nuntași nu postesc în timpul nunții. În această ilustrație, nunta reprezintă viața de har împreună cu Domnul Hristos – mirele. Postul în timpul nunții reprezintă neputința legii de a da libertatea și bucuria, pe care le aduce numai Hristos. **Legea și harul nu merg împreună.**

2. O haină veche nu se repară cu un material tăiat de la o haină nouă. Când ai o haină nouă, renunți la cea veche. În acest exemplu, legea reprezintă haina veche, iar harul reprezintă haina nouă. Nu se poate pune un petec de har la o viață sub lege. **Trăirea sub lege trebuie înlocuită cu trăirea prin har.**

3. În burdufurile vechi nu se pune vin nou, deoarece, prin fermentare, presiunea va sparge burdufurile vechi. Vinul cel nou se pune în burdufuri noi. În acest exemplu, vinul cel nou reprezintă harul, iar burdufurile noi reprezintă o ființă înnoită de harul lui Dumnezeu. **Harul nu poate coexista cu o persoană neregenerată de Hristos,** care este reprezentată de burduful vechi. Pentru un om nenăscut din nou, harul este perceput ca libertinism. De fapt, însuși Domnul Hristos a fost acuzat de farisei că este un „liberal” (Luca 7:34). În realitate, problema era la ei, deoarece, așa cum spune Scriptura, fariseii și cărturarii au făcut zadarnic planul lui Dumnezeu cu privire la ei (Luca 7:30).

Domnul Hristos scoate în evidență diferența dintre lege și har, în felul următor: „Și nimeni, după ce a băut vin vechi nu voiește vin nou, căci zice: «Este mai bun cel vechi»”. Așa cum am văzut, vinul cel vechi reprezintă legea, vinul cel nou reprezintă harul. Cel care este îndoctrinat în lege nu mai poate primi ușor harul lui Dumnezeu. Aceasta trebuie să ne dea de gândit.

Domnul Hristos arată faptul că harul este ceva nou. În predica de pe munte, Mântuitorul ne demonstrează faptul că harul operează la nivelul cel mai lăuntric (de simțăminte și motivații), pe când legea pune accentul pe lucruri exterioare. Iată un exemplu: „Ați auzit că s-a zis celor din vechime: «Să nu preacurvești». Dar Eu vă spun că ori și cine se uită la o femeie, ca s-o poftescă, a și preacurvit cu ea în inima lui” (Matei 5:27,28).

Harul și legea sunt compatibile în ceea ce privește scopul (adică sfințirea), dar sunt incompatibile în ceea ce privește felul în care ajungi la sfințire. Legea îți cere să te sfințești prin efortul tău, **harul îți răstignește eul, pentru ca să te poată sfinți Hristos.**

Și apostolul Ioan surprinde deosebirea dintre lege și har: „Căci legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos” (Ioan 1:17). Dacă harul ar fi tot una cu legea, Ioan nu ar mai fi menționat faptul că harul a venit prin Isus Hristos. Conjunția adversativă „dar”, din versetul menționat, arată clar faptul că harul și legea sunt două lucruri diferite, care se exclud reciproc.

Harul a fost anunțat în Vechiul Testament și împlinit în Noul Testament

Într-adevăr, harul era un element nou pentru cei din vremea Domnului Hristos, dar a fost anunțat în Vechiul Testament. Concepte nou-testamentale ca: Mesia, credința, tăierea împrejur cu inima, o inimă nouă, harul, Dumnezeu ca Tată, sunt anunțate în Vechiul Testament, dar sunt efectiv împlinite în Noul Testament. Legea a fost lăsată, pentru a-L anunța pe Mesia și a conduce la Mesia. **Nu a fost niciodată intenția lui Dumnezeu ca legea să înlocuiască rolul lui Mesia.**

În Vechiul Testament, sunt două persoane care au beneficiat în mod expres de harul lui Dumnezeu: Avraam și David. Domnul Hristos folosește adesea exemplul lui David. În cazul lui, harul lui Dumnezeu manifestat față de acesta reprezintă **o excepție** pe care o face Dumnezeu în Vechiul Legământ. Apostolul Pavel, când prezintă grandioasa teologie a harului lui Dumnezeu în Epistola către romani, îi folosește ca exemple pe Avraam și pe David. Harul este inițiat în Vechiul Testament, dar expus în toată măreția lui în Noul Testament.

Deosebirea dintre lege și har în epistole Legea și harul se exclud reciproc

Nu este întâmplător faptul că apostolul Pavel începe aproape fiecare epistolă cu termenul **har**. În Rom. 11:6, Pavel ne spune că, dacă primează faptele, harul nu mai este har, iar dacă primează harul, mântuirea nu este prin fapte. Aceasta ne arată într-un mod limpede faptul că harul și legea sunt incompatibile.

În Gal. 2:21, Pavel scrie că legea face zadarnic harul lui Dumnezeu. **Atât primirea, cât și păstrarea neprihăririi, se fac prin har.** Nu putem să începem viața de credință prin har și să o continuăm prin lege! Apostolul Pavel spune: „Sunteți așa de nechibzuiți? După ce ați început prin Duhul, vreți acum să sfârșiți prin firea pământească?” (Galateni 3:3). Din cauza trăirii prin lege, sfârșim prin firea pământească.

Nu putem aduce schimbare în Biserică, prin predicarea legii. Legea va aduce schimbări temporare, de suprafață (legalism), pe când harul schimbă din interior în afară oamenii, care vor trăi diferit, datorită naturii înnoite. De aceea, harul și legea se exclud reciproc.

În Efes. 2:8-9, ni se spune că am fost mântuiți prin har și prin credință, nu prin fapte (pentru ca nimeni să nu se laude) – faptele fiind o aluzie la lege.

Pavel îl sfătuiește pe urmașul său, Timotei, să se întărească în harul care este în Hristos Isus (2 Tim. 2:1). Pavel știa că doar harul îl va ajuta pe Timotei să își îndeplinească misiunea.

În epistola scrisă evreilor, Pavel avertizează: „*Luați seama bine ca nimeni să nu se abată de la harul lui Dumnezeu, pentru ca nu cumva să dea lăstari vreo rădăcină de amărăciune, să vă aducă tulburare, și mulți să fie întinați de ea*“ (Evr. 12:15). De ce insistă Pavel atât de mult cu privire la har în ceea ce-i privește pe evrei? Pentru că trăirea prin har nu este o opțiune, ci o necesitate. Este singura cale posibilă de a-I fi plăcuți lui Dumnezeu, fie evrei, fie neamuri.

Deosebirea dintre lege și har, reflectată în explicarea Scripturii

Este foarte folositor să înțelegem cum se face teologie în cadrul mișcării adventiste. Dacă avem acest lucru clar în mintea noastră, ne va fi ușor să vedem de ce teologii adventiști gândesc diferit față de evanghelici. Teologii evanghelici abordează Scriptura din perspectiva Noului Testament. În contrast cu aceștia, teologii adventiști abordează Scriptura prin prisma Vechiului Testament. Astfel, doctrina Noului Testament este modificată de teologii adventiști, potrivit cu perspectiva vechi-testamentală. Lucrul acesta este o serioasă eroare a teologiei adventiste. Când se face abstracție de concluziile finale ale Noului Testament, se ajunge la negarea harului și a eficienței jertfei Domnului Hristos. Iată exemplificat acest lucru, chiar de către apostolul Pavel, în 2 Cor. 3:14-18:

„*Dar ei au rămas greoi la minte: căci până în ziua de astăzi, la citirea Vechiului Testament, această măhramă rămâne neridicată, fiindcă măhrama este dată la o parte în Hristos. Da, până astăzi, când se citește Moise, rămâne o măhramă peste inimile lor. Dar, ori de câte ori vreunul se întoarce la Domnul, măhrama este luată. Căci Domnul este Duhul; și unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia. Noi toți privim cu fața descoperită, ca într-o oglindă, slava Domnului, și suntem schimbați în același chip al Lui, din slavă în slavă, prin Duhul Domnului.*“

În acest paragraf, Pavel ne spune că israeliții nu înțeleg rostul Vechiului Testament. Scopul scrierilor Vechiului Testament era pregătirea poporului pentru venirea lui Mesia. Din

momentul venirii lui Mesia, Vechiul Testament trebuie citit ca o carte ale cărei cerințe și profeții **sunt împlinite**. Versetul 18 exemplifică: „*Noi toți privim cu fața descoperită, ca într-o oglindă, slava Domnului, și suntem schimbați în același chip cu al Lui, din slavă în slavă, prin Duhul Domnului*“. **Așadar, Vechiul Testament se citește văzându-L în paginile lui pe Hristos, nu simboluri sau cerințe pe care, oricum, nu le putem împlini.**

De ce totuși unii, citind Scriptura, rămân în minte cu porunci și cu alte lucruri asemănătoare cu acestea, și nu cu persoana lui Hristos? Versetul 16 ne dă răspunsul: „*Dar, ori de câte ori vreunul se întoarce la Domnul, măhrama este luată*“. Acești oameni, probabil, nu au o întoarcere reală la Dumnezeu.

Pentru noi, cei de astăzi, atât evenimentele Vechiului Testament, cât și ale Noului Testament, s-au petrecut în trecut. Astfel, nu putem aborda Vechiul Testament făcând abstracție de Noul Testament. Iată câteva exemple concrete de probleme existente în teologia adventistă, din cauza ignorării perspectivei nou-testamentale asupra Scripturii:

- Omul, în perspectiva adventistă, dispare ca existență după moarte. Doctrina adventistă neagă existența sufletului ca entitate de sine stătătoare. În Vechiul Testament, omul este în general abordat ca o unitate, în timp ce, în Noul Testament, accentul cade în mod egal și pe alcătuirea lui. Noul Testament vorbește clar despre ființa umană, ca fiind duh, suflet și trup (1 Tes. 5:23).

- În doctrina adventistă, legea este norma, nu harul lui Dumnezeu. Legea este dominantă în Vechiul Testament, în timp ce Noul Testament pune accentul pe harul lui Dumnezeu. Harul și legea sunt lucruri diferite, care nu pot coexista.

- Doctrina adventistă le cere credincioșilor întoarcerea la lege, punându-i în situația imposibilă de a ține legea. În Noul Testament, mântuirea este văzută ca intervenția lui Dumnezeu prin Hristos în favoarea omului. Omului nu i se cere ținerea legii, ci răstignirea eului, care lasă loc trăirii lui Hristos în noi. **Hristos ține legea în noi.**

Doctrina adventistă neagă existența iadului, spunând că cei răi vor fi doar anihilați. Existența sufletului după moarte nu este clarificată în Vechiul Testament. Se știa că sufletul omului merge în locuința morților, în timp ce, în Noul Testament, Domnul Hristos ne arată că după moarte există două destine clare: fericire veșnică cu Dumnezeu și chin veșnic în lacul de foc.

Deosebirea dintre lege și har implică deosebirea dintre legământul vechi și cel nou

Deosebirea dintre lege și har este reflectată foarte puternic și în deosebirea dintre legământul vechi și cel nou. Legământul vechi înseamnă stabilirea unei relații cu Dumnezeu bazată pe legea mozaică. Legământul cel nou înseamnă stabilirea unei relații cu Dumnezeu, bazată pe harul lui Dumnezeu. Așa cum legea și harul sunt total diferite, tot așa și cele două legăminte sunt diferite.

Noul legământ și creștinii dintre neamuri

Noul legământ, când este exprimat pentru creștinii dintre neamuri, este foarte simplu: *“Destoinicia noastră, dimpotrivă, vine de la Dumnezeu care ne-a făcut în stare să fim slujitori ai unui **legământ nou**, nu al slovei, ci al Duhului, căci slova omoară dar Duhul dă viața”* (2 Cor. 3:5,6).

Conform acestui verset, noul legământ pentru creștinii dintre neamuri înseamnă prezența și lucrarea Duhului Sfânt, care te conduce pas cu pas, și nu un set de reguli ale legii, care trebuie împlinite. Duhul Sfânt împlinește cerințele legii în noi (Rom. 8:4).

Duhul Sfânt este sigiliul noului legământ: *„Și voi, după ce ați auzit cuvântul adevărului (Evanghelia mântuirii voastre), ați crezut în El, și ați fost pecetluitți cu Duhul Sfânt, care fusese fâgăduit, și care este o arvună a moștenirii noastre, pentru răscumpărarea celor câștigați de Dumnezeu, spre lauda slavei Lui”* (Efes. 1:13).

Noul legământ și creștinii dintre evrei

În cartea proorocului Ieremia (31:31-33), Dumnezeu anunță un nou legământ cu poporul Israel. De ce un nou legământ? Pentru că Israel a falimentat complet în relația cu Dumnezeu, neputând să-și îplinească partea din legământ în ceea ce privește ținerea legii. Tema e reluată în Evrei 8:6-13. **Să nu uităm faptul că epistola le este scrisă creștinilor evrei, Pavel folosind elemente și un limbaj specific evreilor.**

„Dar acum Hristos a căpătat o slujbă cu atât mai înaltă, cu cât legământul al cărui mijlocitor este El e mai bun, căci este așezat pe fâgăduințe mai bune. În adevăr, dacă legământul dintâi ar fi fost fără cusur, n-ar mai fi fost vorba să fie înlocuit cu un al doilea. Căci ca o muștrare a zis Dumnezeu lui Israel: „Iată, vin zile, zice Domnul, când voi face cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda un legământ nou“.

Aici sunt arătate trei lucruri care țin de trecerea de la vechiul la noul legământ, **cu privire la Israel.**

1. Noul legământ este mediat de Hristos și are fâgăduințe mai bune.

2. Vechiul legământ era centrat pe viața exterioară, în timp ce noul legământ este centrat pe viața lăuntrică, pe motivații ale inimii: *„Voi pune legile Mele în mintea lor, și le voi scrie în inimile lor“* (v. 10).

3. Anunțarea unui nou legământ presupune înlocuirea celui vechi.

Ce semnificație au expresiile Vechiul și Noul Testament?

Toți știm că cele două titluri ale Scripturii (Vechiul și Noul Testament) reprezintă esența celor două părți ce compun Biblia. Numele „Vechiul și Noul Testament“ au fost puse de oameni în acord cu conținutul celor două părți ale Sfintei Scripturi. Conform limbilor ebraică și greacă, în care a fost scrisă Biblia, cuvântul „testament“ poate fi tradus și cu termenul „legământ.“ Astfel, putem pune în loc de Vechiul Testament – „Vechiul Legământ“ și în loc de Noul Testament – „Noul Legământ“. „Legământ“ înseamnă contract, iar contractul presupune două părți, care se angajează reciproc să respecte termenii contractului.

Așadar, Dumnezeu și omul au intrat în această formă de contract, numită „legământ“. Aspectul cel mai interesant îl constituie faptul că, în noul legământ, termenul folosit pentru relația Dumnezeu – om este un termen special. Acest cuvânt în limba greacă este „diateke“³, ceea ce înseamnă contract între două părți, dar una dintre părți este atât de proeminentă, încât, încheind contractul cu partea foarte slabă, este nevoită să preia și responsabilitățile părții slabe. Exact așa este relația dintre Dumnezeu și omul păcătos, în lumina Noului Testament. Dumnezeu este prea mare și prea sfânt, iar omul este prea mic și prea păcătos, prin urmare legământul (sau contractul) nu poate fi făcut.

Dumnezeu găsește o soluție. În loc să-i ceară omului să-și respecte partea sa din contract, ca în Vechiul Legământ, îi face promisiunea că El va împlini totul. Ceea ce îi rămâne omului de făcut este recunoașterea păcătoșeniei și nevredniciei lui. Acesta este harul lui Dumnezeu. Dumnezeu are cerințe față de om, dar tot El împlinește aceste cerințe în favoarea omului. Atenție, însă! Nu oricine beneficiază de har, ci doar cei smeriți, cei ce se umilesc înaintea Lui. *„Dumnezeu stă împotriva celor mândri, dar dă har celor smeriți“* (Iac. 4:6).

Mai este un lucru important: Dumnezeu nu face această favoare în mod artificial. Între Dumnezeu și om a fost cineva care a preluat toată datoria omului în contractul cu Dumnezeu. Acesta a fost Fiul lui Dumnezeu, Domnul Isus Hristos. El este mijlocitorul noului legământ. El este Acela care le aduce oamenilor harul lui Dumnezeu. Deci noul legământ sau

legământul harului este o favoare înfinită făcută de Dumnezeu, cu prețul morții Fiului Său. Ca atare, cine a primit cu adevărat harul lui Dumnezeu nu-și permite să trăiască în mod ușuratic. Cine nu a înțeles harul lui Dumnezeu și acuză că harul îndeamnă la trăire în păcat, de fapt îl acuză pe Dumnezeu, pentru că El este autorul harului. A spune că harul îndeamnă la păcat este o blasfemie. Pavel spune că osânda unor astfel de oameni este dreaptă (Rom. 3:8).

Contrastul dintre vechiul și noul legământ

Vechiul Legământ a fost făcut între Dumnezeu și Israel. Dumnezeu este suveranul absolut, iar Israel promite să asculte de Împăratul lui. În acest legământ, ambele părți își iau angajamentul să respecte termenii legământului. Legământul dintre Dumnezeu și Israel este ca un act oficial, cu consecințele de rigoare.

Noul Legământ este între Dumnezeu și Domnul Hristos în favoarea omului păcătos, fie iudeu, fie dintre neamuri. Omul credincios nu intră în legământ, ci doar beneficiază de legământul dintre Tatăl și Fiul în favoarea noastră. În noul legământ, Dumnezeu devine Tatăl nostru. Omul păcătos este adoptat în familia lui Dumnezeu și capătă dreptul de copil al lui Dumnezeu. Relația în noul legământ este o relație de familie, de dragoste. Neascultarea copilului lui Dumnezeu aduce după sine disciplinarea, nu însă și pierderea calității de copil al lui Dumnezeu.

În **vechiul legământ**, mediatorul (mijlocitorul) dintre Dumnezeu și Israel a fost Moise, un om ca noi.

În **noul legământ**, Mediatorul este Domnul Hristos.

Locul în care Dumnezeu a făcut legământ cu Israel a fost Sinai.

Locul noului legământ a fost Golgota, parte din muntele Sion.

Atmosfera la încheierea **vechiului legământ** la Sinai a fost înfricoșătoare pentru Israel.

Atmosfera la încheierea **noului legământ** la Golgota a fost plină de suferință pentru Fiul lui Dumnezeu, noi fiind doar beneficiari.

Preoția care urma să medieze (mijlocească) aplicarea **vechiului legământ** era omenească, imperfectă și temporară.

Preoția care mediază (mijlocește) aplicarea **noului legământ** se restrânge doar la persoana Domnului Hristos. El este Marele nostru Preot desăvârșit, având o preoție veșnică.

Jertfele aduse pentru călcarea vechiului legământ erau, la rândul lor, imperfecte – animale. Sângele jertfelor animale doar acoperea păcatul.

Jertfa adusă în noul legământ este desăvârșită, deoarece este jertfa Fiului lui Dumnezeu. Sângele lui Hristos șterge orice păcat.

Consecințele nerespectării legământului de către Israel au fost dezastruoase și sunt vizibile și în prezent.

Consecințele nerespectării legământului de către omul credincios pot duce chiar la moarte, dar nu la pierderea mântuirii.

Teologii adventiști încearcă să impună legământul vechi peste legământul nou, introducând un concept numit „elementul de continuitate în Scriptură“. Ei încearcă să amestece legea cu harul. Este adevărat că sunt elemente de continuitate între vechiul și noul legământ, cum ar fi: Dumnezeu, sfințenia, chemarea omului la pocăință. Dar deosebirea dintre cele două legăminte ne arată faptul că nu există o continuitate în felul în care teologii adventiști o spun.

Noul Testament pune accent pe noutatea harului, pe slujirea pentru Dumnezeu într-un duh nou, și nu după vechea slovă: „*Destoinicia noastră, dimpotrivă vine de la Dumnezeu, care ne-a făcut în stare să fim slujitori ai unui legământ nou, nu al slovei, ci al Duhului, căci slova omoară dar Duhul dă viața*“ (2 Cor. 3:6). Pavel arată aici faptul că legământul vechi era legea, iar legământul nou, al Duhului, este harul lui Dumnezeu.

Sfințenia în Noul Legământ

Un alt aspect specific noului legământ este cel referitor la viața de sfințenie. În noul legământ, aflăm că, prin jertfa Mântuitorului, noi deja am fost făcuți sfinți înaintea lui Dumnezeu. Rețineți expresia „înaintea lui Dumnezeu“, pentru că în mod practic lucrurile stau diferit. Noi nu suntem încă desăvârșiți, ci mergem spre desăvârșire (Filip. 3:12). În consecință, singura șansă de a trăi sfânt în noul legământ este să-L lași pe Hristos să trăiască cu sfințenia Lui în tine: „*Căci Cel ce sfințește și cei ce sunt sfințiți sunt dintr-unul*“ (Evr. 2:11).

În contrast cu modul de sfințire în noul legământ, în vechiul legământ sfințirea cădea în seama omului. Evreul lua cunoștință de cerințele legii, iar pe urmă trecea la practică, experimentând păcatul. Problema falimentului în sfințire nu este că legea nu era sfântă, ci că **legea era doar o cerință de a te sfinți, și nu un ajutor în sfințire.**

Pavel ne explică modul în care păcatul a putut să se folosească de cerința legii și să aducă moartea. „*Deci ce vom zice? Legea este ceva păcătos? Nicidecum! Dimpotrivă, păcatul nu l-am cunoscut decât prin Lege. De pildă, n-aș fi cunoscut pofta, dacă Legea nu mi-ar fi spus: „Să nu poftesti!“ Apoi păcatul a luat prilejul, și a făcut să se nască în mine prin poruncă tot felul de poftă; căci fără Lege, păcatul este mort. Odinioară, fiindcă eram fără Lege, trăiam; dar când a venit porunca, păcatul a înviat, și eu am murit. Și porunca, ea, care trebuia să-mi dea viața, mi-a pricinuit moartea*“ (Rom. 7:7–10).

Legea, fiind doar o cerință, un enunț, un principiu, nu poate să învingă păcatul. Deci păcatul s-a folosit de lege, pentru a ne aduce moartea. Însă păcatul nu s-a putut folosi de Hristos, ci Hristos a învins puterea păcatului și ne-a dat și nouă această victorie. De aceea este posibilă sfințirea în noul legământ.

Viața practică în Noul Legământ

În noul legământ, faptele sunt pregătite de Dumnezeu mai dinainte (Efes. 2:10). Ca atare, omului credincios i se validează numai acele fapte care vin din Dumnezeu. Și evanghelistul Luca are aceeași teologie a faptelor bune. În Faptele Apostolilor, el folosește expresia „*tot ce făcuse Dumnezeu prin ei*“ (Fapt. 15:4). Petru, la rândul lui, are aceeași înțelegere cu privire la fapte. El spune: „*Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit tot în ce privește viața și evlavia, prin cunoașterea Celui ce ne-a chemat prin puterea și slava Lui*“ (2 Pet. 1:3). Aici, Petru ne arată că noi, ocupându-ne de cunoașterea Domnului Hristos, creem cadrul potrivit ca Dumnezeu să lucreze prin noi. Observați faptul că Petru spune că Dumnezeu ne-a dăruit tot în ceea ce privește viața, adică inclusiv faptele. Petru mai include cuvântul putere, adică puterea lui Dumnezeu e la lucru în noi, făcând faptele pregătite mai dinainte de Dumnezeu. Cineva poate să întrebe: „*Aceasta înseamnă ca noi să stăm degeaba?*“ Nicidecum! Petru însuși spune mai jos: „*De aceea, dați-vă și voi toate silințele*“. Harul, pentru că ne motivează prin dragostea lui Dumnezeu, reușește să implice total ființa noastră.

Ideea că harul ar crea ființe pasive și înclinate spre păcat nu aparține Scripturii. Epistolele ne arată că oamenii care transformă în desfrânare harul lui Dumnezeu de fapt nu au nașterea din nou (Iuda 4).

Apostolul Pavel, făcând autobiografia faptelor sale, spune: „*Prin harul lui Dumnezeu sunt ce sunt. Și harul Lui față de mine n-a fost zadarnic; ba încă am lucrat mai mult decât toți: totuși nu eu, ci harul lui Dumnezeu, care este în mine*“ (1 Cor. 15:10). În acest verset, Pavel este de acord cu apostolii menționați anterior, și anume că harul lucrează în noi faptele pregătite de Dumnezeu mai dinainte, în care să umblăm. Aceste fapte, pregătite de Dumnezeu mai dinainte, sunt mari și foarte multe. Vreau să reafirm faptul că aceia care declară că harul lui Dumnezeu duce la lenevie spirituală nu au cunoscut niciodată harul cu adevărat.

În contrast cu harul, legea cere ca omul să inițieze fapte și, chiar dacă aceste fapte sunt multe, ele nu au valoare înaintea lui Dumnezeu, deoarece sunt inițiate de om, nu de Dumnezeu. David, un om al harului din Vechiul Testament, a înțeles acest principiu al faptelor din Dumnezeu și a spus: „*Din mâna Ta primum ce îți aducem*“ (1 Cron. 29:14).

Concluzii

Trăirea sub vechiul legământ (legea) în timpul exercitării noului legământ (harul) are următoarele consecințe foarte serioase:

- Înseamnă zădărnicierea harului lui Dumnezeu;
- Este o ofensă adusă jertfei Domnului Isus Hristos;
- Provoacă mândria religioasă a omului;
- Este o ilegalitate, deoarece legământul cel vechi a fost făcut doar cu Israel, nu și cu neamurile. Să nu uităm faptul că promisiunea pentru neamuri se găsește în legământul avraamic, nu în cel mozaic. Chiar pentru Israel, legământul cel vechi este anulat;
- Legea și harul nu pot fi amestecate;
- Harul nu poate coexista cu o persoană neregenerată;
- Legea îți scoate în evidență „eul“, harul ți-l crucifică;
- Vechiul Testament se interpretează prin prisma Noului Testament, și nu invers;
- În Noul Legământ, omul nu este parte din contract, ci doar beneficiar;
- Harul pune în contul nostru împlinirea legii de către Domnul Hristos.

Trebuie să ținem legea?

- Ce spun evangheliile cu privire la lege?
- Ce spun poruncile Domnului Hristos?
- Există trei legi sau doar una singură?
- Legea lui Moise și legea lui Dumnezeu sunt două lucruri diferite?
- Ce decide primul Conciliu al Bisericii de la Ierusalim despre relația creștinului cu legea?
- Ce ne spun epistolele despre relația creștinului cu legea?
- Ce este legea lui Hristos?
- Este decalogul același lucru cu legea lui Hristos?

Evangheliile și legea

Este interesant de observat faptul că propovăduirea lui Isus Hristos, chiar din primele pagini ale Evangheliei, nu constă în predicarea legii, ci în predicarea Evangheliei Împărăției lui Dumnezeu „*El zicea: «S-a împlinit vremea, și Împărăția lui Dumnezeu este aproape. Pocățiți-vă, și credeți în Evanghelie» (Marcu 1:15).* Nouă ni se pare normal acest lucru, dar nu și unui evreu de pe vremea lui Hristos, care era obișnuit cu ținerea legii și cu citatele din lege. Alt lucru ce pare straniu pentru un evreu este că referințele directe la cuvântul „lege“ sunt puține în cele patru evanghelii. Dacă nu credeți, verificați lucrul acesta, folosindu-vă de concordanța biblică. Aceasta constituie un prim indiciu al faptului că Evanghelia nu este lege.

Iată un alt pasaj clar, care arată limita legii: „*Legea și proorocii au ținut până la Ioan; de atunci încoace, Evanghelia Împărăției lui Dumnezeu se propovăduiește: și fiecare, ca să intre în ea, dă năvală (Luca 16:16).* Domnul Hristos face o delimitare a autorității legii. Ea a avut autoritate asupra omului până la Ioan. Ioan Botezătorul face tranziția dintre lege și Evanghelie, anunțându-L pe Mesia. La rândul Său, Mesia (Hristos) începe propovăduirea

Evangheliei. Ce se întâmplă cu legea? Se abrogă? Rămâne credinciosul fără lege, adică în fărâdelele? Vă rog să citiți mai departe acest capitol foarte interesant, care tratează relația creștinului cu legea.

În Evanghelii, Domnul Hristos Se prezintă ca împlinitor al Legii. Desigur, finalizarea acestei împliniri urma să se facă la cruce. „*Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc*“ (Mat. 5:17). De ce a venit El să împlinească legea? Răspunsul este simplu. Nici un evreu nu ținuse legea. El a venit să o țină în locul nostru și să o împlinească în noi. Ca împlinitor al legii, El ar fi fost cel mai în măsură să propovăduiască legea, dar, în schimb, El predica Evanghelia. Răspunsul la această dilemă ne este dat de versetul următor: „*Și noi toți am primit din plinătatea Lui, și har după har; căci Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos*“ (Ioan 1:16,17).

Hristos a adus harul, pentru cei care vor să împlinească legea, dar nu pot. Hristos a adus harul, atât pentru credincioșii adventiști, cât și pentru orice credincios care dorește să Îi fie pe plac lui Dumnezeu. Harul pune în socoteala noastră meritele lui Hristos, care a împlinit legea, iar Dumnezeu ne socotește împlinitori ai legii. „*Și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin harul Său, prin răscumpărarea, care este în Hristos Isus*“ (Rom. 3:24).

Hristos aduce ceva diferit față de lege, și anume harul. Este interesant de observat faptul că harul nu putea fi adus sau dat printr-un om, deoarece harul este o favoare divină. Legea a putut fi dată printr-un om, deoarece ea este un set de cerințe, și nu o favoare. Harul nu anulează legea, pentru că Dumnezeu s-ar contrazice singur. **Harul plasează între cerințele legii și om pe împlinitorul legii: Isus Hristos.**

Predica de pe munte și neputința legii de a da neprihănirea Legea are un standard inferior harului

Predica de pe munte seamănă aparent cu darea legii la Sinai. Iată câteva versete de bază:

Ați auzit că s-a zis celor din vechime: „Să nu ucizi; oricine va ucide, va cădea sub pedeapsa judecății.“ Dar Eu vă spun că ori și cine se mânie pe fratele său, va cădea sub pedeapsa judecății; și oricine va zice fratelui său: „Prostule!“ va cădea sub pedeapsa soborului; iar oricine-i va zice: „Nebunule“ va cădea sub pedeapsa focului gheenei. Ați auzit că s-a zis celor din vechime: „Să nu preacurvești.“ Dar Eu vă spun că orișicine se uită la o femeie, ca s-o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui. Ați auzit că s-a zis: „Ochi pentru ochi, și dinte pentru dinte“. Dar Eu vă spun: să nu vă împotriviți celui ce vă face rău. Ci,

oricui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt. Orișicui vrea să se judece cu tine, și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa (Mat. 5:21,22,28, 38-40).

Cadrul prediciei de pe munte este foarte liniștit, în contrast cu ceea ce s-a petrecut la Sinai. Oamenii erau așezați jos pe iarbă, ascultând mesajul Mântuitorului. El le arăta faptul că trăirea neprihănită trebuie să înceapă dinăuntru. Doar o viață religioasă exterioară, sub lege, ca aceea a cărturarilor și fariseilor (campionii legii), nu îi califică pentru Împărăția lui Dumnezeu. Viața în **har** începe cu sfințenia din interior, cu motivații și dorințe sfinte. În această expunere, Domnul Hristos ridică standardul vieții cu Dumnezeu, dincolo de cerințele legii, până la perfecțiunea lui Dumnezeu¹.

El nu oferă păreri despre cum să fii mai bine legea, ci prezintă lucruri noi, așa cum am văzut în capitolul „Deosebirea dintre lege și har“. În contrast cu expunerile de la sinagogă, Domnul Hristos avea puterea **harului** în predica Sa. Iată chiar în cuvintele evanghelistului Matei cum a reacționat mulțimea prezentă: „După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite de învățătura Lui; căci El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor“ (Mat. 7:28,29).

Observați faptul că Matei spune că Domnul Hristos, în predica de pe munte, a dat învățături, nu porunci. Dacă ar fi fost vorba despre lege în predica de pe munte, cei trei evangheliști ar fi menționat și acest lucru.

Poruncile devin porunca iubirii, roada Duhului Sfânt

Există vreun loc în Evangheliile în care am putea găsi poruncile Domnului Hristos? Da, în Evanghelia după Ioan, când El era în camera de sus cu ucenicii și le dădea ultimele învățături, înainte de a merge la cruce.

„Vă dau o poruncă nouă: să vă iubiți unii pe alții; cum v-am iubit Eu, așa să vă iubiți și voi unii pe alții“ (Ioan 13:34).

„Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele. Și Eu voi ruga pe Tatăl, și El vă va da un alt Mângâietor (grecește: „paraclet“, adică apărător, ajutor), care să rămână cu voi în veac“ (Ioan 14:15-16).

„Cine are poruncile Mele și le păzește, acela Mă iubește; și cine Mă iubește, va fi iubit de Tatăl Meu. Eu îl voi iubi, și Mă voi arăta lui“ (Ioan 14:21).

„Dacă păziți poruncile Mele, veți rămânea în dragostea Mea, după cum și Eu am păzit poruncile Tatălui Meu, și rămân în dragostea Lui“ (Ioan 15:10).

„Aceasta este porunca Mea: să vă iubiți unii pe alții, cum v-am iubit Eu“ (Ioan 15:12).

Citind versetele de mai sus, te aștepti să primești o listă de porunci, dar Domnul Hristos nu menționează decât una singură: „Aceasta este porunca Mea: să vă iubiți unii pe alții, cum v-am iubit Eu“ (Ioan 15:12).

Ce se întâmplă cu poruncile legii? **El ne spune că, în ceea ce privește poruncile Tatălui, pe acelea le-a împlinit El.** „Eu am păzit poruncile Tatălui Meu“. În felul acesta, se confirmă ceea ce a spus, și anume că El a venit să îplinească legea (Mat. 5:17). Legea a fost împlinită pentru noi și este tot de El împlinită și acum în noi. Dacă ar fi trebuit ca noi să împlinim poruncile Tatălui (legea), Hristos ar fi spus că, așa cum El a împlinit poruncile Tatălui, și noi trebuie să le împlinim, la rândul nostru. Dar El nu ne-a cerut să împlinim poruncile Tatălui, ci ne-a lăsat o singură poruncă, și anume: „Aceasta este porunca Mea: să vă iubiți unii pe alții, cum v-am iubit Eu“ (Ioan 15:12).

Dar și în privința **poruncii iubirii**, Domnul știa că ucenicii nu o puteau asculta și, de aceea, El le asigura rezolvarea în viitor, prin trimiterea Duhului Sfânt: „Eu voi ruga pe Tatăl, și El vă va da un alt Mângâietor (grecește: „paraclet“, apărător, ajutor), care să rămână cu voi în veac“ (Ioan 14:15,16). „Pentru ca porunca Legii să fie împlinită în noi, care trăim nu după îndemnurile firii pământești, ci după îndemnurile Duhului“ (Rom. 8:4). Lucrarea Duhului Sfânt este elementul esențial în doctrina harului. Domnul Hristos afirmă această doctrină în Evanghelia după Ioan, iar Pavel o finalizează în Rom. 8 și în Galateni.

Relația creștinului cu legea, în cartea Faptele Apostolilor

Acum vom merge în cartea Faptele Apostolilor, capitolul 15, pentru a vedea ce hotărâre a luat biserica primară din Ierusalim, cu privire la relația creștinilor dintre neamuri și lege. Aici, în această biserică, Duhul Sfânt se coborâse cu putere, iar autoritatea ei era întărită de către apostolii Domnului: Petru, Iacov și Ioan.

În capitolul 15, s-a desfășurat primul Conciliu al bisericii. Natura subiectului la primul Conciliu al bisericii este crucială, și anume: **trebuie creștinii să țină legea?** Concluziile acestui Conciliu trebuie să ni le însușim, deoarece ele sunt literă de Evanghelie. Haideți să mergem la text, să vedem ce ni se spune. Rog cititorul să ne însoțească la un drum puțin mai lung, dar benefic.

În versetul 1, ni se spune: „Câțiva oameni, veniți din Iudea, învățau pe frați și ziceau: «Dacă nu sunteți tăiați împrejur, după obiceiul lui Moise, nu puteți fi mântuiți»“. Cine erau oamenii veniți din Iudea? Ei erau evrei care făceau parte din biserica de la Ierusalim, nemântuiți și netrimiși de apostoli. Unde veniseră oamenii din Iudea? Ei veniseră în Antiohia, care

se află în Siria de astăzi. Pe cine învățau acești nemântuiți din Ierusalim? Pe frații din biserica din Antiohia, care erau cu preponderență greci (Fapt. 11:19-21).

Conciliul de la Ierusalim

Așadar, acești iudei fără autoritate au un mesaj care provoacă tulburare pentru neamuri. Iuda ne spune că oricine provoacă dezbinări în Biserici nu au Duhul (Iuda 19). Versetul 2 ne spune chiar acest lucru, și anume că Pavel și Barnaba au avut un viu schimb de vorbe și păreri deosebite cu musafirii nepoftiți din Iudea. În textul original, sensul este: „Au avut o dispută și o dezbateră nu de mică proporție“. Pavel și Barnaba, oameni plini de Duhul Sfânt, sunt nevoiți să vorbească cu toată fermitatea în discuția despre lege cu cei din Iudea.

Biserica din Antiohia ia o hotărâre înțeleaptă și îi delegă pe Pavel și pe Barnaba să meargă și să le ceară sfatul apostolilor și prezbiterilor de la Ierusalim. Când au ajuns aici, Luca menționează faptul că, după ce Pavel și Barnaba au prezentat raportul misionar, unii din partida fariseilor, care se pocăiseră, s-au ridicat și au spus că neamurile trebuie să fie tăiate împrejur și să li se ceară să păzească legea lui Moise. Este interesant faptul că acești credincioși farisei cărau cu ei, în noua viață, anumite extreme. La această provocare, se face o ședință restrânsă a apostolilor și prezbiterilor, pentru a vedea ce este de făcut.

De ce discuția urma să se poarte în acest cerc restrâns? Pentru că urma o discuție în care cei pregătiți din punct de vedere teologic trebuia să se sfătuiască și să tragă concluziile. După ce „s-a făcut multă vorbă“ în cadrul cercului restrâns, Petru comunică întregii biserici concluzia. De ce face Petru lucrul acesta? Pentru că era liderul bisericii din Ierusalim, avea autoritate apostolică și teologică. Ce spune el este valabil și pentru noi. Iată, pe scurt, ce zice el:

1. Dumnezeu a ales ca Petru să fie primul apostol care le-a vestit neamurilor Evanghelia. De aceea, în acel moment, dintre apostoli Petru avea autoritatea să vorbească în ceea ce privește neamurile (să nu uităm viziunile lui din capitolul 10).

2. Și evreii și neamurile au primit Duhul Sfânt în același fel și au inimile curățite prin credință, **nu prin ținerea Legii lui Moise**. Evreii și neamurile sunt egali înaintea lui Dumnezeu.

3. Legea este un jug, pe care nici Israel și nici apostolii nu l-au putut purta (vezi Ioan 7:19). Aici trebuie să dau un detaliu: învățătorii adventiști spun că aici legea se referă la jertfe și că aducerea jertfelor era un jug, care n-a putut fi purtat nici de apostoli și nici de Israel în istoria lui. Aceasta este o afirmație falsă. Profetul Isaia spune: „*Ce-Mi trebuie Mie mulțimea jertfelor voastre, zice Domnul. Sunt sătul de arderile-de-tot ale berbecilor, și de grăsimea*

vițelor; nu-Mi place sângele taurilor, oilor și țapilor“ (Isa. 1:11). Jugul la care se referă Petru nu era aducerea de jertfe animale, care nu au lipsit în istoria lui Israel, ci jugul era ținerea poruncilor. Israel, ca și apostolii, nu putuse respecta cerințele de ordin moral ale legii.

Prima concluzie: cerințele decalogului nu pot fi îndeplinite

Așadar, prima concluzie: cerințele morale ale legii sunt imposibil de îndeplinit, ceea ce este și normal, deoarece sunt cerințe la nivel divin. Versetul 12 ne spune: „*Toată adunarea a tăcut“*, inclusiv cei din partida fariseilor. Cu alte cuvinte, argumentul a fost zdrobitor. Dar, pentru ca mărturia aceasta să fie întărită, ia și Iacov cuvântul, în calitate de stâlp al bisericii, ca Petru. În versetul 19, el întărește vorbele lui Petru, spunând:

1. Neamurile sunt egale cu evreii, în ceea ce privește accesul în Împărăția lui Dumnezeu. Și unii și alții sunt mântuiți prin har, nu prin lege.

2. Nu trebuie să li se pună greutatea celor ce s-au întors la Dumnezeu dintre neamuri, **adică să nu li se ceară să țină legea**, ci doar să se ferească de „*lucrurile jertfite idolilor, de sânge, de dobitoace sugrumate, și de curvie“*.

În versetul 21, unde se spune că Moise are oameni care îl propovăduiesc în fiecare cetate, învățătorii adventiști spun că aceasta înseamnă că despre lege a vorbit Iacov. Să ne aducem aminte de faptul că biserica din Antiohia era formată din greci care nu călcau în sinagogă. Atunci, care este rostul versetului 21? Una dintre posibilele explicații este că Iacov îi asigura pe cei prezenți de faptul că bisericile dintre neamuri nu vor fi în necunoștință de Vechiul Testament, deoarece Moise e făcut cunoscut într-o oarecare măsură de sinagogile din diaspora. Deci, este bine ca neamurile să cunoască Vechiul Testament, dar nu să li se ceară să țină legea.

Ca să fim convinși de faptul că așa stau lucrurile, iată ce spune Scriptura mai departe: apostolii, prezbiterii și întreaga biserică au ajuns la un consens, iar concluzia lor este trimisă în scris, pentru a avea și mai multă greutate. Pentru ca lucrurile să fie întărite pe deplin, biserica împreună cu apostolii au trimis înapoi la Antiohia, împreună cu Pavel și Barnaba, doi membri ai bisericii din Ierusalim, Iuda și Sila, pe care biserica îi numește „*oameni cu vază între frați“*.

Hotărârea Conciliului de la Ierusalim

Iată elementele esențiale ale **primului Conciliu al bisericii**, având ca temă **relația creștinilor dintre neamuri cu legea**:

• Cei care au plecat din biserica de la Ierusalim la biserica dintre neamuri, respectiv Antiohia, cu mesaj pentru ținerea Legii lui Moise și circumcizie, nu erau trimiși de biserică.

• Biserica de la Ierusalim recunoaște faptul că punerea neamurilor sub legea lui Moise a tulburat și a zdruncinat sufletele fraților.

În textul original, cuvântul „zdruncinat“ este un termen militar². Acest termen (anaskeuazo = zdruncinat) spune că legea jefuiește un suflet, ca o armată care jefuiește un oraș. Ce anume jefuiește legea din suflet? În primul rând, bucuria mântuirii; pe urmă, îl scoate din har pe credincios; iar în final, exacerbează păcatul în om.

• **Duhul Sfânt, împreună cu apostolii, prezbiterii și întreaga biserică din Ierusalim, a decis că legea nu este pentru neamuri, deoarece nici ei, ca evrei, nu o ținuseră.** Singura atenționare este ca neamurile să se ferească de „*lucrurile jertfite idolilor, de sânge, de dobitoace sugrumate, și de curvie*“.

Capitolul 15 ne arată faptul că vestea aceasta le-a provocat bucurie fraților din Antiohia. Într-adevăr, chiar Iuda și Sila „*au îndemnat pe frați și i-au întărit cu multe cuvinte*“. Remarcăm faptul că în scrisoare nu se amintește de ținerea Legii lui Moise; dimpotrivă, se recunoaște faptul că legea creează doar tulburare între neamuri. La fel, în îndemnul lui Iuda și Sila, trimiși oficiali de la Ierusalim, nu este nici un cuvânt cu privire la lege. Dacă ar fi fost așa, ar fi fost menționat în mod expres, pentru că este subiectul central al Conciliului de la Ierusalim.

Concluzie finală: observăm faptul că, deși Faptele Apostolilor este o carte de tranziție de la iudaism la creștinism, Dumnezeu, chiar prin gura bisericii din Ierusalim (care era formată numai din iudei), le transmite neamurilor mesajul că legea nu este pentru creștini. Desigur, această decizie a bisericii de la Ierusalim nu are în ea elementele teologice complete, de aceea Dumnezeu ni le pune la dispoziție prin teologul neamurilor, apostolul Pavel.

Atunci, cum rămâne cu evreii creștinați? Care este relația dintre ei și lege, inclusiv sabat? Așa cum am văzut foarte clar în cele de mai sus, atât creștinii dintre neamuri, cât și creștinii dintre evrei, nu trebuie să țină legea. Vreau să-i ajut chiar acum pe credincioșii adventiști care ar putea să se sperie de această afirmație și să le spun că în creștin trăiește Hristos, care este superior standardului legii. Așadar, pentru evreii creștinați, legea, sabatul și sărbătorile iudaice rămân o tradiție care le dă identitate națională. Altfel, evreii nu ar mai fi evrei. Pe de altă parte, dacă neamurile vor să adopte tradiția evreiască, greșesc, pentru că nu vor avea puterea evreilor creștinați de a trata legea ca o tradiție și riscă, în felul acesta, să cadă din har.

Iată o dovadă elocventă, care susține cele expuse în paragraful de mai sus: „*Încolo, fiecare să rămână în starea în care l-a așezat Domnul, și în care l-a chemat Dumnezeu. Aceasta este rânduiala pe care am așezat-o în toate bisericile. Dacă cineva a fost chemat pe când era tăiat*

împrejur, să rămână tăiat împrejur. Dacă cineva a fost chemat pe când era netăiat împrejur, să nu se taie împrejur“ (1 Cor. 7:17,18).

În Fapt. 21: 24-25, se reafirmă deciziile Conciliului de la Ierusalim (Fapt. 15). Pavel și evreii credincioși aveau libertatea să participe în ritualul de la Templu. Dacă ei ar fi negat Templul și ritualul Templului, și-ar fi negat identitatea națională. În acest caz, accesul cu Evanghelia către poporul evreu ar fi fost blocat, ei fiind considerați ca fiind apostatați.

Relația creștinului cu legea în Epistola către romani

Epistola lui Pavel către romani arată cel mai bine de ce creștinul nu intră sub incidența Legii. Această epistolă este scrisă bisericilor nou-formate în Roma. În capitala imperială erau mulți evrei, iar bisericile aveau un număr semnificativ de evrei, alături de neamuri. Pavel este nevoit să scrie un răspuns teologic la această problemă a neamurilor și evreilor, care conviețuiau în aceeași biserică.

El nu putea să-i forțeze pe iudei să abandoneze tradiția iudaică, deoarece și-ar fi pierdut identitatea națională, ceea ce nu era în intenția lui Dumnezeu. De asemenea, el nu putea să le forțeze pe neamuri să accepte tradiția ebraică, pentru că mântuirea nu înseamnă trecerea la iudaism. Înainte de Hristos, mântuirea însemna trecerea de la păgânism la iudaism. De la Hristos încolo, și iudei și neamuri sunt mântuiți prin credința în Isus Hristos, fără faptele Legii.

Legea credinței este diferită de legea lui Moise

„*Unde este, deci, pricina de laudă? S-a dus. Prin ce fel de lege? A faptelor? Nu; ci prin legea credinței. Pentru că noi credem că omul este socotit neprihănit prin credință, fără faptele Legii.*

Sau, poate, Dumnezeu este numai Dumnezeul Iudeilor? Nu este și al Neamurilor? Da, este și al Neamurilor; deoarece Dumnezeu este unul singur și El va socoti neprihăniți, prin credință, pe cei tăiați împrejur, și tot prin credință și pe cei netăiați împrejur“ (Rom. 3:27-30). În aceste versete, Pavel ne arată faptul că legea credinței este diferită de lege. Legea credinței implică încredere în Dumnezeu. Legea implică fapte, nu credință. Legea credinței este noul fel de a lucra al lui Dumnezeu, nu numai cu iudeii, dar și cu neamurile. Legea credinței este un alt fel de a spune har sau îndreptățirea prin credință.

Îșirea de sub lege este făcută de Hristos prin moartea Lui

În capitolul 7 din Romani, Pavel le explică atât iudeilor cât și neamurilor din bisericile din Roma cum este eliberat creștinul de sub autoritatea legii. Pavel folosește exemplul căsătoriei. În ilustrația lui, rolul bărbatului este jucat de lege, iar rolul femeii de cel credincios. Pavel ne spune că, în momentul în care moare unul dintre soți, cei doi sunt dezlegați unul față de altul. Căsătoria s-a dizolvat. La fel este și cu cel credincios în raport cu legea. Când el moare față de lege, nu mai este legat de lege. Relația credincios – lege s-a dizolvat prin moartea credinciosului față de lege.

Se pune întrebarea: cum poate muri credinciosul față de lege? Pavel ne arată că noi deja suntem morți față de lege, prin trupul jertfit al lui Hristos. „*Tot astfel, frații mei, prin Duhul lui Hristos, voi ați murit în ce privește legea*“ (Rom. 7:4). Dar lucrurile nu rămân aici, deoarece Hristos a înviat, și noi am înviat împreună cu El. De aceea și Pavel spune mai departe în același verset, „*ca să fiți ai altuia, adică ai Celui ce a înviat din morți (Hristos)*“.

Hristos ne-a scos de sub întreaga lege

Doctrina adventistă intervine și aici, spunând că moartea față de lege este moartea față de „legea ceremonială“. Vom vedea în paragraful „O singură lege“ faptul că nu există o lege ceremonială, ci ceremonii jertfelor din lege. Este o singură lege. În versetele următoare, Pavel explică faptul că moartea noastră față de lege înseamnă **moartea față de întreaga lege**: decalog, ceremonii etc.: „*Dar acum, am fost izbăviți de Lege, și suntem morți față de Legea aceasta, care ne ținea robi, ca să slujim lui Dumnezeu într-un duh nou, iar nu după vechea slovă. Deci ce vom zice? Legea este ceva păcătos? Nicidecum! Dimpotrivă, păcatul nu l-am cunoscut decât prin Lege. De pildă, n-aș fi cunoscut pofta, dacă Legea nu mi-ar fi spus: «Să nu poftesci!»*“ (Rom. 7:6,7).

Într-adevăr, legea nu este ceva păcătos, dimpotrivă este un principiu sfânt. Dar un principiu nu te scapă de păcat și de moarte. Iată ce spune Pavel mai departe: „*Legea, negreșit, este sfântă și porunca este sfântă, dreaptă și bună*“. Cu toate aceste calități, legea nu a putut învinge păcatul. „*Atunci, un lucru bun mi-a dat moartea? Nicidecum. Dar păcatul, tocmai ca să iasă la iveală ca păcat, mi-a dat moartea printr-un lucru bun, pentru ca păcatul să se arate afară din cale de păcătos, prin faptul că se slujea de aceeași poruncă*“. Căci – *lucru cu neputință Legii, întrucât firea pământească o făcea fără putere...*“ (Rom. 7:13, 8:3).

De ce a putut păcatul să manipuleze legea? Pentru că legea este doar o scriere pe table de piatră. A cunoaște niște principii bune și sfinte nu înseamnă a le și putea respecta. Îți trebuie putere, pentru a ține acele principii. Puterea o are doar Dumnezeu, pentru că El a dat

principiile (legea). Ca atare, Hristos are puterea să împlinească în noi principiile legii și să învingă puterea păcatului. De El nu s-a putut folosi păcatul, cum s-a folosit de lege.

De ce a fost dată legea?

Se mai pune o întrebare foarte importantă: De ce a dat Dumnezeu legea, știind că omul nu o va putea ține? Unul dintre răspunsuri, în afară de ceea ce spune Scriptura în mod explicit (Rom. 3:19; 5:20; Gal. 3:19), este următorul: Dumnezeu a dat legea, pentru ca omul să falimenteze în toate pretențiile lui religioase. Legea a fost dată, pentru a-l duce pe om la disperare, în încercările lui de a-I plăcea lui Dumnezeu, bazându-se pe efortul propriu. Numai un om disperat de neputința lui primește harul lui Dumnezeu. Acesta este cazul apostolului Pavel:

„*Fiindcă, după omul dinăuntru îmi place Legea lui Dumnezeu; dar văd în mădularele mele o altă lege, care se luptă împotriva legii primite de mintea mea, și mă ține rob legii păcatului, care este în mădularele mele. O, nenorocitul de mine! Cine mă va izbăvi de acest trup de moarte? Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, prin Isus Hristos, Domnul nostru!... Astfel, deci, cu mintea, eu slujesc legii lui Dumnezeu; dar cu firea pământească, slujesc legii păcatului (Rom. 7:22-24).*“

La fel ca apostolul Pavel, Augustin și Luther³ au avut experiențe similare. De fapt, orice credincios care trăiește prin har a falimentat în ceea ce privește efortul firii de a trăi plăcut înaintea lui Dumnezeu.

Rolul legii îl preia Legea Duhului de viață în Hristos Isus

Chiar dacă credinciosul a murit față de lege, **legea rămâne, dar nu în relație directă cu credinciosul**. Credincioșii au murit față de ea prin trupul lui Hristos și au înviat față de Hristos, pentru a aduce roade pentru Dumnezeu. Deci prin învierea noastră spirituală nu putem fi vii și față de lege și față de Hristos. De aceea, nu putem sluji atât legii, cât și lui Hristos. Dacă și după aceste lucruri atât de clare, cititorii adventiști, auzind că legea rămâne, ei rămân tot la lege, sau și la lege și la Hristos, nu la **Hristos singur**, atunci nu au înțeles nimic. Ei au nevoie de Duhul Sfânt să-i lumineze. Harul înseamnă Hristos și nimic mai mult. O falsă Evanghelie, așa cum vom vedea în Galateni, înseamnă Hristos plus legea, sau Hristos plus ceva.

Se pune însă întrebarea: „Atunci, credinciosul trăiește în fărâdelege?” Nicidecum! **Credinciosul este sub legea Duhului de viață în Hristos Isus.** Aceasta este esența harului lui Dumnezeu și secretul vieții creștine (Rom. 8:1,2)!

Ce este legea Duhului de viață? Legea Duhului de viață este trăirea prin Duhul Sfânt. Trăirea prin Duhul Sfânt în mod practic face ca Hristos să se manifeste prin noi. Ne aducem aminte de faptul că Duhul Sfânt este numit în Galateni și „*Duhul Fiului Său*” (Gal. 4:6).

Iată cum lucrează Duhul Sfânt, pentru a împlini legea în noi: „**Căci – lucru cu neputință Legii, întrucât firea pământească o făcea fără putere – Dumnezeu a osândit păcatul în firea pământească, trimițând, din pricina păcatului, pe Însuși Fiul Său într-o fire asemănătoare cu a păcatului, pentru ca porunca Legii să fie împlinită în noi, care trăim nu după îndemnurile firii pământești, ci după îndemnurile Duhului**” (Rom. 8:3,4).

Observați faptul că legea era neputincioasă în ceea ce privește împotrivirea față de păcat. Atunci, Dumnezeu a învins păcatul, prin jertfa lui Hristos. Unde legea nu a putut face nimic, Fiul lui Dumnezeu a rezolvat în mod desăvârșit. Victoria Fiului lui Dumnezeu asupra păcatului ne este dată nouă, prin Duhul Sfânt.

Totodată, Duhul Sfânt împlinește și cerințele legii în noi. Deci întreaga Sfântă Treime este la lucru pentru noi. Legea Duhului de viață în Hristos Isus înseamnă HAR, deoarece Dumnezeu lucrează pentru noi, acolo unde noi am căzut. **Așadar, credinciosul iese de sub autoritatea legii, fiind mort față de lege, dar intră sub autoritatea Duhului Sfânt, o autoritate infinit superioară.**

Într-o discuție cu un tânăr care s-a întors la Dumnezeu prin adventiști, în închisoare, și care tocmai se eliberase, am ajuns la subiectul Hristos și legea. El mi-a zis: „Domnul Hristos a fost exemplul nostru în ceea ce privește ținerea legii.” Eu i-am răspuns: „Domnul Hristos a fost înlocuitorul nostru în ceea ce privește ținerea legii.” I-am explicat că, dacă am fi ținut noi legea, n-ar mai fi fost nevoie să vină El. Dar, pentru că El a venit și a ținut legea în locul nostru, Dumnezeu ne socotește și pe noi împlinitori ai legii, atunci când noi credem în Fiul Său.

Legea nu are legătură cu neamurile, deoarece ea le-a fost dată evreilor

Iată cea mai clară exprimare a Noului Testament, care ne demonstrează faptul că nu neamurilor li s-a dat legea, ci evreilor: „**Ei sunt israeliți, au înfierea, slava, legămintele, darea Legii, slujba dumnezeiască, făgăduințele**” (Rom. 9:4). Deoarece evreii sunt poporul cu care s-a făcut vechiul legământ, neamurile au rămas neimplicate în lege. Dar, când s-a emis

noul legământ, neamurile au fost incluse în el, alături de evrei. Pentru neamuri, noul legământ este manifestarea lucrării Duhului Sfânt: „*Destoinicia noastră, dimpotrivă vine de la Dumnezeu, care ne-a făcut în stare să fim slujitori ai unui legământ nou, nu al slovei, ci al Duhului, căci slova omoară dar Duhul dă viața*” (2 Cor. 3:5,6).

Hristos este sfârșitul legii

Acest enunț formidabil este folosit de Pavel tot în Romani, la capitolul 10. Într-o singură propoziție, Pavel rezumă întreaga teologie nou-testamentală, în ceea ce privește relația creștinului cu legea. Haideți să ne uităm puțin în context, să vedem de ce enunță Pavel acest lucru.

„*Fraților, dorința inimii mele și rugăciunea mea către Dumnezeu pentru israeliți, este să fie mântuiți. Le mărturisesc că ei au râvnă pentru Dumnezeu, dar fără pricepere: pentru că, întrucât n-au cunoscut neprihănirea pe care o dă Dumnezeu, au căutat să-și pună înainte o neprihănire a lor înșiși, și nu s-au supus astfel neprihănirii pe care o dă Dumnezeu. Căci Hristos este sfârșitul Legii, pentru ca oricine crede în El, să poată căpăta neprihănirea. În adevăr, Moise scrie că omul care împlinește neprihănirea pe care o dă Legea, va trăi prin ea*” (Rom. 10:1-5).

Pavel arată în pasajul citat faptul că evreii nu s-au supus neprihănirii pe care o dă Dumnezeu, adică Hristos. Ei și-au pus înainte propria lor neprihănire, în acord cu Moise (legea), nu cu ceea ce a zis Hristos. Îndemnul de a ne supune neprihănirii lui Dumnezeu, care este Hristos (și nimic mai mult), este bine să fie ascultat și de credincioșii adventiști. Adventiștii, la fel ca Israelul, riscă să cadă într-o împietrire, din cauza preocupării lor cu legea. Când Hristos, împlinitorul legii, a venit, noi nu ne mai ocupăm cu ceea ce a împlinit El, cu legea, ci ne preocupăm Persoana Lui.

Ce înseamnă sintagma „**Hristos este sfârșitul legii**”? Pentru a ne lămuri, ne vom folosi de limba greacă a Noului Testament. „Sfârșit” (telos) în acest verset înseamnă, în limba greacă, scop sau destinație finală. Deci scopul legii sau destinația la care te duce legea este Hristos. **Dacă, după ce legea te-a dus la Hristos și te-a lăsat acolo, te întorci la lege, lucrezi împotriva scopului legii.** Prin aceasta, îți pui înainte propria neprihănire. I te opui lui Dumnezeu și Îi explici ca om cum trebuie să folosească El legea. Te pui într-o situație foarte gravă. De aceea, Pavel este atât de vehement în Galateni împotriva celor care vin cu legea, și le spune că sunt sub anatema. „*Cum am mai spus, o spun și acum: dacă vă propovăduiește cineva o Evanghelie, deosebită de aceea pe care ați primit-o, să fie anatema!*” (Gal. 1:9).

Prietene, dacă te regăsești în cele spuse, reconsideră ceea ce faci și lasă-te schimbat de Hristos!

Relația creștinului cu legea în Epistola către Corinteni (II) Pavel numește legea – „slujba aducătoare de moarte“

„Destoinicia noastră, dimpotrivă, vine de la Dumnezeu, care ne-a și făcut în stare să fim slujitori ai unui legământ nou, nu al slovei, ci al Duhului; căci slova omoară, dar Duhul dă viață. Acum, dacă slujba aducătoare de moarte, scrisă și săpată în pietre, era cu atâta slavă încât fiii lui Israel nu puteau să-și pironescă ochii asupra feței lui Moise, din pricina strălucirii feței lui, cu toate că strălucirea aceasta era trecătoare, cum n-ar fi cu slavă mai degrabă slujba Duhului? Dacă slujba aducătoare de osândă, a fost slăvită, cu cât mai mult o întrece în slavă slujba aducătoare de neprihănire?... Dar ei au rămas greoi la minte: căci până în ziua de astăzi, la citirea Vechiului Testament, această măhramă rămâne neridicată, fiindcă măhrama este dată la o parte în Hristos. Da, până astăzi, când se citește Moise, rămâne o măhramă peste inimile lor. Dar ori de câte ori vreunul se întoarce la Domnul, măhrama este luată. Căci Domnul este Duhul; și unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia. Noi toți privim cu fața descoperită, ca într-o oglindă, slava Domnului, și suntem schimbați în același chip al Lui, din slavă în slavă, prin Duhul Domnului“ (2 Cor. 3:5-18).

În acest pasaj mai lung, Pavel compară legea cu noul legământ. Legea este descrisă prin următoarele expresii: tablele de piatră, slova care omoară, slujba aducătoare de moarte, slujba aducătoare de osândă. Aceste expresii sunt copleșitoare și ne demonstrează faptul că legea a fost dată cu scopul de a condamna păcatul și pe păcătos. Prin folosirea contrastului între lege și noul legământ, Pavel ne arată că legea, fiind făcută să condamne, nu poate să dea în același timp și viața veșnică. Viața veșnică vine de la Duhul Sfânt și este dată în noul legământ. Ca atare, legea și-a terminat rolul acolo unde lucrează Duhul Sfânt. Cei fără Duhul Sfânt se află sub incidența legii. De aceea, cei credincioși adventiști care sunt dominați total de lege nu au, de fapt, Duhul Sfânt. Pocăința și credința în Hristos ne scot de sub condamnarea și autoritatea legii și ne pun sub autoritatea Duhului Sfânt.

„Nu mai este nici o osândire (condamnare) pentru cei ce sunt în Hristos Isus“ (Rom. 8:1).

Relația creștinului cu legea, în Epistola către galateni

Pavel scrie în Epistola către galateni, din cauza aceluiași lucruri, care au provocat tulburarea în biserica din Antiohia, și anume amenințarea credincioșilor dintre neamuri că,

dacă nu țin legea, nu pot fi mântuiți. Decizia Conciliului de la Ierusalim, conform căreia neamurile nu trebuie să țină legea, fusese exprimată cu mulți ani înainte.

Galatia era foarte departe de Ierusalim, iar Bisericile din acea regiune nu auziseră, probabil, de hotărârea Conciliului de la Ierusalim, referitoare la relația creștinului cu legea. De aceea, apostolul Pavel, sub inspirația Duhului Sfânt, găsește de cuviință să scrie o întreagă epistolă dedicată subiectului „creștinul și legea“. Cei care au venit la Antiohia din Ierusalim, pentru a aduce neamurile sub robia Legii, s-au înmulțit. Ei îl urmăreau pe Pavel și, ori de câte ori acesta planta o biserică nouă, apăreau în lipsa lui și încercau să-i pună pe noii credincioși sub robia Legii. Se pare că aceste noi biserici erau în orașele din sudul Galatiei, unde evanghelizase Pavel, și anume Antiohia, Pisidia, Iconia, Lистра și Derbe.

Acești iudaizanți îi aduceau lui Pavel următoarele acuzații:

- Nu ar avea autoritatea apostolilor de la Ierusalim;
- Evanghelia lui ar fi diferită de cea de la Ierusalim și, în consecință, credincioșii din Galatia nu sunt mântuiți, dacă nu se taie împrejur și nu țin legea.

Pavel răspunde la cele două acuzații, dedicând o întreagă epistolă relației creștinului cu legea. În continuare, vom aborda diferite porțiuni din Epistola către galateni, pentru a trata problema de mai sus.

Tăierea împrejur și ținerea legii sunt o altă evanghelie

Iudaizanzii aduseseră o altă evanghelie în regiunea Galatiei. În ce constă această evanghelie diferită? Dacă ne uităm în context, vedem faptul că Pavel numește o altă evanghelie, sau o falsă evanghelie, mesajul tăierii împrejur și al ținerii legii. Lucrul acesta este grav. De ce sunt atât de grave lucrurile? Iată, pentru început, o explicație. În Gal. 2:21, Pavel spune: „Nu vreau să fac zadarnic harul lui Dumnezeu, căci dacă neprihănirea se capătă prin lege, degeaba a murit Hristos“. O altă evanghelie este o negare a ceea ce a făcut Hristos la cruce.

De aceea, Pavel enunță un blestem cu privire la cei care propovăduiesc o falsă evanghelie. Este demn de remarcat faptul că acest blestem (anatema) se repetă de două ori în versetele 8 și 9. Aceasta ne arată că lucrurile spuse de apostol sunt de neschimbat. Lucrul acesta ar trebui să-i cutremure pe cei ce continuă și azi să predice legea în locul suficienței jertfei lui Hristos.

Legea, ca modalitate de mântuire, anulează jertfa lui Hristos. **Legea, folosită ca modalitate a păstrării mântuirii**, anulează puterea jertfei lui Hristos pentru sfințirea noastră. Ca atare, cei care atentează la jertfa Mântuitorului primesc din partea lui Dumnezeu, prin

apostolul Pavel, un blestem de două ori repetat (așa cum am văzut și în versetele 8 și 9): „*Căci toți cei ce se bizuiesc pe faptele Legii sunt sub blestem*“ (versetul 10).

Dragă cititorule, s-ar putea să nu ști faptul că mulți lideri adventiști au declarat public ceva de forma următoare: „Ce s-a mai apucat și Pavel ăsta să scrie Epistolele către galateni și romani?“ Oamenii aceștia se găsesc sub anatema. Situația lor este îngrozitoare!

Petru și Pavel au aceeași Evanghelie, dar o vestesc la etnii diferite

În capitolul 1 al acestei epistole, Pavel demonstrează validitatea Evangheliei pe care o vestește. El spune că această Evanghelie nu este de origine omenească, pentru că nu a învățat-o de la vreun om, ci de la Domnul Isus Hristos personal. Iar această Evanghelie este identică cu cea a apostolilor, spune el, menționându-i pe Chifa și pe Iacov, care și ei au primit-o tot de la Domnul Hristos. Dacă ne reamintim concluzia Conciliului de la Ierusalim, ne dăm seama de faptul că, într-adevăr, Evanghelia propovăduită de Petru, Iacov, Ioan și Pavel este aceeași: „*Cei cu vază nu mi-au adăugat nimic*“ (Gal. 2:6). De fapt, aceasta a vrut să arate și Pavel.

Mergând mai departe, în versetele 7 - 10 din capitolul 2, Pavel menționează distincția dintre apostolii pentru cei tăiați împrejur și apostolii neamurilor. De ce această diferențiere? Pentru că, așa cum am văzut în Epistola către romani, sărbătorile iudaice, inclusiv tăierea împrejur, rămâneau valabile pentru creștinii evrei, dar ca un simbol al identității lor naționale.

Însă neamurile nu intră sub incidența acestor lucruri și, ca atare, era nevoie de cineva care să ducă mesajul Evangheliei la neamuri, fără să-i forțeze să devină evrei. Repet principiul lui Pavel din romani: evreii nu trebuie forțați să-și abandoneze tradiția. Aceasta ar însemna denaționalizare, ceea ce Dumnezeu nu vrea. Neamurile, pe de altă parte, nu au voie să se taie împrejur și să țină sărbătorile iudaice, deoarece riscă să intre sub lege și să facă zadarnic harul lui Dumnezeu.

Lucrurile sunt atât de serioase, încât, atunci când Petru vine în Antiohia și începe să se comporte ca un iudeu într-o biserică formată din credincioși neevrei și aceasta de frica celor tăiați împrejur, este confruntat public de Pavel cu următoarele cuvinte: „*Dacă tu, care ești iudeu, trăiești ca neamurile și nu ca iudeii, cum silești pe neamuri să trăiască în felul iudeilor?*“

În Epistola către galateni, aceasta este lupta lui Pavel: să ferească creștinul de tăierea împrejur și de lege. Iată un cuvânt de autoritate, referitor la cele spuse chiar în versetul 8: „*Cel ce făcuse din Petru apostolul celor tăiați împrejur, făcuse și din mine apostolul Neamurilor*“. Cine este Acela care făcuse din Petru apostolul celor tăiați împrejur și din Pavel

apostolul neamurilor? Este Însuși Domnul Hristos. Ca atare, despărțirea aceasta dintre mesajul pentru evrei și mesajul pentru neamuri nu este invenția noastră, ci hotărârea lui Hristos.

Ieșirea de sub autoritatea legii

La sfârșitul capitolului 2, Pavel reafirmă principiul ieșirii de sub autoritatea Legii. El spune: „*Căci eu prin lege am murit față de lege, ca să trăiesc pentru Dumnezeu*“. Cum putem înțelege acest verset? Un răspuns este acesta: legea îi condamnă la moarte pe cei ce nu pot să o țină. Însă, în cazul creștinilor, moartea față de lege este împreună cu Hristos: „*Am fost răstignit împreună cu Hristos*“. Dar am și înviat împreună cu Hristos: „*Și trăiesc (...) dar nu mai trăiesc eu (moartea eului), ci Hristos trăiește în mine*“. Iată din nou, clar arătat, secretul vieții creștine: Hristos trăiește în cel credincios! Observați faptul că aceasta se întâmplă după ce acceptăm moartea eului nostru: „*Nu mai trăiesc eu*“.

De ce credincioșilor adventiști în general, cât și unor credincioși evanghelici în particular, le este frică de harul lui Dumnezeu? Pentru că harul lui Dumnezeu impune moartea eului, trăirea Altuia în ființa noastră, anularea mândriei religioase. Dar tocmai harul aduce plinătate de viață cu Dumnezeu. Deci nu trăim viața creștină, amintindu-ne mereu de cele 10 porunci, supunându-ne la tot felul de porunci: „*Nu lua, nu gusta, nu atinge*“, și aceasta pentru că Hristos trăiește în noi. Dacă ni se pare că „*Hristos în noi*“ și harul lui Dumnezeu sunt mai puțin sfinte decât cele 10 porunci, vă avertizez că acest lucru este aproape ca o blasfemie.

Preocuparea cu legea în Biserică creează psihoze religioase

În capitolul 3, Pavel afirmă: „*O, galateni nechibzuiți, cine v-a fermecat pe voi înaintea ochilor căroră a fost zugrăvit Isus Hristos ca răstignit?*“ În limba greacă, termenul pentru nechibzuit este mai dur decât în traducerea Cornilescu, și anume „nebun“. Este Pavel violent în exprimare? Nu! Observați faptul că el întreabă: „*Cine v-a fermecat?*“ Toți teologii competenți sunt de acord că o falsă evanghelie ia mințile, seduce. Pur și simplu, cei care se află sub influența ei nu mai gândesc normal. Pavel, prin această expresie dură, vrea să-i trezească pe credincioșii din Galatia.

La fel se întâmplă și astăzi. Am discutat cu multe persoane adâncite în doctrina adventistă, chiar la postul de radio adventist și, indiferent de argumentele Scripturii sau de logica folosită, ei se întorceau la două elemente repetate obsedant: sabbatul și legea (cf. nota).

Legea este inferioară harului și și-a încheiat misiunea

Pun din nou întrebarea: este legea ceva rău? Nicidecum! Rău fac cei care propovăduiesc legea în loc de Hristos și care vor să-i pună pe oameni sub lege, când Hristos, cu sângele Său, a împlinit cerința Legii și ne-a scos de sub incidența ei. Rolul legii a fost încheiat (Rom. 10:4). Pavel ne arată, în capitolele 3 și 4, următoarele:

- Legea a venit după 430 de ani de la promisiunile făcute de Dumnezeu lui Avraam;
- Legea a fost pedagog și îndrumător până la Hristos, după care și-a încheiat rolul;
- Legea nu poate coexista cu harul: se exclud reciproc.

Comentăm cele trei puncte de mai sus.

Pornind de la afirmația lui Pavel: „*Un testament, pe care l-a întărit Dumnezeu mai înainte, nu poate fi desființat, așa încât făgăduința să fie nimicită de legea venită după 430 de ani*“, observăm în context faptul că testamentul despre care vorbește Pavel este făgăduința făcută de Dumnezeu lui Avraam, care a fost înainte de Moise.

Ce rol are făgăduința și ce rol are legea? Făgăduința are rolul primului născut, care primește totul, iar legea are rolul celui de-al doilea născut, care trebuie să se descurce prin eforturi proprii. Dumnezeu respectă aceste reguli. Întâiul născut al lui Dumnezeu, în ceea ce privește natura umană, este Hristos. În context, Pavel ne spune că făgăduințele au fost făcute lui Avraam și seminței lui, adică lui Hristos.

Ca atare, legea care vine după 430 ani nu aduce făgăduințe, deoarece toate l-au fost date lui Hristos. Așadar, relația cu Dumnezeu prin lege nu putea să fie superioară relației cu Dumnezeu prin legământul avraamic, cu atât mai mult relației cu Dumnezeu prin Fiul Său, Isus Hristos. Deci legea este inferioară harului. Dumnezeu a lucrat cu Avraam prin har, iar Noul Testament spune că harul și adevărul au venit prin Isus Hristos.

Nu mai suntem sub pedagogul (îndrumătorul) numit lege

Cu toate că legea este inferioară harului, ea a avut un rol bine definit. Problema adventismului este aceea că vrea să prelungească rolul legii, dincolo de ceea ce vrea Dumnezeu Însuși, după cum arată și Pavel mai departe, în Galateni. Citez: „*Astfel legea ne-a fost îndrumător spre Hristos, ca să fim socotiți neprihăniți prin credință dar, după ce a venit credința, nu mai suntem sub îndrumătorul acesta*“ (versetele 24,25). Dragă cititorule, citește bine: „**NU MAI SUNTEM SUB ÎNDRUMĂTORUL ACESTA!**“

Dar mulți vor pune întrebarea: înseamnă că suntem de capul nostru? Nu! Iată ce scrie în versetul 27: „*Toți care ați fost botezați pentru Hristos, v-ați îmbrăcat cu Hristos*“. A fi îmbrăcat cu Hristos este cu mult mai mult decât a ține cele 10 porunci. Dacă, citind rândurile

acestea, ți se pare greu de înțeles rolul lui Hristos ca sursă a vieții spirituale superioare legii, s-ar putea să nu-L cunoști cu adevărat pe Hristos. Dacă așa stau lucrurile, pocăiește-te cu adevărat, iar Hristos va veni în inima ta și vei experimenta ce înseamnă să fii îmbrăcat cu Hristos.

Efortul nostru sub lege ne face potrivnici lui Hristos

Pavel ne arată, în finalul capitolului 4, că Avraam a avut doi fii: unul din femeia roabă și unul din femeia liberă. Cel din femeia roabă s-a născut în chip firesc, adică Avraam a vrut neapărat să aibă un moștenitor și, cu acceptul Sarei, l-a conceput pe Ismael, cu Agar. Din Sara, prin făgăduință, se naște Isaac. Pavel spune în versetul 28: „*Și voi fraților, ca și Isaac, voi sunteți copii ai făgăduinței*“.

Mai departe, Pavel ne arată că Ismael l-a prigonit pe Isaac. Soluția este dată de Dumnezeu prin Sara, care a izgonit-o pe Agar, ce reprezenta legea, și pe Ismael, ce reprezenta rezultatul legii. Iată cât de elocvent ni se arată faptul că legea și harul sunt incompatibile, în versetul 30: „*Dar ce zice Scriptura? «Izgonește pe roabă și pe fiul ei, căci fiul roabei nu va moșteni împreună cu fiul femeii slobode»*“.

Faci tu ceea ce spune Scriptura? Renunți la a trăi prin eforturi proprii sub lege și accepți să I te supui lui Hristos, care este superior legii? Iată că încercarea mișcării adventiste de a fi și cu legea și cu Hristos creează o situație imposibilă. Ismael, care simbolizează produsul legii, adică efortul nostru, Îl va prigoni pe Hristos. Când te bazezi pe efortul tău în relația cu Dumnezeu, Hristos nu mai are loc, ba chiar este resimțit ca un obstacol. Legea și harul sunt incompatibile.

Pretenția ținerii legii este un pretext pentru a fi înrobiți cei liberi în Hristos

În capitolul 5, Pavel face remarci finale cu privire la relația creștinului cu legea. În versetul 3, Pavel ne spune: „*Și mărturisesc iarăși, încă o dată, oricărui om, care primește tăierea împrejur, că este dator să împlinească toată legea*“. Mișcarea adventistă îi introduce pe oameni în ținerea sabbatului și pe urmă finalizează cu decalogul. **Pavel ne arată că cei ce vor să țină sabbatul, care apare în porunca a patra, sau cele 10 porunci, trebuie de fapt să țină toată legea, inclusiv tăierea împrejur.** În realitate, mișcarea adventistă este un iudaism incomplet. Creștinismul nu este iudaism. Creștinismul este o relație cu Hristos, nu o religie a eforturilor personale.

Pavel mai avertizează asupra faptului că viața creștină de biruință este o viață prin Duhul Sfânt. Legea, în esență, pune în mișcare firea pământească. Același lucru este arătat de Pavel și în Romani, unde spune: „*Trăind în firea pământească patimile păcatelor sunt atâțate de lege*“ (Rom. 7:5). Astfel, legea face ca, prin atâțarea firii pământești, să răbufnească, chiar și în viața oamenilor bine intenționați, păcate ca: preacurvia, curvia, necurăția, desfrânarea, invidia și altele ca acestea. Dragă cititorule, care păcate, dintre cele prezentate în lista din Gal. 5:19–21, sunt prezente în viața ta? Pavel spune că oricine face asemenea lucruri nu va moșteni Împărăția lui Dumnezeu. Ți dai seama unde te afli? După ani sau zeci de ani de viață religioasă, cu multe strădanii și efort propriu, vrei să ajungi în iad?

Există vreo soluție? Da! Pavel ne vorbește despre roada Duhului. Atenție! Nu vorbește despre ținerea legii! Dumnezeu Duhul Sfânt, care este egal cu Tatăl și cu Fiul, în ceea ce privește puterea pentru o viață sfântă, rodește în noi dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credințioșia, blândețea, înfrânarea poftelor (v. 22,23). Unde rodește Duhul Sfânt asemenea lucruri? Acolo unde există pocăință și domnia lui Hristos, care ne eliberează atât de eforturile personale, cât și de mândria noastră religioasă. Mai departe, Pavel spune: „*Cei ce sunt ai lui Hristos Isus, și-au răstignit firea pământească împreună cu patimile și poftele ei*“. De curând, spuneam că legea exacerbează firea pământească, cu patimile și poftele ei, dar cei ce sunt ai lui Hristos Isus, având firea răstignită, Îi dau voie Duhului Sfânt să rodească virtuțile enumerate mai sus.

Un ultim detaliu, care este foarte important: Pavel spune, în versetul 13 din capitolul 6, că nici cei care au primit tăierea împrejur nu păzesc legea, ci vor doar ca alții să primească circumcizia, ca ei să se laude cu faptul că i-au determinat pe alții și i-au dus în robie. Acest principiu este adevărat și astăzi. Nici liderii, pastorii sau misionarii adventiști nu țin legea; ei doar pun poveri greu de purtat pe umerii altora și se laudă când au reușit să-i aducă sub robia legii pe alții, care erau liberi în Hristos. De aceea, Pavel ne îndeamnă: „*Rămâneți tari și nu vă plecați iarăși sub jugul robiei*“. Acest lucru este valabil pentru credincioșii evanghelici, să stea departe de adventism, cât și pentru adventiștii care, înțelegând ce este harul, pot deveni liberi în Hristos.

Relația creștinului cu legea în Epistola către filipeni

În Epistola către filipeni, apostolul Pavel este nevoit să avertizeze biserica împotriva acțiunii iudaizanților. Așa cum am văzut, ei veneau în bisericile de curând plantate, sperându-i pe credincioșii de curând întorși la Hristos, spunându-le că, dacă nu țin legea, nu vor fi mântuiți. Modul de abordare era acesta: întâi se prezenta tăierea împrejur, iar cei care primeau

tăierea împrejur aveau să afle că trebuie să țină și legea. Astfel, creștinii erau făcuți robii iudaismului.

În adventism, lucrurile stau la fel: oamenilor li se prezintă un alt aspect al legii, și anume sabbatul, iar după aceea practicantii odihnei zilei de sabbat se trezesc că trebuie să țină întreaga lege. Legea poate fi ținută de Hristos în noi, de aceea preocuparea cu legea și nu cu Hristos duce la faliment. Pentru a-i feri de incidența legii pe credincioșii din Filipi, Pavel recurge la niște epitete extrem de dure, dar necesare. El spune că iudaizanții sunt „*câini, lucrători răi, scrâjilați*“. În textul grec, termenul tradus în limba română prin „scrâjilat“ înseamnă „mutilat“.

Pavel, ca fost fariseu de elită, nu se ocupă cu legea, ci cu Hristos

Pavel explică mai departe, în capitolul 3, și spune că vrea „*să fie găsit în El*“, adică în Hristos, dar cum? „*Nu având o neprihănire a mea pe care mi-o dă legea, ci acea neprihănire pe care o dă Dumnezeu prin credința în Hristos*“. Deci Pavel ne arată aici, ca și în Galateni, că legea nu dă mântuirea și nici nu păstrează mântuirea în viața omului. De aceea, el îndreaptă privirile filipenilor spre Mântuitorul, singurul care mântuiește și care ne păstrează mântuirea. Pavel spune: „*Și să-L cunosc pe El și puterea învierii Lui, și părtașia suferințelor Lui și să mă fac asemenea cu moartea Lui*“ (care asigură moartea eului) (Filip. 3:10).

Observați faptul că el nu spune: „Să mă ocup cu legea“, ci spune: „Să-L cunosc pe El!“ Ca evreu teolog mântuit, am spune noi, ar fi trebuit să citeze din lege, să comenteze poruncile, însă relația cu Dumnezeu în har nu este preocuparea noastră față de precepte, ci preocuparea noastră față de cunoașterea Fiului Său, Isus Hristos. Scriptura ne asigură că, în timp ce noi suntem preocupați cu Hristos, El împlinește în noi legea lui Dumnezeu. Ce eliberator este lucrul acesta, pe care ni-l arată un fost iudeu de elită, și anume că viața sfântă devine o bucurie! Este bucuria cunoașterii lui Hristos, care aduce cu sine împlinirea legii morale a lui Dumnezeu. Dar un lucru este sigur: nu poți să te ocupi atât cu legea, cât și cu Hristos. De aceea, dacă vrei să experimentezi plinătatea vieții creștine, cunoaște-L pe El!

Relația creștinului cu legea în Epistola către coloseni

Nici biserica din Colose nu a scăpat de acțiunea iudaizanților. Biserica din Colose era amenințată de trei mari erezii, care subminau proeminența sau supremația lui Hristos (în creație, revelație, răscumpărare și biserică). Aceste trei erezii sunt următoarele:

1. Filosofia;
2. Ținerea legii;
3. Închinarea la îngeri – accesul la Dumnezeu mijlocit de îngeri, care a fost o formă timpurie de gnosticism (Col.2:18).

Este interesant de observat faptul că, acolo unde ținerea legii devine o religie, înlocuind centralitatea lui Hristos, se strecoară și alte erezii. Din nou trebuie să menționez, pentru a nu lăsa loc interpretărilor greșite, că **legea nu este o erezie**. Legea este expresia caracterului desăvârșit al lui Dumnezeu. Erezie este încercarea omului de a ține legea, pretențiile ridicole ale omului, că poate să trăiască la un standard divin prin resurse proprii. Tocmai de aceea, Dumnezeu a găsit o soluție divină, trimițându-L pe Fiul Său sub lege, pentru a-i răscumpăra pe cei ce sunt sub lege, adică să trăiască El legea în noi. Prin urmare, această religie a eforturilor umane, și anume ținerea legii, a făcut să-și găsească loc în biserică din Colose și alte erezii menționate mai sus, dar care nu vor fi abordate aici, din pricina scopului diferit al cărții acesteia.

Ereziile mai apar și astăzi printre cei preocupați cu legea

Vreau să redau în câteva cuvinte o discuție pe care am avut-o cu un profesor de semitică de la Institutul Teologic Adventist. Discuția a fost cu privire la Persoana lui Dumnezeu. Veți vedea că fenomenul apariției ereziilor se repetă și azi, când se predică legea.

Omul acela, cu toate că era specialist în ebraică, a interpretat Gen. 1:26-27 în felul următor: deoarece Dumnezeu a zis: „*Să facem om după chipul și asemănarea noastră*“, înseamnă că Dumnezeu are un trup. Discuția am purtat-o în direct la Radio Vocea Speranței. I-am amintit profesorului adventist faptul că mormonii au aceeași doctrină, și anume că „Dumnezeu are trup“. I-am mai amintit și faptul că Domnul Hristos, când Îl descrie pe Dumnezeu, femeii samaritence, în Ioan 4:24, spune: „*Dumnezeu este duh*“. Atunci, profesorul a replicat: „Păi, așa scrie aici!“ L-am rugat să se uite atent în versetul 27, unde se repetă tema creației omului după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, și să observe faptul că Dumnezeu l-a făcut pe om parte bărbătească și parte femeiască.

Dumnezeu nu este nici parte bărbătească, nici parte femeiască, ci este duh, așa cum am văzut. Atunci, de ce folosește Scriptura această comparație? Răspunsul este relativ simplu. În versetele 26 și 27, Dumnezeu este redat de cuvântul ebraic „Elohim“, care exprimă pluralitate. Acest „Elohim“ este o anunțare încă din primele pagini ale Scripturii a faptului că este un

singur Dumnezeu, revelat în mai multe persoane, iar acestea, conform învățaturii Noului Testament, sunt Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Așa cum Dumnezeu este pluralitate de persoane, la fel și omul, făcut după chipul lui Dumnezeu, este și el o pluralitate, bărbat și femeie. Desigur că omul creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu implică mai mult decât atât: rațiune, personalitate, dragoste, capacitatea de a stăpâni, de a se relaționa etc.

Centralitatea lui Hristos exclude jurisdicția legii asupra creștinului

Dar haideți să ne întoarcem la discuția noastră. Ferirea de erezie are un singur remediu: centralitatea absolută a lui Isus Hristos. El este Adevărul întrupat și El, singurul, ne poate feri de învățături false. Cum tratează Pavel ereziile din Colose? El prezintă întâi supremația lui Hristos și, după aceea, în raport cu cele arătate, corectează ereziile.

„El este chipul Dumnezeului celui nevăzut, cel întâi-născut din toată zidirea. Pentru că prin El au fost făcute toate lucrurile care sunt în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute: fie scaune de domnii, fie dregătorii, fie domnii, fie stăpâniri. Toate au fost făcute prin El și pentru El. El este mai înainte de toate lucrurile, și toate se țin prin El. El este Capul trupului, al Bisericii. El este începutul, cel întâi-născut dintre cei morți, pentru ca în toate lucrurile să aibă întâietatea. Căci Dumnezeu a vrut ca toată plinătatea să locuiască în El“ (Col.1:15-19).

În ceea ce privește ținerea legii, Pavel spune în Col. 2:14: „*A șters zapisul cu poruncile lui*“. Ce este acest zapis? Termenul în textul original înseamnă scriere de mână. Așadar, ce este această scriere de mână care conține porunci? Este legea. Aceasta este concluzia tuturor teologilor. Sigur că se pune întrebarea: „Era legea potrivnică?“ Pentru noi, ca oameni afectați de păcat, legea însemna condamnare, iar în sensul acesta era potrivnică.

Scopul lui Dumnezeu în darea legii a fost evidențierea păcatului din noi, care era latent, precum și condamnarea noastră ca păcătoși. Însă Dumnezeu nu a lăsat lucrurile aici. În Vechiul Testament, cei care se simțeau condamnați de lege se refugiau în scăparea dată de Dumnezeu prin jertfe. Dar jertfele acestea nu erau decât un simbol al jertfei eficace și depline a lui Hristos. Când a venit Hristos, Mielul lui Dumnezeu, atât cei din vechime, cât și noi, am găsit iertarea deplină, precum și rezolvarea relației noastre cu legea.

Nu te lăsa judecat de iudaizanți

De aceea, Pavel este foarte ferm, când le spune colosenilor: „*Nimeni dar, să nu vă judece cu privire la mâncare sau băutură sau cu privire la o zi de sărbătoare*“. Cu alte cuvinte, nimeni să nu vă judece pentru că nu țineți legea. Aceasta implică, printre altele, restricții alimentare, sărbători iudaice, sabatul. **Ținerea sabatului cade, ca poruncă, împreună cu legea** (vezi următorul capitol). Astăzi, adventiștii, încercând să țină legea, le impun celor care îi urmează să nu mănânce carne de porc și impun, ori de câte ori pot, porunca aceasta și printre evanghelici. Cuvântul lui Dumnezeu spune clar: „*Nimeni să nu vă judece*“ (Col. 2:16), voi sunteți ai lui Hristos, El a plătit prețul răscumpărării și are drept asupra voastră.

Relația creștinului cu legea în prima Epistolă către Timotei

Cele două epistole către Timotei au un caracter particular: ele nu se adresează în primul rând bisericilor, ci unei persoane cu răspundere în supravegherea vieții de biserică. Caracterul acestor epistole este pastoral. Este foarte interesant faptul că apostolul Pavel este atent, încă din primele pasaje ale primei epistole, să-l avertizeze pe Timotei cu privire la învățăturile false. De ce? Pavel a fost hărțuit o viață întreagă de iudaizanți, dar nu numai el, ci toate bisericile dintre neamuri, cu rare excepții. Ca atare, Timotei trebuia să știe că iudaizanții nu au dispărut și nu vor dispărea până la venirea lui Hristos.

Ce îi spune Pavel lui Timotei? „*După cum te-am rugat la plecarea mea în Macedonia, să rămâi în Efes, să poruncești unora să nu învețe pe alții altă învățătură*“ (1 Tim. 1:3). Pavel nu spune: „Roagă-i să nu învețe altă învățătură sau încearcă să-i convingi.“ Pavel este foarte ferm și spune: „*Poruncește!*“ Cred că înțelegeți acum de ce această carte este scrisă pe un ton ferm. Care este acea altă învățătură? Este predicarea legii în timpul harului!

Reafirmarea rolului legii

Pavel spune în versetul 5: „*Ținta poruncii este dragostea*“. Altfel spus, același lucru conform originalului sună așa: „Finalitatea sau scopul instrucției (poruncilor) este dragostea.“ Ce vrea să spună Pavel aici? Ceea ce a spus și în Rom. 10:4. Apostolul reafirmă faptul că legea a fost dată cu scop tranzitoriu, pregătitor, pentru venirea lui Hristos. Așa cum am văzut în Gal. 3:25, legea a fost doar un îndrumător, dar, când a venit Hristos, rolul ei a devenit nul.

Pavel îi explică lui Timotei faptul că și în cadrul legii era pregătită porunca iubirii (Deut. 11:1; Ioan 15:2), pentru ca, atunci când urma să vină Hristos, cei ce respectau legea în limitele

umane să poată trece de la lege la Hristos. **Problema adventismului este că vrea să treacă la Hristos cu tot cu lege**, or acest lucru este împotriva legii și inacceptabil de Hristos.

Cu toate acestea, unii din bisericile nou-formate pe vremea lui Pavel s-au depărtat de înțelegerea corectă a rolului legii afirmat mai sus. Care este consecința? O spune atât de bine chiar Cuvântul: „*Unii, fiindcă s-au depărtat de aceste lucruri, au rătăcit și s-au apucat de flecărie. Ei vor să fie învățători ai Legii, și nu știu nici măcar ce spun, nici ce urmăresc*“ (1 Tim. 1:6).

Legea îi va condamna pe cei ce o predică în Biserică

Preocuparea față de lege, după ce a venit Hristos, duce la rătăcire, așa cum am văzut în versetul mai sus menționat. În contrast cu aceasta, preocuparea față de Hristos ne ferește de erezii și ne împlinește desăvârșit. Pavel îi explică lui Timotei rolul legii și este bine să luăm aminte și noi. El folosește o expresie de excepție: „*Noi știm (iudaizanții nu știu și se rătăcesc) că legea este bună, dacă cineva o întrebuițează bine*“. În textul original, lucrurile sună în felul următor: „*Noi știm că legea este bună, dacă cineva o întrebuițează într-un mod legal*“. Ce înseamnă aceasta? Pavel ne explică în versetul următor: „*Căci știm că legea nu este făcută pentru cel neprihănit, ci pentru cel fărădelege*“, adică pentru cel necredincios.

De asemenea, legea este „*pentru orice este împotriva învățaturii sănătoase*“ (1 Tim. 1:10). Pavel face aluzia aceasta împotriva iudaizanților. **Biserica nu trebuie să-i trateze pe iudaizanți cu dragoste, ci cu legea.** Pavel mai adaugă faptul că acest principiu este „*potrivit cu Evanghelia slavei fericitului Dumnezeu, care mi-a fost încredințată mie*“ (1 Tim. 1:11). Cine are urechi de auzit să audă!

De ce se poartă Pavel cu atâta fermitate împotriva iudaizanților? Deoarece ei încearcă să le aplice legea celor credincioși. Ca atare, folosirea legii în timpul harului este o ilegalitate. A nu asculta de ceea ce a spus Dumnezeu, a trăi prin lege în timpul harului, aceasta devine o religie umană. Este religia câștigării meritelor înaintea lui Dumnezeu prin eforturi proprii, ceea ce Dumnezeu urăște.

Predicarea legii în Biserică este împotriva legii însăși

Ce înseamnă folosirea legii în mod legal, sau ca legea să fie întrebuițată bine, după cum apare în traducerea Cornilescu? Legea întrebuițată bine înseamnă aplicarea legii față de cei fără de lege. Creștinul nu este fără de lege, pentru că a fost răscumpărat de Hristos, intrând sub autoritatea Lui. Creștinul nu poate fi sub autoritatea legii și sub autoritatea lui Hristos în

aceiași timp. El este doar sub autoritatea lui Hristos. În consecință, aplicarea legii pentru creștini este o practică împotriva legii însăși.

Legea este făcută pentru cel păcătos

În textul original, când se spune: „Legea nu este făcută pentru cel neprihănit“, lucrurile sună așa: „Legea nu există pentru cel neprihănit“⁴. Aici vor replica credincioșii adventiști sau evanghelicilor legaliști și vor spune: „Vrei să zici că cel neprihănit trăiește în fărâdelege?“ Nicidecum! Cel neprihănit trăiește în Hristos și Hristos trăiește în el (Ioan 15:4). Sau se mai poate pune întrebarea: „Este cineva neprihănit, în așa fel încât să nu aibă nevoie de legea lui Dumnezeu?“ Nu! Pentru că „*Hristos a fost făcut de Dumnezeu pentru noi (...) neprihănit*“ (1 Cor. 1:30,31).

Neprihănitul lui Hristos în cei credincioși satisface cerința legii, iar legea nu mai are cerințe asupra noastră, ci Hristos însuși. **De aceea, legea nu există pentru cel credincios, pentru că există Hristos pentru cel credincios.** Din nou observăm faptul că nu putem trăi și sub lege și sub Hristos. Pavel spune că aceste lucruri sunt în acord cu Evanghelia slavei fericitului Dumnezeu. Ce frumos! Hristos aduce în noi fericire cu adevărat, nu vină, condamnare, teamă nejustificată, înfrângere. Slavă lui Dumnezeu pentru înțelepciunea cu care a lucrat mântuirea noastră în Hristos!

În această epistolă, la capitolul 4, Pavel reia problema învățătorilor mincinoși. El spune despre aceștia că, având învățături ale demonilor, opresc căsătoria și întrebuințarea bucatelor. Această restricție la anumite mâncăruri este prezentă și în mișcarea adventistă. Ei le impun credincioșilor adventiști să nu consume carne de porc, iar în ultimii ani se merge în mod clar pe o dietă vegetariană. Pavel spune, în versetul 4, că orice lucru creat de Dumnezeu este bun și nu este de lepădat, dacă se ia cu mulțumiri, pentru că este sfințit prin Cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune.

Relația creștinului cu legea în Epistola către Tit

Tit era un colaborator apropiat al lui Pavel. Ca și Timotei, el prelua ștafeta de la apostolul Pavel. Tit era în Creta, unde apăruseră mai multe biserici care aveau o viață dezordonată. Una dintre problemele apărute în Creta era prezența iudaizanților în bisericile nou-înființate. Iudaizantii, spune Pavel în versetul 11, dau peste cap (bui măcesc) familii întregi. Expresia din textul original (*anatrepo*) înseamnă „a răsturna cu susul în jos, a da peste cap“. Să ne amintim ce spunea Iacov în Conciliul de la Ierusalim în Fapt. 15:24, că iudaizantii plecați din Ierusalim „*zdruncinau sufletele*“ credincioșilor din Antiohia. Vedem că iudaizantii ajunși și în Creta

făceau aceleași lucruri. În consecință, Pavel spune că acestor iudaizantii trebuie să li se astupe gura.

Observați din nou felul aspru în care Pavel lucrează cu cei care îi tulbură pe creștini cu mesajul ținerii legii. Lucrul acesta arată cât de incisiv atacă iudaizantii, iar remediul este un răspuns împotriva lor cu aceeași fermitate. Astăzi, mulți dintre adventiști fac la fel. Ei află despre persoane sau familii care s-au întors la Dumnezeu și, în loc să se bucure pentru cei care au mântuirea prin Isus Hristos, îi sperie că nu vor fi mântuiți, dacă nu vor ține legea, sabatul și dieta alimentară.

Nu legea ne duce la o viață sfântă, ci harul

Legea nu sfințește, nu pentru că are ceva rău în ea, ci pentru că nu poate: „*Căci – lucru cu neputință Legii, întrucât firea pământească o făcea fără putere...*“ (Rom. 8:3).

Harul lui Dumnezeu este singurul care poate sfinți:

„*Căci harul lui Dumnezeu, care aduce mântuire pentru toți oamenii, a fost arătat, și ne învăță s-o rupem cu păgânătatea și cu poftele lumești, și să trăim în veacul de acum cu cumpătate, dreptate și evlavie, așteptând fericita noastră nădejde și arătarea slavei marelui nostru Dumnezeu și mântuitor Isus Hristos. El S-a dat pe Sine însuși pentru noi, ca să ne răscumpere din orice fărâdelege, și să-și curățească un norod care să fie al Lui, plin de râvnă pentru fapte bune. Spune lucrurile acestea, sfătuiește și mustră cu deplină putere. Nimeni să nu te disprețuiască*“ (Tit 2:11-15).

Credincioșii din Creta trebuia să știe precis despre suficiența harului lui Dumnezeu în viața de sfințire. Ei fuseseră buimăciți de iudaizantii. Încercând să țină legea după cum au fost învățați de iudaizantii, ei ajunseseră să exacerbeze păcatul din ei. În centrul doctrinei harului, în pasajul de față, se află venirea lui Hristos și jertfa Sa de la cruce. Tit este îndemnat de Pavel să predice cu mare îndrăzneală harul lui Dumnezeu și chiar să-i mustre pe cei ce, sub influența iudaizanților, trăiau o viață ca păgânii: „*Spune lucrurile acestea, sfătuiește și mustră cu deplină putere. Nimeni să nu te disprețuiască*“.

Discuțiile despre lege creează certuri

Pentru a fi convinși de faptul că nu este exagerat ceea ce se spune cu privire la iudaizantii, haideți să ne uităm în capitolul 3, versetele de la 9 la 11. Pavel spune în versetul 9: „*Dar de întrebările nebune și înșirările de neamuri, de certuri și ciorovăieli privitoare la lege, ferește-*

te, *căci sunt nefolositoare și zadarnice*“. Observați faptul că iudaizantii creează certuri și neînțelegeri, prin răspândirea mesajului legii. Pavel recomandă câteva măsuri împotriva iudaizantilor, deoarece argumentațiile lor sunt nefolositoare și zadarnice. Ei nu vin să discute cu argumente biblice, ci scopul lor este să dezbine și să răpească sufletele.

În versetul 10, Pavel spune că iudaizantii trebuie muștrați, iar dacă după două muștrări nu se corectează, trebuie ruptă orice legătură cu ei, deoarece un astfel de om este un stricat și păcătuiește. Cuvântul „stricat“ în textul original înseamnă „pervertit“ (ekstrefo). Cu un om pervertit nu se poate ajunge la vreun rezultat pozitiv printr-o simplă discuție, ci trebuie exclus, după două avertismente, după cum spune Pavel. Oamenii pervertiți în ceea ce privește doctrina au cele mai puține șanse de îndreptare. Lucrul acesta trebuie să le dea de gândit multor teologi adventiști.

Relația creștinului cu legea în Epistola către evrei

Unul dintre cele mai puternice argumente în ceea ce privește ieșirea creștinului de sub autoritatea legii și a sistemului iudaic este Epistola lui Pavel către evrei. În această scriere, este zugrăvită supremația (preeminența) Domnului Hristos față de iudaism și lege. Ieșirea de sub autoritatea legii nu înseamnă fărâdelege, ci înseamnă intrarea sub autoritatea lui Hristos, a cărui autoritate este superioară legii. Cuvântul cheie pentru descifrarea epistolei este expresia „mai bun.“

Iată un rezumat al Epistolei lui Pavel către evrei, având în centru persoana Domnului Hristos.

- În capitolul 1, Domnul Hristos este descris ca fiind un mesager mai bun al voii lui Dumnezeu decât proorocii și îngerii.
- În capitolul 2, El este mai bun (mai presus) decât îngerii.
- În capitolul 3, El este mai bun (superior) decât Moise, deoarece El este Fiul lui Dumnezeu.
- În capitolul 4, El este o odihnă mai bună (un sabbat mai bun).
- În capitolele 5–8, preoția Lui este mai bună decât preoția lui Aaron, deoarece este o preoție după rânduiala lui Melhisedec. Preoția lui Melhisedec este superioară preoției aaronice, deoarece a fost instituită prima, iar marele preot este însuși Fiul lui Dumnezeu. Preoția lui este veșnică. Tot în capitolul 8, Domnul Hristos este mediatorul unui legământ mai bun – legământul cel nou.
- În capitolele 9–10, jertfa lui Hristos este infinit mai bună decât jertfele de animale, pentru că este Dumnezeu întrupat. Jertfa lui este desăvârșită.

• În capitolul 11, El este autorul (făuritorul) credinței tuturor sfinților din toate timpurile, precum și al unei lumi viitoare mai bune. Eroii Vechiului Testament au făcut lucruri mai bune decât ceilalți, bazându-se pe credință, nu pe faptele legii.

• În capitolul 12, El este o mai bună căpetenie decât liderii din toate timpurile.

Superioritatea lui Hristos este soluția lui Pavel pentru evreii creștinați, dependenți de lege

De ce apostolul Pavel, înainte de a prezenta argumente împotriva iudaismului și legii, îl prezintă pe Domnul Hristos? Pentru că Pavel nu putea să spună într-un mod direct audienței evreiești, despre creștini, că nu mai sunt sub autoritatea legii, ci a lui Hristos. Așa cum am văzut până acum, sistemul iudaic și legea trebuia să rămână doar ca tradiție la evreii creștinați. În practică, lucrurile nu erau chiar așa.

Pentru a-i ajuta pe evrei să înțeleagă faptul că nu mai sunt sub lege, apostolul folosește o metodă extraordinară. Ca un teolog desăvârșit, Pavel știa că relația evreilor cu legea se făcea prin intermediul vechiului legământ. În consecință, legea avea autoritate asupra evreilor, atât timp cât funcționa legământul dintâi. Acceptarea lui Hristos ca mijlocitor al unui nou legământ îi scoate pe evrei de sub autoritatea legii, **deoarece autoritatea legii cade o dată cu vechiul legământ**. Desigur, ei păstrează legea ca o tradiție, pentru că aceasta le dă identitate națională.

Astfel, Pavel trece la acțiune și pune în umbră sistemul iudaic. El arată faptul că Hristos este mijlocitorul unui legământ mai bun, pentru că El este mai bun decât proorocii, îngerii, Moise, Aaron, ziua de sabbat, jertfele din Vechiul Testament, liderii din toate timpurile. Numai după ce unui evreu i se luau toate aceste elemente de sprijin, atunci el putea să înțeleagă cu adevărat importanța noului legământ și ieșirea de sub autoritatea legii. Observați faptul că măreția și superioritatea lui Hristos constituie argumentul împotriva a tot ceea ce ține de vechiul legământ (inclusiv legea). Și noi toți, ca oameni, renunțăm la ceea ce avem, când ni se oferă ceva mai bun. De aceea, o cunoaștere centrată în Isus Hristos este esențială pentru a ne însuși cu adevărat harul lui Dumnezeu. Nu degeaba a spus evanghelistul Ioan că harul și adevărul au venit prin Isus Hristos. **Înțelegerea harului nu este un simplu concept teologic, ci este lucrarea supranaturală a lui Isus Hristos!** Iar Pavel, chiar asta face în Epistola către evrei, prezentându-le iudeilor pe Hristos, care poate să îi ducă de la lege la har.

**În timp ce credința l-a trecut pe Moise
Marea Roșie, împreună cu poporul,
legea nu l-a trecut pe Moise nici măcar Iordanul**

Merită menționat un detaliu foarte interesant din capitolul 11. Moise face și el parte din lista eroilor credinței Vechiului Testament. Pavel descrie viața lui Moise, ca exemplu al credinței, când a ales mai degrabă să sufere cu poporul lui Dumnezeu, decât să se bucure în Egipt de plăcerile de o clipă ale păcatului. Tot prin credință, Moise sărbătorește Paștele, părăsește Egiptul fără să se teamă de Faraon și îl trece Marea Roșie pe poporul lui Dumnezeu. Aici, Pavel încheie istoria lui Moise ca om al credinței. El nu face la întâmplare lucrul acesta, ci vrea să le arate evreilor faptul că, **în momentul în care apare legea dată la Sinai, statutul lui Moise se schimbă.**

El rămâne omul lui Dumnezeu, dar, în urma noii relații cu Dumnezeu – prin lege – el nu intră în Canaan. **Credința pusă de Hristos în Moise l-a ajutat pe acesta să facă faptele grandioase enumerate mai sus. În contrast cu credința, legea nu a putut să îl califice pe Moise să traverseze micul Iordan și să intre în Canaan, pe când credința l-a ajutat să treacă Marea Roșie.**

Așa cum spune Pavel în epistola către Galateni, legea este doar un îndrumător spre Hristos: legea l-a dus pe Moise până lângă Canaan. El doar a văzut Canaanul. **Legea spune despre Hristos, dar prin ea nu poți să Îl experimentezi pe Hristos. De aceea, cei ce trăiesc sub lege nu înțeleg harul lui Dumnezeu și nu sunt preocupați de Hristos.** Un om nu poate sluji atât legii, cât și lui Hristos, în același timp. El trebuie să facă o alegere și, dacă este sincer, își dă seama de faptul că trebuie ales Hristos.

Clarificarea unor pasaje care vorbesc despre ținerea poruncilor

• Dragostea este cea mai mare poruncă din lege

Mulți, când aud că legea se reduce la iubirea lui Dumnezeu și a aproapelui, spun: „Nimic mai simplu, deci legea poate fi ținută!”. Aceasta este o afirmație copilărească. Este imposibil să-i iubim pe oameni și mai ales pe Dumnezeu, deoarece *„dragostea stă nu în faptul că noi am iubit pe Dumnezeu, ci în faptul că El ne-a iubit pe noi, și a trimis pe Fiul Său ca jertfă de ispășire pentru păcatele noastre“* (1 Ioan 4:10).

În toate textele menționate în paragrafele de mai sus, cuvântul folosit pentru „iubire“ în textul grecesc este agape. Agape este dragoste de origine divină. Domnul Hristos ne cere să arătăm nici mai mult nici mai puțin decât dragostea agape. Aici nu este vorba doar despre un slogan creștin, pe care îl folosim noi cu atâta ușurință, ci este cel mai greu lucru de împlinit din lege, precum și cea mai mare poruncă din lege.

Dacă nu suntem convinși de aceasta, să ne amintim faptul că dragostea este roada Duhului Sfânt, în Gal. 5:22. Și aici, termenul în greacă este tot agape. Oare de ce ne-ar cere Domnul Hristos un lucru imposibil de împlinit? Pentru că El Îl avea în vedere pe Duhul Sfânt, care împlinește legea în noi, *„pentru ca porunca Legii să fie împlinită în noi (nu noi o împlinim, ci Duhul Sfânt), care trăim nu după îndemmurile firii pământești, ci după îndemmurile Duhului“* (Rom. 8:4). Aici avem din nou de-a face cu harul: **Dumnezeu împlinește ceea ce ne cere.** În lege, noi trebuie să împlinim ceea ce ni se cere. Datorită harului, Hristos poate manifesta dragostea agape prin noi⁵.

Versetele următoare enunță într-un mod foarte precis faptul că legea este împlinită când îl iubești pe aproapele tău. *„Să nu datorați nimănui nimic, decât să vă iubiți unii pe alții: căci cine iubește pe alții, a împlinit Legea. De fapt: «Să nu preacurvești, să nu furi, să nu faci nici o mărturisire mincinoasă, să nu poftești» și orice altă poruncă mai poate fi, se cuprind în porunca aceasta: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși»“* (Rom. 13:8). *„Căci toată Legea se cuprinde într-o singură poruncă: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși“* (Gal. 5:14).

Așa cum am văzut mai sus, este vorba despre dragostea agape – dragostea de origine divină – care se poate manifesta în noi prin Duhul Sfânt. Lucrul acesta poate să aducă multă liniște pentru credincioșii adventiști, care încearcă să țină legea și eșuează. Cuvântul e foarte clar: *„Cine iubește pe alții a împlinit legea“.* Versetul nu spune: „Cine iubește pe alții speră să împlinească legea“ sau: „Cine iubește pe alții va împlini legea“. Verbul este la timpul trecut: „Cine iubește pe alții a împlinit legea“. Acest verdict nu ți-l dă inima ta, nici pastorul tău, ci Însuși Dumnezeu, dătătorul legii. Crede-L pe cuvânt! Lasă ca Duhul Sfânt să rodească în tine dragostea agape și vei simți în inimă aprobarea lui Dumnezeu că ai împlinit legea. Doar atunci vei experimenta miracolul harului, și anume faptul că viața creștină nu este o sumă de reglementări, ci o relație cu Dumnezeu.

• Legea lui Hristos

Pavel folosește expresia *„legea lui Hristos“* în 1 Cor. 9:20-21 și în Gal. 6:2. Adventiștii spun că legea lui Hristos înseamnă că toți creștinii sunt sub lege. Haideți să vedem ce ne spune textul din Corinteni:

„Cu Iudeii, m-am făcut ca un Iudeu, ca să câștig pe Iudei; cu cei ce sunt sub Lege, m-am făcut ca și când aș fi fost sub Lege (măcar că nu sunt sub Lege), ca să câștig pe cei ce sunt sub Lege; cu cei ce sunt fără Lege, m-am făcut ca și cum aș fi fost fără lege (măcar că nu sunt

fără o lege a lui Dumnezeu, ci sunt sub legea lui Hristos), ca să câștig pe cei fără lege“ (1 Cor. 9:20-21).

În versetul 20, vedem lămurit faptul că Pavel spune că **el nu este sub lege**. Problema ridicată de adventiști, și anume că Pavel se referă la jertfe, când spune că nu mai este sub lege, a fost clarificată (vezi partea din „Relația creștinului cu legea în Romani“). În versetul 21, Pavel spune că el, totuși, este sub o lege și o numește „legea lui Hristos“. Dacă Pavel nu este sub lege, dar este sub legea lui Hristos, înseamnă că este o deosebire între lege și legea lui Hristos.

Iată alte versete, care ne spun clar faptul că un creștin nu mai este sub lege, ci sub har: „Căci păcatul nu va mai stăpâni asupra voastră, pentru că nu sunteți sub Lege, ci sub har... Dar acum, am fost izbăviți de Lege, și suntem morți față de Legea aceasta, care ne ținea robi, ca să slujim lui Dumnezeu într-un duh nou (în original este „în nouitatea Duhului“), iar nu după vechea slovă“ (Rom. 6:14; 7:6). „Dar când a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, ca să răscumpere pe cei ce erau sub Lege, ca să câpătăm înfierea. (...) Dacă sunteți călăuziți de Duhul, nu sunteți sub Lege“ (Gal. 4:4,5; 5:18).

În Gal. 6:2, legea lui Hristos este arătată acționând într-un mod practic. „Purtați-vă sarcinile unii altora și veți împlini astfel legea lui Hristos“. În acest verset, Pavel ne arată faptul că legea lui Hristos este un lucru pozitiv, care este în contrast cu decalogul, care are o dominantă negativă. Legea lui Hristos este legea iubirii, care te cheamă să faci lucruri bune în favoarea aproapelui tău, în felul acesta împlinind automat și decalogul. Deci legea lui Hristos este superioară decalogului și implică împlinirea lui. Lucrul acesta ar trebui să-i încurajeze pe cititorii adventiști să-și mute privirea de la decalog la Hristos.

Rezultă din aceste versete faptul că legea lui Hristos este același lucru cu harul sau cu trăirea prin Duhul Sfânt. Ce ne mai spun aceste versete? **Aceste verste ne spun, despre creștinul care iese de sub lege, că nu rămâne în fărădelege, ci intră sub autoritatea Duhului Sfânt și a harului.** Duhul Sfânt are putere să învingă în noi păcatul: „Zic dar: *umblați cârmuiți de Duhul, și nu împliniți poftele firii pământești*“ (Gal. 5:16).

Iată câteva contraste între lege și legea lui Hristos (harul):

Legea doar a anunțat Legea lui Hristos.

Legea lui Hristos (harul) împlinește ceea ce a anunțat legea, dar implică lucruri noi diferite de lege.

Legea (decalogul) pune accent pe dreptatea lui Dumnezeu.

Legea lui Hristos (harul) pune accent pe dragostea lui Dumnezeu, care împlinește și cerințele dreptății divine.

Legea lucrează îndeaproape cu „eul“ nostru cel vechi, influențând manifestarea noastră.

Legea lui Hristos (harul) crucifică „eul“ nostru cel vechi și face ca Hristos să se manifeste în viața noastră.

Legea are o dominantă negativă, exprimată prin decalog.

Legea lui Hristos (harul) este pozitivă: să faci lucruri bune în favoarea aproapelui și chiar a dușmanului.

Legea îți spune să faci fapte, ca să-I fi pe plac lui Dumnezeu.

Legea lui Hristos (harul) îți spune că Dumnezeu te iubește și că El a pregătit mai dinainte și faptele bune în care să umbli.

• Porunci în Faptele Apostolilor

Mai sunt câteva locuri în care se spune că Domnul Hristos a dat porunci (Fapt. 1:1,2; 10:42). Poruncile din aceste versete se referă la Marea Trinitate, nu la ținerea legii.

• Ținerea poruncilor în Epistolele lui Ioan

Apostolul Ioan redă teologia pe care a învățat-o de la Domnul Isus, când vorbește despre ținerea poruncilor în Epistolele sale. Așa cum am văzut în paragrafele de mai sus, ținerea poruncilor se reduce la porunca iubirii. Însă și porunca iubirii este împlinită de Duhul Sfânt în noi (Gal. 5:22). Prin urmare, nu putem vorbi despre lege (decalog) în teologia Noului Testament, ca normă de viață creștină. Norma de viață în Noul Testament este trăirea prin credință, har și Duhul Sfânt. Haideți să urmărim textul versetelor următoare, să vedem cum argumentează Ioan ținerea poruncilor:

„Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și ce am pipăit cu mâinile noastre, cu privire la Cuvântul vieții, pentru că viața a fost arătată, și noi am văzut-o, și mărturisim despre ea, și vă vestim viața veșnică, viață care era la Tatăl, și care ne-

a fost arătată; – deci, ce am văzut și am auzit, aceea vă vestim și vouă, ca și voi să aveți părtașie cu noi. și părtașia noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său, Isus Hristos“ (1 Ioan 1:1-3).

În pasajul acesta, Ioan stabilește că începutul teologiei lui este Domnul Hristos, Cuvântul vieții. Pentru Ioan, teologia nu începe cu legea, ci cu Domnul Hristos, care era înainte de darea legii. Și aici, Ioan este în concordanță cu ceea ce e scris în Evanghelia Sa, și anume: „La început era Cuvântul“ (Ioan 1:1). Este necesar să stabilim acest lucru, deoarece apostolul, în cele ce urmează, se referă la Cuvânt ca început, și nu ca lege.

În Noul Testament, poruncile sunt Cuvântul lui Hristos, credința și dragostea de frați, nu decalogul

„Și prin aceasta știm că Îl cunoaștem, dacă păzim poruncile Lui. Cine zice: «Îl cunosc» și nu păzește poruncile Lui, este un mincinos, și adevărul nu este în el. Dar cine păzește Cuvântul Lui, în el dragostea lui Dumnezeu a ajuns desăvârșită; prin aceasta știm că suntem în El. Cine zice că rămâne în El, trebuie să trăiască și el cum a trăit Isus. Prea iubiților nu vă scriu o poruncă nouă, ci o poruncă veche pe care ați avut-o de la început. Porunca aceasta veche este Cuvântul pe care l-ați auzit. Totuși vă scriu o poruncă nouă, lucru care este adevărat atât cu privire la El, cât și cu privire la voi; căci întunericul se împrăștie, și lumina adevărată și răsare chiar. Cine zice că este în lumină, și urăște pe fratele său, este încă în întuneric până acum. Cine iubește pe fratele său, rămâne în lumină, și în el nu este nici un prilej de poticnire“ (1 Ioan 2:3-10).

În acest pasaj din Scriptură, Ioan vorbește despre păzirea poruncilor Lui (v. 4,5). Însă, mai departe, el pune egal între porunci și Cuvântul Lui: „Dacă păzim poruncile Lui (v.3)... cine păzește Cuvântul Lui (v.5). În continuare, Ioan spune că acest Cuvânt nu este ceva nou, inventat de el, ci este Cuvântul de la început, pe care ei l-au auzit de la Hristos și care devenise deja foarte cunoscut. „Cuvântul pe care l-ați auzit“ (v.7). Deci poruncile sunt Cuvântul lui Hristos, nu decalogul. Iată în continuare alt pasaj, care clarifică și mai mult ideea că nu este vorba despre decalog.

„Și orice vom cere, vom căpăta de la El, fiindcă păzim poruncile Lui, și facem ce este plăcut înaintea Lui. Și porunca Lui este să credem în Numele Fiului Său Isus Hristos, și să ne

iubim unii pe alții, cum ne-a poruncit El. Cine păzește poruncile Lui, rămâne în El, și El în el. Și cunoaștem că El rămâne în noi prin Duhul pe care ni l-a dat“ (Ioan 3:22-24).

Deci poruncile sunt credința în Hristos și iubirea fraților.

În acest ultim pasaj din epistola întâi a lui Ioan, se arată faptul că poruncile lui Dumnezeu se reduc la credința în Isus. „Oricine crede că Isus este Hristosul, este născut din Dumnezeu; și oricine iubește pe Cel ce l-a născut, iubește și pe cel născut din El. Cunoaștem că iubim pe copiii lui Dumnezeu prin aceea că iubim pe Dumnezeu și păzim poruncile Lui. Căci dragostea de Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui. Și poruncile Lui nu sunt grele; pentru că oricine este născut din Dumnezeu, biruiește lumea; și ceea ce câștigă biruință asupra lumii, este credința noastră“ (Ioan 5:1-3).

Porunca Lui este credința în Hristos și iubirea fraților (porunca iubirii împlinită de Duhul Sfânt). Din nou vedem că nu se afirmă decalogul. Ioan merge până acolo, încât spune că poruncile lui nu sunt grele. Care porunci nu sunt grele? Poruncile care nu sunt grele sunt credința și dragostea – lucrări ale Duhului Sfânt. Am văzut în mărturia lui Petru (Fapt. 15) că decalogul a fost imposibil de îndeplinit.

Chuck Quarells, doctor în Noul Testament, de la Seminarul Baptist din New Orleans, spunea că poruncile nu sunt grele, deoarece aici sunt implicate principii de „genetică spirituală“. În genetică, cum este tatăl, așa sunt și copiii. Deoarece Tatăl ceresc este neprihănit, noi moștenim de la El caracterul Lui, care se manifestă printr-o trăire neprihănită în viața noastră cotidiană.

În concluzie, apostolul Ioan este fidel teologiei Domnului Hristos, care a redus întreaga lege, inclusiv decalogul, la o singură poruncă – iubirea. Iar porunca iubirii este roada Duhului Sfânt. Ce se cere de la noi? Nouă ni se cere credința (încrederea) în ceea ce a spus Hristos în Cuvântul Său de la început. Nu legea este norma de viață în Noul Testament, ci harul, credința și trăirea prin Duhul Sfânt. Se pune o ultimă întrebare: de ce orice argument Biblic cu privire la ieșirea de sub autoritatea legii și intrarea sub autoritatea lui Hristos nu este înțeles de către unii? Răspunsul este simplu: acele persoane au eul necrucificat sau nu au Duhul Sfânt.

Ținerea poruncilor în 1 Corinteni 7:19

„Tăierea împrejur nu este nimic, și netăierea împrejur nu este nimic, ci păzirea poruncilor lui Dumnezeu“ (1 Cor. 7:19).

Un profesor adventist cita acest verset la radio, ca dovadă a faptului că orice creștin trebuie să țină legea. Dar, dacă ne uităm la ceea ce spun versetele dinainte, ne dăm seama că lucrurile nu sunt așa. Iată versetele:

„Încolo, fiecare să rămână în starea în care l-a așezat Domnul, și în care l-a chemat Dumnezeu. Aceasta este rânduiala pe care am așezat-o în toate Bisericile. Dacă cineva a fost chemat pe când era tăiat împrejur, să rămână tăiat împrejur. Dacă cineva a fost chemat pe când era netăiat împrejur, să nu se taie împrejur. Tăierea împrejur nu este nimic, și netăierea împrejur nu este nimic, ci păzirea poruncilor lui Dumnezeu“ (1 Cor. 7:17-19).

Ce ne spun versetele care preced 1 Cor. 7:19? În primul rând, ne vorbesc despre hotărârea lui Pavel ca fiecare să rămână în starea în care l-a chemat Dumnezeu. Dacă un evreu s-a creștinat (**era tăiat împrejur**), să-și păstreze tradiția (**să rămână tăiat împrejur**). Dacă un păgân s-a creștinat (**era netăiat împrejur... să nu se taie împrejur**), să nu treacă la iudaism tăindu-se împrejur, pentru ca după aceea să fie obligat să țină legea și sabbatul. **Iată încă o dată confirmată ideea că creștinismul nu este iudaism, iar evreii creștinați trebuie să-și păstreze tradiția, care le dă identitate națională.**

Și atunci, cum rămâne cu versetul: „Tăierea împrejur nu este nimic, și netăierea împrejur nu este nimic, ci păzirea poruncilor lui Dumnezeu“? Răspunul e simplu. Cine se taie împrejur? Evreii! Versetul li se adresează, așadar, evreilor creștinați. Pavel folosește un limbaj specific evreilor, în expresia „ținerea poruncilor“. Vorbindu-le astfel evreilor, ei înțelegeau mai bine ascultarea de Dumnezeu. Trebuia ca ei să nu facă o practică exterioară mai importantă ca trăirea lăuntrică. Iată un verset care dovedește aceasta: „Iudeu nu este acela care se arată pe dinafară că este Iudeu; și tăiere împrejur nu este aceea care este pe dinafară, în carne. Ci Iudeu este acela care este Iudeu înăuntru; și tăiere împrejur este aceea a inimii, în duh, nu în slovă; un astfel de Iudeu își scoate lauda nu de la oameni, ci de la Dumnezeu“ (Rom. 2:28,29).

Deci 1 Cor. 7:19 îi privește pe evreii creștinați, nu pe creștinii dintre neamuri. Pavel fusese prezent la Conciliul de la Ierusalim, unde s-a confirmat faptul că decalogul nu putea fi ținut (Fapt. 15). El nu contrazice printr-un singur verset tot ceea ce a spus cu privire la lege în atâtea epistole. Dar, așa cum am văzut, tendința evreilor era să pună accent pe exterior, în detrimentul interiorului, iar Pavel corectează acest lucru.

Păzirea poruncilor lui Dumnezeu, în Apocalipsa 12:17

Și aceste două versete din ultima carte a Bibliei ne vorbesc despre păzirea poruncilor.

„Și balaurul, mâniat pe femeie, s-a dus să facă război cu rămășița seminței ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu, și țin mărturia lui Isus Hristos“ (Apoc. 12:17). „Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus“ (Apoc. 14:12).

Dacă versetele nu se citesc în context, tragem concluzia că păzirea poruncilor este pentru creștini. Haideți să ne uităm în context. Primul verset pe care îl ducăm este din Apoc. 12:17: „Și balaurul, mâniat pe femeie, s-a dus să facă război cu rămășița seminței ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu, și țin mărturia lui Isus Hristos“ (Apoc. 12:17). La începutul capitolului 12, se vorbește despre o femeie cu o cunună de 12 stele pe cap. Ea naște un copil de parte bărbătească. Cine este femeia aceasta? În Gen. 37:9, găsim simbolul stelelor. Aici este vorba despre cele 12 seminții ale lui Israel. Femeia din Apoc. 12, încununată cu 12 stele, este simbolul poporului Israel. Din ea se naște Mesia după trup.

Citind mai departe în acest capitol, vedem faptul că Satana nu l-a învins pe Mesia și s-a dus să facă război cu rămășița femeii. Rămășița femeii, în Apoc. 12, o constituie evreii credincioși, în vâlvătaia necazului cel mare. La acea vreme, Biserica nu mai este pe pământ. Dumnezeu pune înapoi Israelul în poziția de popor al Lui, dar îl sfințește prin necazul cel mare. Ca atare, folosirea în acest context a unui limbaj specific evreilor este foarte normal. Dar evreii din necazul cel mare au și mărturia lui Isus. Este mărturia faptului că Isus Hristos este adevăratul Mesia, nu Anticrist. Mesia a împlinit poruncile (Mat. 5:17). Anticrist, în contrast cu Mesia, va călca intenționat toate poruncile. Nu degeaba este numit omul fărădelegii (2 Tes. 2:3).

Așadar, mărturia faptului că Isus este Mesia și că El a împlinit poruncile este mesajul către Israel în timpul necazului celui mare. Acest mesaj va ajuta Israelul să-L identifice pe adevăratul Mesia. Mesia va împlini poruncile și în viața evreilor credincioși din necazul cel mare, tot prin Duhul Sfânt, cum face și acum (Rom. 8:4).

Iată cel de al doilea verset citat: „Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus“ (Apoc. 14:12). Contextul acestui verset este tot în legătură cu evreii din necazul cel mare. La începutul capitolului, primele cinci versete sunt dedicate descrierii mulțimii celor 144.000 de credincioși evrei, pe care i-am întâlnit prima dată în Apoc. 7. Versetul vorbește, la fel ca acela din capitolul 12, despre păzirea poruncilor. Dar lucrurile nu se termină aici, ci se menționează și credința lui Isus Hristos. Expresia „credința lui Isus“ înseamnă credința care vine de la Isus (Evr. 12:2). Dacă credem că Isus a trăit prin credință, înseamnă că nu am înțeles ce înseamnă faptul că Isus este Dumnezeu întrupat. Dumnezeu nu are nevoie de credință. Omul trăiește prin credință, pentru că el nu vede dincolo de ceea ce se vede.

Nici aici poruncile nu sunt singure, ci sunt însoțite de credința în Isus. Așa cum am văzut în acest capitol, noi ne punem încrederea în Hristos, care împlinește poruncile în noi. În concluzie, cele două versete ne vorbesc despre decalog ca despre o problemă de rezolvat de către creștini sau evrei, ci despre Hristos, împlinitorul poruncilor.

Este o singură lege

Cuvântul lui Dumnezeu nu vorbește despre legea lui Moise ca fiind compusă din trei legi: legea morală, legea ceremonială și legea civilă. Așa cum știm, doctrina adventistă împarte legea în cele trei părți⁶ pe care le-am menționat. Ei mai afirmă că, în Noul Testament, când se spune că legea a încetat ca poruncă, Scriptura se referă la legea ceremonială. În realitate, legea este un grup de **cerințe de ordin moral**, ce reglementează relația credinciosului cu Dumnezeu și cu oamenii.

Pentru că cerințele legii nu puteau fi ținute, Dumnezeu a prevăzut jertfele, ca o modalitate de ispășire pentru om. Jertfele fac parte din lege, nu sunt o altă lege. **Jertfele au avut și rostul de a ne arăta faptul că, atât evreii din vechiul legământ, cât și noi, cei de astăzi, nu puteam ține legea perfect** (Ioan 7:19). **Era nevoie să vină Mesia, ca împlinitor al legii** (Mat. 5:17) **și ca jertfă desăvârșită** (Evr. 10:7-10).

Așadar, era o singură lege, ce reglementa întreaga viață a evreului, atât spirituală, cât și socială. Ca atare, Domnul Hristos a împlinit toate cerințele legii, prin moartea Sa la cruce: **cerințe de ordin moral, ceremonial și civil**. Doctrina adventistă împarte legea lui Moise în trei ramuri, pentru a încerca să prelungească în viața creștinului autoritatea legii. Iată însă ce spune Scriptura: „*Dar când a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, ca să răscumpere pe cei ce erau sub Lege, ca să câpătăm înfierea. Și pentru că sunteți fii, Dumnezeu ne-a trimis în inimă Duhul Fiului Său, care strigă: «Ava» adică: «Tată!»*“ (Gal. 4:4-7). Rezultă de aici ideea care se referă la creștinul de azi, care este răscumpărat de sub autoritatea legii. Creștinul nu rămâne fără autoritate, ci intră sub o autoritate înfinit mai mare: autoritatea Duhului lui Hristos.

Iată un test simplu, referitor la versetul citat mai sus, prin care cititorul poate să verifice faptul că este o singură lege: Oare legea sub care s-a născut Hristos înseamnă mai puțin decât întreaga lege – decalog, jertfe și alte prevederi? Nu! Dimpotrivă, Hristos s-a supus întregii legi. Deci este o singură lege, nu trei.

Oare răscumpărarea de sub lege nu este răscumpărarea de sub întreaga lege sub care s-a născut El? Desigur! Ambele menționări ale legii sunt în același verset, una lângă alta: „*Născut sub Lege, ca să răscumpere pe cei ce erau sub Lege*“ . Într-adevăr, legea sub care s-a născut El și legea de sub care am fost răscumpărați sunt același lucru. Rezultă de aici două lucruri: 1) este o singură lege; 2) Hristos ne-a răscumpărat de sub cerințele întregii legi: decalogul, jertfele și alte prevederi ale legii, și ne-a pus sub autoritatea Duhului Său: „*Și pentru că*

sunteți fii, Dumnezeu ne-a trimis în inimă Duhul Fiului Său, care strigă: «Ava» adică: «Tată!»“.

Dacă cineva crede că, fiind sub autoritatea Duhului lui Hristos (Duhul Sfânt), este mai puțin sfânt decât ar fi sub lege, eu vreau să spun că o asemenea persoană Îl ofensează pe Însuși Dumnezeu.

Legea lui Dumnezeu și legea lui Moise sunt același lucru

În doctrina adventistă⁷ se mai afirmă că legea lui Dumnezeu și legea lui Moise nu sunt același lucru. Se spune că decalogul a fost cunoscut de oameni dintotdeauna și se numește legea lui Dumnezeu, iar prin Moise, Dumnezeu le-a dat evreilor în plus ceremonia jertfelor și alte ritualuri. Oare așa să fie? Dimpotrivă, Geneza ne spune că Avraam era un păgân din cetatea Ur, înainte să îl cheme Dumnezeu „*Tu, Doamne Dumnezeule, ai ales pe Avram, l-ai scos din Ur din Haldea, și i-ai pus numele Avraam* (Neem. 9:7)“.

Relația lui Avraam cu Dumnezeu a fost prin credință și prin har, nu prin lege. „*În adevăr, făgăduința făcută lui Avraam sau seminței lui, că va moșteni lumea, n-a fost făcută pe temeiul Legii, ci pe temeiul acelei neprihăniri, care se capătă prin credință*“ (Rom. 4:13). Până la darea legii în Sinai, nu se menționează că oamenii sau evreii au știut de un decalog scris. „*Căci înainte de Lege păcatul era în lume. Dar păcatul nu este ținut în seamă câtă vreme nu este o lege*“ (Rom. 5:13). „*Neamurile, cu toate că n-au lege, fac din fire lucrurile Legii, prin aceasta ei, care n-au o lege, își sunt singuri lege*“ (Rom. 2:14). Versetele acestea sunt o dovadă clară a faptului că decalogul nu era cunoscut într-o formă scrisă până la darea lui pe Sinai.

Dar iată și dovada Scripturii cu privire la darea decalogului: „*Când a isprăvit Domnul de vorbit cu Moise pe muntele Sinai, i-a dat cele două table ale mărturieii, table din piatră, scrise cu degetul lui Dumnezeu*“ (Ex. 13:18). „*Ei sunt Israelii, au înfierea, slava, legămintele, darea Legii, slujba dumnezeiască, făgăduințele...*“ (Rom. 9:4). Prin urmare, decalogul, precum și restul ceremoniilor și reglementărilor legii, au fost **toate date prin Moise pentru evrei, nu pentru neamuri**, iar ele împreună reprezintă legea lui Dumnezeu. Toate erau la fel de importante pentru evrei.

Legea făcea parte din conștiința omului, dar nu era într-o formă scrisă (Rom. 2:15). Erau un fel de coduri morale, ca acela al lui Hamurabi, dar acesta era produsul omului, nu al lui Dumnezeu. Deosebirea artificială făcută de doctrina adventistă între decalog și restul legii are scopul de a-i ține sub decalog pe creștini.

Concluzia acestui capitol

În doctrina adventistă, rolul legii este înțeles greșit. Adventiștii vor să trăiască și sub Hristos și sub lege, în același timp, ceea ce este imposibil. De asemenea, așa cum am văzut, nu sunt trei legi, ci una singură, iar legea lui Dumnezeu și legea lui Moise sunt același lucru. Nemaifiind sub autoritatea legii, nu înseamnă că ignorăm Vechiul Testament, însă citim Vechiul Testament ca Scriptură împlinită de Hristos.

Iată încă o dată, pe scurt, abordarea legii în Noul Testament:

- În **Evangelhii**, poruncile devin porunca iubirii, roada Duhului Sfânt (Ioan 15:12, 14:16,17). Harul este diferit de lege și este adus de Domnul Hristos (Ioan 1:17).
- În **Romani**, creștinul prin trupul lui Hristos este mort față de lege (Rom. 7:4); scopul legii a fost aducerea la Hristos, după care legea și-a încheiat rolul (Rom. 10:4).
- În **Galateni**, predicarea legii în Biserică este o altă evanghelie (Gal. 1:7,8), iar cei ce predică legea sunt sub anatema. Legea este inferioară harului, pentru că nu are făgăduințele harului și pentru că este venită mai târziu decât harul (Gal. 3:16,17).
- În **Filipeni**, Pavel, ca fost teolog iudeu, nu se ocupă cu legea. Dorința lui este să îl cunoască pe Hristos, nu să fie găsit cu o neprihănire dată de ținerea legii (Filip. 3:9,10).
- În **Coloseni**, preeminența (centralitatea) lui Hristos în viața credinciosului exclude autoritatea legii asupra credinciosului (Col. 1:15-19; 2:14-19).
- În **1 Timotei**, legea nu este pentru cel credincios, ci pentru cei nelegiuți și pentru cei care sunt împotriva învățaturii sănătoase (1 Tim. 1:9-11).
- În **Tit**, discuțiile despre lege buimăcesc familii întregi, iar celor ce vin cu legea trebuie să li se astupe gura. Harul, nu legea, ne învață să o rupem cu păgânătatea și cu poftele lumești (Tit 1:11; 2:11-15).
- În **Evrei**, legea și sistemul iudaic sunt depășite, făcând parte din vechiul legământ. Hristos este mijlocitorul unui nou legământ, în care legea este împlinită. Hristos este superior îngerilor, lui Moise, lui Aaron și tuturor proorocilor. El este Marele nostru preot. El este jerfa desăvârșită.

Conținutul acestui capitol nu poate fi considerat drept anomie (fără lege), deoarece am arătat clar faptul că un creștin, ieșind de sub autoritatea legii, intră sub autoritatea lui Hristos. Nu se abrogă legea, ci relația cu Dumnezeu prin lege. Prin Hristos, credinciosul este mort în ceea ce privește o relație directă cu legea. Dar credinciosul nu rămâne fără o

lege, ci intră sub legea Duhului de viață în Hristos Isus. Legea Duhului de viață în Hristos Isus este superioară ca standard decalogului.

Trebuie să ținem sabatul?

- Ce face Domnul Hristos cu privire la sabat?
- Ce ne spun epistolele cu privire la sabat?
- Ce este adevăratul sabat?
- Care este ziua de închinare: sâmbăta sau Duminica?
- Ce legătură este între ținerea sabatului și semnul fiarei?

Am văzut în capitolul anterior faptul că între creștini și lege este Hristos și că omul credincios nu mai este sub lege, ci sub autoritatea lui Hristos. În general, credincioșii nu au probleme cu ținerea legii, ei știu că sunt chemați la o relație cu Hristos, nu cu legea. Problema sabatului este mai puțin cunoscută de creștini. Întreb din nou: trebuie să ținem sabatul? Haideți să ne uităm în Biblie și, printr-un studiu atent al pasajelor ce se referă la sabat, să tragem o concluzie scripturistică.

Sabatul în Evanghelia după Matei

„În vremea aceea, Isus trecea prin lanurile de grâu, într-o zi de sabat. Ucenicii Lui, care erau flămânzi, au început să smulgă spice de grâu și să le mănânce. Fariseii, când au văzut lucrul acesta, I-au zis: «Uite că ucenicii Tăi fac ce nu este îngăduit să facă în ziua sabatului». Dar Isus le-a răspuns: «Oare n-ați citit ce a făcut David, când a flămânzit, el și cei ce erau împreună cu el? Cum a intrat în Casa lui Dumnezeu, și a mâncat pâinile pentru punerea

înaintea Domnului pe care nu-i era îngăduit să le mănânce nici lui, nici celor ce erau cu el, ci numai preoților? Sau n-ați citit în Lege că, în zilele de sabbat, preoții calcă sabbatul în Templu, și totuși sunt nevinovați? Dar Eu vă spun că aici este Unul mai mare decât Templul. Dacă ați fi știut ce înseamnă: 'Milă voiesc, iar nu jertfe' n-ați fi osândit pe niște nevinovați. Căci Fiul omului este Domn și al sabbatului» (Mat. 12:1-8).

În textul de mai sus ni se spune că, într-o zi de sabbat, Domnul Hristos și cu ucenicii flămânziseră și au început să smulgă spice, pentru a le mânca. Lucrul acesta a declanșat o dispută teologică cu privire la sabbat. Domnul Hristos răspunde într-un fel total neașteptat, lăsându-i muți pe farisei. Iată, pe scurt, implicațiile discursului Domnului Hristos:

1. În Templu, Preoții calcă sabbatul și totuși sunt nevinovați, pentru că **slujba la Templu le permitea să facă excepție de la ținerea sabbatului**. Într-adevăr, și în ziua de sabbat se aduceau animale ca jertfă, ceea ce implica din partea preoților un efort semnificativ.

2. **Domnul Hristos este mai mare decât Templul, adică are mai mare autoritate în ceea ce privește scutirea de sabbat decât slujba la Templu: „Dar Eu vă spun că aici este unul mai mare decât Templul“**. Hristos este Dumnezeu întrupat. În consecință, dacă slujba la Templu scutește de la ținerea sabbatului, spune Domnul Hristos, cu atât mai mult, El, Dumnezeu, are autoritate supremă, să-i scutească de la ținerea sabbatului pe ucenici.

3. **Domnul Hristos este Domn al sabbatului. El a instituit sabbatul, ceea ce înseamnă că El decide ce se face cu sabbatul, nu fariseii, rabinii sau teologii adventiști**. În versetul 12, ordinea în propoziție în textul original este următoarea: Domn al sabbatului este Fiul Omului¹. În vremea aceea, când vorbitorul dorea să sublinieze ceva, punea cuvântul important la începutul frazei. Domnul Hristos subliniază faptul că El este Domn peste sabbat și că dispune de sabbat așa cum vrea El. După cum alimentația a fost schimbată de la creație încoace, precum și natura legământelor dintre Dumnezeu și oameni, sabbatul este, de asemenea, obiectul unei schimbări pe care o vom vedea pe parcursul acestui capitol.

Evangelistul Marcu redă aceeași întâmplare în capitolul 2, dar adaugă o remarcă a Domnului Hristos, pe care Matei nu o notează și pe care este bine să o analizăm. Iată ce scrie Marcu: „Sabbatul a fost făcut pentru om, iar nu omul pentru sabbat“. Sabbatul este de folos atât timp cât slujește omului. Fariseii făcuseră din sabbat un stindard, o metodă de control și de prigonire a oamenilor. Oare starea lui Israel permitea această exagerată ținere a sabbatului? Israelul se găsea într-o stare de urgență națională din punct de vedere spiritual. Era ca într-o situație de război. Țara era plină de bolnavi, îndrăciți, corupți, săraci. În vechime, când se purtau diferite războaie, sabbatul nu era ținut de armata lui Israel aflată în luptă. La fel era și pe vremea Domnului Hristos; El și ucenicii Săi erau în plină luptă spirituală, iar sabbatul nu mai era prioritatea Domnului Hristos.

Ideologii adventiști fac o conexiune forțată între Mat. 12:8 („Căci Fiul omului este Domn și al sabbatului“) și Apoc. 1:10 („În ziua Domnului eram în Duhul“). Ei spun că, deoarece Fiul Omului este Domn al sabbatului, acesta îi aparține. Totuși, în Mat. 12:8 este pus accentul pe faptul că El face ce vrea cu sabbatul. Dar, spun ei mai departe, în Apoc. 1:10, Ioan fiind în Duhul în ziua Domnului, rezultă că ziua care trebuie respectată de creștini este sabbatul, și nu Duminica. Ceea ce arată faptul că aceste două versete sunt incompatibile și vorbesc despre lucruri diferite este gramatica versetului din Apocalipsa. Aici, expresia „ziua Domnului“ în limba greacă nu e la modul genitiv, ci la modul dativ. Ce implicații are aceasta? Dacă ar fi să traducem corect expresia respectivă, ar suna: „ziua dată Domnului“².

Sabbatul a fost ziua pe care a dat-o Dumnezeu, în primul rând lui Israel, iar Hristos a împlinit în mod deplin semnificația sabbatului. Care este, deci, ziua dată Domnului? Oricum, nu este sabbatul, ci este ziua învierii Domnului nostru Isus Hristos, și anume Duminica. Într-adevăr, fără a decreta lucrul acesta, biserica a sărbătorit învierea Domnului ca o zi dedicată întâlnirii cu Domnul Hristos (Luc. 24:1,13-15; Fapt. 20:7; Ioan 20:19,26).

Sabbatul în Evanghelia după Ioan

Lucrurile referitoare la sabbat devin și mai interesante în Evanghelia după Ioan. În Ioan 5:17, Domnul Hristos spune: „Tatăl Meu lucrează până acum; și Eu, de asemenea, lucrez“. Observăm faptul că Domnul Hristos trece de la ținerea sabbatului la călcarea intenționată a sabbatului, conform celor relatate de Ioan în capitolul acesta. Se contrazice El cu ceea ce a spus la creație? O parte din răspunsul cu privire la călcarea sabbatului a fost redată mai sus. Cealaltă parte o vom găsi explicată în epistole. Rog cititorul să aibă răbdare și să continue lectura cărții până la capăt. În acest capitol, Domnul Hristos se duce la scăldătoarea Betezda și îl vindecă pe cel mai disperat dintre bolnavi în ziua sabbatului. Era slăbănogul de 38 de ani, care zăcea pe un pat ca o targă, în așteptarea mișcării apei de către înger.

Ne-am fi așteptat ca Domnul Hristos să-i spună următoarele lucruri slăbănogului: „Te-am vindecat, dar, pentru că este zi de sabbat, așteaptă până mâine ca să îți iei patul de sub tine și să te duci acasă. Așa cum ai așteptat 38 de ani, mai poți aștepta o zi, ca să nu calci sabbatul“. Domnul Hristos nu spune așa, ci tocmai invers: „Ridică-ți patul și umblă!“ Cu alte cuvinte: „Fă o lucrare în ziua de sabbat“. În Exod 20:10, se spune: „Dar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeului tău: să nu faci nici o lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici vita ta, nici străinul care este în casa ta“. Fiul lui Dumnezeu, prin îndemnul dat slăbănogului de a-și ridica patul, dorea să declanșeze o

dispută teologică cu păzitorii sabatului de pe vremea Sa. Bineînțeles că fostul slăbănog a fost prins călcând sabatul și, pentru a se disculpa, a spus că așa îi poruncise Hristos să facă.

În acest context, versetul 16 ne spune următoarele: „*Din pricina aceasta, Iudeii au început să urmărească pe Isus și căutau să-L omoare, fiindcă făcea aceste lucruri în ziua sabatului*“. Expresia „*făcea aceste lucruri în ziua sabatului*“ ne arată faptul că nu era singurul caz în care Mântuitorul lucra în ziua sabatului. Iată și alte ocazii în care El vindecase, în mod intenționat, în ziua sabatului: Ioan 9; Marc. 2:23-28; 3:1-5; Luc. 13:10-17; 14:1-6. Adventiștii spun că lucrările Domnului Hristos în ziua sabatului erau în legătură cu anumite urgențe care apăreau în viața oamenilor, cum ar fi vindecarea unor bolnavi și lucruri asemănătoare cu acestea, care erau în acord cu legea. Totuși, versetul următor ne demonstrează faptul că El făcea mai mult decât atât. El lucra în ziua sabatului. „*Tatăl Meu lucrează până acum; și Eu, de asemenea, lucrez*“ (v.17). Dacă ar fi fost așa cum spun adventiștii, Domnul Hristos ar fi specificat: „Eu și Tatăl rezolvăm doar urgențele în ziua sabatului“. Dar Dumnezeu, care era nevăzut, era la lucru, făcând abstracție de sabat. Fiul Său făcea pe pământ exact voia Tatălui ceresc, lucrând în ziua sabatului.

Concluzia pe care o trag iudeii este arătată în versetul următor (v.18): „*Tocmai de aceea căutau și mai mult iudeii să-L omoare, nu numai fiindcă dezlega ziua sabatului, dar și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, și Se făcea astfel deopotrivă cu Dumnezeu*“.

Iată câteva comentarii cu privire la acest verset remarcabil:

1. Hristos „dezlega ziua sabatului“. Verbul „a dezlega“ (luo³), în limba greacă, mai înseamnă și „a demola, a dizolva“⁴. Este clar că se întâmpla ceva nemaîntâlnit: sabatul era călcat de Mesia. Cu ce scop? Pentru a provoca dezbinare și dispute în popor? Nu! Sosise momentul în care sabatul ca simbol să fie înlocuit cu sabatul ca realitate, și anume ziua sabatului să fie înlocuită cu prezența Mântuitorului, care este adevărata odihnă. **Sabatul rămâne ca principiu divin, dar adevăratul sabat nu este o zi, ci persoana Domnului Isus Hristos.** Deci El nu se contrazice, chiar dacă a instituit sabatul la creație. Vom vedea aceasta în Mat. 11:28 și în Col. 2:16,17.

2. Versetul 17 este o dovadă a divinității Domnului Hristos: „*Și Se făcea astfel deopotrivă cu Dumnezeu*“. Punând cap la cap cele două elemente de bază, putem trage următoarea concluzie: Domnul Hristos, ca Dumnezeu, are voie să aducă modificări sabatului. Așa cum am văzut și în Mat. 12:8, El este Domn al sabatului. Iată în ce mod minunat Evangheliile dau aceeași mărturie cu privire la sabat. Pentru iudeii din secolul I, ținerea sabatului era mai importantă decât oamenii și chiar decât Dumnezeu, drept pentru care căutau să-L omoare chiar pe Fiul lui Dumnezeu.

Faptul că evreii nu experimentau odihna lui Dumnezeu prin ținerea sabatului este redat de versetul următor: „*Veniți la Mine toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă. Luați jugul Meu asupra voastră, și învățați de la Mine, căci Eu sunt blând și smerit cu inima; și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre*“ (Mat. 11:28-29). Creștinii evanghelici sunt obișnuiți să audă acest verset la evanghelizări. Domnul Hristos le dă acest îndemn în primul rând evreilor din timpul Său, care nu știau ce însemna odihna, cu toate că țineau sabatul. Odihna adevărată este o problemă de suflet, pe care o rezolvă numai Mântuitorul. Isus Hristos este adevărata odihnă de sabat.

Un verset care ar părea să implice ținerea sabatului este Matei 24:20: „*Rugați-vă ca fuga voastră să nu fie iarna, nici într-o zi de sabat*“. Domnul Hristos le spune creștinilor din Ierusalim, care vor fugi de romani la ocuparea Ierusalimului, să se roage ca fuga lor să nu fie iarna sau într-o zi de sabat. Dacă adventiștii vor argumenta că Domnul Hristos le cere credincioșilor să nu fugă în ziua sabatului, ca să nu calce sabatul, ei greșesc, pentru că în ziua sabatului aveai voie să fugi pentru a-ți scăpa viața. De ce, totuși, Domnul Hristos menționează sabatul ca un impediment? El a făcut aceasta pentru că iudeii, care făcuseră un stindard din sabat, ar fi fost în stare să-i ucidă pe credincioși, văzându-i că pleacă în grabă din Ierusalim.

Sabatul în Epistola către romani

„*Cine ești tu, care judeci pe robul altuia? Dacă stă în picioare sau cade, este treaba stăpânului său; totuși, va sta în picioare, căci Domnul are putere să-l întărească, ca să stea. Unul socotește o zi mai pe sus decât alta; pentru altul, toate zilele sunt la fel. Fiecare să fie deplin încredințat în mintea lui. Cine face deosebire între zile, pentru Domnul o face. Cine nu face deosebire între zile, pentru Domnul n-o face*“ (Rom. 14:4-6).

În Roma erau mai multe biserici mici, în general organizate în case (Rom. 16:5). Populația evreiască era numeroasă și influentă în capitala imperială. Faptele Apostolilor notează că, la Rusalii, se aflau în Ierusalim, printre cei ce aveau să fie mântuiți, și oaspeți din Roma. Deci, cei ce formau bisericile din Roma erau evrei și neamuri. Conviețuirea în biserică a celor două grupuri presupunea o decizie inspirată a apostolului. Pavel era omul cel mai potrivit pentru a le da o soluție celor din Roma, deoarece, pe lângă spiritualitatea lui, avea educație atât romană, cât și iudaică.

Grupul evreilor credincioși avea tendința să-i judece pe credincioșii dintre neamuri că nu țin sabatul (Col. 2:16). Cei dintre neamuri aveau tendința să disprețuiască grija evreilor pentru sabat. Iată soluția adusă de Pavel pentru această problemă: „*Unul socotește o zi mai pe sus decât alta; pentru altul, toate zilele sunt la fel. Fiecare să fie deplin încredințat în mintea lui.*

Cine face deosebire între zile, pentru Domnul o face. Cine nu face deosebire între zile, pentru Domnul n-o face“. Pavel le cere ambelor grupuri să-și păstreze încredințarea personală: evreii să nu le impună neamurilor sabbatul, iar neamurile să nu îi disprețuiască pe evrei pentru ținerea sabbatului. Trebuie subliniat faptul că aceste reguli sunt valabile într-o biserică formată din evrei și neamuri. Într-o biserică formată numai din neamuri nu se pune problema ținerii sabbatului. Deci promovarea sabbatului de către adventiști în bisericile dintre neamuri este în afara învățaturii nou-testamentale.

Se pune întrebarea: Oare Dumnezeu, prin creștinarea națiunilor (neamurilor), dorea să îi facă iudei? Sau, prin creștinarea evreilor, dorea să desființeze etnia evreiască? Răspunsul la ambele întrebări este: „Nu!“ Dumnezeu a creat etniile și vrea să le păstreze identitatea. Dacă le-ar fi cerut neamurilor să țină sabbatul, ar fi urmat, ca o necesitate, tăierea împrejur și ținerea legii. La fel, dacă evreilor creștinați li s-ar fi cerut să renunțe la sabbat și la alte sărbători naționale, ei și-ar fi pierdut identitatea națională.

Sabbatul în Epistola către coloseni

Așa cum am văzut și în capitolul anterior, în biserică din Colose pătrunseseră mai multe învățături greșite, printre care și învățăturile despre ținerea legii și a sărbătorilor iudaice, inclusiv a sabbatului. Pentru a înțelege problema din Colose, cer cititorului puțină răbdare, pentru a trata o simplă problemă de traducere. Dumitru Cornilescu a tradus Col. 2:17,18 într-un fel foarte direct (literal). „*Nimeni, deci, să nu vă judece cu privire la mâncare sau băutură sau cu privire la o zi de sărbătoare, cu privire la o lună nouă sau cu privire la o zi de sabbat, care sunt umbra lucrurilor viitoare, dar trupul este al lui Hristos*“.

Pentru o înțelegere mai bună, în vederea discuției de față, avem nevoie de folosirea unor termeni echivalenți pentru acest verset. Voi reda, în cuvinte proprii, versetele 16 și 17: „Nu lăsați pe nimeni să vă judece pentru că nu respectați dieta evreiască, sau pentru că nu țineți sărbătorile iudaice, inclusiv sabbatul, deoarece toate aceste lucruri sunt doar niște umbre (simboluri) care au fost împlinite de Hristos. El este realitatea din spatele acestor umbre (simboluri)“. Expresia „*trupul este al lui Hristos*“ poate fi tradusă la fel de precis și în felul următor: „realitatea⁵ este Hristos“.

În viața de credință, realitatea și simbolurile nu merg împreună. Ori experimentezi simbolurile, ori realitatea. Nu poți să trăiești, în același timp, și cu umbrele (simbolurile) și cu Hristos. Iată un verset cheie, care susține acest argument: „*În adevăr, Legea, care are umbra (simbolul) bunurilor viitoare, nu înfățișarea adevărată a lucrurilor*“ (Evr. 10:1). Sabbatul, ca

zi de odihnă, așa cum am văzut în acest context, este un simbol care a fost înlocuit de Însăși persoana Mântuitorului. Ca atare, simbolul este abandonat.

În consecință, cei ce sunt într-o relație cu Hristos au un sabbat continuu, renunțând la ținerea zilei de sâmbătă. Observați faptul că ziua sabbatului este dată la o parte, împreună cu sărbătorile iudaice, cu dieta alimentară, care țin de lege. Sabbatul – ca zi – cade împreună cu autoritatea legii, deoarece creștinul, nemaifiind sub autoritatea legii, ci sub autoritatea lui Hristos, automat, nu ține sabbatul ca zi de odihnă. Să nu uităm faptul că legea și sabbatul (a patra poruncă din decalog), fac parte din legământul mozaic (cel vechi), făcut între Dumnezeu și evrei. Neamurile intră în legământul avraamic, garantat de Domnul Hristos. „*Scriptura, de asemenea, fiindcă prevedea că Dumnezeu va socoti neprihănite pe Neamuri, prin credință, a vestit mai dinainte lui Avraam această veste bună: toate neamurile vor fi binecuvântate în tine (...) pentru ca binecuvântarea vestită lui Avraam să vină peste Neamuri, în Hristos Isus, așa ca, prin credință, noi să primim Duhul făgădui*“ (Gal. 3:8-14).

Domnul Hristos înlocuiește nu numai sabbatul din lege, ci și sabbatul din creație

Când adventiștii nu mai au argumente cu privire la ținerea sabbatului, ca porunca a patra din lege, recurg la ultima lor resursă. Ei spun: „Sabbatul a fost ținut de oameni de la creație încoace, înainte și după potop, drept pentru care, trebuie să ținem sabbatul“.

Sabbatul avea rost în teocrația edenică, adică acolo unde conducea Dumnezeu. Ținerea sabbatului, ca memorial al creației, înainte de potop, a căzut o dată cu alungarea lui Adam și Eva din Eden. Nu a trecut mult și primul născut al lui Adam și Eva, Cain, l-a omorât pe fratele său, Abel. În acel context, sabbatul nu își mai avea locul. În societatea predeluviană, lucrurile se deteriorează rapid, iar Dumnezeu declară: „*Am să șterg de pe fața pământului pe omul pe care l-am făcut*“ (Gen. 6:7). Dumnezeu distruge prin potop rasa umană, cu excepția lui Noe și a familiei lui (Gen. 6:8). Oare societatea dinainte de potop ținea sabbatul? Nicidecum! Iată ce spune Scriptura: „*Dumnezeu s-a uitat spre pământ și iată că pământul era stricat, căci orice făptură își stricase calea pe pământ*“ (Gen. 6:12). Deci ținerea sabbatului după alungarea omului din Eden este doar o invenție adventă. Dar, așa cum vom vedea mai departe în acest capitol, adventiștii văd în textul Scripturii lucruri care nu există, ca să justifice teoria ținerii sabbatului.

În societatea postdeluviană, viața se strică din nou. În Gen. 11 se relatează despre începutul construirii turnului Babel, împotriva voinii lui Dumnezeu. Dar Dumnezeu le strică

planurile, împrăștiindu-i pe întregul pământ. Dumnezeu știa că societatea, în întregul ei, nu putea să se conformeze cerințelor Sale. De aceea, îl alege pe Avraam, din care urma să ridice un popor credincios. În legământul avraamic nu se spune nimic despre sabbat (Gen. 12:1-3). Astfel, ținerea sabbatului a fost abandonată între Eden și Sinai. Deoarece Domnul Hristos este realitatea sabbatului, adică adevărata odihnă, rezultă că și sabbatul din creație, alături de sabbatul ca poruncă a legii, își găsește împlinirea tot în El.

Sabbatul în Epistola către evrei

Epistola este scrisă în primul rând evreilor, iar aceasta ar trebui să le dea de gândit credincioșilor adventiști. Ei încearcă să le aplice neamurilor conținutul acestei epistole, fără să țină seama de elementele profund evreiești ce formează această scriere. Una dintre problemele pe care Pavel le discuta cu evreii în această epistolă era lipsa de odihnă sufletească, cu toate că aceștia țineau sabbatul. Deci sabbatul ca zi nu îi mai ajuta cu nimic pe evrei, cu atât mai puțin îi ajuta pe credincioșii adventiști.

Unul dintre cele mai puternice argumente în ceea ce privește ieșirea creștinului de sub autoritatea legii, a sistemului iudaic și a sabbatului, ca zi de odihnă, este această epistolă. Vreau să subliniez faptul că **sabbatul în Epistola către evrei este chiar ziua mântuirii pentru evreul care vine la Hristos**. Această stare de odihnă este continuă și ține pentru eternitate. Sabbatul rămâne pentru creștinii evrei o componentă a tradiției lor, care le dă identitate națională.

Voi repeta un paragraf foarte important din capitolul anterior, tocmai pentru a ne ajuta să înțelegem mai bine problema sabbatului și a iudaismului. În această scriere este prezentată preeminența sau supremația Domnului Hristos față de iudaism, lege și ziua sabbatului. Expresia cheie pentru înțelegerea epistolei sunt cuvintele „mai bun“.

- În capitolul 1, Domnul Hristos este descris ca fiind un mai bun mesager al vocii lui Dumnezeu decât proorocii și îngerii.

- În capitolul 2, El este mai bun (mai presus) decât îngerii.

- În capitolul 3, El este mai bun decât Moise, deoarece este Fiul lui Dumnezeu.

- În capitolul 4, El este o odihnă mai bună (adevăratul sabbat). Versetul 7 îl pomenește pe David ca fiind acela care are de-a face cu odihna lui Dumnezeu, și nu pe Moise. David era reprezentantul harului în Vechiul Testament și din el iese, după trup, Domnul Hristos – adevărata odihnă. Această odihnă nu ține doar o zi, ci este o stare care însoțește mântuirea.

- În capitolele 5–8, preoția Lui este mai bună decât preoția lui Aaron, deoarece este o preoție după rânduiala lui Melchisedec. Preoția lui Melchisedec este superioară preoției

aaronice, fiindcă a fost instituită prima, iar Marele preot este Însuși Fiul lui Dumnezeu. Tot în capitolul 8, Domnul Hristos este mediatorul unui legământ mai bun.

- În capitolele 9–10, Hristos este o jertfă desăvârșită.

- În capitolul 11, El este autorul credinței tuturor sfinților din toate timpurile, precum și al unei lumi viitoare mai bune.

- În capitolul 12, El este o mai bună căpetenie decât liderii din toate timpurile.

De ce îi invită Dumnezeu pe evrei să intre în odihna Lui?

„Să luăm, deci, bine seama, ca, atâta vreme cât rămâne în picioare făgăduința intrării în odihna Lui, niciunul din voi să nu se pomenească venit prea târziu (...) Să ne grăbim, deci, să intrăm în odihna aceasta, pentru ca nimeni să nu cadă în aceeași pildă de neascultare“ (Evr. 4:1,11).

Se pune o întrebare: „Oare evreii, cărora le scria Pavel, nu țineau sabbatul?“ Evreii nu numai că țineau sabbatul, dar exageraseră în ținerea sabbatului, ajungând să facă sabbatul mai mare decât oricare altă poruncă din lege, mai important decât omul și chiar decât Dumnezeu. Vă amintiți conflictul din Evangheliile dintre Domnul Hristos și evrei, cu privire la sabbat! Atunci, ce este cu intrarea în sabbatul lui Dumnezeu, despre care vorbește apostolul în capitolul patru? **Sabbatul lui Dumnezeu, în noul legământ, este ziua mântuirii, care Îl aduce pe Hristos, adevărata odihnă, în viața evreului mântuit.**

Pentru a înțelege acest lucru, trebuie să ne reîntoarcem în capitolul 3, unde începe expunerea sabbatului lui Dumnezeu, în lumina Noului Testament. În capitolul 3 se face o comparație între Moise și Domnul Hristos. Domnul Hristos este superior lui Moise, pentru că este Fiul lui Dumnezeu, în timp ce Moise este doar slujitor și mărturisitor (v. 5) despre lucrurile care aveau să fie vestite mai târziu.

Ce urma să fie vestit? Urma să fie vestită **o nouă zi de odihnă, și anume ziua mântuirii**. Aceasta însemna acceptarea lui Mesia de către evrei, prin credință. Când un evreu credea în Mesia, intra în adevăratul sabbat, care nu era o zi, ci o relație cu Însuși Domnul Hristos.

Pavel îi avertizează pe evrei că unii se vor pomeni veniți prea târziu, dacă nu își pun încrederea în Mesia în momentul auzirii Evangheliei. „Să ne grăbim, deci, să intrăm în odihna aceasta, pentru ca nimeni să nu cadă în aceeași pildă de neascultare“ (Evr. 4:11). Cei ce vor crede în Isus Hristos primesc următoarea promisiune: „Fiindcă cine intră în odihna Lui, se odihnește și el de lucrările lui, cum S-a odihnit Dumnezeu de lucrările Sale“ (Evr. 4:10).

Concluzionând, este important de reamintit faptul că această epistolă li se adresează, mai întâi, evreilor. De aceea și poartă numele de „Epistola lui Pavel către evrei“. Pavel nu le

argumentează evreilor desființarea zilei sabbatului, ci vrea să le arate faptul că **adevăratul sabbat este Hristos**. Evreii creștinați continuă să țină sabbatul, dar nu ca odihnă, ci ca tradiție. În cazul neamurilor, așa cum am văzut în epistola lui Pavel către romani, sabbatul nu era pentru credincioșii dintre neamuri: „*Pentru altul, toate zilele sunt la fel. Fiecare să fie deplin încredințat în mintea lui*“ (Rom. 14:5).

Duminica – ziua întâlnirii cu Mântuitorul înviat

Următoarele versete ne arată faptul că, deși biserica nu se formase, Domnul Hristos se arată după înviere, chiar în aceeași zi: **Duminica**. Dacă ar fi avut în vedere promovarea zilei de sabbat ca o zi cu semnificație specială, El ar fi așteptat să li se descopere ucenicilor în următoarea sâmbătă. Dar Domnul i se arată lui Toma tot Duminica.

Luca 24:1;13-15: „În ziua întâi a săptămânii, femeile acestea, și altele împreună cu ele, au venit la mormânt dis-de-diminează (...) În aceeași zi, iată, doi ucenici se duceau la un sat, numit Emaus (...) Isus S-a apropiat, și mergea pe drum împreună cu ei“.

Ioan 20:19, 26: „În seara aceleiași zile, cea dintâi a săptămânii (...) a venit Isus, a stat în mijlocul lor, și le-a zis: «Pace vouă!» (...) După opt zile, ucenicii lui Isus erau iarăși în casă; și era și Toma împreună cu ei (...) a venit Isus, a stat în mijloc, și le-a zis: «Pace vouă!»“

Când Biserica era deja formată, iată ce face apostolul Pavel: așteaptă în mod special un timp la Troa, ca să poată participa la masa Domnului în ziua întâi a săptămânii⁶: „*În ziua dintâi a săptămânii, eram adunați laolaltă ca să frângem pâinea*“ (Fapt. 20:7).

Ca dovadă a faptului că biserica se strângea în ziua întâi a săptămânii este și versetul următor: „*În ziua dintâi a săptămânii, fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea, după câștigul lui, ca să nu se strângă ajutoarele când voi veni eu*“ (1 Cor. 16:2).

Datorită faptului că primii creștini au fost evrei, ziua de închinare a fost atât sâmbăta, cât și Duminica. Unele Biserici dintre neamuri au urmat exemplul bisericilor evreiești, însă numai în secolul I. Începând cu secolul al II-lea, Bisericile dintre neamuri au optat pentru închinarea în ziua de Duminică, deoarece este ziua învierii Mântuitorului. „Deja în secolul al II-lea, ziua principală a închinării și celebrarea Eucaristului (Masa Domnului) a fost Duminică“⁷. Dacă Bisericile dintre neamuri ar fi continuat să se închine sâmbăta, creștinismul risca să funcționeze ca o sectă a iudaismului. Ținerea sabbatului ar fi dus atât la năruirea elanului bisericii lui Isus Hristos, cât și la pierderea identității ca bisericească.

Duminica – ziua de închinare în istoria bisericii creștine

A luat Duminica locul sabbatului ca zi de închinare? Nu! Nici Dumnezeu nu a avut această intenție, ca Duminica să ia locul sabbatului. Duminica este ziua de închinare a Bisericii. Sabbatul este a patra poruncă din lege și este un semn între Dumnezeu și Israel (Ezec. 20:12, 20). Sabbatul este ziua de odihnă a lui Israel. Ca atare, tipul de relație a lui Dumnezeu cu Israel nu se aplică Bisericii. Dar adventiștii se consideră „Israelul spiritual“ și spun că misiunea lor este să implementeze ținerea sabbatului în creștinism: „Misiunea Israelului spiritual este asemănătoare cu aceea a vechiului Israel“⁸.

Sabbatul amintește de Dumnezeu creației. Duminica amintește de Dumnezeu răscumpărător, prin învierea lui Isus Hristos. Deci sabbatul și Duminica sunt două lucruri diferite. Creștinii se închină Duminica, iar evreii se închină sâmbăta.

Singurii care au făcut declarații doctrinare referitoare la faptul că Duminica a luat locul sabbatului sunt creștinii romano-catolicii. Adventiștii iau această afirmație **eronată** a romano-catolicilor și ne acuză și pe noi, restul creștinilor, că am schimbat sabbatul în Duminică. Mai mult, decizia Papei se aplică numai romano-catolicilor, însă adventiștii vor să sugereze că toți creștinii ar asculta de papa. Aceasta nu este decât o pistă adventistă falsă. Creștinii nu s-au gândit niciodată să schimbe sabbatul în Duminică. De ce? Pentru că a fost foarte clar pentru toți, așa cum am arătat mai sus, că sabbatul este legat de Israel, iar Duminica este legată de creștinism. Adventiștii creează un caz artificial împotriva creștinilor, ca să poată apoi să forțeze ținerea sabbatului la creștinii nedocumentați.

Iată ce spun adventiștii, în cartea lor de doctrină fundamentală⁹: „Dar, oricât de ciudat ar părea, nici un scriitor din secolele al II-lea și al III-lea n-a citat vreodată vreun singur verset din Biblie ca autoritate pentru păzirea Duminicii în locul sabbatului. Nici Barnaba, nici Ignațiu, nici Iustin, nici Irineu...“ În pasajul citat, adventiștii spun următoarele: dacă părinții bisericii nu au citat nici un verset din Biblie care să susțină păzirea Duminicii în locul sabbatului, atunci trebuie ca sabbatul să fie ținut și de creștinii de azi, deoarece aceasta a fost practica Bisericii de la început. Așa să fie? Haideți să cităm ce spun câțiva dintre părinții bisericii menționați mai sus.

Următoarele citate sunt din cartea „Împărăția cultelor eretice“, de Dr. Walter Martin¹⁰.

Epistola lui Barnaba (120-150): „Nu vreau la noi sabbate și adunări de sărbătoare, nu pot să văd nelegiuirea unită cu sărbătoarea“ (parafrazăre din Is. 1:13). Observați cum vorbește El: nu accept sabbatele voastre din prezent, ci pe acelea pe care le-am instituit Eu, dând odihnă tuturor lucrurilor; voi face un început din cea de-a opta zi, și anume un început al unei alte lumi. De aceea și noi ținem plini de bucurie cea de-a opta zi, care este și ziua în care Isus a înviat dintre cei morți.

Ignat, episcop de Antiohia, a scris în anul 110: „Dacă, deci, aceia care urmează practicile antice, ajung la noutatea nădejdei, nu mai respectă sabatul (sublinierea mea), ci își modelează viața după Ziua Domnului, zi în care viața noastră a înviat și ea prin El, ca să putem fi găsiți ucenicii ai lui Isus Hristos, singurul nostru învățător“.

Iustin Martirul (100-165): „Și, în ziua denumită Duminică, toți cei care locuiesc în orașe sau la țară se strâng laolaltă într-un loc și, atât cât îngăduie timpul, se citesc amintirile apostolilor sau scrierile profeților... Duminica este ziua în care noi toți ținem adunarea noastră obișnuită, deoarece este prima zi în care Dumnezeu, aducând o schimbare în întinericul din materie, a făcut lumea; și Isus Hristos, Mântuitorul nostru, a înviat dintre cei morți în aceeași zi“.

Irineu, episcop de Lyons (în jurul anului 178): „Taina învierii Domnului nu poate fi sărbătorită într-o altă zi decât în Ziua Domnului“.

Ciprian, episcop de Cartagina: „Ziua Domnului este atât prima, cât și a opta zi“.

Eusebiu (în jurul anului 315): „Pretutindeni în restul lumii, bisericile respectă practica ce există din tradiția apostolică până în prezent, astfel că nu s-ar cuveni să încheiem postul nostru în nici o altă zi decât în ziua învierii Mântuitorului. De aceea, au existat sinoduri și convocări ale episcopilor noștri asupra acestei probleme, și ei au redactat în unanimitate un decret eclesastic pe care l-au comunicat bisericilor din toate locurile – că taina învierii Domnului nu trebuie sărbătorită în nici o altă zi decât Ziua Domnului“.

Părinții bisericii n-au citat nici un verset din Biblie care să arate transformarea sabatului în ziua de Duminică, deoarece nu se pune problema ținerii sabatului. Așa cum am văzut din citatele de mai sus, ei făceau distincție între sabat și ziua întâia a săptămânii, care este Duminica. Pentru ei era clar faptul că ziua de închinare a bisericii este Duminica. Încercarea nereușită a adventiștilor de a ne sugera că părinții bisericii citați recomandau ținerea sabatului dovedește lipsă de onestitate intelectuală.

Duminica nu este sabatul creștinilor; creștinii nu au sabat doar o zi a săptămânii, ci au sabat ca o stare de odihnă continuă în Hristos. Hristos este sabatul creștinilor. Creștinii sunt liberi în ziua sabatului să lucreze ca în oricare altă zi. Duminica este o zi dăruită de biserică Domnului, comemorând învierea Mântuitorului. Duminica nu este o zi de odihnă, ci o zi de închinare. Creștinul se poate odihni în orice zi are nevoie, deoarece pentru el toate zilele sunt la fel. A lucra în ziua de Duminică nu înseamnă călcarea zilei de odihnă. Totuși, creștinii evită să lucreze Duminica, din dragoste pentru Domnul Hristos, deoarece vor să investească întreaga zi pentru El. Noul Testament nu consemnează ca fiind păcat lucrul în ziua de Duminică. Totuși, a lucra Duminica poate fi o pricină de poticnire pentru creștinii ortodocși și o lipsă de apreciere față de Mântuitorul.

Noul Testament nu impune ziua de Duminică, ca zi de închinare, pentru că în noul legământ se lucrează pe principii de har. În vechiul legământ, sabatul a fost impus. În noul legământ, între Hristos și Biserică este o relație de dragoste. În dragoste, lucrurile nu se impun. În dragoste, lucrurile se fac de dragul celuilalt. Biserica Îl iubește pe Mântuitorul ei și de aceea Îi dăruiește Lui ziua de Duminică.

Ellen White și sabatul

Istoricul adventist C. Mervin Maxwell¹¹ ne arată că primul care a susținut ideea ținerii sabatului, între adventiștii în formare, a fost Joseph Bates, fost căpitan de marină. Tot el a spus că ținerea Duminicii este tot una cu semnul fiarei. Această afirmație este o blasfemie.

Ellen G. White, împreună cu soțul ei, James White, au adoptat ideea ținerii sabatului de la Joseph Bates. Cu toate acestea, ținerea sabatului nu surâdea aproape nimănui. Atunci, intervine Ellen White, cu viziunile ei. Iată ce relatează Maxwell despre viziunile lui Ellen White cu privire la sabat: „Un înger a dus-o cu repeziciune în cer, unde L-a văzut pe Isus așteptând-o într-un fel de templu (...) Isus a purtat-o prin Locul Sfânt și prin Locul Preasfânt și acolo, da, i-a arătat cele două table de piatră, având cele Zece Porunci scrise pe ele. Primele patru porunci ocupau una dintre table și străluceau mai puternic decât celelalte șase, iar porunca a patra strălucea cel mai tare. Ea avea o «aureola de slavă» în jurul ei... Sora White era acum convinsă că sabatul constituia «marele adevăr» ce avea să îi unească pe așteptătorii sfinți și dragi ai lui Dumnezeu și, în același timp, să-i deosebească de cei necredincioși, să iasă și să prezinte sabatul mai în profunzime“¹².

Până să fie convinsă de ținerea sabatului, Ellen White a ținut Duminica. Pentru a nu fi acuzată că se contrazice prin ținerea sabatului, a mai adăugat încă o viziune. Maxwell comentează și această viziune: „În 1849, Ellen White a avut o viziune care o reasigura, în mod special, că testul sabatului era în vigoare, până la trecerea lui Isus din Locul Sfânt în Locul Preasfânt din cer, în 1844. Păzitorii Duminicii primeau semnul fiarei numai după ce avuseseră șansa de a cunoaște adevărul și să aleagă să îl vestească“¹³.

Merită să facem câteva comentarii pe marginea „viziunilor“ lui Ellen White, cu privire la ținerea sabatului.

- „L-a văzut pe Isus așteptând-o într-un fel de templu... Isus a purtat-o prin Locul Sfânt și prin Locul Preasfânt“. Domnul Hristos nu a onorat pe nimeni, de la apostoli încoace, în felul în care spune Ellen White că a fost onorată. Chiar apostolul Ioan, în Apocalipsa, are un înger drept ghid (Apoc. 22:8,9). Ellen White nu este deloc modestă. Ea Îl introduce, în așa-zisa viziune, pe Domnul Hristos drept ghid în cer, pentru a putea susține ținerea sabatului în fața

credulilor. Dacă Domnul Hristos i s-ar fi descoperit lui Ellen White, i-ar fi spus că legea a fost împlinită de El, inclusiv sabatul. El i-ar fi arătat lui Ellen White nu tablele legii, ci Noul Testament, în special textele din Evangheliile în care El a dezlegat sabatul (Ioan 5:16-18). De asemenea, Domnul i-ar fi arătat Epistolele lui Pavel către romani, galateni și coloseni, de care adventiștii fac abstracție și pe care le este teamă să le studieze în profunzime.

• „Primele patru porunci ocupau una dintre table și străluceau mai puternic decât celelalte șase, iar porunca a patra strălucea cel mai tare. Ea avea o «aureolă de slavă» în jurul ei.“ Când Moise a coborât de pe muntele Sinai cu tablele legii, nu se spune că o parte dintre porunci ar fi strălucit mai tare decât altele (Ex. 32:15, 16). Mai mult, nu se spune despre porunca a IV-a că ar fi avut o aureolă de slavă. Impunerea poruncii a IV-a de către Ellen White și de către adventiști, mai presus decât orice altă poruncă, este în directă contradicție cu ceea ce a spus Domnul Hristos. El a arătat faptul că cea mai mare poruncă din lege este iubirea de Dumnezeu, nu ținerea sabatului. Iată ce citim în Evanghelia după Matei: „*Învățătorule, care este cea mai mare poruncă din Lege?*» *Isus i-a răspuns: «Să iubești pe Domnul, Dumnezeuul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, și cu tot cugetul tău. Aceasta este cea dintâi, și cea mai mare poruncă»*“ (Mat. 22:36-38).

• „Sora White era acum convinsă că sabatul constituia „marele adevăr“... „testul sabatului era în vigoare, până la trecerea lui Isus din Locul Sfânt în Locul Preasfânt din cer, în 1844. Păzitorii Duminicii primeau semnul fiarei numai după ce avuseseră șansa de a cunoaște adevărul și de a alege să îl vestească“. Oare sabatul constituie „marele adevăr“? Niciodată! Marele adevăr al Scripturii e Hristos: „*Isus i-a zis: «Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine»*“ (Ioan 14:6). În această „viziune“, Ellen White are grijă să confirme blasfemia lui Joseph Bates, care pune egal între păzirea Duminicii și semnul fiarei. Și toate aceste lucruri intră în vigoare începând cu anul 1844, spun adventiștii. Creștinii anorați în Hristos au ignorat aceste speculații ieftine ale lui Ellen White. În cele ce urmează, vom vedea afirmații la fel de aberante făcute de către teologii adventiști.

Sabatul în perspectiva adventistă și evaluarea acestei perspective în acord cu Scriptura

Teologii adventiști urmează linia trasată de Ellen White cu privire la sabat. În cele ce urmează, vom vedea câteva afirmații despre sabat, care depășesc orice imaginație. Sabatul, așa cum este descris mai jos de către adventiști, este un concept care se extinde peste închinare, îndreptățire și peste jertfa Domnului Hristos. Următoarele paragrafe sunt preluate din cartea de doctrină fundamentală adventistă¹⁴.

Afirmație adventistă: „Sabatul este punctul central al închinării noastre înaintea lui Dumnezeu“... „stă chiar la temelia adorării adresate lui Dumnezeu“¹⁵.

Răspuns biblic: Afirmația de mai sus este o erezie. Totuși, trebuie să se răspundă la o asemenea enormitate. Punctul central al închinării noastre înaintea lui Dumnezeu este Domnul Isus Hristos. Ceea ce stă la temelia adorării noastre înaintea lui Dumnezeu este jertfa Lui răscumpărătoare. Pentru adventiști, sabatul este mai mare decât Hristos. Același lucru se întâmplă și la farisei – de aceea L-au omorât pe Domnul Hristos. „*Tocmai de aceea căutau și mai mult iudeii să-L omoare, nu numai fiindcă dezlega ziua sabatului*“ (Ioan 5:18).

Afirmație adventistă: „Imediat după ce și-au recâștigat libertatea, Dumnezeu le-a reamintit, în mod serios, prin minunea cu mana și rostirea celor zece porunci, obligația de a păzi sabatul zilei a șaptea“¹⁶.

Răspuns biblic: Evreii din timpul sclaviei în Egipt erau un popor în formare. Poporul ieșit din Egipt nu a avut dată legea și nu avea practica ținerii sabatului, deoarece era sclav la construcțiile egiptene. Legea a fost dată la Sinai. Iată dovada Scripturii cu privire la darea decalogului: „*Când a isprăvit Domnul de vorbit cu Moise pe muntele Sinai, i-a dat cele două table ale mărturiei, table din piatră, scrise cu degetul lui Dumnezeu*“ (Ex. 13:18). Deci decalogul, inclusiv sabatul (porunca a IV-a), precum și restul ceremoniilor și reglementărilor legii, **toate au fost date prin Moise**. Prin afirmația făcută mai sus, adventiștii încearcă să demonstreze că sabatul a fost ținut de neamuri de-a lungul istoriei lor, cât și de evrei în Egipt, ceea ce este fals.

Afirmație adventistă: „Sabatul este un semn „între Mine și (tine), pentru ca... (tu) să știi că Eu sunt Domnul care (te) sfințesc...“¹⁷.

Răspuns biblic: Sabatul este un semn între Dumnezeu și Israel în vechiul legământ, dar sabatul nu este un semn între Dumnezeu și biserică.

Afirmație adventistă: „Scripturile subliniază faptul că, atunci când a murit Domnul Hristos, era ziua pregătirii și începea ziua sabatului (Luca 23:54). După moartea Sa, El s-a odihnit într-un mormânt, simbolizând astfel faptul că a dus la îndeplinire răscumpărarea neamului omenesc“¹⁸.

Răspuns biblic: Prin această afirmație, adventiștii sugerează că și Domnul Hristos, în ceea ce privește sufletul Său, a dispărut o dată cu moartea Sa. Aceasta este o erezie pe care o vom trata la capitolul 6. Domnul Hristos, chiar dacă a avut trupul în mormânt în ziua sabatului, nu înseamnă că s-a odihnit. El a mers în duh în abis, pentru a vesti victoria asupra Satanei și asupra demonilor (Rom. 10:6,7; 1 Pet. 4:18-20).

Afirmație adventistă: „Sabatul... un semn al neprihănirii prin credință”¹⁹.

Răspuns biblic: Duhul Sfânt este semnul neprihănirii prin credință: „Și voi, după ce ați auzit Cuvântul Adevărului (Evanghelia mântuirii voastre), ați crezut în El, și ați fost pecetluiți cu Duhul Sfânt, care fusese fângăduit, și care este o arvună a moștenirii noastre, pentru răscumpărarea celor câștigați de Dumnezeu, spre lauda slavei Lui” (Ef. 1:13). Pavel ne arată în Romani că actul prin care Dumnezeu ne socotește neprihăniți prin credință se numește îndreptățire sau justificare²⁰ (Rom. 3:21-24). Astfel de extinderi abuzive ale semnificației zilei sabbatului asupra a tot ceea ce înseamnă Scriptură, mântuire, relație cu Dumnezeu, ne demonstrează faptul că **adventismul este sabbatolarie**, sau închinarea la sabbat de către majoritatea adventiștilor.

Sabatul, Duminica și semnul fiarei

Ținerea sabbatului este pentru adventiști semnul care descrie un creștin adevărat. Deși ei mărturisesc că mântuirea este numai prin Isus Hristos, în practică ei cred că numai aceia care țin poruncile, în special sabbatul, vor fi mântuiți. Potrivit speculațiilor profetice ale adveniștilor, sabbatul va deveni mărul discordiei²¹ dintre creștinii zilelor din urmă și, pentru ținerea sabbatului, ei, adventiștii, vor fi persecutați de către creștinii apostatați, când teribilele „legi Duminicale” vor fi aplicate, începând din Statele Unite ale Americii. După adventiști, orice persoană care nu ține sabbatul va primi semnul fiarei și va fi pierdut pentru totdeauna.

În rândurile următoare, vom prezenta în rezumat felul în care doctrina adventistă pune egal între închinarea în ziua de Duminică și semnul fiarei. Vom vedea că atât Scriptura, cât și istoria, neagă toate aceste lucruri enunțate de adventiști, prin care ei încearcă să sperie creștinii cu semnul fiarei, ca să țină sabbatul.

Afirmații doctrinare adventiste:

1. Sabbatul este sigiliul sau semnul lui Dumnezeu.

2. În Apocalipsa sunt două semne: semnul lui Dumnezeu (sabbatul) și semnul fiarei.

Rezultă că semnul fiarei este ceva diferit de sabbat, și anume Duminica.

3. Împăratul Constantin cel Mare a legiferat ținerea Duminicii. Conciliul din Laodiceea a emis prima lege Duminicală ecleziastică. Papalitatea a început persecuția Bisericii în anul 538 d.Hr. și a încheiat-o în anul 1798 d.Hr. Acest timp de 1260 ani de persecuție, reprezintă împlinirea profeției din Dan. 7:25 și Apoc. 12:6,14; 13: 5-7. Papa este „cornul cel mic” din Dan. 7:25. „Cornul cel mic” este fiara sau Anticrist din Apoc. 13. Papa va impune semnul fiarei, care este închinarea în ziua de Duminică, în locul ținerii sabbatului.

În următoarele paragrafe, vom răspunde la cele trei puncte de doctrină adventistă.

1) Afirmație adventistă: Sabbatul este sigiliul sau semnul lui Dumnezeu²². Semn sau sigiliu este același lucru în gândirea Biblică.

Răspuns Biblic: Sabbatul este sigiliul lui Dumnezeu doar în relația cu Israel. „Copiii lui Israel să păzească sabbatul, prăznuindu-l, ei și urmașii lor, ca un legământ necurmat. Acesta va fi între Mine și copiii lui Israel un semn veșnic; căci în șase zile a făcut Domnul cerurile și pământul, iar în ziua a șaptea S-a odihnit și a răsuflat” (Ex. 31:17). Sabbatul, ca zi de odihnă, nu reprezintă nimic pentru Biserică, deoarece sabbatul Bisericii este Hristos. Chiar și evreii mântuiți țin sabbatul, nu ca o zi care le dă odihna, ci odihnindu-se în Hristos.

2) Afirmație adventistă: În Apocalipsa sunt două semne: semnul lui Dumnezeu (sabbatul) și semnul fiarei. Rezultă că semnul fiarei este ceva deosebit de sabbat, și anume este Duminica.

Răspuns Biblic: În Apocalipsa, semnul lui Dumnezeu este numele lui Hristos și al lui Dumnezeu, scris pe frunțile celor 144.000 de evrei dintre cele 12 seminții ale lui Israel (Apoc. 7:3-8; 14:1). Nu scrie nimic despre sabbat în aceste versete. Dacă ar fi fost vorba despre sabbat, Dumnezeu ar fi specificat acest lucru. „Apoi m-am uitat, și iată că Mielul stătea pe muntele Sionului; și împreună cu El stăteau o sută patruzeci și patru de mii, care aveau scris pe frunte numele Său și numele tatălui Său” (Apoc. 14:1). În schimb, în versetul din Apoc. 14:1, adventiștii citesc „sabbat” în loc de numele lui Hristos și al lui Dumnezeu. Așa se face teologie la seminarele adventiste.

Care este semnul fiarei și care este semnul lui Dumnezeu? Dacă ne uităm în Apoc. 13:17, observăm că se folosește expresia „numărul numelui” fiarei. Fiara va avea un nume care va fi pus tuturor celor ce primesc semnul fiarei pe mână sau pe frunte. Dar, în următorul capitol (14:1) vedem că și Dumnezeu pune Numele Lui și al lui Hristos pe fruntea celor 144.000 de israeliți. Deci atât Dumnezeu, cât și Anticrist, îi marchează cu numele lor pe cei ce le aparțin. Această marcă are rolul de a arăta cine este stăpânul fiecărei cete.

Acum se pune întrebarea: este sabbatul numele lui Dumnezeu? Nicidecum! Totuși, adventiștii spun că semnul de pe frunțile celor 144.000 este sabbatul. Uitați-vă în capitolul 14 și în întreaga Apocalipsă și veți vedea că nu se folosește nici măcar o dată cuvântul sabbat. Chiar și istoricul adventist C. Marvin Maxwell recunoaște că nu se spune despre sabbat în Apoc. 14:1: „Apocalipsa nu echivalează în mod explicit sigiliul (semnul) lui Dumnezeu cu sabbatul”²³. Așadar, semnul lui Dumnezeu în Apocalipsa nu este sabbatul, ci Numele Mielului și al lui Dumnezeu.

Este semnul fiarei ținerea Duminicii? După cum sabbatul nu are nici o legătură cu semnul lui Dumnezeu în Apocalipsa, nici ținerea Duminicii nu are nimic de-a face cu semnul fiarei.

Uitați-vă cu atenție și veți vedea că în Apoc. 13 nu scrie Duminică sau ziua întâi a săptămânii. Semnul fiarei, în acord cu dicționarul de limbă greacă, înseamnă „gravare“ sau „tăietură“²⁴.

Astfel, semnul fiarei ar putea fi acel dispozitiv electronic numit microcip, care ar fi implantat sub pielea fiecărui individ. Pentru implantarea microcipului, ar fi nevoie de o mică tăietură pe mână sau pe frunte, care ar lăsa un semn (cicatrice). Fără microcip, nimeni nu ar putea să vândă sau să cumpere, deoarece banii lichizi ar fi scoși din uz. Oamenii nu ar fi plătiți în bani, ci în credite bancare. Fiecare persoană ar avea contul bancar introdus și în microcipul pe care l-ar purta sub piele. Astfel, toate cumpărăturile s-ar face folosind microcipul de sub piele, care ar activa contul din bancă, atunci când oamenii ar ajunge la casă pentru a plăti.

Trebuie să mai clarificăm expresia „numărul numelui“ fiarei. Numele fiarei poate fi codificat în cifre și se potrivește perfect cu numărul 666. Nu se știe încă numele fiarei. Au existat tot felul de speculații în istorie, în încercarea de a potrivi numele unor dictatori cu numărul 666. S-a început cu Nero, s-a continuat cu diferiți papi și s-a încheiat cu Stalin. Singura problemă este aceea că fiara va apărea în viitor, când toate condițiile profetice vor fi prielnice. Codificarea aceasta, a numelui fiarei, ar putea fi inclusă în informațiile din microcipul de sub piele și ar face ca toți cei care au microcipul să-i aparțină lui Anticrist și inclusiv Satanei.

Ca o concluzie la acest punct, trebuie spus că folosirea de către adventiști a cărții Apocalipsa, pentru a justifica ținerea sabatului, nu are nici o bază logică sau teologică. Așa cum am văzut mai sus, ei citesc în textul cărții Apocalipsa ceea ce le convine, nu ceea ce spune textul. Adventiștii folosesc cartea Apocalipsa ca o sperietoare, pentru a-i manipula pe cei neștiutori, să accepte ținerea sabatului. Nădăjduiesc că datele oferite în acest capitol îi vor elibera pe mulți de teama de a se închina Duminică și că vor privi sabatul ca pe odihna în Hristos, nu ca ținerea zilei de sâmbătă.

3) Afirmatii adventiste:

a) Împăratul Constantin cel Mare a legiferat ținerea Duminicii²⁵.

b) Consiliul de la Laodiceea a emis prima lege Duminicală ecleziastică²⁶.

c) Papalitatea a început persecuția Bisericii în anul 538 d.Hr. și a încheiat-o în 1798 d.Hr. Acest timp de 1260 de ani de persecuție este împlinirea profeției din Dan. 7:25 și Apoc. 12:6,14; 13:5-7.

d) Papa este „cornul cel mic“ din Dan. 7:25. „Cornul cel mic“ este fiara sau Anticrist din Apoc. 13. Papa va impune semnul fiarei, care este închinarea în ziua de Duminică, în loc de ținerea sabatului.

Iată răspunsurile biblice la aceste afirmații adventiste:

a) Împăratul Constantin cel Mare a legiferat ținerea Duminicii.

Răspuns Biblic: Într-adevăr, împăratul Constantin cel Mare, în data de 7 martie 321 d.Hr., a legiferat ținerea Duminicii ca zi de închinare a creștinilor. De ce? Pentru că așa, cum am văzut în acest capitol, din mărturiile părinților Bisericii, Ignațiu, Iustin, și Irineu rezulta că ziua de Duminică era ziua de închinare a Bisericii de aproximativ 200 de ani. Chiar adventiștii recunosc faptul că mulți creștini priveau cu stimă ziua de Duminică²⁷. Mai mult, adventiștii spun în mod corect, de data aceasta, că împăratul Constantin a vrut să câștige favorurile creștinilor dându-le drepturi speciale, respectiv ziua de Duminică²⁸. Așadar, Constantin cel Mare, când a legiferat Duminica, nu a decretat un lucru nou, ci doar a confirmat o practică creștină veche. Adventiștii văd în promovarea Duminicii de către Constantin o atacare a ținerei sabatului, când, în realitate, istoric vorbind, nici nu se punea problema sabatului.

Duminica era și ziua Soarelui pentru păgâni. Constantin, ca orice politician abil, le-a dat și păgânilor drepturi speciale pentru ziua Soarelui. Adventiștii consemnează acest lucru: „Constantin a sperat că, făcând din Duminică o zi sfântă, putea să-și asigure sprijinul acestor două segmente ale împărăției sale²⁹“. Deci păgânii își vedeau de practicile lor Duminica, iar creștinii se duceau la Biserica tot Duminica. Dar adventiștii pun semnul egal între Duminica creștină și ziua Soarelui păgână, datorită unei simple coincidențe istorice. Pe această bază, adventiștii atacă închinarea în ziua de Duminică, considerând-o un lucru păgân. Ei știu bine că Duminica nu este ziua soarelui pentru creștini, dar declanșează o criză artificială în ceea ce privește legea Duminicală, pentru a crea simpatie față de ținerea sabatului la necunoscători. Astfel de raționament, prin care Duminica, văzută ca o zi de închinare creștină, este numită de adventiști zi păgână, dovedește o abordare infantilă și neprofesională a subiectului în sine.

b) Conciliul din Laodiceea a emis prima lege Duminicală ecleziastică³⁰.

Răspuns Biblic: Adventiștii văd foarte critic acest conciliu. Ei notează: „Conciliul din Laodiceea (364) nu a fost un conciliu universal, ci unul romano-catolic“³¹. Trebuie să clarificăm câteva lucruri, înainte de a merge mai departe. Laodiceea se află în Asia mică, în Turcia de astăzi. Asia Mică a fost întotdeauna partea de răsărit a Bisericii, până când a fost cucerită de otomani. Mai mult, în anul 364 d.Hr. nu exista romano-catolicismul. Ramurile istorice ale Bisericii, ortodoxă și romano-catolică, apar după anul 1054 d.Hr., când se produce marea schismă³². În fața acestor probe de netăgăduit, care dovedesc faptul că adventiștii recurg la modificări de date istorice pentru a susține doctrina sabatului, nu rămâne decât să spunem încă o dată că sabatul este într-adevăr o idolatrie la adventiști.

Adventiștii nu se abțin de la a blasfemia atât ziua învierii Domnului Hristos, cât și Biserica Sa. Iată ce spun ei, în cartea de doctrină fundamentală adventistă³³: „Păzirea Duminicii ca

instituție creștină își are originea în taina fărădelegii“ (2 Tes. 2:7). Taina fărădelegii, despre care vorbește apostolul Pavel, nu are nici o legătură cu ziua de Duminică. Dacă analizăm contextul, observăm că taina fărădelegii înseamnă o lucrare satanică, ce face posibilă apariția lui Anticrist, numit „cel nelegiuit“. Această blasfemie este încă o gravă ofensă adusă Domnului Hristos și Bisericii Sale.

Dar să revenim la Conciliul din Laodiceea. Acest conciliu este unul universal, nu doar romano-catolic, implicând participarea întregii Biserici la hotărârile conciliului. Toate conciliile Bisericii, până la anul 1.054, sunt considerate concilii universale. Conciliul din Laodiceea condamnă practicarea sabatului în stil iudaic. Creștinii să nu „lenevească în ziua sâmbetei, căci trebuie să lucreze în această zi“ (canonul 29). Acest conciliu nu face decât să întărească spusele apostolului Pavel, și anume că cei care vor să țină legea cad din har. Creștinismul nu este o sectă a iudaismului. Trebuia să se facă o detașare precisă de iudaism, altfel Biserica nu ar fi avut nici identitate și nici o viziune internațională. Hotărârea conciliului din Laodiceea a fost cât se poate de bine-venită, deoarece a consolidat atât învățătura Noului Testament, cât și practica Bisericii, în ceea ce privește ținerea Duminicii.

c) Papalitatea a început persecuția Bisericii³⁴ în anul 538 d.Hr. și a încheiat-o în 1798 d.Hr.³⁵. Acest timp de 1260 ani de persecuție, reprezintă³⁶ împlinirea profeției din Dan. 7:25 și Apoc. 12:6, 14; 13: 5-7.³⁷

Răspuns Biblic: Papalitatea a căpătat ascendență începând cu papa Leon I, când acesta a preluat conducerea papală³⁸, în anul 440 d.Hr. Acest papă a cerut să fie mai mare peste ceilalți episcopi ai Bisericii care se aflau la Ierusalim, Antiohia, Alexandria și Constantinopol³⁹. Papii capătau puteri din ce în ce mai mari, până în anul 1000 d.Hr., doar în partea de vest a Bisericii (Europa de vest, Nordul Africii), dar nu au avut autoritatea să dicteze în viața Bisericii din estul Imperiului Roman⁴⁰. După anul 1054 d.Hr., când s-a produs marea schismă, orice mică influență a papei în partea de est a Europei sau a Asiei Mici a fost anulată, deoarece papa Leon al IX-lea și patriarhul Constantinopolului s-au anatemitizat reciproc⁴¹. Ca atare, nu putem vorbi despre prigonirea creștinismului în totalitatea lui⁴² de către papă și nici despre apostazie generală⁴³, așa cum spun adventiștii. Adventiștii mai notează: „În cele din urmă, în anul 1798, la 1260 de ani după 538 d.Hr., biserica romano-catolică a primit o lovitură de moarte“⁴⁴. Aceste afirmații nu au acoperire. Timp de un secol și ceva, biserica romano-catolică a pierdut controlul⁴⁵ în Europa, dar astăzi biserica romano-catolică este mai influentă ca înainte.

Cei care citesc suficient de vast știu că politica internațională se face împreună cu biserica romano-catolică. Atât șefii marilor puteri, cât și președinții obișnuiți, trec în vizită pe la papa. Adventiștii au ales anul 1798 ca an al sfârșitului puterii papale, ca să le iasă la socoteală calculele profetice. Vom vedea mai jos faptul că 1260 nu reprezintă ani, ci zile calendaristice. Compasiunea adventistă pentru creștinii care au fost prigonți de către catolici nu este onestă,

deoarece adventiștii consideră că toți cei ce țin Duminica fac parte din taina fărădelegii. Această prezentare a puterii papale, ca fiind globală în timpul evului mediu, este în afara realității istorice, așa cum am văzut. Dat fiind că papa, în trecut, a avut atribuții numai în sectorul catolic al creștinismului, nu se poate spune că hotărârile lui au afectat restul creștinătății. Adventiștii fac acest lucru, cu scopul de a-l prezenta pe papa care a dat legea Duminicală ca fiind Anticrist. Necazul adventiștilor pe papă este cauzat de legea Duminicală, care afectează imaginea sabatului. Or, istoric vorbind, papii au avut alte interese, nu prigonirea sabatarienilor, care erau o minoritate neglijabilă și nu erau adventiști.

Acest teatru de prigonți din cauza sabatului, pe care îl joacă adventiștii, are rolul de a determina compasiune față de „victimă“, iar împreună cu compasiunea față de „victima din cauza ținării sabatului“, cei neavizați să capete și compasiune pentru sabat. Cei care acceptă sabatul, vor accepta, după aceea, întregul adventism. Cei care cad în cursa aceasta, a compasiunii pentru sabat și pentru sabatarienii, sunt cei care citesc istoria numai din surse adventiste.

Cei 1260 de ani de persecuție a Bisericii, despre care vorbesc adventiștii, sunt, în realitate, 1260 de zile, care nu au legătură cu Biserica. Cele 1260 de zile reprezintă perioada necazului cel mare din cartea Apocalipsa, profețit și de proorocul Daniel, în 7:25. Iată ce scrie în Apoc. 12:6, de unde ei au dat referința biblică: „Și femeia a fugit în pustie, într-un loc pregătit de Dumnezeu ca să fie hrănită acolo o mie două sute șazeci de zile“ (nu ani). Femeia din Apoc. 12:6 nu este un simbol al Bisericii. Când Biserica a fost persecutată, nu a fugit în pustie, ci a suferit martirajul. Cele 1260 de zile sunt zile calendaristice, nu ani. Pentru ca oricine să fie convins că avem de-a face cu zile, nu cu ani, aceeași perioadă de timp, de 1260 de zile, este reluată în Apoc. 13:5, dar sub formă de luni de zile: „I s-a dat putere să lucreze patruzeci și două de luni“. Evident, 1260 de zile fac 42 de luni.

Dar 42 de luni înseamnă trei ani și jumătate. Trei ani și jumătate pot fi exprimați în felul următor: „o vreme, vremuri și jumătatea unei vremi“, adică un an, doi ani și jumătate de an⁴⁶. Expresia „o vreme, vremuri și jumătatea unei vremi“ este folosită în Dan. 7:25, precum și în Apoc. 12:14. În cele două locuri menționate, se vorbește despre dezlănțuirea lui Anticrist timp de „o vreme, vremuri și jumătatea unei vremi“ în necazul cel mare, adică pe o perioadă de trei ani și jumătate sau 42 de luni sau de 1260 de zile. Deci 1260 nu reprezintă ani, ci zile calendaristice. Perioada de 1260 de zile nu are de-a face cu prigonirea Bisericii, ci cu perioada necazului cel mare, în care va fi prigonit Israel.

d) Papa este „cornul cel mic“⁴⁷ din Dan. 7:25. „Cornul cel mic“ este fiara sau Anticrist din Apoc. 13. Papa va impune semnul fiarei, care este închinarea în ziua de Duminică, în loc de ținerea sabatului.

Răspuns Biblic: În primul rând, trebuie să încadrăm istoric evenimentele din Dan. 7:25 și din Apoc. 13. În Dan. 7 este redată o succesiune de patru imperii: babilonian, medo-persan, grec și roman. Tema celor patru imperii este reluată parțial și în capitolele 8, 9 și 11 din cartea Daniel. Imperiul roman are o istorie surprinzătoare. Acesta nu a fost învins în totalitate. În anul 410 d.Hr., barbarii, care deja invadaseră imperiul roman, au cucerit și Roma⁴⁸. La rândul lor, ei au fost creștinați și asimilați în imperiu. O mare parte dintre barbari s-au creștinat doar de formă, însă restul s-au convertit în mod real. În tot acest timp, spiritul roman imperial nu a dispărut. Deoarece Biserica din vest s-a aliat cu statul roman, mentalitatea imperială a penetrat organizarea ecleziastică⁴⁹.

Cu timpul, elementul roman a dispărut din societate, prin formarea statelor-națiune, dar nu a dispărut și din biserica romano-catolică. În prezent, asistăm la renașterea imperiului roman într-o formă contemporană, numită Uniunea Europeană. Spiritul roman imperial este refăcut și prin aportul adus de biserica romano-catolică. În viitor, imperiul roman va avea o întindere globală. Abia atunci se va pune problema lui Anticrist – fiara din Apoc. 13. Greșeala mare a adventiștilor este aceea că îl plasează pe Anticrist în trecut, printre papii care au susținut legea Duminicală. Ei fac acest lucru, deoarece îi obsedează problema sabbatului și sunt gata să distorsioneze atât interpretarea evenimentelor profetice, cât și istoria, pentru salvarea teoriei ținerii sabbatului în loc de Duminica. Tot ce este descris în Apocalipsa, de la capitoul 4 înainte, ține de viitor. Conform cărții Apocalipsa și cu ceea ce se întâmplă sub ochii noștri în ceea ce privește globalizarea, înțelegem faptul că Anticrist va apărea în viitor.

Se pune o întrebare: va fi Anticrist un papă? Cel ce a spus că papa este Anticrist a fost Martin Luther. Adventiștii au preluat acest lucru de la el. Istoria papalității are lucruri grave la activ, cum ar fi Cruciadele⁵⁰ și Inchiziția⁵¹. Este greu de spus dacă vreun papă va fi Anticrist. Așa cum societatea și puterea civilă, în vechime, nu au acceptat ca un reprezentant religios să fie șeful statului, tot așa este posibil să se întâmple și în viitor. Anticrist va fi mai degrabă un politician, nu un om religios. Anticrist va folosi miracolele false ale proorocului mincinos, ca să inducă în eroare atât Israelul, cât și lumea întreagă.

Va impune papa ținerea Duminicii? Haideți să analizăm puțin lucrurile. Biserica romano-catolică duce o acțiune de ecumenism fără precedent. Actualul papă a trasat viitorul bisericii romano-catolice. Papa vrea să unească toate marile religii ale lumii. Nu demult, papa a vizitat chiar și moschei. Mișcarea ecumenică, sub conducerea papei, promovează ținerea zilei de vineri de către islamici, a sâmbetei de către evrei, și a Duminicii de către creștini. Observăm faptul că lucrurile stau exact invers față de cum a prezis Ellen White. Gândiți-vă că intenția lui Anticrist este aceea de a face un pact cu Israel, pe care îl va rupe în trei ani și jumătate. Anticrist va face posibil ca evreei să aibă asigurată închinarea în timpul sabbatului, nu să-i interzică sabbatul. Se poate spune că actualul papă creează cadrul pentru apariția lui Anticrist,

prin formarea unei singure religii globale, care va fi un amestec al religiilor prezente. Când Anticrist va prelua controlul deplin și va rupe pactul cu Israel, va desființa toate religiile, cerând închinare exclusivă. Tot atunci va dispărea nu numai închinarea în ziua de sabbat, ci și închinarea în alte zile, inclusiv Duminica.

Se potrivește numele de „*curva cea mare*“, din Apoc. 17, dat de adventiști Bisericilor neadventiste și în special Bisericii romano-catolice? Mai întâi, vom vorbi despre Biserica romano-catolică. Într-adevăr, istoria acestei Biserici este presărată cu lucrurile grave, pe care le-am menționat, plus altele, pentru care și papa și-a cerut iertare. Așadar, în cazul în care un romano-catolic citește această carte, nu trebuie să se supere, deoarece chiar papa a recunoscut trecutul romano-catolicismului. Totuși, cu tot acest trecut, Biserica romano-catolică este o Biserică creștină, care nu a lepădat numele Domnului Hristos și crezul creștin. Problema judecării Bisericii romano-catolice nu ne aparține nouă, ci Domnului Hristos. Este bine să ne amintim faptul că Domnul Hristos nu renunță la Sardes, o Biserică moartă, care mai avea doar câțiva membri nepătați (Apoc. 3:4), sau la Laodiceea, care era în apostazie (Apoc. 3:20).

Titlul de „*curva cea mare*“, cu atât mai mult, nu se potrivește Bisericii evanghelice, care are o doctrină curată și care a suferit persecuția sub comuniști. La fel, Biserica ortodoxă este îngreunată de tradiție și sincretism, dar nu i se poate pune titlul dezonorant de mai sus. Putem afirma că, în cadrul creștinismului nominal, romano-catolicismul este cel mai vinovat de adulter spiritual, dar încă nu cred că îi poate fi pus acestei Biserici titlul de „*curva cea mare*“. Acest titlu este acordat de cartea Apocalipsa unui sistem religios mondial și acelei religii globale a lui Anticrist, în care ocultul și demonicul vor fi norma acestei religii: „*A căzut, a căzut Babilonul cel mare! A ajuns un locaș al dracilor, o închisoare a oricărui duh necurat*“ (Apoc. 18:2). În componența religiei globale („*curva cea mare*“), vor intra și creștinii de renume din toate Bisericile, inclusiv din rândurile Bisericii evanghelice. Luând în considerare numărul mare de oameni nenăscuți din nou din rândurile adventiștilor, putem spune că vor fi foarte mulți adventiști printre cei din religia globală a viitorului.

Dacă Biserica romano-catolică are tendința să conducă statul, Biserica ortodoxă, de la începuturile ei, a fost supusă statului, inclusiv comuniștilor. Totuși, în cadrul acesteia, au existat și preoți ortodocși dizidenți. O lucrare care analizează competent relația Bisericii ortodoxe cu statul este „Biserica și Statul“⁵², de Paul Negruț, rector al Universității Emanuel din Oradea.

**Când adventiștii erau prizonieri pentru că lucrau Duminica,
Ellen White le spunea să țină Duminica**

În scrierile⁵³ din 1882, Ellen White spunea că, din pricina faptului că adventiștii vor lucra Duminica, în vremurile din urmă vor fi persecutați și eliminați. Peste câțiva ani, adventiștii au avut ocazia să experimenteze puțină persecuție pentru ignorarea legilor Duminicale și pentru că au condamnat închinarea în ziua de Duminică. Câțiva adventiști au fost închiși. În Australia și Elveția li s-a închis câte o tipografie, din motivele arătate mai sus. Care a fost reacția lui Ellen White? Le-a spus ea adventiștilor să sufere pentru sabat? Ellen White, sub presiunea evenimentelor, a abandonat „convingerile“ ei cu privire la sabat. Ea a chemat adventiștii la activități religioase Duminica, ziua în care spunea că se închină cei ce vor primi semnul fiarei.

În lucrarea sa, numită „Testimonies for the church“⁵⁴ („Mărturii pentru comunitate“), Ellen White spune următoarele: „Lumina dată mie de Domnul la acel timp, când noi ne așteptam la o asemenea criză (care se apropia), când oamenii au impus ținerea Duminicii, motivați de puterea din adânc, adventiștii de ziua a șaptea trebuie să-și arate înțelepciunea prin reținerea de a lucra în ziua aceea (Duminica), dedicând-o lucrării misionare... Nu le dați ocazia să fiți numiți «călcători de lege»... Va fi foarte ușor să evitați această dificultate. Dați Duminica Domnului, ca o zi de lucrare misionară... petrecerea zilei în acest fel este întotdeauna acceptată de Domnul“.

Până la prigonirea pentru călcarea legii Duminicale, ziua de Duminică era pentru adventiști o zi legată de taina fărădelegii. După ce o mică prigoană a lovit interesele „profetesei“, ea primește o nouă „lumină“. Astfel, ea decretează ca Duminica să devină „o zi de lucrare misionară“ care, petrecută astfel, „este întotdeauna acceptată de Domnul“.

Iată cum comentează decizia lui Ellen White fostul pastor adventist D.M. Canright, care a fost partener de lucrare cu Ellen White și care a părăsit mișcarea adventă. „Dacă ținerea Duminicii este un lucru oribil, în acord cu ce spun adventiștii, atunci ceea ce doamna White le spune adeptilor ei să facă este, în mod clar, păcat. Este ca și când Daniel le-ar fi spus celor trei prieteni: «Când oamenii, motivați de puterea din adânc, vă forțează să vă închinați la idoli, nu le dați ocazia să vă numească călcători de lege. Această dificultate poate fi ușor evitată. Voi trebuie să vă arătați înțelepciunea, dedicând timp rugăciunii. Plecați-vă (înaintea idoloilor), dar, în timpul acesta, rugați-vă Dumnezeuul cerurilor. Acest fel de închinare este întotdeauna acceptat de Dumnezeu»“.

Mărturia despre sabat a fostului pastor adventist Jose T. Guerra

Iată o abordare competentă a sabatului de către fostul pastor adventist Jose T. Guerra: „Problema ținerii sau nu a sabatului a fost rezolvată într-un mod și mai clar, când am găsit că nu a fost niciodată impusă creștinilor dintre neamuri. Este adevărat, creștinii de origine evreiască au continuat să țină nu numai sabatul, ci și alte zile sfinte și tradiții ale înaintașilor lor. Noilor convertiți dintre neamuri nu li s-a spus niciodată să țină sabatul, ca parte a practicilor creștine. Atunci când a apărut o controversă, cu privire la circumcizie și la legea lui Moise (care includea și sabatul), decizia Conciliului de la Ierusalim a fost aceea că neamurile nu trebuie tulburate cu lucruri ca acestea, ci să se ferească de idolatrie, imoralitate sexuală, sânge și lucruri jertfite idoloilor (Fapt. 15:22-29). **Ceea ce este mai interesant e faptul că apostolul Pavel nu avertizează despre pericolul neținerii sabatului, care, pentru adventiști, este un păcat mare.**

Acele biserici cărora le-a scris apostolul erau compuse, în principal, din neamuri, care nu aveau experiență în ținerea sabatului. Cu toate că el îi avertizează cu privire la păcate care i-ar descalifica să intre în Împărăția lui Dumnezeu, nu a scris niciodată despre păcatul neținerii sabatului (Gal. 5:19-21, 1 Cor. 5:9-11, Efes. 5:3-5). Dimpotrivă, singura dată când s-a referit la sabat pe nume a fost când i-a muștrat pe aceia care încercau să-l impună împreună cu alte sărbători și practici evreiești: „*Nimeni, deci, să nu vă judece cu privire la mâncare sau băutură sau cu privire la o zi de sărbătoare, cu privire la o lună nouă sau cu privire la o zi de sabat*“ (Col. 2:16). Ca adventist, am crezut că sabatul menționat în versetul din Coloseni se referea la sabatele ceremoniale (paștele, ziua ispășirii...). Dar am înțeles că Pavel s-a referit deja la aceste sabate ceremoniale, atunci când a menționat „*zi de sărbătoare*“ sau „*lună nouă*“. Ca atare, ziua de sabat este a șaptea zi din săptămână. Chiar și teologul adventist Samuele Bacchiocchi este de acord cu faptul că sabatul din Col. 2:16 este o zi de odihnă din săptămână.

Concluzia mea a fost aceea că, dacă sabatul săptămânal, împreună cu alte sărbători evreiești, erau doar umbre ale lucrurilor a căror realitate este Hristos (Col. 2:17), atunci continuarea ținerii sabatului dată evreilor ar însemna negarea realității Evangheliei lui Isus Hristos. Pentru noi, creștinii, sabatul reprezintă o experiență a odihnei în care intrăm când îl primim pe Hristos în viața noastră (Evr. 4:3, Mat. 11:28-30).“

Concluzie

• În toate cele patru evanghelii, se menționează despre sabat în aproximativ patru ipostaze, celelalte referiri fiind similare. În nici una dintre ipostaze, nu este recomandat sau susținut

sabatul, dimpotrivă, sabatul ca zi își pierde rolul, fiind înlocuit de semnificația sabatului care este Însuși Hristos.

- În Faptele Apostolilor, sabatul este menționat în legătură cu evreii și sinagoga⁵⁵.
- În epistole, nu se amintește despre sabat, decât cu două excepții (Col. 2:16; Evr. 4:9), iar atunci este combătut.
- În Apocalipsa, ultima carte a Bibliei, nu se pomenește despre sabat ca zi de odihnă. Domnul Hristos este Templul, Împlinitorul legii, Înlocuitorul zilei de sabat, Răscumpărătorul nostru și Înnoitorul întregii creații.
- Adventiștii sunt îndoctrinați atât de mult cu sabatul, încât devin sabatolatritii.
- Am decis să scriu „sabat“ în loc de „Sabat“ și „Duminică“ în loc de „duminică“, deoarece sabatul face parte din vechiul legământ, care a fost abrogat, iar Duminica este ziua învierii Domnului nostru și merită onorată ca atare.

Doctrina adventistă despre curățirea sanctuarului ceresc și a judecății de cercetare

- Ce este doctrina curățirii sanctuarului ceresc?
- A venit Domnul Hristos în anul 1843?
- Ce s-a întâmplat în 22 octombrie 1844?
- Cine a lansat doctrina curățirii sanctuarului ceresc?
- Ce rol joacă Apocalipsa în doctrina curățirii sanctuarului ceresc?

În cartea „Tragedia Veacurilor“¹, Ellen G. White spune că versetul din Dan. 8:14 este temelia și stâlpul central al credinței adventiste. La ce se referă versetul amintit? Haideți întâi să îl cităm: „Și el mi-a zis: «Până vor trece două mii trei sute de seri și dimineți, apoi Sfântul Locaș va fi curățit!»“ Acest verset este baza pe care s-a construit doctrina adventistă. Lucrurile sunt destul de complexe, în ceea ce privește istoria acestei învățături adventiste, dar, pentru a ajuta cititorul să înțeleagă, voi face o prezentare succintă a respectivei doctrine². După aceea, vom vedea ce spune Scriptura referitor la această învățatură. În literatura adventistă, termenul pentru Templu este Sanctuar³.

Prezentarea pe scurt a doctrinei adventiste despre curățirea sanctuarului ceresc și despre judecata de cercetare și evaluarea biblică a acestei doctrine

Afirmatie doctrinară adventistă: În cer se află un Templu (sanctuar) cu două încăperi: locul Sfânt și locul Preasfânt. La înălțare, Hristos a intrat în prima încăpere a Templului din cer.

Răspuns Biblic: Ideea că în cer este un Templu nu are importanță pentru discuția de față. Este esențial să vedem despre ce Templu (sanctuar) este vorba în Dan. 8:14, despre Templul de pe pământ sau despre cel din cer? Pentru aceasta, trebuie să analizăm versetul în context. Dacă este Templul din cer, adventiștii au dreptate parțial în ceea ce spun. Dacă este Templul de pe pământ, atunci doctrina de bază adventistă este falsă, iar adventismul este o mișcare religioasă care îi duce pe oameni în rătăcire. Am împărțit capitolul 5 în două părți, pentru a ne fi mai ușor să îl analizăm.

Partea întâi - Viziunea lui Daniel și curățirea sanctuarului

Daniel 8:3-14: „Am ridicat ochii, m-am uitat, și iată că într-un râu stătea un berbec, și avea două coarne; coarnele acestea erau înalte, dar unul era mai înalt decât celălalt, și cel mai înalt a crescut cel din urmă. Am văzut cum berbecul împungea cu coarnele spre apus, spre miazănoapte și spre miazăzi; nici o fiară nu putea să-i stea împotriva și nimeni nu putea să scape pe cine-i cădea în mână; ci el făcea ce voia, și a ajuns puternic. Pe când mă uitam cu băgare de seamă, iată că a venit un țap de la apus, și a cutreierat toată fața pământului, fără să se atingă de el; țapul acesta însă avea un corn mare între ochi. A venit până la berbecul care avea coarne, și pe care-l văzusem stând în râu, și s-a repezit asupra lui cu toată puterea lui. L-am văzut cum s-a apropiat de berbec, s-a aruncat încruntat asupra lui, a izbit pe berbec, și i-a frânt amândouă coarnele, fără ca berbecul să i se fi putut împotrivi; l-a trântit la pământ, și l-a călcat în picioare, și nimeni n-a scăpat pe berbec din mâna lui.“

„Țapul însă a ajuns foarte puternic; dar când a fost puternic de tot i s-a frânt cornul cel mare. În locul lui au crescut patru coarne mari, în cele patru vânturi ale cerurilor. Dintr-unul din ele a crescut un corn mic, care s-a mărit nespun de mult spre miazăzi, spre răsărit, și spre țara cea minunată. S-a înălțat până la oștirea cerurilor, a doborât la pământ o parte din oștirea aceasta și din stele, și le-a călcat în picioare. S-a înălțat până la căpetenia oștirii, i-a smuls jertfa necurmată, și i-a surpat locul locașului său celui sfânt. Oastea a fost pedepsită din pricina păcatului săvârșit împotriva jertfei necurmate; cornul a aruncat adevărul la pământ, și a izbutit în ce a început. Am auzit pe un sfânt vorbind; și un alt sfânt a întrebat pe cel ce vorbea: «În câtă vreme se va împlini vedenia despre desființarea jertfei necurmate și despre urăciunea pustirii?»

Până când va fi călcat în picioare Sfântul Locaş şi oştiria?» Şi el mi-a zis: «Până vor trece două mii trei sute de seri şi dimineţi; apoi Sfântul Locaş va fi curăţit!»

Daniel însuşi încearcă să înţeleagă rostul simbolurilor din vedenie, cum ar fi berbecul, ţapul, oştiria cerurilor, stelele. Totuşi, expresii ca „*jerfta necurmată*“, „*sfântul locaş călcat în picioare*“, nu mai sunt simboluri, ci ne vorbesc despre lucruri pământeşti. Aşadar, avem un prim indiciu că lucrurile descrise în vedenie sunt legate de cele pământeşti. Pe când Daniel încearcă să înţeleagă vedenia, îi vine în ajutor îngerul Gavril. Să citim partea a doua, cu explicarea viziunii de către îngerul Gavril.

Partea a doua – explicarea viziunii

Daniel 8:15-27: „Pe când eu, Daniel, aveam vedenia aceasta, şi căutam s-o pricep, iată că înaintea mea stătea cineva, care avea înfăţişarea unui om. Şi am auzit un glas de om în mijlocul râului Ulai, care a strigat şi a zis: «Gavri!e, tâlcuieşte-i vedenia aceasta.» El a venit atunci lângă locul unde eram; şi la apropierea lui, m-am înspăimântat, şi am căzut cu faţa la pământ. El mi-a zis: «Fii cu luare aminte, fiul omului, căci vedenia priveşte vremea sfârşitului!» Pe când îmi vorbea el, am căzut cu faţa la pământ leşinat. El m-a atins, şi m-a aşezat iarăşi în picioare în locul în care mă aflam. Apoi mi-a zis: «Iată, îţi arăt ce se va întâmpla la vremea de apoi a mâniei, căci vedenia aceasta priveşte vremea sfârşitului. Berbecul pe care l-ai văzut, cu cele două coarne, sunt împărăţii Mezilor şi Perşilor. Ţapul însă este împărăţia Greciei, şi cornul cel mare dintre ochii lui, este cel dintâi împărat. Cele patru coarne care au crescut în locul acestui corn frânt, sunt patru împărăţii, care se vor ridica din neamul acesta, dar care nu vor avea atâta putere. La sfârşitul stăpânirii lor, când păcătoşii vor fi umplut măsura nelegiuirilor, se va ridica un împărat fără ruşine şi viclean. El va fi tare, dar nu prin puterea lui însuşi; el va face pustiiri de necrezut, va izbui în tot ce va începe, va nimici pe cei puternici şi chiar pe poporul sfinţilor. Din pricina propăşirii lui şi izbândirii viclenilor lui, inima i se va îngîmfa, va pierde pe mulţi oameni care trăiau liniştiţi, şi se va ridica împotriva Domnului domnilor, dar va fi zdrobit, fără ajutorul vreunei mâni omeneşti. Iar vedenia cu serile şi dimineţile, de care a fost vorba, este adevărată. Tu pecetluieşte vedenia aceasta, căci este cu privire la nişte vremuri îndepărtate.» Eu, Daniel, am stat leşinat şi bolnav mai multe zile; apoi m-am sculat şi mi-am văzut de treburile împăratului. Eram uimit de vedenia aceasta, şi nimeni nu ştia“.

Din explicarea vedeniei pe care i-o dă îngerul Gavril lui Daniel înţelegem următoarele:

- Vedenia este legată de vremea sfârşitului. Care e această vreme a sfârşitului? Imediat, gândul ne duce la vremea de azi sau la cartea Apocalipsa, dar îngerul are o explicaţie. Vremea sfârşitului, în acest context, se referă la vremea neamurilor, când imperiile succesive, Babilonian, Medo-Persan, Grec şi Roman, vor controla destinul lui Israel.

- Berbecul reprezintă imperiul Medo-Persan⁴, spune îngerul.

- Imperiul Medo-Persan este urmat de imperiul Grec, simbolizat de ţap. Sub conducerea lui Alexandru Macedon (cornul ţapului), imperiul Medo-Persan este cucerit.

- Alexandru Macedon moare⁵ în plin succes şi imperiul lui este împărţit în patru părţi de către patru generali (cele patru coarne ale ţapului)⁶.

- După o perioadă mai lungă, apare cornul mic, care, spune îngerul, „*va fi un împărat fără ruşine şi viclean... El va fi tare dar nu prin puterea lui însuşi... va nimici pe cei puternici şi chiar pe poporul sfinţilor*“. Iată explicarea foarte clară a simbolului „*oştirii cerului*“ (v.10), care înseamnă oamenii sfinţi ai lui Israel, nu fiinţe cereşti. Aceste elemente ne arată, fără cel mai mic dubiu, că întregul conflict din Dan. 8 are loc pe pământ şi nu are nimic de-a face cu Templul din cer. Acest personaj sumbru, care a profanat Templul de la Ierusalim, a fost Antioh Epifanul⁷. Acest lucru este acceptat de toţi istoricii⁸ şi teologii, cu excepţia adventiştilor, care nu ţin seama de contextul versetului Dan. 8:14. Totuşi, excepţie în lumea adventistă au făcut-o, așa cum am văzut, Desmond Ford, Dale Ratzlaff și alții. Nu este nici o altă profeție mai precisă decât Dan. 8, care să dea numele concrete ale viitoarelor imperii; ca atare, Dan. 8 este legat strict de lucrurile de pe Pământ, de profanarea Templului de la Ierusalim și de curățirea acestui Templu de către macabei⁹.

- Cele 2300 de seri și dimineți (v.14) **nu sunt 2300 de ani**¹⁰, așa cum, în mod eronat, a spus William Miller și mai târziu au reafirmat Ellen White și grupul ei. Unii consideră 2300 de seri și dimineți ca fiind 2300 de zile, iar aceasta înseamnă puțin mai mult de 6 ani. În această abordare, 6 ani au trecut de la prima incursiune a lui Antioh în Ierusalim (170 î.d.H.) până la curățirea templului de la Ierusalim de către Iuda Macabeul (164 î.d.H.).

- Totuși, următoarea interpretare este mai plauzibilă: serile și diminețile se referă la jertfele de seară și de dimineață. În versetul 11 se spune că jertfa necurmată va fi întreruptă. Jertfa necurmată este formată din două jertfe: una seara, una dimineața, care, împreună, formau o zi întreagă, de 24 de ore. Ca atare, cele 2300 de seri și dimineți, totalizează 1150 de zile. Aceste 1150 de zile reprezintă trei ani și 70 de zile. **Exact acesta este timpul care s-a scurs între profanarea Templului de către Antioh (16 dec. 167 î.d.H.), până la curățirea Templului de către Iuda Macabeul (sfârșitul anului 164, începutul anului 163 î.d.H.)**¹¹.

- De ce în Dan. 8 se abordează doar imperiile Medo-Persan și Grec? Pentru că, așa cum grecul Antioh Epifanul a profanat Templul de la Ierusalim, tot așa și Anticrist va profana Templul de la Ierusalim în viitor. Prin Antioh Epifanul, evreii erau pregătiți de Dumnezeu, să știe ce se va întâmpla cu națiunea lor și cu Templul, în viitor, pe vremea lui Anticrist.

Concluzie la acest punct. Așa cum am văzut, majoritatea istoricilor și teologilor care au studiat Dan. 8 sunt de acord cu faptul că aici avem de-a face cu profanarea și curățirea Templului de pe pământ, din Ierusalim, nu din cer. În consecință, stâlful și temelia doctrinei adventiste, și anume „doctrina curățirii sanctuarului ceresc și a judecării de cercetare din cer“, este complet eronată. Pentru că este vorba de sanctuarul de pe pământ (Templul de la

Ierusalim), tot ce s-a construit pe acest verset în doctrina adventistă, este fals, inclusiv pretențiile mișcării adventiste de rămășiță mărturisitoare a venirii lui Hristos.

Afirmație doctrinară adventistă: După 1810 ani¹² de la înălțarea la cer, adică în anul 1844, Hristos a intrat în a doua încăpere a Templului din cer, care este locul Preasfânt. Acolo, El a început faza a doua a slujirii Sale. Doctrina adventistă mai spune despre curățirea sanctuarului ceresc că mai înseamnă și „reabilitarea finală a lui Dumnezeu înaintea Universului”¹³.

Răspuns Biblic: Teoria adventistă, conform căreia Domnul Hristos a stat în Locul Sfânt al Templului din cer 1810 ani și că de abia în anul 1844 a intrat **pentru prima dată** în locul Preasfânt, este complet irațională. De ce a trebuit să treacă 18 secole între jertfa Sa și evaluarea credincioșilor morți? Dimpotrivă, apostolul Pavel ne spune că Hristos a intrat în locul Preasfânt la înălțarea Sa. „*Punctul cel mai însemnat al celor spuse este că avem un Mare Preot, care s-a așezat la dreapta scaunului de domnie al Măririi, în ceruri, ca slujitor al Locului Preasfânt și al adevăratului cort, care a fost ridicat nu de un om, ci de Domnul*” (Evr. 8:1-2).

- Martorii lui Iehova, care au apărut ca produs al activității adventiste, au venit cu propria lor variantă despre venirea Domnului Hristos. Ei au spus că Domnul Hristos a venit în mod invizibil. De ce așa? Ca să poată motiva existența organizației lor. Iehoviștii spun că Domnul Hristos, fiind invizibil, are o organizație vizibilă, și aceasta este „Turnul de Veghe”, iar Dumnezeu lucrează numai prin organizația lor. Ei spun că toți cei din afara organizației Iehoviste sunt pierduți. Exclusivismul Iehovist provine tot de la adventism.

- Lucrarea Domnului Hristos în cer nu are mai multe faze, așa cum spun adventiștii. El, când a murit la cruce, a strigat: „*S-a isprăvit!*” (Ioan 19:30). El intră în cer cu problema oamenilor rezolvată, nu o amână până în 1844, anul prezicerilor false ale lui W. Miller. „*Copilașilor, vă scriu aceste lucruri, ca să nu păcătuiți. Dar dacă cineva a păcătuit, avem la Tatăl un Mijlocitor (sau avocat; în grecește, „paraclet”, adică apărător, ajutor), pe Isus Hristos, Cel neprihănit. El este jertfa de ispășire pentru păcatele noastre; și nu numai pentru ale noastre, ci pentru ale întregii lumi*” (1 Ioan 2:1,2). La vremea scrierii epistolei, în secolul I, Ioan le spune credincioșilor că aveau deja un mijlocitor, „*pe Isus Hristos cel neprihănit*”. Jertfa Lui de la cruce lucra deja în favoarea credincioșilor, nefiind necesar ca Hristos să aștepte 1810 ani, pentru a pune rezultatele muncii Lui în favoarea credincioșilor.

- Nu este nevoie ca Dumnezeu să fie reabilitat în fața nimănui. Această teorie a lui Treiyer¹⁴, autor adventist, care ia în deșert numele Domnului, este încă o dovadă a faptului că teologia adventistă este atât de departe de Scriptură.

Afirmație doctrinară adventistă: Aici, în locul Preasfânt din cer, El face judicata de cercetare a credincioșilor¹⁵; cei necredincioși vor fi cercetați în perioada domniei de o mie de ani. Ellen White a spus că, în timp ce Domnul Hristos este în locul Preasfânt, locul Sfânt rămâne gol, iar Satana răspunde în locul Domnului Hristos la rugăciunile celor care au respins teoria curățirii sanctuarului ceresc¹⁶.

Răspuns Biblic: Domnul Hristos nu este un simplu om, care să cerceteze dosarele vieții sfinților în locul Preasfânt, în cer. Iată cum Ellen G. White ia în deșert numele Domnului: „*Judecata are loc în Sanctuarul de sus. Această lucrare continuă de mai mulți ani*”¹⁷. Are nevoie Domnul Hristos de ani de zile, pentru a evalua viața sfinților? El este Dumnezeu întrupat și, ca atare, știe mai dinainte toate lucrurile: „*Căci, pe aceia pe care i-a cunoscut mai dinainte, i-a și hotărât mai dinainte, să fie asemenea chipului Fiului Său*” (Rom. 8:30). Este atât de umilitoare prezentarea Domnului Hristos ca fiind o ființă limitată, care are nevoie de timp pentru a verifica trecutul credincioșilor. Dacă ar fi să evaluăm spusele lui Ellen White și ale teologilor adventiști, în lumina celor zece porunci, rezultă că ei au încălcat porunca a treia, luând numele Domnului în deșert și prezentându-L pe Domnul Hristos ca pe un simplu judecător pământesc.

- Perioada de 1000 de ani nu are de-a face cu judecata de cercetare a necredincioșilor¹⁸, ci cu împlinirea față de Israel a tuturor promisiunilor pământești pe care le-a făcut Dumnezeu.

- Iată ce spune, în mod textual, Ellen White, cu privire la creștinii care au respins teoria curățirii sanctuarului: „*Ca evreei care aduceau jertfe degeaba, ei (cei ce au respins teoria sanctuarului – sublinierea mea) ridică degeaba rugăciunile lor spre locul Sfânt, pe care Isus l-a părăsit, iar Satan, bucurându-se de această înșelăciune (prin care credincioșii se roagă spre un loc gol din cer – sublinierea mea) a celor care mărturisesc că Îl urmează pe Isus, îi prinde în cursa lui și, asumându-și un caracter religios, conduce la el gândirea acestor creștini formali*”¹⁹. **Ellen White se face vinovată de blasfemie** atunci când afirmă că rugăciunile credincioșilor care au respins erorile lui William Miller și Hiram Edson sunt degeaba, iar Satana ia locul lui Hristos, îndreptând mințile credincioșilor spre el.

Afirmație doctrinară adventistă: Judecata de cercetare înseamnă verificarea caracterului și a faptelor tuturor celor credincioși care au murit, începând cu Adam. Doctrina adventistă spune că cei credincioși, care au murit, nu mai există, ci au ieșit din existență, până la înviere, iar rezultatul acestei judecăți de cercetare îl vor afla la înviere²⁰.

Răspuns Biblic: Domnul Hristos nu are nevoie să îl evalueze pe Adam în anul 1844! Cartea Geneza ne arată că Dumnezeu era în orice moment în cunoștință de tot ce se întâmpla cu Adam (Gen. 3:10-12).

• Dumnezeu cunoaște mai dinainte evenimentele care vor avea loc în viața unui om. „Când nu eram decât un plod fără chip, ochii Tăi mă vedeau; și în cartea Ta erau scrise toate zilele cari-mi erau rânduite, mai înainte de a fi fost vreuna din ele“ (Ps. 139:16). Omul credincios știe destul de bine ce îl așteaptă când merge în cer, nu află abia la înviere! Duhul lui Dumnezeu îi spune credinciosului gata de plecare cam la ce trebuie să se aștepte: „M-am luptat lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păzit credința. De acum mă așteaptă cununa neprihănirii pe care mi-o va da, în «ziua aceea» Domnul, Judecătorul cel drept. Și nu numai mie, ci și tuturor celor ce vor fi iubit venirea Lui“ (2 Tim. 4:7-8).

Afirmație doctrinară adventistă: Nu se știe când se va începe judecata celor vii, dar, spunea Ellen White, va începe în curând²¹.

Răspuns Biblic: Donald K. Short, pe coperta a doua a cărții sale, „Apoi Sanctuarul va fi curățit“, scrie: „În 1887, Ellen White spunea: „Curând – nimeni nu știe cât de curând – judecata va trece la cei vii“²². Au trecut mai bine de o sută de ani de la această afirmație. Ce s-a întâmplat?... A eșuat cumva planul cerului?“ Nu, planul cerului nu a eșuat, dar planul cerului este diferit de cel adventist. Așa cum am văzut la punctul unu din acest subcapitol, întreaga teorie a curățirii sanctuarului ceresc este falsă. Ca atare, și judecata celor vii din sanctuarul ceresc este un neadevăr. Dacă îi întrebi pe liderii adventiști de astăzi, nici ei nu știu când va începe judecata celor vii. Singurul lucru pe care îl știu ei cu certitudine, din învățătura ce li s-a dat, este că nu știu ce se va întâmpla cu ei la înviere, dacă vor fi găsiți buni sau nu.

• Iată mărturia unei sârmane femei adventiste, redată chiar în cartea adventistă ce poartă titlul „Noi credem încă“, de Robert Folkenberg, președinte al adventiștilor în 1994: „Am fost învățată... că judecata continuă în ceruri, și că numele noastre pot compărea oricând. Nu putem ști când se va întâmpla lucrul acesta, **dar știm că numele noastre vor fi șterse din cartea vieții, dacă nu vom fi absolut desăvârșiți. Atunci vom fi pierduți. Noi nu vom ști lucrul acesta și poate că vom continua să ne luptăm să ajungem desăvârșiți, chiar dacă vremea probei a trecut pentru noi și nu mai avem nici o speranță**“²³.

• Pentru a ne convinge de teroarea sub care trăiesc adventiștii în ceea ce privește efectele acestei învățături false (curățirea sanctuarului ceresc), iată un citat din cartea de doctrină adventistă: „Deși trăim în **timpul teribil** reprezentat de Ziua Ispășirii, nu trebuie să ne temem“²⁴. În primul rând, nu este nici o legătură între mijlocirea din cer a Domnului Hristos și Ziua Ispășirii. Ziua Ispășirii a fost la Golgota, nu în cer. Mijlocirea Domnului Hristos este văzută de adventiști ca un timp **teribil**, înfricoșător. Expresia „nu trebuie să ne temem“ de mijlocirea din cer (lucrul acesta este **teribil**), ne arată cât de illogică este această doctrină. Nici evreii din Vechiul Testament nu se temeau de Ziua Ispășirii. Ziua Ispășirii era o zi de

bucurie, pentru că păcatele au fost iertate. Cele de mai sus demonstrează faptul că această doctrină adventistă este cu totul în afara întregii Scripturi.

Afirmație doctrinară adventistă: Caracterul și faptele celor credincioși, care sunt cercetate (judecata de cercetare) în locul Preasfânt, trebuie să demonstreze **ascultarea perfectă**²⁵ de cele zece porunci. Un loc special în această ascultare perfectă îl ocupă ținerea sabatului.

Răspuns Biblic: Evaluarea vieții credincioșilor este făcută moment cu moment, nu este începută în anul 1844. Iată un exemplu simplu. Atunci când Anania și Safira Îl mint pe Duhul lui Dumnezeu (Fapt. 5:3), Dumnezeu intervine imediat cu pedeapsa capitală. În Efeseni ni se spune: „*Să nu întristăm pe Duhul Sfânt cu care am fost pecetluiți pentru ziua răscumpărării*“. Deci Duhul Sfânt este într-o continuă legătură cu noi, faptele și gândurile noastre fiind evaluate în mod continuu. Dacă evaluarea faptelor și a caracterului credincioșilor morți s-a făcut începând cu anul 1844, atunci credincioșii au trăit de capul lor, fără îndemnul Duhului Sfânt. Așadar, și la acest punct, lucrurile sunt nebiblice. În ceea ce privește ascultarea perfectă de cele 10 porunci, performanța aceasta a aparținut doar Domnului Hristos. El a împlinit legea. Să ne amintim din concluziile Conciliului de la Ierusalim, unde se spune că nimeni n-a ținut legea perfect. Îl rog pe cititor să lectureze până la capăt această carte, pentru că, în capitolul 9, va putea vedea cum Ellen White a încălcat deliberat aproape tot ceea ce ea le-a spus altora să facă. În ceea ce privește sabatul, lucrurile au fost clarificate în capitolul 4.

Afirmație doctrinară adventistă: Domnul Hristos Îi prezintă Tatălui jertfa Sa în timpul acestei judecăți de cercetare, adică după 1810 ani de la înălțare. Numele unora vor fi acceptate, iar ale altora vor fi respinse²⁶.

Răspuns Biblic: Domnul Hristos a prezentat jertfa Sa Tatălui imediat după înălțarea la cer, și nu a trebuit să aștepte 1810 ani pentru a face acest lucru. Iată ce zice Scriptura: „*Unde Isus a intrat pentru noi ca înainte mergător, când a fost făcut Mare Preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec*“ (Evr. 6:20). „*Punctul cel mai însemnat al celor spuse este că avem un Mare Preot, care S-a așezat la dreapta scaunului de domnie al Măririi, în ceruri, ca slujitor al Locului Preasfânt și al adevăratului cort, care a fost ridicat nu de un om, ci de Domnul*“ (Evr. 8:1-2). Observați că autorul Epistolei către evrei spune că Domnul Hristos era deja slujitor al Locului Preasfânt în momentul scrierii epistolei. Cât despre faptul că numele unora vor fi acceptate și ale altora respinse (în această judecată de cercetare), nici lucrul acesta nu are fundament biblic.

Dumnezeu te respinge de aici, de pe pământ, dacă nu ești mântuit prin credința în Hristos. Pentru cei credincioși, Dumnezeu își ia angajamentul că îi ducă în cer. „*Eu le dau viața veșnică, în veac nu vor pieri, și nimeni nu le va smulge din mâna Mea. Tatăl Meu, care Mi le-a dat, este mai mare decât toți; și nimeni nu le poate smulge din mâna Tatălui Meu (Ioan 10:28-29). Soarta veșnică a credinciosului este hotărâtă în timpul existenței lui pe pământ, nu la judecata de cercetare. „Deci, fiindcă suntem socotiți neprihăniți, prin credință, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos. Lui Îi datorăm faptul că, prin credință, am intrat în această stare de har, în care suntem; și ne bucurăm în nădejdea slavei lui Dumnezeu“ (Rom. 5:1).*

Afirmație doctrinară adventistă: Când Hristos va termina judecata de cercetare, inclusiv a celor vii, El se va reîntoarce pe pământ pentru a doua venire. Aceasta implică părăsirea locului Preasfânt. În consecință, spune Ellen G. White, credincioșii care vor fi vii la momentul acela vor rămâne fără mijlocitor înaintea unui Dumnezeu sfânt²⁷.

Răspuns Biblic: Venirea lui Hristos pe pământ, spune Ellen G. White, va face ca sanctuarul să rămână fără mijlocitor înaintea lui Dumnezeu. Ca atare, credincioșii vor trebui să trăiască înaintea unui Dumnezeu sfânt, fără mijlocire, spune ea. Prin aceste afirmații, Ellen White demonstrează faptul că nu înțelege o doctrină de bază a Scripturii, și anume că Domnul Hristos este Dumnezeu întrupat. Ca Dumnezeu, El nu trebuie să părăsească vreun loc, pentru că este omniprezent; deci mijlocirea nu se va întrerupe. „*Nimeni nu s-a suit în cer, în afară de Cel ce s-a pogorât din cer, adică Fiul omului, care este în cer*“ (Ioan 3:13).

Nimeni nu ar putea să trăiască, nici măcar o secundă, înaintea unui Dumnezeu sfânt, fără mijlocirea lui Hristos. Observăm faptul că standardele pe care Ellen White li-l impune credincioșilor depășesc chiar și cerințele lui Dumnezeu. Credincioșii care ar putea trăi fără mijlocitor înaintea lui Dumnezeu sunt de fapt perfecți și nici nu ar avea nevoie de Hristos vreodată, ceea ce este fals. Mentalitatea aceasta se numește perfecționism și este o învățătură foarte periculoasă, care dă naștere la tot felul de excese și la comportamente anormale.

Afirmație doctrinară adventistă: Domnul Hristos „ia întreaga responsabilitate pentru păcat“²⁸ și i-o transferă lui Satan, care este simbolizat de țapul Azazel. Apoi, Satan va fi aruncat în iad și anihilat.

Răspuns Biblic: Domnul Hristos nu-i transferă lui Satan nimic. Satan nu are capacitate de răscumpărare. El este vinovatul numărul unu al Universului. Păcatele au fost purtate de Domnul Hristos, pentru că, în infinita Sa dreptate, a compensat minusurile și nedreptatea create de păcat. Satan, ca vinovat suprem al Universului, va fi aruncat în iad, pentru a fi

chinuit veșnic, nu anihilat. „*Și diavolul, care-i înșela, a fost aruncat în iazul de foc și de pucioasă, unde este fiara și proorocul mincinos. Și vor fi muncii zi și noapte în vecii vecilor*“ (Apoc. 20:10).

Doctrina adventistă despre curățirea sanctuarului ceresc și a judecății de cercetare, contestată chiar de adventiști

Doctrina curățirii sanctuarului, care este temelia și stâlpul central al credinței adventiste, s-a clătinat sever în rândurile adventiștilor. Se fac încercări serioase pentru reactualizarea acestei doctrine false. Lucrul acesta îl afirmă în mod indirect și pastorul adventist Donald Short, în cartea sa „Apoi sanctuarul va fi curățit“²⁹. Iată ce spune el: „A venit timpul ca adventiștii să înțeleagă faptul că restaurarea și curățirea «adevăratului cort» nu este doar o doctrină ridiculizată de creștinismul evanghelic și pusă la îndoială de generația prezentă de adventiști“ (**sublinierea mea**). Evanghelicii nu ridiculizează această doctrină, ci au respins-o de la început și o resping în continuare, din cauza lipsei oricărui fundament teologic și logic.

Într-adevăr, noua generație de adventiști e mai bine informată și nu mai poate înghiți doctrina curățirii sanctuarului, fără a verifica ceea ce i se spune. Un adventist proeminent, care a respins această doctrină falsă, se numește Desmond Ford. Acest teolog de renume a scris o carte intitulată „Daniel 8:14, Ziua Ispășirii și judecata de cercetare“³⁰. Cartea are 992 de pagini și se ocupă în exclusivitate cu demolarea totală a doctrinei numită „curățirea sanctuarului și a judecății de cercetare“.

O altă carte de referință, care dezvăluie această doctrină falsă, este cartea fostului pastor adventist Dale Ratzlaff. Titlul cărții lui este: „Doctrina sectantă a adventiștilor de ziua a șaptea“³¹. Această carte este scrisă la fel de competent, dar, ca întindere, este mai mică în comparație cu cea a lui Desmond Ford. Le recomand tuturor cititorilor să facă rost de cartea lui Dale Ratzlaff, pentru a vedea o tratare în detaliu a doctrinei pe care o abordăm în acest capitol.

Adventiștii din America au modificat Scriptura, pentru a-și susține falsă doctrină a curățirii sanctuarului ceresc

Adventiștii sunt instruiți să citească în general numai literatură adventistă, în ceea ce privește teologia. De aceea, adventiștii din America au venit cu o idee eretică, precum Martorii lui Iehova. Aceștia au scos propria lor traducere a Scripturii, numită „Noua traducere

a lumii“. În această traducere, au modificat nenumărate versete, încercând să nege divinitatea Domnului Hristos.

În ceea ce privește modificarea Scripturii³² făcută de adventiști, lucrurile s-au rezumat la modificarea capitolului 8 din cartea Daniel, pentru a justifica doctrina falsă a curățirii sanctuarului ceresc. Biblia publicată de adventiști, care conține aceste modificări, se numește Biblia Cuvântul Clar (The Clear Word Bible). Este o ediție parafrazată, dar asimilată de adventiști ca Scriptură. Iată mai jos cum arată o parte din Daniel 8:12-14, modificat de adventiști:

„Din cauza păcatelor lor, poporul lui Dumnezeu a fost lăsat la dispoziția acestei puteri, și slujba la Templu a încetat. Am văzut cornul mic schimbându-și înfățișarea și **atacând adevărul cu privire la Sanctuarul lui Dumnezeu și mijlocirea zilnică în cer**. Cornul mic a prosperat în ceea ce făcuse. Atunci, unul din îngeri i-a spus ceva îngerului meu, iar îngerul meu i-a pus exact întrebarea pe care vroiam să i-o spun eu. L-a întrebat cât va mai îngădui Dumnezeu cornului mic să îi ia locul? Cât îl va mai lăsa să continue să pervertească adevărul despre El Însuși și despre **Sanctuarul din cer** și să persecute poporul Lui. El i-a spus: după două mii trei sute de zile profetice (**sau două mii trei sute de ani**), Dumnezeu va acționa, va proclama adevărul despre El Însuși și va pune slujirea în **Sanctuarul din cer** în drepturile ei. Atunci va începe judecata (de cercetare) și de curățire, iar curățirea sanctuarului pământesc este un model al acestei curățiri“.

Mai jos, vedem ce spune textul Scripturii, așa cum se găsește el în Biblie, în Dan. 8:12-14. Rog cititorul să compare cele două texte.

„Oastea a fost pedepsită din pricina păcatului săvârșit împotriva jertfei necurmăte; cornul a aruncat adevărul la pământ, și a izbutit în ce a început. Am auzit pe un sfânt vorbind; și un alt sfânt a întrebat pe cel ce vorbea: «În câtă vreme se va împlini vedenia despre desființarea jertfei necurmăte și despre urâciunea pustirii? Până când va fi călcat în picioare Sfântul Locaș și oștirea?» Și el mi-a zis: «Până vor trece două mii trei sute de seri și dimineți; apoi Sfântul Locaș va fi curățit!»“

Comparând cele două texte, observăm faptul că, pe lângă alte adăugiri, adventiștii au inclus termenul sanctuarul ceresc în textul Scripturii, încercând în mod disperat să salveze o învățătură irațională și falsă. De asemenea, ei au mai inclus în text un alt neadevăr, spunând că 2300 de seri și dimineți înseamnă 2300 de ani. Scopul lor este acela de a le ieși la socoteală anul 1844, ca fiind timpul când, după teoria lor, Domnul Hristos a intrat în locul Preasfânt din cer. Așa cum am văzut și am demonstrat mai sus, acest lucru este o erezie.

Ce spune Scriptura despre adăugarea la textul Scripturii? „Mărturisesc oricui aude cuvintele proorociei din cartea aceasta că, dacă va adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu îi va adăuga urgiile scrise în cartea aceasta“ (Apoc. 22:18).

Cum s-a ajuns la doctrina curățirii sanctuarului?

Domnul Hristos, în mod expres, le-a spus ucenicilor că nu este treaba lor, sau a noastră, să știm vremea sau momentul revenirii Lui (Fapt. 1:7). William Miller, însă, nu a dat importanță acestei atenționări. El a făcut niște preziceri false cu privire la venirea Domnului Isus, spunând că va reveni în perioada martie 1843 – martie 1844³³. Bineînțeles, nu s-a întâmplat nimic. Atunci, adepții lui, în acord cu el, au fixat data de 22 octombrie 1844. Dar nici atunci nu s-a întâmplat nimic. Toți adepții lui Miller, inclusiv el însuși, au fost profund șocați și au trăit așa-numita „marea dezamăgire“. Miller, așa cum vom vedea mai departe, a retractat totul și s-a pocăit. Dar o parte dintre milleriști nu au renunțat la aceste idei. Printre ei se afla și Hiram Edson.

În dimineața „marii dezamăgiri“, Hiram Edson se strecura printre lanurile de porumb, împreună cu O.R.L. Crosier, încercând să ajungă la niște prieteni³⁴. De ce făceau ei aceasta? Pentru că, văzând că nici a doua prezicere cu privire la venirea Domnului Hristos nu se împlinise, le era teamă că vecinii îi vor batjocori. Edson a refuzat să creadă adevărul, și anume că ceea ce William Miller a prezis cu privire la data revenirii Domnului Hristos era eronat. În cazul lui Edson, asistăm la un fenomen psihologic numit negarea realității. Acest fenomen apare atunci când cineva refuză cu tot dinadinsul să accepte realitatea unei înfrângeri.

Negarea realității duce la imaginații, la convingeri false sau chiar la viziuni. Creierul are un sistem de autoapărare, lăsat de Dumnezeu. Sistemul nervos central produce o variantă psihologică ce satisface dorința propriei persoane traumatizate. Oamenii care persistă în negarea realității devin și victime ale manipulării spirituale făcute de duhuri de minciună. Astfel, Edson, în timp ce mergea prin lanul de porumb, împreună cu prietenul său, se oprește și reflectează profund. Crosier era cu mult mai înainte, iar când se întoarce să-l strige pe Edson, acesta îi spune că a avut o descoperire. Care era descoperirea? Hristos a venit în 22 octombrie 1844, cum prezisese William Miller, dar nu venise pe pământ. Hristos, a spus Edson, a trecut în cer din locul Sfânt în locul Preasfânt. Astfel, Edson începe să lucreze, împreună cu O.R.L. Crosier și F.B. Hahn, la această teorie. Crosier publică concluziile acestei speculații³⁵. Teoria falsă a sanctuarului ceresc este preluată ca mare adevăr de James și Ellen White. Și acum, iată incredibilul: după un anumit timp, O.R.L. Crosier își neagă propria teorie (vezi cap. 9), dar

Ellen White și soțul ei rămân dedicați acestei aberații, precum și falselor predicții ale lui William Miller.

Iată încă o dovadă a faptului că nici adventiștii nu cred invenția lui Edson. Istoricul adventist C. Mervyn Maxwell spune următoarele: „Legenda potrivit căreia Edson a văzut toate acestea într-o viziune poate fi adevărată sau nu, dar, în orice caz, informația primită poate fi găsită în Biblia oricui”³⁶. Se pune întrebarea: dacă este o legendă, cum a primit Edson această informație? Pe baza legendei create de Edson, Crosier scrie o aberație teologică, iar adventiștii, în frunte cu Ellen White, pun bazele mișcării advențe pe o legendă, nu pe realitate, conform spuselor lui Maxwell. Ideea curățirii sanctuarului, pentru că este o legendă, sigur nu a venit de la Dumnezeu, ci din imaginația lui Edson. Cu siguranță, Biblia nu conține asemenea enormități.

Rolul jucat de Ellen G. White în lansarea doctrinei curățirii sanctuarului ceresc

Pentru ca teoria curățirii sanctuarului ceresc să capete acceptare, a intervenit Ellen G. White cu viziunile ei. Este de reținut faptul că toate afirmațiile lui Ellen White de mai jos au fost făcute după ce au căzut toate prezicerile lui Miller.

Următorul material este prelucrat din cartea lui Dale Ratzlaff³⁷, fost pastor adventist:

- Ellen White a spus că Miller a avut dreptate când a prezis că Hristos urma să vină în 1843, cu toate că nu s-a întâmplat nimic din ceea ce a afirmat Miller.
- Ellen White a spus că cei care au respins prezicerea lui Miller pentru anul 1843 au fost de partea Satanei și respinși de Dumnezeu.
- Ellen White a spus că, deși considerate greșite, calculele lui Miller pentru anul 1843 au fost făcute așa cum le-a vrut Dumnezeu: „**Domnul mi-a arătat că socotelile (schema) cu anul 1843 au fost direcționate de mâna Sa, că nimic nu trebuie schimbat și că rezultatele sunt așa cum le-a vrut El. Mâna Lui a ascuns câteva greșeli, în așa fel încât nimeni să nu le vadă, până când El a luat mâna**”³⁸.
- Ellen White a spus că Dumnezeu a ținut mâna peste calculele lui Miller, ca să îl facă să greșească.
- Ellen White a spus că Dumnezeu, până la urmă, și-a ridicat mâna care acoperea calculele lui Miller, iar acesta și-a văzut greșeala. Conform spuselor lui Ellen White, Dumnezeu este autorul acestor erori.

• Ellen White a spus că toate profețiile au confirmat anul 1843, ca an al venirii Domnului Hristos, cu toate că nu s-a întâmplat nimic. Atunci, a spus din nou Ellen White, anul 1843 indică spre anul 1844 ca fiind cel corect. Totuși, nu s-a întâmplat nimic nici în 1844³⁹.

• Ellen White a spus că toți creștinii ce resping prezicerile milleriste „au lucrat în unire cu Satan și cu îngerii lui”⁴⁰. **Ellen White se face vinovată de blasfemie.**

• Ellen White a spus că Bisericile care au respins prezicerile milleriste sunt Babilonul cel mare, „*mama curvelor și spurcăciunilor pământului*” (Apoc. 17:5). **Aceasta este o altă blasfemie a lui Ellen White.**

• Ellen White a spus că Hiram Edson și O.R.L. Crosier au avut adevărata lumină cu privire la anul 1844. Așa-zisa lumină însemna trecerea Domnului Hristos în cer, din locul Sfânt în locul Preasfânt, și nu venirea pe pământ, așa cum susținuseră ei cu puțin mai înainte. Ellen White⁴¹ a spus că un înger i-a arătat greșeala celor din 1844, care au așteptat ca Domnul să vină pe pământ, pe când El, în acord cu erezia lui Edson, doar a trecut dintr-o parte în alta a cerului. Așa s-a născut falsă învățătură a „curățirii sanctuarului ceresc”, căreia Ellen White i-a dat avânt, folosind amenințări la adresa bisericilor, precum și blasfemii la adresa lui Dumnezeu, împreună cu false profeții.

Întrebare: cum a putut Ellen White, o tânără de 17 ani cu probleme emoționale, o anonimă la acea vreme, să dea o dimensiune continentală și apoi mondială erorilor lui William Miller? Rog cititorul să lectureze cartea până la sfârșit, iar în capitolul 9 va afla răspunsul.

William Miller, inițiatorul mișcării milleriste, văzând că și cea de-a doua prezicere făcută de el (22 octombrie 1844) a fost infirmată, s-a pocăit și a recunoscut că a greșit și că făcuse speculații. Lucrul acesta este laudabil și dovedește că Miller, în final, s-a temut de Dumnezeu. Miller nu a fost de acord cu noile teorii emise de cei enumerați mai sus. Iată, pe scurt, ce mărturisește chiar un cunoscut autor adventist⁴²: „Miller a fost în mod deschis împotriva noilor teorii care s-au dezvoltat după 22 octombrie 1844... El a deplâns chemarea care s-a făcut, de a părăsi bisericile (chemare făcută de Ellen White prin scrierile ei) și nu a acceptat niciodată poziția exclusivă a sabatarienilor. Doctrina negării sufletului și a iadului etern nu a fost învățătura lui Miller, ci a lui George Storrs și Charles Fitch. «Mișcarea milleristă **nu a fost, sub nici o formă, împlinirea unei profeții**», a declarat Miller. De asemenea, Miller nu a îmbrățișat niciodată teoria curățirii sanctuarului ceresc”.

Desigur, strigătul final a lui Miller nu a avut succes, pentru că liderii adventismului în formare doreau cu orice preț să-și salveze teoriile, precum și reputația, în detrimentul adevărului. **Această atitudine a fost stilul de lucru al multor lideri adventiști în decursul istoriei mișcării și este și stilul de lucru al multora din ziua de astăzi.** Sunt și excepții de la

acest comportament, pe care le vom vedea în capitolul dedicat lui Ellen White. La un timp relativ scurt după aceste evenimente, William Miller moare. Rămân Ellen și James White și colaboratorii, să continue dezvoltarea unei religii fără bază biblică.

Folosirea cărții Apocalipsa pentru justificarea doctrinei curățirii sanctuarului

Ce au făcut liderii adventiști, pentru a putea lansa doctrina curățirii sanctuarului și a judecății de cercetare? Ei au folosit cartea Apocalipsa, pentru a da o formă contemporană și de extremă urgență teoriei lor. Primul lucru pe care l-au afirmat, conform Apocalipsei, a fost că ei reprezintă cei 144.000 de pecetluiți⁴³. Dacă citim tot versetul, vedem faptul că aceștia vor fi evreii, nu adventiștii sau iehoviștii. „Și am auzit numărul celor ce fuseseră pecetluiți: o sută patruzeci și patru de mii, din toate semințiile fiilor lui Israel“ (Apoc. 7:4).

Mai departe, în același capitol, sunt enumerate toate cele 12 seminții ale lui Israel, pentru a nu exista vreo confuzie. Acest început, în care mișcarea adventistă s-a erijat într-o grupare unică (elitistă), i-a făcut să continue să facă și alte afirmații, mai eronate. Astfel, referitor la capitolul 12 al cărții Apocalipsa, ei spun că femeia cu o cunună de 12 stele pe cap este Biserica, în pofida dovezilor contextuale clare, conform cărora ea simbolizează Israelul⁴⁴. De ce au spus ei aceasta? Pentru ca rămășița seminței ei să fie reprezentată de ei, de adventiști⁴⁵. Cu alte cuvinte, Biserica adevărată este doar o rămășiță, iar aceasta ar fi biserica adventistă.

Ei merg mai departe, la capitolul 13, și spun că Anticrist este de fapt papa de la Roma. Dar nu se opresc aici. Ei spun că mesajele (soliile) celor trei îngeri din Apoc. 14 sunt mesajele încredințate lor, ca rămășiță a Bisericii pentru restul Bisericii, pe care ei o numesc „Babilonul cel mare, mama curvelor și spurcăciunilor pământului“⁴⁶ (Apoc. 17:5). Aceasta este o gravă insultă adusă Bisericii și lui Dumnezeu. Tehnica aceasta, prin care se caută propulsarea unui profet și a mișcării lui prin denigrarea totală a celorlalte biserici, este comună tuturor sectelor. La fel ca adventiștii, mormonii au spus lucruri similare cu privire la Biserică. Martorii lui Iehova, care sunt urmașii adventiștilor, au preluat aceeași metodă denigratoare a Bisericii, pentru a-și putea lansa speculațiile și ereziile.

Iată cele trei mesaje, pe care biserica adventistă pretinde că le are pentru celelalte biserici creștine, numite mesajele celor trei îngeri:

1. În Apoc. 14:7: „Temeți-vă de Dumnezeu, și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecății Lui“. În teoria adventistă, ceasul judecății este 22 octombrie 1844, când, spun ei, Domnul Hristos a început să facă judecata de cercetare a credincioșilor⁴⁷. Oare așa stau lucrurile?

O simplă privire la capitolul 14 ne arată că judecata se referă la **necredincioșii** (v.6) care se află sub pedeapsa lui Dumnezeu, în mijlocul neazului cel mare. Așadar, Scriptura nu sprijinește teoria adventistă.

2. Adventiștii spun că îngerul al doilea numește toate bisericile creștine⁴⁸ „Babilonul cel mare“, cu excepția bisericii adventiste. În realitate, Babilonul religios al viitorului este revenirea în forță a păgânismului ca religie mondială, „o închisoare a oricărui duh necurat“ (Apoc. 18:2). În prezent, vedem cum este globalizat păgânismul Noii Ere, iar sociologii și istoricii Vestului numesc epoca contemporană: post-creștinism, post-modernism, neo-păgânism. Noua Eră va strânge sub auspiciile ei și creștinii apostatați. Creștini apostatați sunt prezenți în orice comunitate creștină. Domnul Hristos a spus că, o dată cu sămânța bună, cel rău a semănat și neghină (Mat. 13:25). Niciodată biserica, reprezentată local, nu a avut pretenția perfecțiunii. Perfectă este doar Biserica văzută ca trup al lui Hristos.

3. Al treilea mesaj îngeresc se referă, spun adventiștii, la faptul că adevărații credincioși se vor închina lui Dumnezeu prin ținerea legii, în special a sabatului⁴⁹. Ei spun că păzirea poruncii din Apoc. 14:12 înseamnă ținerea decalogului și a sabatului. Potrivit erorilor adventiste, ieșirea din Babilonul religios se face ținând legea și sabatul, cu alte cuvinte bisericile protestante vor scăpa de Babilon, când vor trece la adventiștii de ziua a șaptea. Cititorul poate să revadă în capitolul 3 al acestei cărți lucruri privitoare la Apocalipsa și la lege.

Consecințele doctrinei curățirii sanctuarului și a judecății de cercetare

Așa cum am văzut la punctul 8 al teoriei curățirii sanctuarului, numele unora vor fi acceptate, în timp ce ale altora vor fi respinse. Aceasta implică faptul că aceia care vor fi respinși trebuie dați afară din cer, după ce fuseseră primiți în cer. Pentru a fi evitat un asemenea scenariu impus de această teorie, teologii adventiști au acceptat bucuroși o altă teorie ajutătoare: teoria dispariției sufletului după moarte⁵⁰. Așa cum vom vedea în capitolul 6, doctrina adventistă negă existența sufletului după moarte. În consecință, în timpul judecății de cercetare din sanctuarul ceresc, sufletele credincioșilor decedați sunt ieșite din existență (conform teoriei lor), așa că respingerea unora nu mai implică expulzarea din cer. Deci

doctrina curățirii sanctuarului, fiind eronată, a determinat acceptarea altei doctrine eretice, așa cum am văzut în rândurile de mai sus, și anume dispariția sufletului la moarte.

O altă consecință și mai gravă a acestei doctrine este lezarea suficienței jertfei Domnului Hristos. Conform teoriei judecății de cercetare, Hristos verifică, începând cu anul 1844, dacă cei credincioși corespund cerințelor divine. În Evr. 10:14-17 se spune: „Căci printr-o singură jertfă El a făcut desăvârșiți pentru totdeauna pe cei ce sunt sfințiți“. Versetul pe care l-am citat ne arată faptul că toți cei ce beneficiază de jertfa Domnului Isus sunt deja făcuți desăvârșiți în Hristos.

Iată și un alt exemplu, conform căruia cei credincioși au deja viața veșnică: „Dacă primim mărturisirea oamenilor, mărturisirea lui Dumnezeu este mai mare; și mărturisirea lui Dumnezeu este mărturisirea pe care a făcut-o El despre Fiul Său. Cine crede în Fiul lui Dumnezeu, are mărturisirea aceasta în el; cine nu crede pe Dumnezeu, Îl face mincinos, fiindcă nu crede mărturisirea pe care a făcut-o Dumnezeu despre Fiul Său. Și mărturisirea este aceasta: Dumnezeu ne-a dat viața veșnică, și această viață este în Fiul Său. Cine are pe Fiul, are viața; cine n-are pe Fiul lui Dumnezeu, n-are viața. V-am scris aceste lucruri ca să știți că voi, care credeți în Numele Fiului lui Dumnezeu, aveți viața veșnică“ (1 Ioan 5:9-13). Ellen White și teologii adventiști vor să te convingă că nu ai viața veșnică, chiar dacă ai crezut în Hristos. Scriptura îți spune că mărturisirea lui Dumnezeu este mai mare decât mărturisirea lui Ellen White. Dumnezeu îți spune că, dacă ai crezut în Fiul Său, ai viața veșnică. Rămâi la ceea ce îți spune Cuvântul!

Un alt aspect pe care îl determină această doctrină este felul în care se înțelege mântuirea în doctrina adventistă. Se afirmă clar mântuirea numai prin credința în Domnul Hristos, însă, la această credință, mai târziu, în alte capitole ale cărții de doctrină adventistă, se adaugă ținerea legii, ca o condiție a păstrării mântuirii. Sabatul ocupă locul central în ținerea legii⁵¹.

Un credincios adventist nu spune niciodată că este mântuit. Dar în Noul Testament cuvintele „iertare“ și „naștere din nou“ sunt la timpul trecut. „Vă scriu, copilașilor, fiindcă păcatele vă sunt iertate pentru Numele Lui“ (1 Ioan 2:12). „Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni“ (Efes. 2:8, 9). „Și voi, după ce ați auzit cuvântul adevărului (Evanghelia mântuirii voastre), ați crezut în El, și ați fost pecetluiți cu Duhul Sfânt, care fusese fâgăduit și care este o arvună a moștenirii noastre, pentru răscumpărarea celor câștigați de Dumnezeu, spre lauda slavei Lui“ (Efes. 1:13,14).

Cu privire la mântuire, adventistul e învățat să speră că va fi mântuit. Astfel, omul, în perspectiva adventistă, dacă ține legea perfect și sabatul, va fi îndreptățit la înviere. Aceasta e o gravă erezie, deoarece anulează măsura îndreptățire prin credință, din Rom. 3:21-24:

„*Dar acum s-a arătat o neprihănire (grecește: dreptate) pe care o dă Dumnezeu, fără lege – despre ea mărturisesc Legea și proorocii – și anume neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu este nici o deosebire. Căci toți au păcătuit, și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu. și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin harul Său, prin răscumpărarea, care este în Hristos Isus*“.

Observați faptul că versetul 24 spune: „*sunt socotiți neprihăniți, fără plată*“, nu: „*vor fi socotiți neprihăniți la înviere*“. **A pune beneficiile harului la sfârșitul vieții de credință, când „le vom merita“ prin faptele noastre, înseamnă transformarea harului în lege sau, după expresia lui Pavel, cădere din har.** „*Voi, care voiți să fiți socotiți neprihăniți prin Lege, v-ați despărțit de Hristos; ați căzut din har*“ (Gal. 5:4). Alterarea harului lui Dumnezeu face parte din falsă evanghelie care venise în Galatia. Pavel spune, despre cei ce predică o astfel de evanghelie, că sunt anatema (Gal. 1:8-9).

Teoria judecății de cercetare îl aruncă pe credinciosul adventist în absolută incertitudine și disperare, așa cum am văzut chiar din mărturiile adventiste. Cei care iau în serios această teorie ajung să se îmbolnăvească de nevroze sau de psihoze religioase. Această teorie este inumană și nu are nimic de-a face cu Dumnezeu și cu harul Său. Ea face parte din perfecționismul lui Ellen White. Iată, într-o formulă matematică, ce înseamnă mântuirea pentru adventiști:

MÂNTUIREA (adventistă) = CREDINȚĂ + ȚINEREA LEGII (în mod special sabatul) = EROAREA GALATIANĂ

Concluzia acestui capitol

- Capitolul 8 din cartea Daniel nu se ocupă de curățirea sanctuarului ceresc, ci de curățirea Templului de la Ierusalim, în anul 164 d.Hr., sub conducerea lui Iuda Macabeul.
- Cele 2300 de seri și dimineți se referă la jertfa de seară și de dimineață, nu la 2300 de ani, așa cum a stabilit, în mod greșit, William Miller.
- Ellen G. White a spus că erorile lui William Miller sunt adevărul, cu toate că acesta a recunoscut că a speculat. Pe de altă parte, Ellen G. White l-a scos pe Dumnezeu vinovat de erorile lui Miller.
- Ellen G. White a susținut speculațiile lui Hiram Edson și O.R.L. Crosier, cu privire la curățirea sanctuarului ceresc.
- Ellen G. White s-a făcut vinovată de blasfemie, afirmând că aceia care au respins speculațiile lui William Miller au lucrat în uniune cu duhul lui Satana și cu îngerii lui.

- Doctrina falsă a curățirii sanctuarului ceresc și a judecății de cercetare creează psihoze religioase.

- Doctrina falsă a curățirii sanctuarului ceresc și a judecății de cercetare este doctrina de bază a adventismului. Mulți adventiști au respins această doctrină falsă. Adventismul se clatină, începând cu temelia doctrinară.

- Doctrina adventistă confundă sufletul cu viața biologică a trupului, spunând că respirația sau sângele reprezintă sufletul.

- Doctrina adventistă spune că așa-zisul „suflet“ încetează orice activitate la moartea trupului, adică dispăre o dată cu moartea trupului².

- Doctrina adventistă spune că suflarea de viață de la Dumnezeu doar animează trupul, dar noi nu avem suflet nemuritor. În mod indirect, doctrina adventistă spune că omul este un animal superior³.

- Această înțelegere eronată, cu privire la suflet, au avut-o saducheii și o au și ateii.

- Învierea, în doctrina adventistă, înseamnă recrearea din nimic a întregii persoane⁴, nu unirea sufletului cu trupul înviat.

Perspectiva Noului Testament asupra existenței sufletului

La început, Noul Testament a fost scris în limba greacă. Greaca este o limbă foarte precisă. Dumnezeu, în mod suveran, a ales ca Noul Testament să fie scris în greacă, în pofida faptului că creștinismul s-a născut în iudaism. Noi ne-am fi așteptat ca Noul Testament să fie scris în ebraică, la fel ca Vechiul Testament, dar Dumnezeu a hotărât să fie scris în greacă. Rostul limbii grecești în scrierea Noului Testament este acela de a se putea face distincții clare. Astfel, omul este descris în Noul Testament ca fiind compus din trei părți distincte: duh, suflet și trup (1 Tes. 5:23). Noul Testament este plin de exemple care dovedesc că sufletul omului poate trăi fără trup. În versetele analizate mai jos, vom vedea că sufletul omului este o entitate de sine stătătoare, creată de Dumnezeu să existe veșnic.

- *Luca 23:42-43*: „Și i-a zis lui Isus: «Doamne, adu-ți aminte de mine când vei veni în Împărăția Ta». Isus i-a răspuns: «Adevărat îți spun că astăzi vei fi cu mine în rai»“. Învățătorii adventiști spun că acest verset este tradus greșit și că ar fi nevoie de punerea unei virgule după cuvântul „astăzi“, în așa fel încât versetul să sune în felul următor: „Adevărat îți spun astăzi,..." Se pune întrebarea: Poate cineva să spună: „Adevărat îți spun astăzi, și mâine... o minciună?“ După cum spun adventiștii, rezultă că Domnul Hristos spune astăzi adevărul, iar mâine nu se știe dacă va spune adevărul. Scopul cu care ei răstălmăcesc acest verset este acela de a demonstra dispariția sufletului la moarte. Ei spun că Domnul Hristos îi promite „astăzi“ tâlharului de pe cruce că, undeva în viitor, tâlharul va fi cu Domnul în rai. Deoarece raiul este o chestiune viitoare, spun adventiștii, sufletul tâlharului dispăre o dată cu moartea lui, urmând să fie recreat la învierea din morți.

Haideți să vedem cum este tradus versetul de către toți creștinii și chiar de necreștini, conform textului grecesc. Iată ordinea versetului în limba greacă: „Și i-a spus, adevărat îți spun, astăzi cu Mine vei fi în paradis“. În această frază, toate comentariile de gramatică spun

Doctrina adventistă neagă existența sufletului

- Ce spune Noul Testament despre suflet?
- Ce spune Vechiul Testament despre suflet?
- Ce implicații are existența sau inexistența sufletului?

- Doctrina adventistă înțelege prin suflet un lucru diferit față de ceea ce spune Scriptura. Pentru adventiști, sufletul este o manifestare a trupului, nu ceva de sine stătător. De aceea, sufletul, potrivit înțelegerii lor, nu poate supraviețui fără trup¹.

că virgula poate fi pusă doar unde am arătat. Expresia dorită de adventiști, „adevărat îți spun astăzi“, nu se găsește nicăieri în Scriptură, nici în scrierile clasice în limba greacă și nici în vorbirea normală a oamenilor. Aceste acrobații gramaticale, făcute de învățătorii adventiști, sunt evidente și pentru necunoscători. Această practică denotă o adâncă lipsă de onestitate intelectuală.

Rog cititorul să ne urmeze în analiza, pe scurt, a versetelor 42 și 43 din Evanghelia după Luca. În versetul 42, tâlharul îl imploră pe Domnul Hristos să-și aducă aminte de el când, în viitor, va veni cu putere. Tâlharul era din poporul evreu și, copil fiind, fusese educat la sinagogă cu privire la venirea lui Mesia în glorie, în viitor, în scopul mântuirii întregului neam evreiesc. Prin urmare, tâlharul a făcut o rugămintă cu privire la mântuirea lui, o dată cu mântuirea viitoare a lui Israel. Domnul Hristos îl corectează și îi spune că va avea grijă de el nu în viitor, ci chiar în ziua aceea. De aceea, Mântuitorul folosește expresia „*adevărat îți spun că astăzi vei fi cu mine în rai*“, tocmai ca să îl asigure pe tâlhar de certitudinea salvării lui și a mergerii împreună cu Domnul Hristos în rai, chiar în acea zi. Dacă am pune într-un limbaj comun ceea ce a spus Domnul Hristos, lucrurile sună așa: „Te asigur că astăzi vei fi cu mine în rai“.

Rezultă în mod limpede că, după moarte, în aceeași zi, atât sufletul Mântuitorului, cât și cel al tâlharului, urma să meargă în Paradis. Iată cum, dintr-o asigurare dată tâlharului, că Domnul nu îl va părăsi, rezultă una dintre cele mai puternice dovezi ale existenței sufletului după moarte. Ce este Paradisul și unde este el localizat este tratat mai pe larg în capitolul șapte.

• *Luca 16:22-31: „Cu vremea săracul a murit; și a fost dus de îngeri în sânul lui Avraam. A murit și bogatul, și l-au îngropat. Pe când era el în Locuința morților, în chinuri, și-a ridicat ochii în sus, a văzut de departe pe Avraam, și pe Lazăr în sânul lui, și a strigat: «Părinte Avraame, fie-ți milă de mine, și trimite pe Lazăr să-și moaie vârful degetului în apă, și să-mi răcorească limba; căci grozav sunt chinuit în văpaia aceasta». «Fiule, i-a răspuns Avraam, adu-ți aminte că, în viața ta, tu ți-ai luat lucrurile bune, și Lazăr și-a luat pe cele rele; acum aici, el este mângâiat, iar tu ești chinuit. Pe lângă toate acestea, între noi și între voi este o prăpastie mare, așa că cei ce ar avea să treacă de aici la voi, sau de acolo la noi, să nu poată». Bogatul a zis: «Rogu-te, deci, părinte Avraame, să trimiți pe Lazăr în casa tatălui meu; căci am cinci frați, și să le adeverească aceste lucruri, ca să nu vină și ei în acest loc de chin». Avraam a răspuns: «Au pe Moise și pe prooroci; să asculte de ei». «Nu, părinte Avraame, a zis el, ci dacă se va duce la ei cineva din morți, se vor pocăi». Și Avraam i-a răspuns: «Dacă nu ascultă pe Moise și pe prooroci, nu vor crede nici chiar dacă ar învia cineva din morți.»“*

Sunt câteva lucruri foarte importante, care merită spuse despre acest pasaj. În primul rând, textul acesta nu este o pildă, așa cum, în mod nedorit, îi este titlul. O pildă nu folosește niciodată nume proprii. În cazul de față, este dat numele subiectului principal: Lazăr. De asemenea, o pildă nu intră în detalii atât de profunde, cum este prezentată istoria lui Lazăr. Vă veți întreba de ce nu este dat și numele bogatului. Răspunsul este simplu, dacă ținem seama de mentalitatea evreiască cu privire la personajele negative. Spre exemplu, în Vechiul Testament, numele unor demnitari vicleni și răi erau schimbate de către autorii cărților Vechiului Testament, în așa fel încât numele lor să reflecte caracterul lor. În cazul istoriei lui Lazăr, omul bogat care i-a refuzat și firimiturile de la masă nu poartă nici un nume, arătând prin aceasta că numele lui este șters de pe fața pământului, adică este un condamnat la chin veșnic. Mai este un lucru important despre această istorie. În acest pasaj, ni se descrie cel mai bine ce se întâmplă în locuința morților. Ne vom întreba: „De ce nu elaborează Dumnezeu mai pe larg aceste lucruri?“ Răspunsul este acela că locuința morților va fi transferată, cu totul, în lacul cu foc și pucioasă, așa cum vedem din Apocalipsa. Ea este doar o anticameră a iadului. Dumnezeu descrie, în mai multe detalii, cerul și lucrurile frumoase. Această istorisire este una dintre cele mai puternice dovezi ale faptului că sufletele oamenilor, imediat după moarte, merg fie într-un loc de fericire, fie într-un loc de chin. Depinde de relația pe care omul a ales s-o aibă cu Dumnezeu pe pământ.

Haideți să ne uităm la această întâmplare adevărată a morții lui Lazăr și a existenței lui după moarte. Ni se spune, în versetul 22: „*Lazăr a murit și a fost dus de îngeri în sânul lui Avraam*“. Observați faptul că îngerii au dus ceva, și anume sufletul lui Lazăr, pentru că trupul mort, se subînțelege, a fost pus în pământ. Bogatul moare și el, dar nu are parte de acest tratament special, al îngerilor. Mai departe, ni se arată că bogatul îl vede pe Lazăr în sânul lui Avraam și îl roagă să îl trimită pe Lazăr, pentru a-i răcori buzele. Avraam îi răspunde că există o prăpastie mare între locul celor buni și al celor răi, ca să nu se poată trece de la unii la alții. Văzând că nu poate fi ajutat, bogatul are o altă cerință: îl roagă pe Avraam să-l trimită pe Lazăr în lumea celor vii, pentru a-i avertiza pe frații lui să nu ajungă și ei în locul de chin. Avraam îl asigură că frații bogatului nu vor fi convinși, nici chiar dacă ar învia cineva dintre cei morți. Afirmațiile lui Avraam sunt încă o dovadă de nezdruccinat a faptului că învierea morților înseamnă unirea sufletului (care a continuat să existe după moarte), cu trupul, **nu recrearea** întregii ființe, așa cum spun teologii adventiști.

Se mai pun următoarele două întrebări: sunt flăcări reale în locuința morților și în iad? Simt sufletele oamenilor văpaia focului? Răspunsul la ambele întrebări este afirmativ. Locuința morților și iadul implică suferință pricinuită atât de foc, cât și de remușcări.

• *Luc. 12:4-5*: „Vă spun vouă, prietenii Mei: să nu vă temeți de cei ceucid trupul, și după aceea nu mai pot face nimic. Am să vă arăt de cine să vă temeți. Temeți-vă de Acela care, după ce a ucis, are puterea să arunce în gheenă; da, vă spun, de El să vă temeți.“

Aceste versete, în mod normal, nu necesită explicații. Rezultă chiar din conținutul lor că sufletul omului neîmpăcat cu Dumnezeu, imediat ce omul moare, ajunge în foc, în gheenă, până la judecata finală. În învățătura adventistă susține că, la moartea trupului, sufletul dispare. În învățătura Domnului Hristos, lucrurile stau exact invers: când trupul moare, rămâne sufletul, care merge ori în iad, ori în rai; depinde de împăcarea cu Dumnezeu. Mai trebuie să adaug un lucru. Prepoziția „după“ implică faptul că, **imediat după moarte**, sufletul merge în unul dintre locurile arătate. Încercarea învățătorilor adventiști de a spune că prepoziția „după“ implică aruncarea sufletului în gheenă, în viitor, la înviere, nu are nici suport biblic, nici gramatical.

• *Luc. 12:20*: „Dar Dumnezeu i-a zis: «Nebunule! Chiar în noaptea aceasta ți se va cere înapoi sufletul; și lucrurile pe care le-ai pregătit, ale cui vor fi?»“ Acest verset reconfirmă cele spuse mai sus.

• *Luc. 20:37-38*: „Dar că morții înviază, a arătat însuși Moise, în locul unde este vorba despre «Rug», când numește pe Domnul: «Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov.»“ Dar Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morți, ci al celor vii, căci pentru El toți sunt vii.“

Saducheeii aveau probleme cu existența duhurilor și a îngerilor, și cu învierea morților. La fel ca adventiștii de astăzi, ei nu credeau că duhul poate exista fără trup. Versetele de mai sus tocmai aceasta demonstrează, că partea imaterială a omului (sufletul și duhul) continuă să existe după moarte. Domnul Hristos spune că Dumnezeu nu este Dumnezeul celor morți, adică El nu așteaptă învierea lui Moise, Avraam, Isaac și Iacov, ca o revenire în existență. Pentru Dumnezeu, ei continuă să existe în forma lor imaterială. De aceea, Domnul Hristos spune că Dumnezeu nu este Dumnezeul celor morți, care nu mai există, așa cum spun adventiștii, ci al celor vii. Pentru El, toți sunt vii. Din perspectiva saducheeilor, Avraam, Isaac și Iacov, morți fiind, erau în afara existenței. Din perspectiva lui Dumnezeu, care vede lucrurile dincolo de ceea ce vedem noi cu ochii noștri, sufletele continuă să existe.

• *Luc. 9:28-32*: „Cam la opt zile după cuvintele acestea, Isus a luat cu El pe Petru, pe Ioan și pe Iacov, și S-a suit pe munte să se roage. Pe când se ruga, I s-a schimbat înfățișarea feței, și îmbrăcămintea I s-a făcut albă, strălucitoare. Și iată că stăteau de vorbă cu El doi bărbați: erau Moise și Ilie, care se arătaseră în slavă, și vorbeau despre sfârșitul Lui pe care avea să-l aibă în Ierusalim. Petru și tovarășii lui erau îngreuiți de somn; dar, când s-au deșteptat bine, au văzut slava lui Isus, și pe cei doi bărbați care stăteau împreună cu El“.

Faptul că sufletul lui Moise a continuat să existe și după moartea lui este susținut și de acest text. Pentru cititorul sincer, întâmplarea aceasta nu are nevoie de comentarii, mai ales că Însuși Domnul Hristos este prezent aici. Ce credeți că spun teologii adventiști despre Moise? Un lucru incredibil, și anume că Dumnezeu l-a recreat pe Moise în întregime⁵, temporar, pentru momentul întâlnirii cu Domnul Hristos, pe Muntele Transfigurării! Pentru ca, imediat după aceea, Moise să fie omorât, iar sufletul lui să dispară până la învierea viitoare a morților sau, eventual, până la o nouă intervenție. Comentariile sunt de prisos!

• *Luc. 23:45-46*: „Soarele s-a întunecat, și perdeaua dinăuntru Templului s-a rupt prin mijloc. Isus a strigat cu glas tare: «Tată, în mâinile Tale Îmi încredințez duhul!» Și când a zis aceste vorbe și-a dat duhul“.

În ceea ce privește trupul Său, Domnul Hristos Însuși a murit. Versetele citate aici ne arată ce s-a întâmplat cu sufletul și cu duhul Său atunci când a murit. El a strigat cu glas tare: „Tată, în mâinile Tale Îmi încredințez duhul!“ De ce a spus Domnul Hristos aceste vorbe? Dacă omul nu are suflet de sine stătător – în acord cu ceea ce spun adventiștii – ce rost ar fi avut strigătul Domnului Isus? Dar strigătul Domnului Hristos este cea mai puternică dovadă a existenței sufletului după moarte. Duhul și sufletul sunt un tot unitar. Duhul omului este cel care se conectează cu Dumnezeu, de aceea a spus El: „Tată, în mâinile Tale Îmi încredințez duhul!“ Dacă, potrivit afirmațiilor adventiștilor, sufletul omului Isus Hristos a dispărut la moartea Lui pe cruce, atunci jertfa Sa a răscumpărat doar trupul nostru, nu și sufletul.

• *Fapt. 7:59-60*: „Și aruncau cu pietre în Ștefan, care se ruga și zicea: «Doamne Isuse, primește duhul meu!» Apoi a îngenunchat, și a strigat cu glas tare: «Doamne, nu le ținea în seamă păcatul acesta!» Și, după aceste vorbe, a adormit“.

Aceste versete redau moartea unui om credincios și destinul sufletului său, după moarte. Așa cum știm din versetele anterioare, Ștefan a văzut cerul deschis și pe Domnul Hristos stând la dreapta lui Dumnezeu. Ștefan mai avea puțin de trăit și a spus: „Doamne Isuse, primește duhul meu!“ La fel ca în cazul Domnului Hristos, Ștefan nu strigă așa, pentru a exprima metafore la moarte, cum spun adventiștii. Moartea este cel mai solemn lucru și nu lasă loc poeziei. El își încredința cu adevărat duhul și sufletul Domnului Hristos. De ce nu a mers și el în locuința morților? Așa cum știm, la înviere, Domnul Hristos a eliberat sufletele sfinților care erau în locuința morților. Dovadă este versetul din Mat. 27:53: „Ei au ieșit din morminte, după învierea lui, au intrat în Sfânta cetate, și s-au arătat multora“. Ca atare, sufletul lui Ștefan a mers în cer, la Domnul Isus Hristos.

• *Evr. 12:1*: „Și noi, deci, fiindcă suntem înconjurați cu un nor așa de mare de martori...“

Se pune întrebarea: Cine formează norul acesta mare de martori? Uitându-ne în context, observăm faptul că norul este format din sfinții Vechiului Testament, enumerați în capitolul

anterior. Toți acești oameni, în momentul scrierii epistolei, erau morți în ceea ce privește trupul, dar vii în ceea ce privește sufletul. Pavel îi numește martori și ne spune că suntem înconjurați de ei. Verbul este la timpul prezent, ceea ce înseamnă că acești oameni văd ce facem noi pe pământ. Ca atare, ei au o existență conștientă în afara trupului, în părtașia Domnului Hristos. Dacă ne îndoim de faptul că cei plecați la Domnul sunt vii și ne privesc, amintiți-vă de Moise și de Ilie, care știau din cer despre moartea lui Hristos și căroră Dumnezeu le-a înlesnit revenirea pe pământ.

• *2 Cor. 12:2-3: „Cunosc un om în Hristos, care, acum patrusprezece ani, a fost răpit până în al treilea cer (dacă a fost în trup nu știu; dacă a fost fără trup, nu știu: Dumnezeu știe). Și știu că omul acesta (dacă a fost în trup sau fără trup, nu știu: Dumnezeu știe)...“*

Aceste versete sunt încă o dovadă a faptului că sufletul omului trăiește și fără trup. Pavel ne spune că el a fost răpit până în al treilea cer și că răpirea poate fi făcută cu sau fără trup. El precizează că nu știe în ce stare a fost răpit: cu trup sau fără trup. Expresia „*în trup sau fără trup*“ ne arată faptul că sufletul trăiește și fără trup.

• *Filip. 1:21-24: „Căci pentru mine a trăi este Hristos și a muri este un câștig. Dar dacă trebuie să mai trăiesc în trup, face să trăiesc; și nu știu ce trebuie să aleg. Sunt strâns din două părți: aș dori să mă mut și să fiu împreună cu Hristos, căci ar fi cu mult mai bine; dar, pentru voi, este mai de trebuință să rămân în trup“.*

Dacă moartea înseamnă trecerea în inexistență până la înviere – după cum spun adventiștii – atunci moartea nu mai este un câștig. Pavel nu spune că de-abia așteaptă să treacă în inexistență. El spune că, la moarte, trece la Domnul Hristos: „*Aș dori să mă mut și să fiu împreună cu Hristos*“. Deci, la moarte, sufletul omului credincios îl întâlnește pe Hristos. În ce stare se mută Pavel la Hristos? Fără trup. Astfel, Pavel avea o alternativă: să trăiască în trup, bucurându-se cu credincioșii, sau fără trup, în urma morții de martir, să meargă la Hristos. Iată cât de simplu, dintr-o exprimare a unor trăiri personale ale apostolului, rezultă faptul că sufletul există după moarte. Același lucru îl spun și următoarele versete:

• *2 Cor. 5:1-9: „Știm, în adevăr, că, dacă se desface casa pământească a cortului nostru trupesc, avem o clădire în cer de la Dumnezeu, o casă, care nu este făcută de mână, ci este veșnică. Și gemem în cortul acesta, plini de dorința să ne îmbrăcăm peste el cu locașul nostru ceresc, negreșit, dacă atunci când vom fi îmbrăcați nu vom fi găsiți dezbrăcați de el. Chiar în cortul acesta deci, gemem apăsăți; nu că dorim să fim dezbrăcați de trupul acesta, ci să fim îmbrăcați cu trupul celălalt peste acesta, pentru ca, ce este muritor în noi, să fie înghițit de viață. Și Cel ce ne-a făcut pentru aceasta, este Dumnezeu, care ne-a dat arvuna Duhului. Așadar, noi întotdeauna suntem plini de încredere; căci știm că, dacă suntem acasă în trup, pribegim departe de Domnul, pentru că umblăm prin credință, nu prin vedere. Da, suntem*

plini de încredere, și ne place mult mai mult să părăsim trupul acesta, ca să fim acasă la Domnul. De aceea ne și silim să-I fim plăcuți, fie că rămânem acasă fie că suntem departe de casă“.

În acest text, apostolul Pavel exprimă o trăire personală intensă cu privire la sufletul și trupul lui. El spune că preferă să nu experimenteze moartea, care duce la despărțirea sufletului de trup, ci să aibă parte de răpire, care înseamnă îmbrăcarea peste trupul muritor cu trupul slăvit. În felul acesta, ceea ce este muritor, adică trupul, are să fie înghițit de nemurire. Din verset rezultă limpede faptul că trupul este muritor, nu sufletul: „*...trupul celălalt peste acesta, pentru ca, ce este muritor în noi, să fie înghițit de viață*“.

Pavel mai folosește expresia: „*Nu că dorim să fim dezbrăcați de trupul acesta*“. Deci trupul îmbracă ceva, și anume sufletul nostru. Mai mult, Pavel spune că unii pot fi găsiți la venirea Domnului „*dezbrăcați*“, adică fără trup, ceea ce ne arată încă o dată faptul că sufletul trăiește fără trup. Cine a făcut ca sufletul să trăiască fără trup? Dumnezeu! Iată ce spune versetul: „*Și Cel ce ne-a făcut pentru aceasta este Dumnezeu, care ne-a dat arvuna Duhului*“. Dumnezeu nu-i dă Duhul Sfânt unei ființe care dispare la moarte. Omul nu este un animal superior, așa cum rezultă din doctrina adventistă. Omul are un suflet nemuritor, creat de Dumnezeu, care să poată purta în el prezența Duhului Sfânt.

Mai departe, Pavel ne arată cum poate trăi credinciosul în două stări, în trup sau fără trup: „*Căci știm că, dacă suntem acasă în trup, pribegim departe de Domnul, pentru că umblăm prin credință, nu prin vedere. Da, suntem plini de încredere, și ne place mult mai mult să părăsim trupul acesta, ca să fim acasă la Domnul*“. Ce anume părăsește trupul? Răspunsul este simplu: sufletul omului părăsește trupul. Aceasta este dovedită de faptul că Pavel spune că, atunci când părăsește trupul, nu intră în inexistență, ci se duce acasă la Domnul. Teoria adventistă cu privire la dispariția sufletului la moarte este încă o dată infirmată de claritatea acestui pasaj.

Notă: următoarele câteva rânduri sunt pentru cei foarte interesați. În limba greacă, expresia „*în trup*“ (en to somati) ne arată faptul că sufletul se află în trup ca într-o casă: casa pământească a cortului nostru trupesc. Dar sufletul poate părăsi această casă, care este trupul. În limba greacă, expresia „*să părăsim trupul acesta*“ sună în felul următor: „*afară din trup*“ (ek tou somatos). Iată, așadar, cât de precis este textul grec, arătându-ne faptul că sufletul poate trăi în trup ca într-o casă, sau poate părăsi trupul și poate continua să existe acasă la Domnul, până la învierea trupului.

• *1 Tim. 6:13-16: „Te îndemn, înaintea lui Dumnezeu, care dă viață tuturor lucrurilor, și înaintea lui Hristos Isus, care a făcut acea frumoasă mărturisire înaintea lui Pilat din Pont, să păzești porunca, fără prihană și fără vină până la arătarea Domnului nostru Isus Hristos,*

care va fi făcută la vremea ei, de fericitul și singurul Stăpânitor, Împăratul împăraților și Domnul domnilor, singurul care are nemurirea, care locuiește într-o lumină, de care nu poți să te apropii, pe care nici un om nu L-a văzut, nici nu-L poate vedea, și care are cinstea și puterea veșnică! Amin!“

Învățătorii adventiști spun că, deoarece Dumnezeu este singurul care are nemurirea, sufletul omului nu are nemurirea. Ei citează doar versetele 15 și 16, făcând abstracție de 13, în care se spune că Dumnezeu dă viață. De fapt, versetul 16 nu este o explicație teologică, ci este o doxologie (adorare), în care sunt enumerate mai multe atribute ale lui Dumnezeu. Dovadă este faptul că versetul 16 se termină prin cuvântul „Amin“, specific atitudinii de închinare. Versetul 15 ne spune că Dumnezeu este singurul Stăpânitor. Înseamnă acest lucru că Dumnezeu nu a lăsat să fie și alți stăpâni mai mici, pentru că El este singurul stăpânitor? Nu! Versetele 15 și 16 ne spun că Dumnezeu este la originea fericirii, stăpânirii, împărăției și nemuririi, daruri pe care le oferă și altora. Iată încă un exemplu. În Rom. 16:27, se vorbește despre Dumnezeu că este „singurul înțelept“, dar El nu ține înțelepciunea numai pentru El. Iacov ne spune: „*El dă înțelepciune celor ce o cer*“. Prin urmare, omul, fiind creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, primește din partea Lui și fericire, și stăpânire, și înțelepciune, și nemurirea sufletului.

• *Fap. 2:30-31: „Fiindcă David era prooroc, și știa că Dumnezeu îi făgăduise cu jurământ că va ridica pe unul din urmașii săi pe scaunul lui de domnie, despre învierea lui Hristos a proorocit și a vorbit el, când a zis că sufletul Lui nu va fi lăsat în Locuința morților, și trupul lui nu va vedea putrezirea*“.

Avem în acest verset o dovadă a faptului că învierea morților nu înseamnă recrearea întregii persoane, cum zic adventiștii, ci reunirea sufletului cu trupul. Adventiștii spun că sufletul Domnului Hristos, când a fost în mormânt, a dispărut din existență. Această afirmație este o erezie gravă. Sufletul Domnului Hristos, cum ne spun și Petru (1 Pet. 3:18,19) și Pavel (Rom. 10:7), a fost în Locuința morților, iar la înviere a fost reunit cu trupul Său glorificat.

• *Apoc. 6:9: „Când a rupt Mielul pecetea a cincea, am văzut sub altar sufletele celor ce fuseseră junghiați din pricina Cuvântului lui Dumnezeu, și din pricina mărturisirii pe care o ținuseră. Ei strigau cu glas tare, și ziceau: «Până când, Stăpâne, Tu, care ești sfânt și adevărat, zăbovești să judeci și să răzbiți sângele nostru asupra locuitorilor pământului?» Fiecărui din ei li s-a dat o haină albă, și li s-a spus să se mai odihnească puțină vreme, până se va împlini numărul tovarășilor lor de slujbă și al fraților lor, care aveau să fie omorâți ca și ei*“.

Episodul de aici este preluat din necazul cel mare, când cei credincioși vor fi martirizați. În acest moment, Biserica este deja răpită, dar cei ce se vor întoarce la Dumnezeu după răpire

vor plăti cu viața pentru credința lor. În versetele de mai sus, cartea Apocalipsa vorbește despre suflete, nu despre întreaga persoană. Sufletele descrise aici nu au trup. Aceste suflete se află sub altar, deoarece, la fel ca Domnul lor, au fost omorâte, iar altarul aduce aminte de jertfă. Așadar, sufletele sunt conștiente și vorbesc cu Dumnezeu: „*Până când, Stăpâne...*“ Această este o dovadă de nezdruccinat a existenței sufletului după moarte. Ca să fim și mai deplin convinși, vedem cum Dumnezeu le spune că alte suflete urmau să fie adăugate lor, prin martirizarea făcută de cei de pe pământ, „*până se va împlini numărul tovarășilor lor de slujbă și al fraților lor, care aveau să fie omorâți ca și ei*“.

Ce este cu haina albă cu care sunt îmbrăcate sufletele? Sensul în Apocalipsa este următorul: haina albă reprezintă faptele bune făcute de ei și recunoscute de Dumnezeu, fie neprihănirea lui Hristos.

Aspecte culturale și teologice ale fenomenului morții în Sfânta Scriptură

Atât în Vechiul Testament, cât și în Noul Testament, moartea omului este descrisă cu un eufemism (cuvânt mai blând), pentru ca a nu provoca un șoc pentru cei rămași în viață. Astfel, adeseori, când murea cineva, se spunea: „A adormit“. Spre exemplu, în Vechiul Testament se spune despre mulți împărați: „*Au adormit și au fost adăugați la părinții lor*“. În Noul Testament, este redată moartea fetei lui Iair, dar Domnul Hristos spune despre ea: „A adormit“ (Luc. 8:52). La fel spune Domnul Hristos despre Lazăr (Ioan 11:11). Expresia „a adormit“, în loc de „a murit“, este întâlnită în multe culturi ale lumii. Atât în Sfânta Scriptură, cât și în limbajul obișnuit, când se folosește expresia „a adormit“, pentru a desemna moartea unei persoane, totdeauna referința este făcută la trupul persoanei respective, nu la sufletul ei. Ideologii adventiști, pentru a-și justifica teoria dispariției sufletului la moarte, spun că expresia „a adormit“ se referă la adormirea sufletului. Expresia „adormirea sufletului“ nu există în Scriptură. Trebuie specificat faptul că, ori de câte ori adventiștii se referă la adormirea sufletului, ei înțeleg dispariția sufletului. În gândirea adventistă, sufletul nu poate trăi fără trup.

Mai există, însă, o semnificație teologică a expresiei „a adormit“. Deseori, în întreaga Scriptură, când se folosește expresia „a adormit“, autorii dau de înțeles că persoana respectivă va fi înviată din morți și că el n-a dispărut ca existență, ci va reveni în trup prin înviere. Niciodată Scriptura nu folosește cuvântul înviere, pentru a se referi la suflet, ci întotdeauna la trup. În gândirea adventistă, învierea înseamnă recrearea întregii persoane. Acest concept este complet străin de Cuvântul lui Dumnezeu.

Iată un grup de versete din N.T., care arată limpede ca lumina zilei că moartea, precum și învierea din morți, au de-a face cu trupul, nu cu sufletul:

- *Ioan 2:21*: „Dar El le vorbea despre Templul trupului Său“.
- *Rom. 8:23*: „Și nu numai ea, dar și noi, care avem cele dintâi roade ale Duhului, suspinăm în noi, și așteptăm înfierea, adică răscumpărarea trupului nostru“.
- *1 Cor. 15:35, 44*: „Dar va zice cineva: «Cum înviază morții? Și cu ce trup se vor întoarce?»... Este semănat trup firesc, și înviază trup duhovnicesc. Dacă este un trup firesc, este și un trup duhovnicesc“.

La moarte, sufletul este despărțit de trup, dar continuă să existe. La înviere, sufletul care a continuat să existe este reunit cu trupul înviat.

Perspectiva teologică a Vechiului Testament

Unul dintre lucrurile de bază în înțelegerea Vechiului Testament e faptul că revelația lui Dumnezeu nu este finală în vechiul legământ. Lucrul acesta este clar atât pentru oamenii simpli, cât și pentru autorități în lumea teologică. Citez: „Cineva care citește prin Vechiul Testament își dă seama că Dumnezeu nu a descoperit dintr-o dată totul cu privire la El Însuși sau la planul Său. Dimpotrivă, El a făcut o succesiune de revelații... acestui concept dându-i-se numele de revelație progresivă“⁶. În mod nefericit, ideologii adventiști explică multe pasaje vechi-testamentale, ca și cum tot ceea ce a avut Dumnezeu de spus despre anumite lucruri a spus în Vechiul Testament. Iată un caz concret, legat de subiectul acestui capitol. În Geneza 1 și 2, este descrisă crearea omului, implicit a femeii. Trebuie remarcat faptul că versetele referitoare la creația omului, din capitolele menționate, **nu spun într-un mod final cine este omul, ci spun doar cum a fost el creat**. La fel, primele capitole ale Genezei nu spun într-un mod atotcuprinzător cine este Dumnezeu, ci doar că toate lucrurile au fost făcute de Dumnezeu. Ca să înțelegem cât mai bine cine este Dumnezeu și cine este omul, **avem nevoie de revelația finală dată de Noul Testament**. Astfel, întreaga Scriptură trebuie înțeleasă din perspectiva Noului Testament, în care lucrurile sunt finalizate, nu prin optica Vechiului Testament, în care lucrurile sunt încă în desfășurare.

În Vechiul Testament, accentul este pus pe faptul că Israelul este o națiune aleasă de Dumnezeu, în raport cu celelalte popoare, nu pe destinul individual al omului. De asemenea, Vechiul Testament pune accentul pe unitatea lucrurilor.

Mare atenție atunci când adventiștii vorbesc despre „înțelegerea Scripturii în unitatea ei“, deoarece, de fapt, ei se referă la interpretarea Noului Testament prin Vechiul Testament, și nu

invers, adică înțelegerea Vechiului Testament prin profețiile împlinite, care se găsesc în Noul Testament.

Acest concept este foarte important și ne ajută să înțelegem de ce greșesc învățătorii adventiști. În Vechiul Testament, Dumnezeu este văzut ca Unul (cu toate că se întrevede Trinitatea, dar nu clar): „Domnul Dumnezeu tău este un singur Domn“ (*Deut. 6:4*). Dar Noul Testament aduce o descoperire finală și ne arată că este un singur Dumnezeu, dar revelat în trei persoane: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt (*Mat. 3:16,17 - 28:19*). În ceea ce privește omul, în Vechiul Testament, lucrurile stau la fel, accentul căzând pe unitatea ființei umane. În Noul Testament, este arătat mai clar faptul că omul este compus din trei elemente: trup suflet și duh și că sufletul și duhul trăiesc și fără trup (*1 Tes. 5:23*). Trupul și sufletul omului sunt văzute câteodată în Vechiul Testament ca fiind unul și același lucru. În Vechiul Testament, mormântul și locuința morților sunt și ele văzute câteodată ca fiind același lucru, ca și când la mormânt se termină totul. Evreii nu știau de existența iadului. De ce aceasta? Pentru că, așa cum am arătat, în Vechiul Testament nu era claritate deplină, iar revelația lui Dumnezeu era în plină desfășurare. Nu degeaba femeia samariteancă spune: „Atunci când va veni El, adică Mesia, ne va spune toate lucrurile“ (*Ioan 4:25*). Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său, pentru a face toate precizările teologice de care avem nevoie. „Dar ei au rămas greoi la minte: căci până în ziua de astăzi, la citirea Vechiului Testament, această măhramă rămâne neridicată, fiindcă măhrama este dată la o parte în Hristos“ (*2 Cor. 3:14*). „După ce a vorbit în vechime părinților noștri prin prooroci, în multe rânduri și în multe chipuri, Dumnezeu la sfârșitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul“ (*Evr. 1:1-2*).

Învățătura adventistă are această eroare fatală, și anume că impune Noului Testament înțelegerile incomplete ale Vechiului Testament. Aceasta se datorează preocupării cu Legea, în locul preocupării cu Hristos. Noul Testament aduce clarificări finale, precum și elemente noi, care, dacă nu sunt luate în seamă, duc la erori și erezii.

Iată versete din Vechiul Testament, care dovedesc existența sufletului după moarte și a locuinței morților:

- *Gen. 35:18*: „Și, pe când își dădea ea sufletul, căci trăgea să moară...“
- *Gen. 37:35*: „Plângând, mă voi pogori la fiul meu, în locuința morților...“
- *Num. 27:16*: „Domnul, Dumnezeul duhurilor oricărui trup, să rânduiască peste adunare un om.“
- *Zah. 12:1*: „Proorocia, Cuvântul Domnului despre Israel. Așa vorbește Domnul, care a întins cerurile și a întemeiat pământul, și a întocmit duhul omului din el.“
- *1 Împ. 17:22*: „Domnul a ascultat glasul lui Ilie, și sufletul copilului s-a întors în el, și a înviat.“

• *Iov 10: 22: „În țara întunericului și a umbrei morții, în țara negurii adânci, unde domnește umbra morții și neorânduiala și unde lumina este ca întunericul.“*

• *Isa. 14: 9,15: „Locuința morților... trezește înaintea ta umbrele, pe toți mai marii pământului“... „dar ai fost aruncat în locuința morților, în adâncimile mormântului.“* Adâncimile mormântului, în textul ebraic, înseamnă partea cea mai adâncă a gropii locuinței morților. Domnul Hristos spune aceleași lucruri despre locuitorii orașelor Horazin și Betsaida, care nu se pocăiseră, în urma unei lucrări de excepție făcute de Domnul Hristos.

• *Ps. 16:10: „Căci nu vei lăsa sufletul meu în locuința morților...“*

• *Ps. 23:4: „Chiar dacă ar trebui să umblu prin valea umbrei morții, nu mă tem de nici un rău, căci Tu ești cu mine.“*

• *Iov 38:17: „Ți s-au deschis porțile morții? Sau ai văzut tu porțile umbrei morții?“*

Învățătura despre suflet în Vechiul Testament

Așa cum am văzut, pentru evrei nu era foarte sigur ce se va întâmpla după moarte cu sufletul lor. Evreii mureau cu nădejdea că va fi o înviere a morților și că Mesia va reveni, aducând o mântuire națională lui Israel. Așa cum am văzut, în Vechiul Testament locuința morților și locuirea sufletului după moarte nu erau clar conturate. Moartea în Vechiul Testament era un lucru neplăcut și pentru cei credincioși. Diavolul era șeful locuinței morților. În Evr. 2:14-15, ni se arată că el avea puterea morții. Moartea și învierea Domnului Hristos a desființat această închisoare pentru cei credincioși, iar cel rău nu mai ține cheile locuinței morților, ci Domnul Hristos (Apoc. 1:18).

Când evreii spuneau „suflet“, ei ziceau „nephesh“. Acesta este cuvântul folosit de Vechiul Testament pentru a descrie omul sau animalele ca ființe vii. Ce zic deci învățătorii adventiști? Dacă același termen este folosit pentru a descrie o ființă vie, atât în ceea ce privește omul, cât și în ceea ce privește animalele, atunci omul nu este diferit de animale, în privința existenței după moarte. Omul și animalele sunt același lucru, adică suflet viu sau ființă vie, doar că omul le este superior animalelor în viața de pe pământ. După cum animalele încetează să existe la moarte, spun ei, tot așa și sufletul omului încetează orice activitate la moarte, adică dispare.

Învățătorii adventiști, pentru a susține că sufletul dispare la moarte, merg de la Gen. 2:7 direct în Ecl. 3:18-21, unde Solomon spune: „Soarta omului și a dobitoacelor este aceeași... toți au aceeași suflare... toate au fost făcute din țărână și se întorc în țărână... cine știe dacă suflarea omului se suie în sus...?“ De ce spunea Solomon aceste cuvinte? În primul rând, Solomon tratează lucrurile din perspectiva omului care privește viața pe orizontală, sub soare, adică din punctul de vedere al omului fără o relație cu Dumnezeu. Perspectiva aceasta este

umanistă, filozofică. De fapt, Ecclesiastul este singura carte filozofică a Bibliei. Solomon nu are pretenția că face teologie, ci își exprimă propriile îndoieli. Observați că ceea ce spune el, cu privire la existența sufletului după moarte, sunt întrebări, nu afirmații.

În al doilea rând, trebuie să ne amintim că viața lui Solomon s-a terminat în declin spiritual. Acestea sunt cuvintele unui om aflat în depresie și confuzie spirituală. Un lucru este sigur: viața terminată așa aduce frică și confuzie cu privire la suflet și la destinul lui. Ecclesiastul este o carte canonică. Dumnezeu a vrut să fie scrisă, pentru ca noi să vedem care este sfârșitul unei vieți amestecate.

Nu poți să ai o relație proastă cu Dumnezeu și, totuși, să fii liniștit în ceea ce privește destinul după moarte. Ceea ce spune Solomon aici au spus toți cei care **nu au avut o relație normală cu Dumnezeu**. Solomon a avut 700 de neveste și 300 de țiitoare. A construit altare zeilor păgâni, la care slujeau soțiile lui păgâne, și a adus cu ele jertfe acestor idoli. Incertitudinile păgânismului și-au făcut loc în gândirea lui Solomon. **Învățătorii adventiști folosesc confuziile lui Solomon cu privire la suflet și fac din ele o doctrină a dispariției sufletului după moarte.**

Problema devine și mai grea pentru învățătorii adventiști, deoarece Scriptura folosește și pentru Dumnezeu expresia „nephesh“, care înseamnă suflet sau ființă vie. Iată câteva exemple:

• *Lev. 26:30 „...și sufletul Meu vă va urî“.*

• *Ier. 14:19 „Ai lepădat Tu de tot pe Iuda, și a urât sufletul Tău atât de mult Sionul?“*

• *Isaia 42:1 „Iată Robul Meu, pe care-L sprijinesc, alesul Meu, în care își găsește plăcere sufletul Meu“.*

Are Dumnezeu suflet? Scriptura ne spune că Dumnezeu este Duh (Ioan 4:24). De ce folosește Scriptura cuvântul suflet pentru Dumnezeu? Pentru a arăta diferite trăiri lăuntrice ale lui Dumnezeu. Reținem faptul că omul a fost făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu (Gen. 1:26). Așadar, omul are o parte spirituală asemănătoare lui Dumnezeu, care trăiește intens lăuntric și care nu moare, și anume sufletul său. Animalele nu au astfel de trăiri, animalele trăiesc prin instincte. În Scriptură, cuvântul „nephesh“ sau suflet, când se referă la animale, descrie un animal. Dar, când expresia suflet sau ființă vie (nephesh) se referă la Dumnezeu sau la om, descrie o ființă superioară, care are nemurirea, deoarece omul a fost creat de Dumnezeu după asemănarea Lui. Adventiștii îl iau pe om, din cauza folosirii greșite a cuvântului suflet (nephesh), și îl pun în rândul animalelor. Explicația pe care o dau ei este aceea că sufletul omului nu supraviețuiește morții trupului, deoarece **îl văd pe om făcut asemenea animalelor, nu asemenea lui Dumnezeu. Omul nu este asemenea animalelor în ceea ce privește sufletul, ci asemenea lui Dumnezeu, adică este nemuritor.**

Iată ce spune ebraistul F. Delitzsch, unul dintre cei mai mari teologi germani cu privire la nemurirea sufletului. Comentariul lui Delitzsch care urmează se referă la Gen. 2:7: „*Domnul Dumnezeu l-a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață și omul s-a făcut astfel un suflet viu*“. Nu pământul produce trupul omului, ci Dumnezeu Însuși pune mâna Lui și îl formează pe om; nici viața pe care o dă Duhul Sfânt lumii vii, nu îl caracterizează pe om, ci Dumnezeu suflă direct în nările lui întreaga Sa personalitate... pentru ca omul să devină astfel un suflet viu. Acesta a fost fundamentul preeminenței omului, în asemănarea cu Dumnezeu în personalitate și imortalitate. Prin aceasta, omul a fost format ca o persoană vie, a cărui parte imaterială nu a fost doar un suflet, ci un suflet suflat în întregime de Dumnezeu, deoarece duhul și sufletul au fost create împreună prin această suflare a Domnului⁷.

Omul este asemenea animalelor doar în privința trupului. El este o ființă minunată, creată să aibă legătură cu Dumnezeu, prin suflet și duh, și cu creația, prin trup. Iată modelul Scripturii în ceea ce privește omul; el este acea ființă pusă în stăpânire peste creația lui Dumnezeu: „*Toate le-ai pus sub picioarele lui*“. În aceeași manieră, Domnul Hristos este mediator suprem, deoarece El este Dumnezeu și om în același timp; Lui îi sunt supuse absolut toate lucrurile, inclusiv ierarhiile de îngeri. Pe cel rău l-a învins la cruce și îl va supune, în final, cu tot cu demoni, când va fi aruncat în iad. Deci diferența dintre om și Dumnezeu, strict legată de aspectul nemuririi sufletului, este aceea că Dumnezeu este etern, adică nu are nici început și nici sfârșit, pe când omul are un început, dar nu are sfârșit. Așadar, omul are un suflet, care continuă să existe în mod conștient după moarte.

Omul după chipul și asemănarea lui Dumnezeu – Gen. 1:26,27

Pentru a înțelege cel mai bine omul, nu trebuie să începem cu Gen. 2:7, așa cum fac învățătorii adventiști. După cum poate mulți știu, în acest verset se arată faptul că omul a fost făcut un suflet viu, în urma suflării de viață de la Dumnezeu peste trupul său de lut. Înțelegem noi ce înseamnă suflarea de viață peste un trup de lut? Nu cred, deoarece este un act de creație. Ideea de bază pe care o transmite versetul acesta este aceea că, crearea omului a fost diferită de cea a animalelor. Că omul are un suflet asemănător animalelor, sau că sufletul omului supraviețuiește sau nu morții trupului, nu se spune în acest verset. Nu putem face o doctrină dintr-un verset. Totuși, pe acest verset, așa cum am văzut, își construiesc erezia învățătorii adventiști.

De unde să începem în Scriptură, pentru a înțelege cel mai bine cine este omul? Trebuie să ne uităm în toată Scriptura, însă pornind cu începutul, și anume din Gen. 1:26-27. Acolo se

pomeneste prima dată despre om. Învățătorii adventiști sar peste acest început esențial și, de aceea, tot ce arată ei cu privire la sufletul omului este eronat.

Ce ni se spune în Gen. 1:26, 27? În acest text, ni se arată că omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu. Ce înseamnă aceasta? În primul rând, omul este o ființă nemuritoare. Dumnezeu este nemuritor și l-a făcut nemuritor și pe om. El este, în primul rând, om după chipul lui Dumnezeu, și anume o ființă cu suflet nemuritor. Apoi, om după chipul lui Dumnezeu mai înseamnă și că omul este o ființă spirituală. Observați că Geneza ne arată întâi omul creat după chipul lui Dumnezeu și apoi, în capitolul doi, ni se spune despre partea lui de țărână. Omul după chipul lui Dumnezeu mai înseamnă că omul este o ființă morală, rațională, sentimentală, volițională (are voință).

Cuvântul „suflet“ în Vechiul Testament nu este definit de etimologia lui, ci de context. De aceea, cuvântul „suflet“ are mai multe înțelesuri: om lăuntric, personalitate, suflare, gât, viață, poftă.⁸ Deoarece contextul în care este descris sufletul omului în Vechiul Testament este diferit de cel al animalelor, dar asemănător lui Dumnezeu, putem trage concluzia că autorii Vechiului Testament descriu ființa umană ca fiind creată de Dumnezeu, nemuritoare în ceea ce privește sufletul.

Ultimele obiecții adventiste cu privire la existența sufletului după moarte

Adventiștii își dau seama că negarea existenței sufletului după moarte nu are fundament biblic, motiv pentru care recurg la două argumente finale: unul de natură filozofică iar altul de natură teologică.

Primul argument adventist: adventiștii îi acuză pe creștini că ar fi preluat din filozofie⁹ ideea că sufletul continuă să existe după moarte. Ei spun că filozofii nu pot să înțeleagă sufletul uman și de aceea au o înțelegere falsă în ceea ce privește nemurirea sufletului.

Al doilea argument adventist: acceptarea existenței sufletului după moarte duce la spiritism¹⁰ (chemarea morților).

În rândurile de mai jos, vom da răspuns argumentelor adventiste.

Răspuns la primul argument adventist

Creștinii nu au preluat din filozofie ideea că sufletul există după moarte. Creștinii nu au avut nevoie de argumente filozofice, deoarece, așa cum am văzut mai sus, ei au luat din Scriptură argumente, pentru a arăta că sufletul continuă să existe după momentul morții.

Se pune întrebarea: oare filozofii nu pot discerne lucrurile care țin de suflet? Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie să vedem ce este filozofia.

Filozofia este acea preocupare umană care încearcă să dea răspuns la întrebările fundamentale ale vieții și, de asemenea, o încercare a descrierii realității. Filozofii nu au o perspectivă religioasă în cercetările lor. Autoritatea în inspirația lor este mintea umană. Filozofii fac evaluări greșite, dar nu tot ce spun ei este greșit. Spre exemplu, psihologia a fost până în secolul trecut o ramură a filozofiei. Adventiștii sunt mari admiratori și practicanți ai psihologiei. Dar majoritatea dintre ei nu știu că psihologia a fost o ramură a filozofiei. Fiindcă psihologia are un fundament filozofic, înseamnă că este greșită? Nu. Psihologia se ocupă cu analizarea sufletului uman și încearcă să dea soluții pentru problemele omului. Psihologia are multe observații corecte despre sufletul omului, dar nu are soluții de durată, pentru că sufletul omului este rezolvat doar de Creatorul lui.

Filozofii au o preocupare intensă față de cunoașterea de sine. De aceea, ei trag multe concluzii valide despre om. Omul a fost creat de Dumnezeu cu o capacitate numită cunoașterea de sine. Prin această cunoaștere de sine, omul este conștient de faptul că este mai mult decât un animal superior. Omul știe că a fost creat de Dumnezeu și va răspunde înaintea lui Dumnezeu, pentru că are un suflet care există veșnic. Dar nu numai filozofii înțeleg cum este alcătuit omul, ci și antropologii, scriitorii, cât și fiecare om simplu. Cunoașterea de sine nu este limitată doar la specialiști, ci face parte din gândirea normală a fiecărui individ, indiferent cât este de școlit. Dumnezeu folosește această cunoaștere de sine, pentru a-l face pe om să-și dea seama că are un suflet nemuritor, care are nevoie de mântuire. Deci, când filozofii au afirmat lucruri despre sufletul omului, au făcut acest lucru în primul rând ca oameni, nu ca filozofi. Filozofia i-a ajutat să pună întrebări mai iscoditoare.

Platon a fost unul dintre filozofii mari ai antichității. El a făcut niște afirmații adevărate despre felul în care este alcătuit omul. Nu tot ce a spus Platon despre om este corect. Dar Platon are dreptate, când afirmă că sufletul omului este nemuritor. Repet, el face această afirmație în primul rând ca om, și pe urmă ca filozof. Mai mult, întreaga cultură de milenii a umanității este dominată de faptul că sufletul omului este nemuritor. Adventiștii ne acuză pe noi, creștinii, că am fost influențați de filozoful Platon în ceea ce privește afirmarea existenței sufletului după moarte. Dar, așa cum am arătat, Scriptura nu are nevoie de filozofie, pentru a descrie cum este alcătuit omul. Dimpotrivă, creștinii, bazându-se pe Scriptură, pot vedea ceea ce este greșit în filozofie. Iată ce spune Norman Geisler¹¹, unul dintre cei mai mari apologeți

creștini americani, cu privire la perspectiva filozofiei asupra omului: „Conceptele grecești și creștine despre imortalitate au o perspectivă diferită. Potrivit unui vechi concept despre imortalitate (Platon), ființele umane sunt, în esență, suflet care au trup. Sufletul este pentru trup ceea ce un călăreț este pentru un cal. Mântuirea înseamnă eliberarea de trup, care este închisoarea sufletului. Este afirmată o dualitate suflet-trup. În tradiția ebraico-creștină, pe de altă parte, în timp ce se afirmă că sufletul se desparte de trup la moarte (nu dispare)¹², se susține unitatea dimensiunii spirituale și fizice a naturii umane. Mântuirea nu este doar scăparea de trup, ci și salvarea trupului“.

În concluzie, putem spune că încercarea teologilor adventiști de a ne acuza că facem filozofie, afirmând existența sufletului după moarte, este complet nefondată.

Răspuns la al doilea argument adventist

Răspunsul la al doilea argument adventist este mult mai simplu. Dacă în primul răspuns a trebuit să definim ce este filozofia și psihologia, în cel de-al doilea argument adventist avem de a face cu o sperietoare adventistă. Ei îi acuză pe creștinii care cred în existența sufletului după moarte, că pot ajunge la practici spiritiste, adică să cheme morții. Creștinii care au Duhul Sfânt nu pot să ajungă la practici oculte. Saul, împăratul lui Israel, a apelat la vrăjitoare, pentru că era un vrăjmaș a lui Dumnezeu. El a vrut de multe ori să-l omoare pe David, unsul Domnului. El omoară prin mâna unui netăiat împrejur, Doeg Edomitul, 85 de preoți ai lui Dumnezeu, în localitatea Nob (1 Împ. 22:18). Saul este tipul omului religios fără o naștere din nou. Oamenii religioși pot ajunge în ocultism, nu cei regenerați de Duhul Sfânt.

Oameni și școli de gândire care au susținut teoria inexistenței sufletului

Așa cum am văzut, teologii adventiști neagă faptul că omul are suflet. Ei spun că sufletul este doar o manifestare, nu o realitate. Ei afirmă aceasta, atât în manualul de doctrină numit „*Adventiștii de ziua a șaptea cred...*“, precum și în întreaga lor literatură (vezi Ellen White). În afară de adventiști, iată cine mai susține această teorie (în diferitele ei forme):

1. Saduceii, partida marilor preoți, negau existența sufletului.
2. Ateii neagă existența sufletului.
3. David Hume, un filosof ateu din Anglia secolului al XVII - lea, care spune că materia complex organizată, ca în cazul omului, este în stare să gândească și, ca atare, omul nu are suflet. Asemenea lui, adventiștii au același model de gândire. Ei spun că suflarea de viață de

la Dumnezeu este doar o sursă de viață impersonală, care activează trupul. Ca atare, trupul activat în felul acesta trăiește la un nivel superior anumite stări, pe care noi le numim suflet. Deci, în gândirea adventistă, sufletul nu există ca atare, ci este doar manifestarea trupului, sub acțiunea impersonală a suflării de viață de la Dumnezeu. Exact așa a spus și David Hume. Acest concept este eretic!

4. Secta „Martorii lui Iehova“.

5. Ereticii spun că Fiul lui Dumnezeu a luat un trup fără suflet. Unul dintre aceștia, Apollinaris, a fost condamnat de biserică în anul 370 d.Hr.¹³. **Advențiștii au o cristologie incompletă, deoarece, la fel ca Apollinaris, afirmă inexistența sufletului, dar în mod indirect. Dacă Domnul Hristos nu a avut suflet de sine stătător, sufletul nostru nu a putut fi răscumpărat la moartea Sa.**

6. Nominalismul este un curent filozofic, care spune că lucrurile sunt doar ceea ce se vede. Ei spun că nu există esență. Nominaliștii confundă esența cu forma. Același lucru îl fac și adventiștii: confundă sufletul cu acțiunea lui. Ei spun că, dacă în Vechiul Testament pentru „respirație“ se folosește și termenul „suflet“, atunci sufletul este respirație. Dacă așa stau lucrurile, atunci Duhul Sfânt este un vânt, atunci când **manifestarea** lui se aude ca un vâjâit de vânt puternic (Fapt. 2:2)? O astfel de gândire se numește reduccionism și denotă o abordare infantilă a Scripturii.

7. Teologii liberali neagă existența sufletului. Adventistul Moldovan Vilhelm, în cartea sa „Întrebări? Răspunsuri!“, dă o listă a unor teologi pe care îi numește „teologi cu greutate“. Acești „teologi cu greutate“ sunt, de fapt, liberali pe care evanghelicii nu-i bagă în seamă. Iată lista: Karl Barth, Emil Brunner, Rudolf Bultmann, Oscar Cullmann, Hans Walter Wolff, André Nygren, R. Niebuhr, P. Tillich¹⁴. Pentru ca cititorul să fie convins de ereziile câtorva dintre ei, vom da câteva detalii despre teologia lor. **Rudolf Bultmann**¹⁵ a fost un eretic, care a negat învierea în trup a Domnului Isus, curățirea păcatelor prin sângele Său, viața veșnică și miracolele. El a afirmat că acestea sunt doar mituri ale Noului Testament și că trebuie înțelese prin optica lui, numită „demitologizare“. **Emil Brunner**¹⁶ a fost un teolog liberal, care nu a crezut că textul Scripturii este fără eroare în manuscrisele originale și nici că Cuvântul scris al lui Dumnezeu este inspirat în cuvintele Sale. Ca neo-ortodox, Brunner a spus că Biblia este Cuvântul lui Dumnezeu nu în forma scrisă, ci doar când o experimentezi. Aceasta înseamnă că fiecare interpretează Biblia cum vrea și își poate justifica orice stil de viață. Observăm faptul că teologii adventiști se simt bine în compania teologilor liberali și a ereticilor.

Consecințele negării existenței sufletului

Când teologii adventiști sunt întrebați foarte direct ce se întâmplă cu sufletul după moarte, în cele din urmă ei spun că, după doctrina lor, sufletul dispare ca existență. Întrebați, mai departe, ce se întâmplă la înviere, ei spun că Dumnezeu recrează sufletul din memoria Lui. Ei, de asemenea, afirmă că sufletul recreat nu este exact acela care a dispărut la moartea persoanei respective, ci este o copie a sufletului care a murit. Într-un termen contemporan, această recreare este sinonimă cu clonarea. Consecințele unei asemenea teorii puerile sunt catastrofale. Iată câteva implicații:

1. Oare Domnul Hristos a murit la cruce, într-un mod agonizant și rușinos, pentru a mântui copiile noastre? Oare spune Sfânta Scriptură: „Oricine crede în El, să piară, dar copia lui va avea viața veșnică?“ Oare Dumnezeu nu ar fi putut, în orice moment, să anuleze întreaga rasă umană, pentru a crea alți oameni? Era nevoie să se joace de-a moartea noastră și de-a refacerea copiei noastre? Teoria adventistă este un afront grav, adus atât planului de mântuire al lui Dumnezeu, cât și jertfei Domnului Hristos.

2. Dacă copiile noastre vor trăi în eternitate și dacă copiile celor răi vor fi trase la răspundere, atunci unde este elementul de logică și de justiție dumnezeiască? Gândiți-vă că aici ne zbatem și ne sacrificăm enorm pentru că vom fi răsplățiți în ceruri, or, conform teoriei adventiste, toată această zbatere pământească este degeaba, pentru că nu noi vom beneficia de roadele unei vieți sfinte, ci copia noastră. Și pe vremea lui Pavel erau oameni care spuneau că la moarte se termină cu sufletul. De aceea ziceau ei: „*Să mâncăm și să bem că mâine vom muri*“. Pavel îi avertizează pe corinteni că cei ce au asemenea mentalitate nu îl cunosc pe Dumnezeu. Eu cred că putem extinde ceea ce spune Pavel și asupra multor adventiști, spunând că asemenea teologie arată faptul că ei nu îl cunosc pe Dumnezeu.

La fel se întâmplă și cu cei nemântuiți, în teoria adventistă: după ce copia lor este judecată pentru faptele originalului, care a dispărut la moarte, copia este anihilată. Adventiștii nu cred în existența iadului și, ca atare, faptele grave ale lui Hitler sau ale altor criminali mari nu pot fi pedepsite, deoarece doar copia lor va fi anihilată. Iată încă o dovadă de adâncă iraționalitate a acestor teorii care, de fapt, sunt erezii.

Concluzie:

- **Negarea existenței sufletului după moarte este o erezie.**
- **Advențiștii neagă existența sufletului, ca să-și poată susține o altă falsă teorie cu privire la curățirea sanctuarului ceresc și a judecării de cercetare (vezi capitolul 5).**
- **Negarea existenței sufletului după moarte duce la o viață fără norme morale.**

• **Negarea existenței sufletului după moarte este o teorie care dovedește incompetență teologică.**

• **Negarea existenței sufletului după moarte încalcă orice normă de interpretare textuală.**

Doctrina adventistă neagă existența iadului

- Cum este iadul descris în Noul Testament?
- Cum este locuința morților descrisă în Vechiul Testament?
- Este iadul etern?
- Cine va popula iadul?
- Cum poate fi evitat iadul?

Am considerat că este important să-l las pe Leon Morris să ne introducă în subiectul despre existența iadului, unul dintre cei mai mari teologi creștini:

„De ce ar crede cineva în existența iadului, în zilele acestea luminate? Pentru că Isus a expus într-un mod clar lucruri care dovedesc existența iadului. El a vorbit mai mult despre iad decât despre cer. Nu putem să evităm acest lucru. Desigur că înțelegem că sunt și dintre aceia cărora nu le place ideea existenței iadului. Nici mie nu-mi place. Dar, dacă suntem serioși în înțelegerea noastră despre Isus ca Fiul al lui Dumnezeu întrupat, trebuie să fim de acord cu faptul că El a spus-o direct, că o unii dintre oameni vor petrece eternitatea în iad. El a știut că, în timp ce viața prezentă este importantă, totuși nu este absolut importantă sau singura importantă. Ne stau în față probleme eterne și n-ar fi fost potrivit din partea Lui să-și fi lăsat audiența în dubiu despre această subiect. El a vorbit deschis despre iad, la fel cum a vorbit despre cer, despre pedeapsă și despre mântuire“¹.

Înainte de a vedea ce se spune despre iad în Vechiul Testament, cred că este util să analizăm împreună textele clare ale Noului Testament. În majoritatea cazurilor, Domnul Hristos Însuși vorbește despre iad. Ca să putem înțelege versetele pe care le tratăm, trebuie să studiem cinci cuvinte cheie folosite în Scriptură, referitoare la lumea de dincolo.

Cinci cuvinte cheie în înțelegerea doctrinei despre iad

Sunt cinci cuvinte care lucrează împreună, pentru a reda caracteristicile iadului. Cer cititorului neavizat să fie răbdător și să înțeleagă semnificația acestor cuvinte.

1. **Locuința morților**² (sheol, hades, sânul lui Avraam, paradis)

„Locuința morților“ apare de 66 de ori în Vechiul Testament. În vechime, se credea că aceasta era locul final de odihnă. Locuința morților (sheol) în limba ebraică desemnează adâncul, deprecierea profundă a persoanei, și nu anihilarea.

Echivalentul lui sheol sau al locuinței morților, în Noul Testament, este hades³. Acest cuvânt este folosit de patru ori în Evanghelii, de fiecare dată de către Domnul Hristos. Este un loc de așteptare după moarte, până la judecata finală pentru cei răi. Este și locul de chin, în care se află sufletele celor păcătoși, precum și o parte dintre demoni⁴.

Nu există vămile văzduhului⁵ (tradiția ortodoxă) sau purgatoriu⁶ (tradiția romano-catolică). În locuința morților era un loc de pace numit paradis⁷ sau „sânul lui Avraam“, în care se aflau sufletele celor credincioși. După învierea Domnului Isus, (hadesul) locuința morților nu mai conține sufletele celor drepti. Paradisul a fost mutat în cer.

Timpul de așteptare între moarte și înviere este numit de teologi **starea intermediară** (intermediary state). În starea intermediară, sufletele celor păcătoși sunt în locuința morților, iar cele ale credincioșilor – în paradisul ceresc.

2. Adânc⁸ (abussos, abis)

„Adânc“ este un cuvânt care denotă abisul și descrie o adâncime de nemăsurat. Abisul face parte din lumea de dincolo a întinericului, partea cea mai adâncă a locuinței morților, a hadesului. „...Cine se va pogori în Adânc (abis), (să scoale adică pe Hristos din morți)“ (Rom 10:7)? „Și acest «s-a suit», ce înseamnă decât că înainte se pogorâse în părțile mai de jos ale pământului (abis)“ (Efes. 4:9)?

Aceste două versete ne arată faptul că sufletul Domnului Hristos, după momentul morții Lui, a mers în locuința morților, în partea cea mai de jos a locuinței morților, care este abisul. Aceasta este o dovadă de netăgăduit a existenței sufletului după moarte, deoarece Însuși Domnul nostru a fost acolo. „El a fost omorât în trup, dar a fost înviat în duh, în care s-a dus să propovăduiască duhurilor din închisoare“ (1 Pet. 3:19). Locuința morților nu înseamnă mormântul, ci acest loc din adâncimile pământului. Un alt cuvânt pentru adânc este „tartarus“ (2 Pet. 2:4).

3. Iazul de foc⁹ (lacul de foc)

„Lacul de foc“ apare în Apoc. 19:20; 20:10,14-15; 21:8 și este iadul, locul de chin veșnic, în care vor fi chinuiți Satan, demonii și toți necredincioșii. Tot în lacul de foc va fi aruncată și locuința morților (sheolul, hadesul). Cuvântul pentru iad, folosit de Domnul Hristos, este gheena.

Gheena se găsește de 12 ori în Noul Testament, de 11 ori fiind pronunțat numai de El. Originea cuvântului este legată de Valea fiilor lui Hinom, aflată la sud de Ierusalim, unde se ardeau gunoaiile în foc continuu. Gheena este iadul și, așa cum vom vedea, ea reprezintă un loc de chin etern.

4. A pieri¹⁰ (pierzare, apolumi)

Verbul „a pieri“ din Noul Testament nu se referă la distrugerea unui lucru sau a unei persoane, ci la pierderea calității sau integrității acelui lucru sau acelei persoane. Acest cuvânt denotă corupție (descompunere), nu dispariția sau ieșirea din existență. De aceea, când Domnul Hristos face chemarea la viața veșnică „pentru ca nimeni să nu piară“, sensul este că Domnul Isus nu dorește ca vreo persoană să ajungă la o stare de chin și de dezintegrare continuă și eternă, în iad. Niciodată Scriptura nu a avut intenția să vorbească despre anihilare, când a menționat cuvântul „pieire“. Amintiți-vă de fiul pierdut din Evanghelii și de moneda pierdută; nu au dispărut, ci nu mai erau acolo unde trebuia să fie. La fel, omul care piere în iad nu dispare, nu este anihilat, ci este alungat de la fața lui Dumnezeu, într-un chin veșnic.

5. Etern¹¹ (aionios)

Este folosit pentru persoane sau lucruri care, în natura lor, sunt fără sfârșit: Dumnezeu, Domnul Hristos, Duhul Sfânt, mântuirea, iadul.

Iată cum se leagă cele cinci cuvinte între ele: sufletele celor care mor nepocăiți merg în **locuința morților**, pentru a aștepta judecata de la sfârșitul istoriei umane, numită, în termeni populari, judecata de apoi. În locuința morților, ei sunt în chinuri. Locuința morților mai conține și **abisul**, locul în care sunt ținuti închiși și chinuți anumiți demoni. Urmează învierea păcătoșilor, în vederea judecării de apoi. După judecată, cei necredincioși vor fi aruncați în **lacul de foc** – iadul. Iadul nu înseamnă anihilarea celor păcătoși, ci **pierzarea** de la fața lui Dumnezeu, adică **degradare și chin pentru eternitate**. A nu fi prezent cu Dumnezeu în cer înseamnă a fi prezent în iad. Aceste două locuri constituie singura alternativă a viitorului. Tu unde vei merge?

Locuința morților este o anticameră a iadului

„Era un om bogat, care se îmbrăca în porfiră și în subțire; și în fiecare zi ducea o viață plină de veselie și strălucire. La ușa lui, zăcea un sărac, numit Lazăr, plin de bube, și dorea mult să se sature cu fărâmiturile, care cădeau de la masa bogatului; până și câinii veneau și-i lingeau bubele. Cu vremea săracul a murit; și a fost dus de îngeri în sânul lui Avraam. A murit și bogatul, și l-au îngropat. Pe când era el în locuința morților, în chinuri, și-a ridicat ochii în sus, a văzut de departe pe Avraam, și pe Lazăr în sânul lui, și a strigat: «Părinte Avraame, fie-ți milă de mine, și trimite pe Lazăr să-și moaie vârful degetului în apă, și să-mi răcorească limba; căci grozav sunt chinuit în văpaia aceasta». «Fiule, i-a răspuns Avraam, adu-ți aminte că, în viața ta, tu ți-ai luat lucrurile bune, și Lazăr și-a luat pe cele rele; acum aici, el este mângâiat, iar tu ești chinuit. Pe lângă toate acestea, între noi și între voi este o prăpastie mare, așa că cei ce ar avea să treacă de aici la voi sau de acolo la noi să nu poată.» Bogatul a zis: «Rogu-te, deci, părinte Avraame, să trimiți pe Lazăr în casa tatălui meu; căci am cinci frați, și să le adeverească aceste lucruri, ca să nu vină și ei în acest loc de chin.» Avraam a răspuns: «Au pe Moise și pe prooroci; să asculte de ei». «Nu, părinte Avraame, a zis el, ci dacă se va duce la ei cineva din morți, se vor pocăi». Și Avraam i-a răspuns: «Dacă nu ascultă pe Moise și pe prooroci, nu vor crede nici chiar dacă ar învia cineva din morți»“ (Luc. 16:19-31).

Episodul de mai sus este, într-adevăr, o anticameră a iadului. **În această istorisire, este folosit un limbaj simbolic, pentru a fi redată realități care depășesc înțelegerea noastră.**

Titlul „Pilda bogatului nemilostiv“ este pus de Societatea Biblică Britanică și nu face parte din textul original. Acest titlu a fost pus fără intenția de a nega existența iadului. Cei ce neagă existența iadului spun că textul din Luc. 16:19-31 este o pildă, nu o realitate. În consecință, trebuie să vedem dacă este o pildă sau nu.

O pildă nu folosește niciodată nume proprii. Aici, Domnul Hristos menționează două nume: Lazăr și Avraam. De asemenea, pildele nu folosesc numele proprii pentru locuri sau localități. În acest text, Domnul Hristos spune că bogatul se găsea în locuința morților. Acesta este un loc bine precizat în Noul Testament¹². Pildele se încheie cu o concluzie pe care o spune tot Domnul Hristos. Istoria bogatului nemilos și a lui Lazăr se încheie cu o concluzie dată de Avraam, nu de Domnul Hristos. Așadar, avem de a face cu o întâmplare adevărată, dar **redată într-un fel asemănător pildei**.

Chiar dacă ar fi o pildă, episodul cu bogatul și Lazăr descrie o realitate de dincolo, deoarece pildele descriu lucruri reale în termeni generali. Deci, fie că pentru unii este o pildă, fie că pentru alții este o întâmplare adevărată, descrierea din Luca 16:19-31 redă lucruri despre realitatea chinului din locuința morților.

Haideți să analizăm textul de mai sus, ca să vedem câteva lucruri importante. În primele versete, ni se arată două stiluri de viață diametral opuse: unul prea bogat, iar altul prea sărac. Bogatul îl ignoră total pe săracul Lazăr. Ba mai mult, nu îl lasă nici să mănânce împreună cu câinii de la curtea lui. Nu uitați că cele două personaje făceau parte din Israel și, conform legii mozaice, cel bogat trebuia să își arate iubirea față de aproapele său, prin acțiuni concrete de ajutorare.

Mor amândoi și, din nou, ei experimentează stări diferite. Nu se spune nimic despre încetarea existenței celor doi și despre dispariția sufletului lor, așa cum afirmă doctrina adventistă. Dimpotrivă, bogatul ajunge în foc și în chinuri, iar Lazăr ajunge într-un loc de pace, numit sânul lui Avraam. De ce a ajuns bogatul în chinuri? Nu pentru că a fost bogat, ci pentru că a trăit cu totul împotriva legii, neglijând pe aproapele său. Sper că cititorul ține minte că ceea ce descrie Domnul Hristos este o secvență din viața lui Israel. Aici se aplică ceea ce spune Rom. 2:12: „Și toți cei ce au păcătuit având lege, vor fi judecați după lege“. Nu înseamnă că harul spune să-ți neglijezi aproapele, ci, dimpotrivă, harul te îndeamnă să te sacrifici pentru aproapele tău. Standardul harului este superior legii.

Iată elementele de bază care sunt redată în text:

- Locuința morților este un loc de chin: „Pe când era el în locuința morților, în chinuri“.
- Cele două grupuri de oameni, mântuiți și păcătoși, se vedeau unii pe alții în locuința morților și puteau discuta unii cu alții: „Și-a ridicat ochii în sus, a văzut de departe pe Avraam, și pe Lazăr în sânul lui; ...«Părinte Avraame...»“

- Cele două grupuri de oameni, mântuiți și păcătoși, trăiau stări diferite: „Sânul lui Avraam... el este mângâiat; chinuri... iar tu ești chinuit“.

- Chinul provocat de foc este dincolo de ceea ce poate suporta omul: „Căci grozav sunt chinuit în văpaia aceasta“.

- Cei chinuți în locuința morților s-au trezit prea târziu să se teamă de Dumnezeu și ar dori ca măcar cei ai lor rămași pe pământ să nu ajungă acolo: „Rogu-te, deci, părinte Avraame, să trimiți pe Lazăr în casa tatălui meu; căci am cinci frați, și să le adeverească aceste lucruri, ca să nu vină și ei în acest loc de chin“.

Iată câteva **lucruri sigure**, care caracterizau locuința morților, conform celor descrise de Domnul Hristos:

- a) un loc al existenței conștiente;**
- b) un loc de pace pentru cel credincios (Ps. 139:8);**
- c) un loc de chin în foc pentru cel necredincios;**
- d) fază mai ușoară a iadului;**
- e) anticameră a iadului.**

În textul prezentat a fost descrisă locuința morților înainte de învierea Domnului Hristos. După învierea Sa, Domnul Însuși i-a scos pe cei credincioși de acolo (Efes. 4:8,9; Apoc. 1:18). Cei necredincioși au rămas mai departe în chin, în așteptarea judecării de apoi și a iadului (Apoc. 20:11-15).

Iadul prezentat în Noul Testament

Iadul este mai mult decât locuința morților. Iadul este lacul de foc, în care chinul ajunge la apogeu.

- „Ați auzit că s-a zis celor din vechime: «Să nu ucizi; oricine va ucide, va cădea sub pedeapsa judecării». Dar Eu vă spun că ori și cine se mânie pe fratele său, va cădea sub pedeapsa judecării; și oricine va zice fratelui său: «Prostule!» va cădea sub pedeapsa soborului; iar oricine-i va zice: «Nebunule» va cădea sub pedeapsa focului gheenei“ (Mat. 5:21-22).

Aceste două versete pun față în față conceptele din Vechiul și din Noul Testament despre iad. Versetul 21 spune că cei din vechime, în cazul uciderii, ajungeau la judecată. Nu era foarte clar ce va însemna judecata aceasta dincolo de moarte. Dar Domnul Hristos aruncă o lumină finală asupra judecării și arată că ea constă în focul gheenei. Cu alte cuvinte, judecata este eternă, după cum focul gheenei nu se stinge.

• „Dacă mâna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapăd-o de la tine; căci este spre folosul tău să piară umul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă“. Nu vă temeți de cei ceucid trupul, dar care nu pot ucide sufletul; ci temeți-vă mai degrabă de Cel ce poate să piardă și sufletul și trupul în gheenă (Mat. 10:28, 5:30).

În aceste versete ni se arată faptul că în gheenă (iad) va fi aruncat omul cu tot cu trup, deci chinul în iad va fi atât fizic, cât și spiritual.

• „Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi înconjurați marea și pământul, ca să faceți un tovarăș de credință; și, după ce a ajuns tovarăș de credință, faceți din el un fiu al gheenei, de două ori mai rău decât sunteți voi înșivă... șerpi, pui de năpârci! Cum veți scăpa de pedeapsa gheenei?“ (Mat. 23:15,33).

Versetele de mai sus ne spun că unii dintre farisei (și iudaizanți) erau irecuperabili și sunt numiți fii ai gheenei (iadului) de către Domnul Hristos. Ei erau asemănați cu șerpii și cu puii de năpârci. Pentru că natura lor a devenit satanică (șarpele cel vechi, Satan), ei nu pot să nu ajungă în iad.

• „Apoi va zice celor de la stânga Lui: «Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care a fost pregătit diavolului și îngerilor lui!...» Și aceștia vor merge în **pedeapsa veșnică**, iar cei neprihăniți vor merge în **viața veșnică**“ (Mat. 25:41,46).

În aceste versete se arată, în primul rând, că intenția lui Dumnezeu a fost aceea ca în iad să ajungă doar Satan și îngerii Lui. Faptul că termenul „veșnic“ este folosit atât pentru viața veșnică, cât și pentru pedeapsa veșnică, ne arată clar că iadul nu este temporar, ci este la fel de etern ca viața veșnică. Teoria adventistă, conform căreia cei răi vor dispărea prin anihilare, nu are suport biblic.

• „...Și să mergi în gheenă, în focul care nu se stinge, unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge“ (Marcu 9:43-44).

• „...Și va fi chinuit în foc și în pucioasă, înaintea sfinților îngeri și înaintea Mielului. Și fumul chinului lor se suie în sus în vecii vecilor. Și nici ziua, nici noaptea n-au odihnă cei ce se închină fiarei și icoanei ei, și oricine primește semnul numelui ei!“ (Apoc. 14:10-11).

Și versetele acestea din Apocalipsa sunt în acord cu cele din Evanghelia și susțin eternitatea chinului din iad. Chinul va fi continuu (nu au odihnă nici ziua, nici noaptea), va fi veșnic (în vecii vecilor), iar focul va fi real.

• „Cine crede în Fiul, are viața veșnică; dar cine nu crede în Fiul, nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el“ (Ioan 3:36).

În acest verset, vedem că cei care nu cred în Fiul nu vor vedea viața. Cei care nu vor vedea viața nu dispar în moarte, ci vor ajunge sub mânia lui Dumnezeu. Versetul ne spune: „*mânia lui Dumnezeu rămâne peste ei*“. Mânia lui Dumnezeu este iadul. Cuvântul „rămâne“ exprimă

ceva nedefinit, adică etern. Deci cei nemântuiți nu sunt anihilați în iad, ci vor fi chinuiți într-un iad veșnic.

• „Atunci le voi spune curat: «Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege“ (Mat. 7:23).

• „Dar vă spun că vor veni mulți de la răsărit și de la apus, și vor sta la masă cu Avraam, Isaac și Iacov în Împărăția cerurilor. Iar fiii Împărăției vor fi aruncați în întunericul de afară, unde va fi plânsul și scrâșnirea dinților“ (Mat. 8:11,12).

• „Atunci împăratul a zis slujitorilor săi: «Legăți-i mâinile și picioarele, și luați-l și aruncați-l în întunericul de afară; acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților»“ (Mat. 22:13).

• „Iar pe robul acela netrebnic, aruncați-l în întunericul de afară: acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților“ (Mat. 25:30).

• „Și-i vor arunca în cuptorul aprins; acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților“ (Mat. 13:42).

Versetele acestea ne arată faptul că iadul sau moartea a doua nu înseamnă dispariție, ci despărțire eternă de Dumnezeu, aruncarea în întunericul de afară, un intens chin sufletesc și fizic.

• „Și fiara a fost prinsă. Și împreună cu ea, a fost prins proorocul mincinos, care făcuse înaintea ei semnele, cu care amăgise pe cei ce primiseră semnul fiarei, și se închinaseră icoanei ei. Amândoi aceștia au fost aruncați de vii în iazul de foc, care arde cu pucioasă... și diavolul, care-i înșela, a fost aruncat în iazul de foc și de pucioasă, unde este fiara și proorocul mincinos. Și vor fi munciți zi și noapte în vecii vecilor... Și Moartea și locuința morților au fost aruncate în iazul de foc. Iazul de foc este moartea a doua. Oricine n-a fost găsit scris în cartea vieții, a fost aruncat în iazul de foc... Dar cât despre fricoși, necredincioși, scârboși, ucigași, curvari, vrăjitori, închinătorii la idoli, și toți mîncinoșii, partea lor este în iazul, care arde cu foc și cu pucioasă, adică moartea a doua... Afară sunt câinii, vrăjitorii, curvarii, ucigașii, închinătorii la idoli, și oricine iubește minciuna și trăiește în minciună!“ (Apoc. 19:20; 20:10,14-15; 21:18; 22:15).

Aceste versete ne descriu iadul, avându-i în el pe toți viitorii săi locatari. Aici se vor afla Satan, demonii, Anticrist, proorocul mincinos și toți necredincioșii. Este un loc de chin continuu, etern, în foc și pucioasă; este în afara prezenței lui Dumnezeu, este moartea a doua, care înseamnă, de fapt, despărțire eternă de Dumnezeu. În acest pasaj ni se relatează, de asemenea, că fiara (Anticrist) și proorocul mincinos sunt aruncați de vii în iazul de foc. Conform teoriei adventiste, ei ar fi trebuit să fie anihilați. În realitate, însă, fiara (Anticrist) și proorocul mincinos continuă să fie chinuiți și peste o mie de ani, când și Satana este aruncat în

iazul de foc. Dumnezeu a ținut să ne sublinieze acest lucru, pentru ca noi să înțelegem eternitatea chinului în iad.

Locuința morților în Vechiul Testament

Așa cum am văzut în capitolul 6, evreii, în vremea Vechiului Testament, nu aveau clare multe lucruri de importanță majoră în teologie. Aceasta nu pentru că nu i-ar fi interesat să cunoască mai precis lucrurile, ci pentru că revelația a fost progresivă. Așa cum am văzut, credincioșii Vechiului Testament nu știau că Dumnezeu este o trinitate, nu erau lămuriiți cu privire la alcătuirea omului și confuzi cu privire la existența după moarte. Totuși, Vechiul Testament are câteva locuri care vorbesc în termeni specifici despre locuința morților (sheol) ca un loc de chin:

„Și când vor ieși, vor vedea trupurile moarte ale oamenilor care s-au răzvrătit împotriva Mea; căci vermele lor nu va muri, și focul lor nu se va stinge; și vor fi o pricină de groază pentru orice făptură“ (Isa. 66:24).

„Dar în vremea aceea, poporul tău va fi mântuit, și anume oricine va fi găsit scris în carte. Mulți din cei ce dorm în țărâna pământului se vor scula: unii pentru viața veșnică, și alții pentru ocară și rușine veșnică“ (Dan. 12:1-2).

O privire recapitulativă asupra descrierii iadului în Scriptură

Iadul este un loc de chin

Recapitulând, vedem următoarele caracteristici ale iadului: iadul este în primul rând un loc (nu o metaforă), un lac de foc și pucioasă (sulf), ceva ca magma unui vulcan, undeva în afara noii creații, numit „întunericul de afară“. Pentru a-i ajuta pe ascultători să înțeleagă cum este iadul, Domnul Hristos a luat Gheena ca exemplu. Gheena era locul din afara Ierusalimului, nu departe de zidul Ierusalimului, într-o vale numită Valea fiilor lui Hinom. Aici, oamenii din Ierusalim aruncau gunoaiele și le dădeau foc. La acea groapă de gunoi, focul nu se stingea

niciodată, din pricina activității orașului. Domnul Hristos folosește această ilustrație, pentru a sublinia faptul că iadul este permanent, etern.

Deci iadul este un loc, un lac de foc, în care vor fi aruncați cei nepocăiți. Se pune întrebarea: oare trupurile înviate ale păcătoșilor nu se vor descompune într-un foc veșnic? Trupurile în iad nu se vor descompune, pentru că este un foc care nu mistuie, așa cum vedem în Exod: *„Îngerul Domnului i s-a arătat într-o flacără de foc, care ieșea din mijlocul unui rug. Moise s-a uitat; și iată că rugul era tot un foc și rugul nu se mistuia deloc“ (Ex. 3:2).* Focul iadului, care chinuie dar nu mistuie, este cel mai bine redat de Marcu: *„Și dacă ochiul tău te face să cazi în păcat, scoate-l; este mai bine pentru tine să intri în Împărăția lui Dumnezeu numai cu un ochi, decât să ai doi ochi și să fii aruncat în focul gheenei, unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge. Pentru că fiecare om va fi sărat cu foc, și orice jertfă va fi sărată cu sare (Marcu 9:47-49).* Focul iadului este ca sarea. Sarea ustură și păstrează. În același fel, focul iadului chinuie, dar nu mistuie. Fiecare om din iad va fi sărat cu foc. **Focul iadului este de o natură specială – chinuie și ființele imateriale, cum sunt duhurile rele și Satan.**

Așa cum cei drepecți vor primi trupuri veșnice, și cei păcătoși vor primi trupuri veșnice. În Apoc. 20:12,15, ni se arată acest lucru, când păcătoșii sunt înviați (dar sunt numiți „morți“), pentru a primi trupuri cu care vor merge în focul veșnic. Lacul de foc din Apoc. 19 este iadul propriu-zis. Acesta va fi inaugurat în viitor, la Judecata finală.

Iadul este o stare

Iadul este și o stare. Este un chin veșnic, fizic și sufletec. Cei ce vor fi în iad vor simți ce înseamnă să fii blestemat, pentru că Domnul Hristos a spus așa: *„Duceți-vă de la mine, blestemaților“ (Mat. 25:41).*

Domnul Hristos descrie acest chin, în următorii termeni:

- Plânsul și scrâșnirea dinților, adică durere și regret de intensitate absolută.
- Vor fi chinuiți, torturați, adică vor avea dureri fizice și sufletești de neimaginat.
- N-au odihnă, adică nu vor avea pauză de la acest chin.
- Viermele lor nu moare, adică vor fi într-o continuă descompunere morală, ca gunoaiele din valea Hinom.

Din cauza absenței absolute a lui Dumnezeu, suferințele lor vor fi la apogeu, pentru că nu va fi nimeni să-i mângâie. Aici, pe pământ, prezența indirectă a lui Dumnezeu alină suferințele chiar și celor mai mari vrășmași ai Lui. Iadul, însă, este locul absenței absolute a lui Dumnezeu.

Iadul este cu mult mai înfiorător decât locuința morților. Scriptura ne arată, în Apoc. 19 și 20, că primii trei locatari ai iadului sunt Anticrist, Proorocul Mincinos și Satan. În iad, Satan nu va fi șeful, ci va fi cel mai chinuit locatar al iadului. În iad, sunt diferite grade de pedeapsă, după gravitatea vinei. Oricum, toți vor fi chinuiți veșnic. Dacă te îngrozește iadul, amintește-ți faptul că iadul a fost pregătit Diavolului și îngerilor lui. Păcătoșii vor ajunge acolo pentru că au ascultat de Diavol. Dragă cititorule, în caz că nu ești mântuit, acum poți să te pocăiești și să-ți schimbi destinul (**vezi rugăciunea de la sfârșitul capitolului**).

Cine sunt cei ce neagă existența iadului?

Sunt diferite grupuri de oameni care resping învățătura Scripturii despre iadul etern. Mișcarea adventistă, spre exemplu, susține că, după ce păcătoșii vor fi aruncați în iad, vor fi anihilați de focul iadului și vor dispărea, iar iadul se va stinge și se va termina și cu amintirea faptului că au existat păcătoși¹³. Unul dintre motivele negării eternității iadului se datorează faptului că ei nu cred că omul are suflet nemuritor, așa cum am văzut în capitolul anterior. Charles Taze Russel, fondatorul sectei Martorii lui Iehova, a fost îngrozit de iad. El a frecventat în tinerețe întruniri adventiste, de la care a luat mai multe învățături, printre care și negarea existenței iadului. Și iehoviștii neagă existența iadului, precum și nemurirea sufletului. Teologi liberali, cum este Clark Pinnock, sau unii în declin, ca John Stott, neagă eternitatea iadului.

Cei ce neagă eternitatea iadului sunt conduși de sentimente, nu de Scriptură

Adesea auzim comentarii din partea celor ce neagă existența iadului, în felul următor: „Eu nu pot să cred că Dumnezeu este atât de crud, încât să-i trimită pe păcătoși în iad pentru veșnicie“. Observați faptul că această obiecție este de natură personală: „Eu nu pot să cred“. Oamenii au drept la opinie, dar vor suferi și consecințele opiniei lor. Noi trebuie să vedem ceea ce spune Scriptura, nu opiniile oamenilor. În Mat. 25:41, Domnul Isus spune că focul iadului este veșnic. „*Apoi va zice celor de la stânga Lui: «Duceți-vă de la Mine,*

blestemaților, în focul cel veșnic, care a fost pregătit diavolului și îngerilor lui!»“ (Mat. 25:41,46).

Mai departe, în versetul 46 din același capitol se spune despre pedeapsa veșnică și viața veșnică. „...*Și aceștia vor merge în pedeapsa veșnică, iar cei neprihăniți vor merge în viața veșnică*“. După cât de veșnică este viața veșnică, tot atât de veșnică este și pedeapsa veșnică. Tocmai de aceea Domnul Hristos pune una lângă alta atât durata vieții veșnice, cât și durata veșnică a iadului, pentru ca noi să tragem concluzia corectă, și anume: focul iadului este veșnic. **Același adjectiv („aionion“, veșnic) este folosit în versetul 46 atât pentru viața veșnică, cât și pentru pedeapsa veșnică.**

Iată un alt caz, la fel de puternic în demonstrarea eternității iadului. Apoc. 14:11 spune: „*Fumul chinului lor se suie sus în vecii vecilor*“.

Iată ce spune unul dintre marii comentatori, R. Lenski, cu privire la expresia „*în vecii vecilor*“: „...Este cea mai puternică expresie care descrie eternitatea“. Expresia „*în vecii vecilor*“ este folosită în Apoc. 4:9 și 10:6, pentru a descrie eternitatea lui Dumnezeu, iar în capitolul 14:11 este folosită pentru a descrie eternitatea iadului. Cât este de etern iadul? Iadul este tot atât de etern, cât este Dumnezeu de etern¹⁴. Cu toate că lucrurile sunt clare, adventiștii încearcă să spună că expresia „*în vecii vecilor*“ descrie doar că veșnic se va ști că ei au fost anihilați. Vă rog să citiți mai departe în versetul 11 și veți vedea: se spune că cei din iad nu au odihnă nici ziua, nici noaptea. Această expresie descrie continuitate, nicidecum anihilare. De fapt, versetul 11 în întregime este un paralelism ebraic, care subliniază eternitatea chinului în iad.

Cei ce neagă existența iadului Îl percep pe Dumnezeu potrivit cu imaginația lor

Printr-o manipulare a sentimentelor noastre, ei încearcă să ne prezinte un Dumnezeu incomplet. Ei pun accentul doar pe dragostea lui Dumnezeu, nu și pe dreptatea sau ura Lui față de păcat. Dumnezeu este atât de drept, încât și-a omorât propriul Fiu la cruce, când acesta a acceptat să moară în locul nostru, pentru a ne scăpa de iad. Negarea dreptății lui Dumnezeu este un afront adus personal lui Dumnezeu, precum și lucrării de salvare de la Golgota. Evanghelia este un echilibru perfect între dragostea lui Dumnezeu și dreptatea Lui. Numai după ce dreptatea lui Dumnezeu este satisfăcută, intră în acțiune dragostea lui Dumnezeu.

Dacă adventiștii ar înțelege legea cu adevărat, ar trebui să fie primii care să susțină eternitatea iadului.

Ei vorbesc despre dragostea lui Dumnezeu, dar uită că El și-a zdrobit Fiul la cruce pentru păcatele noastre. Iadul este locul pe care îl merită cei ce resping jertfa lui Hristos și refuză să se pocăiască. Versetul de aur din Ioan 3:16 ne vorbește despre dragostea lui Dumnezeu dar și despre avertismentul iadului. „*Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viața veșnică*“ (Ioan 3:16). „A pieri“ nu înseamnă anihilare, ci degradare continuă în chinul de foc al iadului veșnic.

John Stott neagă eternitatea iadului

John Stott este un cunoscut pastor și autor evanghelic din Anglia. El a fost și în România în vizită și are câteva cărți traduse în românește. „Stott a înmărmurit lumea evanghelică, atunci când a încercat să apere doctrina anihilării celor răi“¹⁵. Afirmatia aceasta îi aparține lui Robert A. Peterson, recunoscut profesor de teologie. Într-adevăr, Stott a negat eternitatea iadului, spunând că cei răi vor fi anihilați. Această gravă eroare a lui Stott este analizată de profesorul Peterson, în cartea sa, intitulată „Hell on trial“ (Iadul adus la judecată).

Stott a negat veșnicia iadului, în cartea „Evangelical essentials“. Această carte redă dialogul lui John Stott cu teologul liberal David L. Edwards în privința mai multor aspecte teologice, printre care și soarta de la urmă a celor răi. John Stott spune următoarele, referindu-se la chinuirea veșnică a celor răi: „Emoțional, acest concept mi se pare intolerabil“. Stott spune că emoțiile lui, în ce ceea privește chinul veșnic, sunt atât de puternice, încât îl fac să respingă veșnicia iadului.

Într-adevăr, Stott face ceea ce fac toți cei ce resping eternitatea iadului. Toți aceștia vin cu argumente sentimentale sau cu argumente contrare oricărei logici. Ei răstălmăcesc ce scrie în Cuvânt. Cu regret pentru ce a fost John Stott, personal consider că el se descalifică de a mai fi citit ca autor evanghelic.

Am preluat de la profesorul Peterson¹⁶ câteva lucruri de bază, în ce privește teoria lui John Stott despre iad. Am adăugat și observațiile mele. I-am acordat spațiu mai amplu lui Stott, deoarece el spune ceea ce spune și doctrina adventistă în general, în ceea ce privește negarea existenței iadului. Problema este că Stott e citit în mediile evanghelice.

• Stott neagă veșnicia iadului, spunând că „pieire“, în Scriptură, înseamnă anihilare. Dacă ne amintim, cuvântul „pieire“, conform cu ceea ce spune dicționarul de teologie, nu înseamnă dispariție, ci o stare de degradare, precum și depărtarea de locul inițial. Fiul pierdut nu murise

și nu dispăruse, ci se degradase moral și fizic. Moneda pe care a pierdut-o femeia nu dispăruse, era doar într-un loc diferit față de început; era probabil pe sub pat. Așa este și cu cei ce merg la pierzare, ei merg „sub pat“, adică în negura și în chinul iadului. Despre fiara din Apoc. 17:8, se spune că merge la pierzare; în Apoc. 19:20, ea este aruncată în lacul de foc, dar, în loc să fie anihilată, peste o mie de ani este tot acolo, împreună cu proorocul mincinos și cu Satana (Apoc. 20:10). Deci Stott se înșeală, deoarece „pieire“, în înțelesul Scripturii, înseamnă chin veșnic, nu anihilare.

• Stott spune că flăcările iadului îi vor cosuma pe cei răi, anihilându-i. Dar ce spune Scriptura? „*Și-i vor arunca în cuptorul aprins; acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților*“ (Mat. 13:42). Iată că focul iadului chinuie, nu incinerează. În ceea ce privește fumul care se ridică din iad, Stott spune că acest lucru ne arată că focul și-a făcut efectul, arzându-i până la dispariție pe cei necredincioși. Dimpotrivă, fumul care se ridică pentru veșnicie ne arată că focul continuă la nesfârșit. Nu iese fum fără foc. Iată ce spune Scriptura: „*Și fumul chinului lor se suie în sus în vecii vecilor. Și nici ziua, nici noaptea n-au odihna cei ce se închină fiarei și icoanei ei, și oricine primește semnul numelui ei!*“ (Apoc. 14:10-11). Și, pentru a nu exista confuzie cu privire la faptul că acest chin este veșnic, Scriptura mai adaugă expresia: „*și nici ziua, nici noaptea n-au odihna cei ce se închină fiarei și icoanei ei*“. Așadar, scopul focului în iad este chinul celor răi, nu anihilarea lor. Dacă Dumnezeu dorea, îi anihila fără să inaugureze lacul de foc.

• Stott spune că este nedrept ca Dumnezeu să-i pedepsească cu un chin etern pe păcătoși, pentru că păcatele lor sunt prea mici, pentru o pedeapsă atât de mare. Profesorul Peterson îi răspunde cu argumentul celebrului teolog medieval, Toma Aquino. Aquino scrie, în lucrarea sa, „Suma Theologiae“, că păcatele noastre sunt o ofensă împotriva unui Dumnezeu infinit, ca atare le corespunde o pedeapsă infinită. De fapt, acesta este un principiu juridic cunoscut, și anume că pedeapsa este în acord cu vina. Rebeliunea împotriva împăratului se pedepsea cu moartea, rebeliunea împotriva lui Dumnezeu se pedepsea cu chin veșnic, în lacul de foc.

• Altă contestație a lui Stott este următoarea: cum are Dumnezeu victorie asupra răului în Univers, dacă cei răi sunt păstrați în iad, nu anihilați? Stott merge mai departe și spune că însăși prezența în iad a păcătoșilor le dă apă la moară universalistilor. Ce spun universalistii? Ei spun că, în final, după o perioadă anume, Dumnezeu îi va scoate din iad pe toți, mântuindu-i pe toți. Argumentul lui Stott este extrem de forțat și de această dată. Dumnezeu nu se schimbă în hotărârile Sale, așa cum crede Stott: „*Căci Eu sunt Domnul, Eu nu Mă schimb; de aceea, voi, copiii ai lui Iacov, n-ați fost nimiciți* (Mal. 3:6). El a promis că va avea grijă de Israel, în pofida tuturor problemelor incredibile create de ei. Dovada este existența lui Israel astăzi. Tot așa, când El a spus că cei răi vor fi chinuți în vecii vecilor, așa se va întâmpla. Iată

din nou o dovadă a eternității iadului: Scriptura folosește aceeași expresie, „vecii vecilor“, pentru a descrie eternitatea lui Dumnezeu, precum și eternitatea iadului: „A jurat pe Cel ce este viu în vecii vecilor“ (Apoc. 10:6); „Și fumul chinului lor se suie în sus în vecii vecilor“ (Apoc. 14:11).

• Argumentul final pe care Stott îl folosește în favoarea anihilaționismului este immortalitatea condiționată (sau nemurirea condiționată). Expresia „nemurire condiționată“ se referă la faptul că sufletul omului nu poate trăi după moarte. Stott spune că necredincioșii, din pricina faptului că nu au viața veșnică, nu au nici nemurirea sufletului. Și atunci, spune Stott, cei necredincioși vor fi anihilați, căci oricum nu au un suflet nemuritor. Deci nemurirea sufletului, potrivit lui Stott, face parte din viața veșnică. Stott confundă nemurirea sufletului cu viața veșnică¹⁷. Sufletul este făcut nemuritor de Dumnezeu, deoarece omul este făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Viața veșnică este infinit mai mult decât nemurirea sufletului: „Și viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat și pe Isus Hristos pe care L-ai trimis Tu“ (Ioan 17:3).

Nemurirea sufletului nu este simpla existență la nesfârșit. Important este unde îți vei petrece această existență la nesfârșit. Evanghelia tocmai aici îi atenționează pe oameni că, dacă nu se pocăiesc, vor avea o existență de chin nemăsurat, în iad. Anihilaționismul lui John Stott, al Adventiștilor și al Martorilor lui Iehova nu impresionează nici un păcătos. Dimpotrivă, îl face să dorească o viață de păcat acum și anihilare în viitor. Aceasta nu este Evanghelia, ci o falsă evanghelie.

Am văzut că aceste cinci argumente în favoarea anihilaționismului și a negării existenței iadului, aduse de John Stott, nu stau în picioare. Anihilaționismul este o erezie, de care se fac vinovați atât John Stott, cât și Mișcarea Adventistă, alături de Martorii lui Iehova și de unii teologii liberali.

Pastorul adventist Lucian Cristescu îl citează pe John Stott, în cartea sa, Galileanul¹⁸. Anihilaționismul lui Stott este folosit de Lucian Cristescu drept un argument în negarea existenței iadului. De asemenea, domnul Cristescu îi mai citează pe Clark H. Pinnock și John Dominic Crossan, ca autorități teologice care neagă existența iadului. Am văzut mai sus că John Stott nu reușește să își construiască argumentul împotriva existenței iadului. Cât despre Pinnock și Crossan, ei sunt niște liberali notorii. Crossan face parte din mișcarea liberal-eretică cunoscută sub numele de „Jesus seminar“. Crossan, alături de ceilalți din mișcarea mai sus menționată, neagă aproape întregul Nou Testament. Ca atare, folosirea argumentelor unor teologi liberali demonstrează încă o dată faptul că negarea existenței iadului este o deviere de la teologia biblică. Lucian Cristescu, prin predicile sale difuzate la radio, este perceput ca un evanghelic între adventiști. Dar, cu ocazia evenimentului adventist

„Galileanul“, precum și prin publicarea cărții cu același nume, domnul Lucian Cristescu a arătat foarte clar faptul că este un adventist convins, care neagă existența iadului și existența sufletului, susținând ținerea sabatului și a legii, precum și a celorlalte doctrine adventiste. Această clarificare este făcută din simpla dorință de a informa mediile evanghelice.

Iadul nu este un abuz din partea lui Dumnezeu, ci este manifestarea unei dreptăți desăvârșite

„Sau disprețuiești tu bogățiile bunătății, îngăduinței și îndelungei Lui răbdări? Nu vezi tu că bunătatea lui Dumnezeu te îndeamnă la pocăință? Dar, cu împietrirea inimii tale, care nu vrea să se pocăiască, îți aduni o comoară de mânie pentru ziua mâniei și a arătării dreptei judecăți a lui Dumnezeu, care va răsplăti fiecăruia după faptele lui“ (Rom. 2:4-6).

Iată caracteristicile celor care ajung în iad, conform Rom. 2:4-6:

• Dispreț față de bunătatea lui Dumnezeu; dispreț față de îndemnul la pocăință (lumea este plină de aroganți, care, chiar și după căderea comunismului, îi privesc cu dispreț pe pocăiții care vestesc Evanghelia).

• Disprețul arătat mai sus duce la împietrirea inimii; mulți dintre împietriți spun că nu înțeleg cum este cu mântuirea, dar, de fapt, ei mint și nu vor să se pocăiască.

• Cei împietriți vor avea parte de o mânie infinită din partea lui Dumnezeu, care se va manifesta în focul iadului.

Ce spune cerul, atunci când se manifestă judecata lui Dumnezeu?

„După aceea am auzit în cer ca un glas puternic de gloată multă, care zicea: „Aleluia! A Domnului, Dumnezeului nostru, este mântuirea, slava, cinstea și puterea! Pentru că judecățile Lui sunt adevărate și drepte“ (Apoc. 19:1,2).

„Și am văzut ca o mare de sticlă amestecată cu foc; și pe marea de sticlă, cu alăutele lui Dumnezeu în mână, stăteau biruitoarii fiarei, ai icoanei ei, și ai numărului numelui ei, și cântarea Mielului. Și ziceau: «Mari și minunate sunt lucrările tale, Doamne Dumnezeule, Atotputernice! Drepte și adevărate sunt căile Tale, Împărate al Neamurilor! Cine nu se va teme, Doamne, și cine nu va slăvi Numele Tău? Căci numai Tu ești sfânt, și toate Neamurile

vor veni și se vor închina înaintea Ta, pentru că judecățile Tale au fost arătate!»“ (Apoc. 15:2-4).

În iad, pedepsele sunt date în funcție de gravitatea ofensei

În iad, toți vor fi chinuiți, dar unii vor fi mai aspru pedepsiți decât alții, în funcție și de ceea ce au făcut în viață. Așa cum am arătat, nu există purgatoriu și nici scoatere din iad. În mod normal, noi toți mergem spre iad, dar direcția se poate schimba spre cer, dacă păcătosul se pocăiește când aude Evanghelia.

Iată o listă aproximativă a celor mai chinuiți în iad, în viitor: Satan, demonii, Anticrist, proorocul mincinos, marii preoți și fariseii lui Isarel, care L-au răstignit pe Domnul Isus, marii dictatori ai lumii etc. Noi am continua lista cu homosexualii. Dar Domnul Isus spune următoarele:

„Adevărat vă spun că, în ziua judecății, va fi mai ușor pentru ținutul Sodomei și Gomorei, decât pentru cetatea aceea“ (Mat. 10:15).

„De aceea vă spun că, în ziua judecății, va fi mai ușor pentru Tir și Sidon decât pentru voi. Și tu, Capernaume, vei fi înălțat oare până la cer? Vei fi pogorât până la locuința morților; căci dacă ar fi fost făcute în Sodoma minunile, care au fost făcute în tine, ea ar fi rămas în picioare până în ziua de astăzi. De aceea, vă spun, că în ziua judecății, va fi mai ușor pentru ținutul Sodomei decât pentru tine“ (Mat. 11:22-24).

Fără îndoială că sodomiții care nu se pocăiesc vor fi printre cei mai chinuiți în iad, dar mai chinuiți decât ei vor fi oamenii care au fost bătătorii de Evanghelie și nu s-au pocăit. Deci și faptul că vor fi pedepse diferite în iad reflectă dreptatea lui Dumnezeu. Gradele diferite de pedeapsă sunt o puternică dovadă împotriva anihilaționismului, deoarece nu pot fi grade diferite de anihilare, ci doar anihilare¹⁹.

O rugăciune de pocăință pentru eventuali cititori nepocăiți

Iadul nu este o poveste de groază, ci o realitate îngrozitoare. Scriptura acordă atât de mult spațiu acestui subiect terifiant, pentru a te preveni să ajungi acolo. Amintește-ți că iadul a fost făcut pentru Satana și îngerii lui, nu pentru tine. Iată cât de mare este dragostea lui Dumnezeu pentru tine personal: „Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viața veșnică. Dumnezeu, în adevăr, n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El. Oricine

crede în El, nu este judecat; dar cine nu crede, a și fost judecat, pentru că n-a crezut în Numele singurului Fiu al lui Dumnezeu“ (Ioan 3:16-18).

Fă acum o alegere logică; îngenuchează înaintea lui Isus Hristos și spune rugăciunea aceasta: „Doamne Isuse Hristoase, cred că ești Fiul lui Dumnezeu și că ai suferit chinul iadului la cruce, pentru păcatele mele. Mă cutremură gândul de a fi în iad pentru veșnicie, iartă-mi păcatele (enumeră-le pe acelea pe care ți le amintești). Intră în inima mea și dă-mi viața veșnică. Fii stăpânul meu absolut. Îți mulțumesc. Amin“.

Dacă ai făcut această rugăciune în mod sincer, Dumnezeu te numește copilul Său. Caută în Biblie versetele care urmează, pentru a ști ce favoruri ai din partea lui Dumnezeu: Ioan 1:12,13; 1 Ioan 3:1-3; Tit 3:4-7; Efes. 1:11-14; Rom. 8:28-39; Roagă-te ca Dumnezeu să te îndrume spre o Biserică Evanghelică (neadventistă). Nu te îndemn să mergi la o biserică adventistă, pentru că adventismul nu este evanghelic. Citește cartea până la sfârșit, pentru a te elucida pe deplin.

Avertizarea păcătoșilor cu pedeapsa eternă în iad face parte din predicarea Evangheliei

Mai jos, voi reda câteva secvențe din lucrarea²⁰ lui A. H. Strong în legătură cu subiectul acesta.

„Predicarea adecvată a doctrinei pedepsei eterne nu este un obstacol în ce privește succesul Evangheliei, ci este unul dintre elementele auxiliare indispensabile. Totuși, unii contestă acest lucru, spunând că predicarea doctrinei pedepsei eterne îi va îndepărta pe oameni și, ca atare, nu poate face parte din mesajul predicatorului. Noi răspundem la această contestație în felul următor: pentru că doctrina este adevărată și este clar învățată de Scriptură, nu trebuie să existe frică de consecințe... slujitorul lui Dumnezeu se află sub obligația de a predica întregul adevăr al lui Dumnezeu; făcând așa, Dumnezeu va avea grijă de rezultate. Isus Hristos este Persoana răspunzătoare pentru doctrina pedepsei eterne. Cele mai înfrigorante afirmații referitoare la pedeapsa viitoare sunt ale lui Isus Însuși: „Șerpi, pui de năpârci! Cum veți scăpa de pedeapsa gheenei?“ (Mat. 23:33).

Toate predicile ce ignoră doctrina pedepsei eterne coboară de fapt standardul sfințeniei lui Dumnezeu și degradează lucrarea lui Hristos, care a fost făcută ca să ne scape de iad. Pedeapsa eternă este o expresie a sfințeniei lui Dumnezeu. Evitarea predicării pedepsei eterne poate aduce un succes temporar, dar va fi urmată în mod sigur de efecte dezastruoase, care conduc la raționalism și imoralitate. Dacă nu există pedeapsă eternă, atunci nu a fost nevoie de o jertfă de valoare infinită și suntem forțați să renunțăm la jertfa ispășitoare. Dacă nu ar fi

nevoie de jertfa ispășitoare, nu ar fi fost nevoie de întrupare și, în consecință, suntem forțați să renunțăm la divinitatea lui Hristos și la Trinitate.

Dacă nu există pedeapsă eternă, sfințenia lui Dumnezeu nu e decât un alt nume pentru benevolență, iar atunci orice fundament pentru moralitate se duce, iar legea lui Dumnezeu încetează să inspire reverență și teamă. Dacă nu există pedeapsă eternă, atunci autorii umani ai Bibliei au fost oameni căzuți, care nu s-au ridicat deasupra prejudecăților și erorilor vremii lor și, în consecință, pierdem orice dovadă a inspirației divine a Bibliei. În mod similar, nici miracolele nu ar fi adevărate, Dumnezeu s-ar identifica cu natura și ar deveni Dumnezeul impersonal panteistic. Acestea sunt rezultatele logice ale negării pedepsei eterne. Este nevoie doar de o simplă privire la ceea ce este India, unde panteismul este dominant, pentru a ne da seama ce deplorabil este rezultatul declinului moralității în public sau în particular. Emory Storrs a spus: „*Când iadul este scos din religie, justiția dispare din politică*“.

Iată câteva comentarii finale, prelucrate după Norman Geisler²¹, unul dintre cei mai mari apologeți creștini:

- Demnitatea umană cere existența iadului. Dumnezeu nu poate forța oamenii să accepte să meargă în cer împotriva voinței lor. Libera alegere a oamenilor cere existența iadului. Domnul Isus a strigat: „*Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine! De câte ori am vrut să strâng pe copiii tăi cum își strânge găina puii sub aripi și n-ai vrut*“ (Mat. 23:37). Așa cum un alt autor a zis: în esență, sunt două feluri de oameni – cei care spun „voia Ta să se facă“ și cei cărora Dumnezeu le va spune „voia ta omule să se facă“, adică aceia care L-au respins pe Dumnezeu, Dumnezeu le va face după dorința lor și îi va trimite într-un loc fără Dumnezeu, care este iadul.

- Dreptatea lui Dumnezeu cere existența iadului. Oameni ca Stalin și Hitler au omorât zeci de milioane. Anihilarea păcătoșilor propusă de cei amintiți mai sus înseamnă, de fapt, anularea pedepsei pe care o cere dreptatea lui Dumnezeu. Fii sigur că toți dictatorii care au comis atrocități vor fi printre marii chinuți pentru eternitate în iad.

- Persoana lui Dumnezeu cere existența iadului. Păcatele noastre sunt o ofensă de o gravitate infinită, pentru că sunt împotriva unui Dumnezeu infinit. Pentru a înțelege acest lucru, să ne uităm la jertfa de la Golgota, unde Fiul lui Dumnezeu Cel infinit a gustat Iadul, prin despărțirea temporară de Tatăl, când a strigat: „*Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce m-ai părăsit?*“ Pentru că Fiul lui Dumnezeu Cel infinit a gustat iadul, orice om finit, care se face vinovat de o ofensă infinită, merită un iad veșnic.

Concluzie

- Toate avertismentele Evangheliei și ale Domnului Hristos nu au nici un rost, dacă păcătoșii vor fi anihilați.

- Domnul Hristos a murit în locul nostru, pentru a ne scăpa de iad, nu de anihilare.

- Orice păcătos ar prefera să păcătuiască și pe urmă să fie anihilat, dacă ar ști că teoria adventistă cu privire la iad ar fi adevărată.

- Ateii cred în anihilare, motiv pentru care nu cred nici în Dumnezeu. Pentru ei, nu contează că vor fi înviați din nimic (așa cum spune doctrina adventistă) și judecați, iar apoi anihilați. Dar ateismul a fost dovedit fals, la fel ca anihilaționismul.

- Tocmai perspectiva unui chin etern în lacul de foc ne face să ne venim în fire și să ne pocăim. Primim mântuirea lui Dumnezeu, când ne temem cu adevărat de iad.

- Anihilaționismul și negarea iadului nu au nici un fundament Biblic, ci sunt o doctrină drăcească, prin care Satana îi păcălește pe oameni să aleagă păcatul, în locul temerii de pedeapsa eternă pentru păcat.

- Iadul este veșnic, iar păcătoșii sunt chinuți continuu în lacul de foc și sulf.

- Focul iadului nu mistuie, dar chinuie până la agonie și dincolo de agonie.

- Satan va fi chinuitul numărul unu al iadului; de ce să mai ascuți de un învins și un condamnat la chin veșnic?

- Iadul a fost pregătit pentru Diavolul și îngerilor lui, nu pentru oameni. Oamenii care ajung acolo sunt cei care au refuzat pocăința.

- Iadul etern este o realitate, chiar dacă unii cred în anihilaționism.

Dieta adventistă

- Ne întinează spiritual mâncarea pe care o mâncăm?
- Au ținut Petru și Pavel dieta legii?
- Cei ce sunt vegetarieni sunt tari sau sunt slabi spiritual?
- De unde vine doctrina vegetariană în timpul harului?
- A respectat Ellen G. White ceea ce a predicat despre dietă?
- Cine a convins-o pe Ellen G. White să nu mai mănânce carne?

Hristos face toate bucatele curate

„*«Afară din om nu este nimic care, intrând în el, să-l poată spurca; dar ce iese din om, aceea-l spurcă. Dacă are cineva urechi de auzit, să audă».* După ce a intrat în casă, pe când era departe de norod, ucenicii Lui L-au întrebat despre pilda aceasta. El le-a zis: «Și voi sunteți așa de nepricepuți? Nu înțelegeți că nimic din ce intră în om de afară, nu-l poate spurca? Fiindcă nu intră în inima lui, ci în pântece, și apoi este dat afară în hazna?» *A zis astfel, făcând toate bucatele curate*“ (Marcu 7:15-19).

În cartea de doctrină adventistă¹, se explică pasajul din Evanghelia după Marcu, arătând-se că Domnul Hristos nu înlătură deosebirea dintre hrana curată și cea necurată. Ei spun că rostul acestui pasaj este doar acela ca ucenicii să știe că a mânca cu mâinile nespălate nu îi întinează ceremonial. Așa stau oare lucrurile? Haideți să ne uităm pe text. Iată cele două afirmații cheie din text: „*Afară din om nu este **nimic** care, intrând în el, să-l poată spurca... A zis astfel, făcând **toate** bucatele curate*“.

Aceste două propoziții ne arată că Domnul Hristos s-a referit și la alimente interzise de lege, făcându-le curate. Domnul Hristos începe cu exemplul dat, că a mânca cu mâinile nespălate nu întinează ceremonial și extinde acest principiu și asupra animalelor necurate. El explică faptul că, așa cum nu te întinezi spiritual mâncând cu mâinile nespălate, tot așa nu te întinezi spiritual mâncând animale necurate din punct de vedere al legii, deoarece toate au fost făcute curate de Creatorul lor.

Iată cât de precis este argumentul Domnului Hristos din versetul 15: „*Afară din om nu este **nimic** care, intrând în el, să-l poată spurca*“.

Așadar, când Domnul Hristos folosește cuvântul „**nimic**“, este evident că nu lasă loc pentru altceva, care ar aparține domeniului alimentar, care ar putea să spurce (să întineze) pe om. În versetul următor, El întărește ceea ce a spus cu privire la faptul că nici un aliment nu spurcă pe om, afirmând: „*Dacă are cineva urechi de auzit, să audă*“.

Ca să fim convinși de faptul că El vorbea despre alimente și nu numai despre mâini nespălate, versetul 17 ne arată că ucenicii au fost surprinși de afirmația publică făcută de Domnul Hristos. De ce? Pentru că ei cunoșteau bine, din Lev. 11 și Deut. 14:1-19, lista cu

animalele curate și necurate. Domnul Hristos nu îi lasă pe ucenici în confuzie și finalizează, într-o convorbire particulară, subiectul început în public. El le spune: „*Nu înțelegeți că **nimic** din ce intră în om de afară nu-l poate spurca?*“ El le arată ucenicilor că păcatele care se manifestă din interior spurcă pe om. Marcu încheie expunerea prin următorul edict, dat de Domnul Hristos: „*A zis astfel, făcând **toate** bucatele curate*“.

Expresia „făcând toate bucatele curate“ nu lasă loc de interpretare. Chiar în manualul de doctrină adventistă se recunoaște faptul că cuvântul grecesc folosit pentru bucate este „bromata“², care descrie orice fel de mâncare posibilă. Deci toate mâncărurile sunt făcute curate de Domnul Hristos, indiferent din ce carne de animal sunt preparate. Astăzi, problema cărnii nu mai este legată de faptul că provine de la porc sau de la iepure, ci primează ce îi place fiecăruia să mănânce, precum și resursele financiare pe care le are la dispoziție.

Este interesant de observat faptul că tocmai verbul „făcând“ ne arată că Domnul Hristos, în momentul acela, aduce o modificare limitărilor impuse de legea lui Moise cu privire la animalele curate și necurate, declarând toate animalele curate. El are autoritatea aceasta, pentru că El este dătătorul legii. Acesta nu este singurul loc în care Domnul Hristos aduce modificări legii Vechiului Testament. Să ne amintim că, în loc de răzbunare față de vrăjmași (cum scrie în lege), El cere iubirea vrăjmașilor. De la Domnul Hristos încoace, nu mai sunt restricții alimentare! Așa a spus El, iar noi luăm cu mulțumire acest lucru.

Tema eliberării de dieta legii lui Moise este reluată mai târziu, în dialogul dintre Domnul Hristos și Petru, din capitolul 10 al cărții Faptele Apostolilor.

Apostolului Petru i se aduce aminte de hotărârea lui Hristos cu privire la alimente

„*Petru s-a suit să se roage pe acoperișul casei, pe la ceasul al șaselea. L-a ajuns foamea, și a vrut să mănânce. Pe când îi pregăteau mâncarea, a căzut într-o răpire sufletească. A văzut cerul deschis, și un vas ca o față de masă mare, legată cu cele patru colțuri, coborându-se și slobozindu-se în jos pe pământ. În ea se aflau tot felul de dobitoace cu patru picioare și târâtoare de pe pământ și păsările cerului. Și un glas i-a zis: «Petre, scoală-te, taie și mănâncă».* «Nicidecum, Doamne, a răspuns Petru. Căci niciodată n-am mâncat ceva spurcat sau necurat.» Și glasul i-a zis iarăși a doua oară: «Ce a curățit Dumnezeu, să nu numești spurcat.» *Lucrul acesta s-a făcut de trei ori, și îndată după aceea, vasul a fost ridicat iarăși la cer*“ (Fapt. 10:9-16).

Vedenia lui Petru din cartea Faptele Apostolilor este bine cunoscută de creștini. Totuși, importanța ei este foarte mare, pentru că în cartea Faptelor Apostolilor se face tranziția între

iudaism și creștinism. Aici, Dumnezeu rezolvă și problema dietei prevăzută de legea lui Moise. Așa cum vedem în text, lui Petru i se face foame în timp ce se află în rugăciune. În acel moment, are o viziune, în care el vede tot felul de animale necurate. Dumnezeu îi poruncește să-și pregătească o mâncare din animalele necurate. Ca evreu, Petru îi explică lui Dumnezeu că nu s-a întinat niciodată. Dumnezeu îi răspunde în felul următor: „*Ce a curățit Dumnezeu, să nu numești spurcat*“. La ce se referă această expresie? Semnificația este dublă, expresia referindu-se atât la faptul că Dumnezeu a curățit neamurile prin jertfa Domnului Hristos, deci nu mai sunt considerate niște „necurați“, cât și la faptul că Dumnezeu a făcut curate, animalele considerate necurate de către legea lui Moise.

De ce declarase Dumnezeu unele animale curate, iar pe altele necurate? Scopul pentru care Dumnezeu a făcut acest lucru a fost acela de a-i ajuta pe evrei să trăiască precum o națiune separată de celelalte națiuni. Dacă practicile ar fi fost comune între evrei și neamuri, evreilor le-ar fi fost aproape imposibil să se poată sfinți pentru Dumnezeu. Deci animalele necurate erau un mijloc ca evreii să fie ținuți departe de amestecul cu neamurile. Dar, prin jertfa Domnului Hristos, neamurile sunt curățite. Biserica este formată din evrei și neamuri, cu drepturi egale înaintea lui Dumnezeu. În consecință, restricțiile cu privire la animalele necurate se suspendă, pentru că reglementarea respectivă nu mai are nici un folos, de a-i ține pe evrei departe de neamuri. „*Din doi, El a făcut unul*“ (Efes. 2:14). Când Domnul Hristos îi spune lui Petru: „*Ce a curățit Dumnezeu, să nu numești spurcat*“, de fapt El îi reamintește acestuia ceea ce îi spusese pe când era pe pământ, și anume că El făcuse toate bucatele curate (vezi Marcu 7:15-19).

Prin această experiență, Petru este pregătit să găzduiască fără rețineră în casa centurionului Corneliu, un neevreu, și să poată mânca liber alimente care fuseseră interzise de dieta legii. Pentru a fi convinși că Petru a mâncat hrană care era interzisă de lege, să ne uităm foarte pe scurt în capitolul care urmează (cap.11:2,3): „*Îl muștrău cei tăiați împrejur, și ziceau: «Ai intrat în casă la niște oameni netăiați împrejur, și ai mâncat cu ei»*“ Petru nu spune aici: „*Fiți liniștiți, am mâncat numai mâncare evreiască*“, ci le răspunde că Dumnezeu i-a poruncit (în viziunea avută la Iope) să nu se abțină de la a mânca lucruri interzise de lege. El le subliniază celor ce îl interogau că lucrul acesta s-a făcut de trei ori, ceea ce arată siguranța hotărârii lui Dumnezeu. Finalul pasajului ne arată că cei tăiați împrejur s-au potolit și L-au slăvit pe Dumnezeu. Totuși, doctrina adventistă continuă să implementeze anumite lucruri cu privire la dietă, care sunt de mult abrogate.

Apostolii Petru și Pavel nu au ținut dieta legii

„*Dar când a venit Chifa în Antiohia, i-am stătut împotriva în față, căci era de osândit. În adevăr, înainte de venirea unora de la Iacov, el mânca împreună cu Neamurile; dar când au venit ei, s-a ferit și a stat deoparte, de teama celor tăiați împrejur. Împreună cu el au început să se prefacă și ceilalți Iudei, așa că până și Barnaba a fost prins în lațul fățărniciei lor. Când i-am văzut eu că nu umblă drept după adevărul Evangheliei, am spus lui Chifa în fața tuturor: «Dacă tu, care ești Iudeu, trăiești ca Neamurile, și nu ca Iudeii, cum silești pe Neamuri să trăiască în felul Iudeilor?» Noi suntem Iudei din fire, iar nu păcătoși dintre Neamuri. Totuși, fiindcă știm că omul nu este socotit neprihănit, prin faptele Legii, ci numai prin credința în Isus Hristos, am crezut și noi în Hristos Isus, ca să fim socotiți neprihăniți prin credința în Hristos, iar nu prin faptele Legii; pentru că nimeni nu va fi socotit neprihănit prin faptele Legii*“ (Gal. 2:11).

Acest episod din Galateni vine să reconfirme faptul că atât Petru, cât și alți israeliți care au fost creștinați, nu mai țineau dieta legii ca pe o poruncă, ci ca pe o tradiție națională. În versetul 11, ni se spune că Petru a venit în Antiohia. Dacă ne amintim din Faptele Apostolilor, știm că Antiohia era o biserică preponderent formată din neamuri. Deci Petru venise pe terenul neamurilor. El mai fusese în casa lui Corneliu, așa cum am văzut în pasajul tratat anterior. Dumnezeu folosise viziunea din Iope, pentru a-l elibera de constrângerile dietei impuse de lege. Versetul 12 ne spune că, și la Antiohia, Petru s-a comportat așa cum l-a învățat Domnul Isus: a mâncat cu neamurile, s-a simțit una cu ei, nu a avut rețineri în a consuma orice fel de mâncare, care se consuma între neamuri.

Se întâmplă, însă, un mic incident. La Antiohia sosesc și alți iudei, neeliberați de restricțiile legii cu privire la alimentație. Din dorința de a nu-i face să se poticnească, Petru a început să se ferească și să stea deoparte când neamurile luau masa. Aceasta era o ipocrizie. Pavel ne spune în următorul verset că și alți iudei, printre care și Barnaba, au fost prinși în acest laț al fățărniciei.

Ce face Pavel în această situație? El trebuia să aleagă între a fi de partea adevărului sau a-l proteja pe Petru, personalitatea numărul unu a creștinismului. Pavel alege să susțină adevărul Evangheliei și îl muștră pe Petru în fața tuturor: „*Dacă tu, care ești Iudeu, trăiești ca Neamurile, și nu ca Iudeii, cum silești pe Neamuri să trăiască în felul Iudeilor?*“ Atât Pavel, cât și Petru, știau bine că neamurile nu trebuie silite să trăiască la fel ca iudeii. Ei fuseseră prezenți la Conciliul de la Ierusalim, unde s-a tratat relația creștinului cu legea. Acolo se hotărâse prin Duhul Sfânt că, fie iudei, fie neamuri, ei nu mai sunt sub lege, ci sub Hristos. Ca atare, nemaifiind sub lege, se suspendă și dieta legii.

Desigur, evreilor le-au rămas sărbătorile și dieta, ca o practică a specificului național evreiesc. Când Pavel spune, în versetul 16: „*Nimeni nu va fi socotit neprihănit prin faptele*

legii“, aceasta implică faptul că ținerea dietei alimentare a legii nu mai ajută cu nimic în relația cu Dumnezeu. Iată, așadar, încă o dovadă de netăgăduit a faptului că nici un creștin nu trebuie să aibă vreo rețineră cu privire la ceea ce mănâncă, fie că este carne de porc, fie că sunt animale vâdate care erau pe lista celor necurate.

Cel slab în credință era cel care adopta vegetarianismul

„Primiți bine pe cel slab în credință, și nu vă apucați la vorbă asupra părerilor îndoielnice. Unul crede că poate să mănânce de toate; pe când altul, care este slab, nu mănâncă decât verdețuri. Cine mănâncă să nu disprețuiască pe cine nu mănâncă; și cine nu mănâncă, să nu judece pe cine mănâncă, fiindcă Dumnezeu l-a primit. Cine ești tu, care judeci pe robul altuia? Dacă stă în picioare sau cade, este treaba stăpânului său; totuși, va sta în picioare, căci Domnul are putere să-l întărească ca să stea“ (Rom. 14:1-4).

Pavel ne spune că cel care este slab mănâncă doar verdețuri. Cel slab este de fapt slab în credință (v.1). Aceasta înseamnă că fratele respectiv nu a reușit să treacă dincolo de umbre sau simboluri în credința lui. Cine era acest frate slab în credință? El era un evreu creștinat pe vremea lui Pavel. În vremea de acum, poate fi un credincios adventist, care nu a înțeles libertatea pe care o dă harul lui Dumnezeu. **Sper că nu se înțelege greșit, că orice evreu creștinat ar fi vegetarian.** Așa cum ne amintim din capitolele anterioare, în bisericile din Roma erau mulți evrei. În cazul unei biserici mixte (evrei și neamuri), Pavel îi cheamă la toleranță reciprocă și fiecare etnie să-și urmeze obiceiurile ei, fără a încerca să-și impună punctele de vedere.

Dacă ne uităm mai departe în versetul 3, vedem că neamurile aveau tendința să-i disprețuiască pe evreii care țineau dieta legii. Pe de altă parte, evreii aveau tendința să-i judece pe cei dintre neamuri care nu respectau dieta lor. Evreii spuneau că cei care nu respectă dieta vor cădea de la credință. Pavel le dă un răspuns foarte aspru acestor evrei, în versetul 4. El îi avertizează că destinul neamurilor mântuite este în mâna lui Dumnezeu, că El singur are putere să îi întărească pentru a rămâne în credință. Deci rămânerea în credință nu ține de dietă, ci de puterea lui Dumnezeu.

Toate alimentele sunt curate

„Eu știu și sunt încredințat în Domnul Isus, că nimic nu este necurat în sine, și că un lucru nu este necurat decât pentru cel ce crede că este necurat. Dar dacă faci ca fratele tău să se mâhnească din pricina unei mâncări, nu mai umbli în dragoste! Nu nimici, prin mâncarea ta,

pe acela pentru care a murit Hristos! Bine este să nu mănânci carne, să nu bei vin și să te ferești de orice lucru, care poate fi pentru fratele tău un prilej de cădere, de păcătuire sau de slăbire. Încredințarea pe care o ai, păstrează-o pentru tine, înaintea lui Dumnezeu. Ferice de cel ce nu se osândește singur în ce găsește bine“ (Rom. 14:14-15, 21-22).

În versetul 14, Pavel dă propria lui mărturie cu privire la dieta impusă de lege. El folosește o expresie foarte puternică. El spune: „*Eu știu și sunt încredințat în Domnul Isus*“. Un cuvânt mai aproape de original pentru „*sunt încredințat*“ este „*am fost convins*“. În textul grecesc, verbul este la diateza pasivă, ceea ce înseamnă că altcineva l-a convins pe Pavel de faptul că nu mai este sub restricțiile legii în ceea ce privește alimentația. Cine este acela care l-a convins pe apostolul Pavel? Desigur, este Domnul Hristos. Iată cum ar suna versetul într-o traducere mai fluentă: „*Eu știu, pentru că am fost convins (de Domnul Isus) că nimic nu este necurat în sine*“. Nu Pavel a fost acela care, de dragul schimbării, a renunțat la dieta legii, ci Domnul Hristos a făcut această schimbare în viața lui.

Acest lucru îi ajută enorm pe credincioșii adventiști sinceri să înțeleagă faptul că Domnul Hristos le poate da eliberarea de sub dieta impusă de lege, precum și de sub întreaga cerință a legii. Atunci, de ce mai rămân unii cu aceste convingeri vechi? Pavel ne explică faptul că un lucru este necurat, doar pentru cel care îl consideră necurat. Deci problema nu este din partea lui Dumnezeu, ci din partea omului. Credința omului este slabă și nu îi dă voie să înțeleagă corect planul lui Dumnezeu.

Cine este fratele din versetul 15, care poate fi dăruit spiritual din cauza faptului că alții nu țin dieta legii? Acest frate este creștinul evreu, care face parte dintr-o biserică formată din evrei și neamuri. În acest caz, Pavel recomandă ca **neamurile să își țină încredințarea pe care o au pentru ei și să nu-i facă pe credincioșii evrei să se poticnească.** Însă acest principiu nu li se aplică bisericilor formate numai din neamuri, în care unii ar putea avea convingeri că nu trebuie să mănânce carne de porc sau carne în general. Toleranța este față de evreii creștinați, nu față de credincioșii dintre neamuri, care în mod arbitrar își impun anumite reguli evreiești. În mod concret, dacă viața te pune în situația de a lua masa cu credincioși adventiști, iar aceștia vor manifesta dezgust față de anumite alimente oprite prin legea lui Moise sau manifestă presiuni asupra ta să mănânci ca ei, este crucial să ignori total convingerile lor. Aceasta nu înseamnă că trebuie să te iei la ceartă cu credincioșii adventiști sau să te consideri superior. Scriptura îți cere să nu te supui încercărilor lor de a te convinge de „beneficiile“ ținării legii (Gal. 2:3-5). Dacă vei accepta, vei deveni rob al legii.

Mărturia Duhului Sfânt în privința restricțiilor alimentare

„Dar Duhul spune lămurit că, în vremurile din urmă, unii se vor lepăda de credință, ca să se alipească de duhuri înșelătoare și de învățăturile dracilor, abătuți de fățarnicia unor oameni care vorbesc minciuni, însemnați cu fierul roșu în însuși cugetul lor. Ei opresc căsătoria și întrebuițarea bucatelor pe care Dumnezeu le-a făcut ca să fie luate cu mulțumiri de către cei ce cred și cunosc adevărul. Căci orice făptură a lui Dumnezeu este bună: și nimic nu este de lepădat, dacă se ia cu mulțumiri; pentru că este sfințit prin Cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune. Dacă vei pune în mintea fraților aceste lucruri, vei fi un bun slujitor al lui Hristos Isus, fiindcă te hrănești cu cuvintele credinței și ale bune învățături pe care ai urmat-o până acum“ (1 Tim. 4:1-6).

În versetul 1 ni se spune că Duhul Sfânt avertizează că, înaintea venirii Domnului Isus, va fi o întreagă lucrare de înșelătorie în domeniul spiritual. Promotorii acestei înșelăciuni sunt duhurile înșelătoare și demonii (v. 2). Dacă nu s-au putut opune Evangheliei lui Hristos, ei încearcă, prin oameni fără conștiință (sau cu o conștiință cauterizată), să infiltreze o falsă Evanghelie, împreună cu aberații, în viața practică. Una dintre aceste anomalii se găsește în domeniul alimentar (v. 3). Pavel reafirmă, așa cum am văzut și până acum, că atât căsătoria, cât și animalele făcute pentru hrană, sunt creația lui Dumnezeu. Ca atare, sunt bune în ele însele (v. 4). Singura condiție este aceea ca hrana să se ia cu mulțumiri, pentru că este sfințită prin Cuvântul lui Dumnezeu. Restricțiile în căsătorie, precum și cele în alimentație, în perioada harului, nu sunt de la Dumnezeu, ci de la duhuri necurate.

Pavel finalizează argumentul său cu versetul 6, în care spune că, dacă Timotei va pune în mintea fraților lucrurile ce țin de libertatea creștină în privința alimentației și căsătoriei, va fi un bun slujitor al lui Hristos. Pavel mai afirmă și faptul că aceste lucruri sunt ale credinței și ale bune învățături.

Ellen White, în contradicție cu ceea ce a spus Pavel, a recomandat reducerea relațiilor intime³, iar adventiștii reformiști chemau cuplurile căsătorite la o viață de abstenență totală⁴. Astfel de îndemnuri fac parte tot din învățăturile demonice. Unele secte, ca să își poată controla membrii, impun diete alimentare și renunțarea la relații intime dintre soț-soție.

Iată, așadar, încă o dovadă, în ultimele scrieri ale lui Pavel, a faptului că principiul libertății creștine rămâne neschimbat, credincioșii având libertatea să mănânce din tot ceea ce se vinde pe piață. „**Să mâncați din tot ce se vinde pe piață, fără să cercetați ceva din pricina cugetului. Căci «al Domnului este pământul și tot ce cuprinde el».** Dacă vă poștește un necredincios la o masă, și voiți să vă duceți, **să mâncați din tot ce vă pune înainte, fără să cercetați ceva din pricina cugetului**“ (1 Cor. 10:25-27).

Iudaizanții propagau dieta legii

„În adevăr, mai ales printre cei tăiați împrejur, sunt mulți nesupuși, flecari și amăgitori, cărora trebuie să li se astupe gura. Ei buimăcesc familii întregi, învățând pe oameni, pentru un câștig urât, lucruri pe care nu trebuie să le învețe. Unul dintre ei, chiar prooroc al lor, a zis: «Cretanii sunt totdeauna niște mincinoși, niște fiare rele, niște pântece leneșe». Mărturia aceasta este adevărată. De aceea mustră-i aspru, ca să fie sănătoși în credință, și să nu se țină de basme evreiești, și de porunci date de oameni, care se întorc de la adevăr. Totul este curat pentru cei curați; dar pentru cei necurați și necredincioși, nimic nu este curat: până și mintea și cugetul le sunt spurcate. Ei se laudă că Îl cunosc pe Dumnezeu, dar cu faptele Îl tăgăduiesc, căci sunt o scârbă: nesupuși, și netrebniți pentru orice faptă bună. Tu însă, vorbește lucruri care se potrivesc cu învățătura sănătoasă“ (Tit 1:10-16, 2:1).

În acest pasaj, Pavel ne arată că, printre cei tăiați împrejur, cu alte cuvinte printre creștinii evrei, erau unii neregenerați. Aceștia aveau un caracter urât, erau rebeli și amăgitori. Ei veneau cu doctrina legii, pentru a tulbura familii întregi din biserică. Printre învățăturile pe care le dădeau se afla și dieta legii. Ei prezentau lista de animale necurate și alte lucruri asemănătoare, care îi întorceau pe oameni de la adevăr (v. 14). În versetul 15, Pavel ne spune că problema nu era cu animalele necurate, ci cu ei, care erau nenăscuți din nou și necurați; și ca atare, pentru ei nimic nu era curat. În consecință, ei doreau să rezolve problema necurăției, printr-o sumă de restricții, printre care și cele de natură alimentară. Mai mult, ei se laudau că Îl cunosc pe Dumnezeu, dar Îl tăgăduiau cu faptele. Pavel merge până acolo, încât îi numește o „scârbă“ (detestabili). El spune că acestora trebuie să li se astupe gura. Citind aceste lucruri, nu se poate să nu ne ducă gândul și la anumiți adventiști, care, poate fără să știe, în râvna lor pentru dieta legii, intră sub incidența acestor cuvinte severe. Poate citirea acestor lucruri îi va ajuta pe unii să-și reevalueze convingerile.

De la dieta legii la vegetarianism

Dieta adventistă nu se oprește la animalele curate ci merge mai departe, la vegetarianism. Vom vedea, în cele ce urmează, de ce adventiștii încurajează vegetarianismul. Doctrina adventistă numește vegetarianismul „dieta originală dată omului de Dumnezeu“⁵. Prin aceasta, ei nu exclud folosirea cărnii animalelor curate în acord cu legea, dar sugerează că cei credincioși ar fi mai bine să fie vegetarieni. Așa cum am văzut, Dumnezeu nu a schimbat numai dieta omului ci și multe alte lucruri. A greșit Dumnezeu că a modificat diferite lucruri? Absolut nu! El este Suveran și Atotștiutor. Noi trebuie să lăsăm să ni se schimbe mentalitatea și să nu Îl spunem lui Dumnezeu că ce a fost la început a fost cel mai bine.

Felul în care se explică originea Bisericii⁶ în doctrina adventistă este un alt motiv care îi determină să aplice vegetarianismul bisericii lor. Biserica a început cu Adam și Eva, spun ei. În mod indirect, rezultă că și Biserica de astăzi este bine să fie vegetariană, dat fiind faptul că „Biserica din Eden“ a fost vegetariană. În aceeași carte de doctrină, Israel este considerat Biserica lui Dumnezeu⁷.

Israel nu este tot una cu Biserica. Ceea ce nu înțeleg ideologii adventiști este că Împărăția lui Dumnezeu este mai mare decât Biserica și că îi cuprinde și pe credincioșii dinaintea de apariția lui Israel, și pe Israel și pe cei din Biserica și pe cei de după răpirea Bisericii. Dumnezeu lucrează diferit cu aceste grupe în istorie, iar grupurile respective poartă și nume diferite în Scriptura. Unii sunt patriarhii dinaintea de potop (Enoh, Metusala) alții sunt patriarhii de după potop: Avraam, Isaac și Iacov. Alții sunt Israel ca națiune, alta este Biserica și alții sunt credincioșii din timpul necazului cel mare.

A fost Biserica inaugurată în Eden? Nu! Biserica a fost inaugurată la cincizecime, când a coborât Duhul Sfânt pe pământ: „În ziua Cincizecimii, erau toți împreună în același loc. Deodată a venit din cer un sunet ca vâjâitul unui vânt puternic, și a umplut toată casa unde ședeau ei. Niște limbi ca de foc au fost văzute împărțindu-se printre ei, și s-au așezat câte una pe fiecare din ei. Și toți s-au umplut de Duh Sfânt“ (Fapt. 2:1-4).

Apostolul Pavel ne spune în Efeseni că Biserica este taina lui Hristos, fiind compusă din evrei și neamuri. Așa cum am văzut, cei din vechime nu au știut despre taina Bisericii, pentru că ea urma să apară la cincizecime.

„Prin descoperire dumnezeiască am luat cunoștință de taina aceasta, despre care vă scrisei în puține cuvinte. Citindu-le, vă puteți închipui priceperea pe care o am eu despre **taina lui Hristos, care n-a fost făcută cunoscut fiilor oamenilor în celelalte veacuri, în felul cum a fost descoperită acum sfinților apostoli și prooroci ai lui Hristos, prin Duhul. Că adică Neamurile sunt împreună moștenitoare cu noi, alcătuiesc un singur trup cu noi și iau parte cu noi la aceeași făgăduință în Hristos Isus, prin Evanghelia aceea... pentru ca domniile și stăpânirile din locurile cerești să cunoască azi, prin Biserica, înțelepciunea nespuns de felurită a lui Dumnezeu“ (Efes. 3:3-6, 10).**

Deci teoria dietei vegetariene a „Bisericii din Eden“ cade de la sine.

Ellen G. White a introdus vegetarianismul în mișcarea adventistă

Autoarea vegetarianismului în mișcarea adventistă este Ellen G. White⁸. Iată, pe scurt, cum s-au întâmplat lucrurile:

• În anul 1869, Ellen G. White scrie următoarele: „Nu m-am retras nici un pas de când lumina din cer a strălucit asupra acestui subiect (vegetarianismul), prima dată pe calea mea. Eu m-am despărțit de îndată de orice – de carne, unt și de trei mese – și aceasta când eram angajată în munca istovitoare cu creierul, scriind de dimineața, devreme, până la apusul de soare“⁹. Ea afirmă că, încă dinaintea de anul 1869, nu a mai pus carne în gură.

• Patru ani mai târziu, ea încă mai consuma carne de căprioară și de rață: „Un tânăr din Noua Scoție se întorcea de la vânatoare... el ne-a dat o porție mică de carne (de căprioară), pe care am făcut-o ciorbă. Willie a împușcat un rățoi, care venise tocmai la un timp de nevoie, pentru că rezervele noastre se diminuau rapid”¹⁰.

• Șapte ani mai târziu, în anul 1880, ea încă nu renunțase la consumul de carne. Fragmentul următor face parte dintr-o scrisoare (din timpul unei călătorii) către sora ei, Elizabeth¹¹: „La ora 8... am avut sanviș de pui... și o supă bună de pui“.

• Doi ani mai târziu, în anul 1882, ea consuma carne necurată, după lege. Iată ce îi scria norei sale, Mary Kelsey White: „Mary, dacă poți să îmi aduci o cutie mărișoară de heringi, unii proaspeți, fă-o te rog... Dacă poți să aduci câteva conserve de scoici bune, adu-le”¹².

• **Abia după 25 de ani de la avansarea doctrinei vegetariene, adică în anul 1894, Ellen G. White a renunțat la consumul de carne. Dar nu din convingerile „teologice“ pe care le răspândise până atunci, ci la insistențele unei femei romano-catolice.** „Dar, când egoismul manifestat (*de noi*) în luarea vieților animalelor, ca să satisfacem un gust pervertit, mi-a fost prezentat de o femeie romano-catolică îngenunchind la picioarele mele, m-am simțit rușinată și apăsată. Am văzut (*situația*) într-o nouă lumină și am spus: nu mă voi mai impune bucătarilor, nu voi mai avea carnea cadavrelor pe masa mea”¹³.

Concluzii:

• Pentru Ellen G. White, pretinsa „lumină primită din cer“ cu privire la vegetarianism nu a avut efect timp de 25 de ani. Totuși, adventiștii au fost împinși să se supună. Ea a practicat o religie specifică fariseilor: „*Ei leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat, și le pun pe umerii oamenilor, dar ei nici cu degetul nu vor să le miște*“ (Mat. 24:3).

• Ellen G. White a fost convinsă să renunțe la carne, de către o femeie romano-catolică, nu de Dumnezeu. Motivul renunțării a fost luarea vieții animalelor, nu Scriptura. Cei ce spun să nu mănânci carne pentru a nu lua viața animalelor sunt cei cu convingeri păgâne, care spun că în animale sunt reîncarnate sufletele oamenilor. Aceștia sunt hindușii și cei din grupările ecologiste „Green peace“.

- Așa cum am văzut dovedit clar din Scriptură, Domnul Hristos declară toate bucatele curate (Marcu 7:15-19), iar apostolii spun același lucru în epistole. Ca atare, „*Nimeni, deci, să nu vă judece cu privire la mâncare...*“ (Col. 2:16).

- Dacă cineva, din considerente pur medicale, devine vegetarian, sub îndrumarea medicilor (neadvențiști), este foarte bine. Dieta trebuie să aibă o bază medicală, nu una religioasă.

- A fost Ellen White profetul lui Dumnezeu pentru zilele din urmă?
- A prezis Ellen White lucruri care privesc sfârșitul?
- Mișcarea adventistă o prezintă pe Ellen White¹ ca având darul profeției, chiar numind-o „spiritul profetic“, care pregătește biserica rămășiței pentru venirea Domnului. Ei spun că „mărturia lui Isus“ (Apoc. 12:17b) și „duhul proorociei“ (Apoc. 19:10) sunt împlinite de Ellen White personal².
- Mișcarea adventistă atribuie scrierilor lui Ellen White inspirație divină și o continuă autoritate³.
- Cine a fost de fapt Ellen White?

Pentru a putea răspunde în mod corect la aceste întrebări, este necesar să aflăm mărturia unor oameni contemporani cu Ellen White. Aceștia au văzut-o, au discutat cu ea sau au lucrat împreună cu ea. Afirmările martorilor oculari sunt esențiale, pentru a înțelege cine a fost Ellen White. Pe lângă acestea, vor vorbi cititorului și faptele ei.

D.M. Canright a fost unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai lui Ellen White. El a fost o minte strălucită. Omul acesta a fost unul dintre cei mai mari apologeți adventiști. Dr. Walter Martin a spus: „Canright a fost unul dintre cei mai capabili scriitori și apologeți adventiști ai vremii lui“⁴. Pentru că D.M. Canright iubea adevărul, el a fost nevoit să o confrunte pe Ellen White cu privire la neregulile găsite în viața ei. După o perioadă de tensiuni și negocieri, el părăsește mișcarea adventistă și devine pastor baptist. În urma părăsirii adventismului, el scrie, printre alte cărți, și o lucrare intitulată „Viața lui Ellen White“. Voi reda lucrurile cele mai importante din fiecare capitol al acestei cărți. Cei care au acces la Internet pot vizita adresa www.ellenwhite.org, unde pot citi în limba română întreaga carte.

Editorul paginii de Internet menționat mai sus mi-a dat aprobarea să fac un rezumat al cărții lui D.M. Canright.

Cine a fost Ellen G. White?

- A fost Ellen White un geniu, sau o persoană obișnuită?

Prezentarea pe scurt a cărții „Viața lui Ellen White“, de D.M. Canright

Prefață

• Ellen White a spus că fiecare frază scrisă în articole, scrisori, mărturii sau cărți, i-a fost dictată de către Duhul Sfânt și, de aceea, este infailibilă („Testimonies for the Church,” Vol. IV, p. 148; Vol. V, p. 661; No. 88, p. 189).

• Oamenii ei acceptă și apără cu putere aceste pretenții, scrierile ei fiind citite în bisericile lor, învățate în școlile lor și predicate de către pastorii lor ca Sfânta Scriptură. Biserica lor stă sau cade, o dată cu afirmațiile ei. Chiar ei spun acest lucru. Ellen White este pentru adventiști ceea ce este Mahomed pentru musulmani, Joseph Smith pentru mormoni, Ann Lee pentru quakers și Edy Baker pentru secta „Știința Creștină”.

• Pretențiile lui Ellen White pot face subiectul unei investigații oneste, deoarece, la rândul lor, și adepții ei i-au criticat pe alții, care au spus că au avut inspirație divină. De aceea, nu se poate obiecta la investigarea lucrărilor lui Ellen White. Adventiștii au publicat mai multe cărți despre viața și lucrarea lui Ellen White, în care totul este redat în mod pozitiv cu privire la ea. Dacă cineva se rezumă doar la citirea acestor cărți, nu va ști niciodată că ea a făcut greșeli, a plagiat, a indus în eroare sau a oprit republicarea unor scrieri pe care, cu mult timp înainte, le declarase inspirate de Dumnezeu. În istoria vieții oamenilor inspirați, prezentați în Scriptură, Dumnezeu nu le ascunde căderile și nu trece cu vederea pe lângă greșelile și abaterile lor. De aceea, publicul are dreptul să știe cine a fost Ellen White în realitate.

• Oficialii adventiști, la vremea scrierii cărții de către Canright (aproximativ la 60 de ani după apariția adventismului), au ascuns publicului toate contradicțiile și dovezile în care ar fi desfășurat imaginea publică a lui Ellen White. Din nefericire pentru ei, dar pentru binele oamenilor sinceri, D.M. Canright a avut o colecție completă a scrierilor lui Ellen White. În această carte, el a surprins multe dintre contradicțiile grave ale lui Ellen White, bazate pe scrierile ei.

• Canright a acceptat întâi ținerea sabbatului. Apoi, a acceptat pretenția lui Ellen White, cum că ar fi inspirată în mod divin. După aceea, a acceptat și alte puncte din credința adventistă, iar în final – întreaga doctrină adventistă. Integrându-se în mișcarea adventă, Canright a văzut că toți o susțin pe Ellen White în termenii cei mai puternici, ca fiind inspirată de Dumnezeu. Pentru început, Canright nu a verificat în detaliu pretențiile lui Ellen White, ci s-a bazat pe afirmațiile liderilor adventiști.

• În curând, Canright a descoperit că revelațiile lui Ellen White erau atât de legate de întreaga istorie și credință a bisericii advente, încât nu putea să le separe una de alta. Tot așa cum secta mormonă este expresia personalității lui Joseph Smith sau cum secta Știința Creștină este expresia personalității lui Eddy Baker, adventismul este expresia personalității lui Ellen White.

• Când Canright a început să aibă îndoieli cu privire la viziunile lui Ellen White, a trăit o presiune atât de mare, încât i-a fost frică să le exprime sau să le admită el însuși. Toți adventiștii spuneau că asemenea dubii sunt de la Satan și că duc la respingerea adevărului și apoi la ruină, așa că el, pentru un timp, a abandonat îndoielile. Oricine își exprima cel mai mic dubiu cu privire la viziunile ei era imediat etichetat ca rebel, că se află în întuneric, că e condus de Satan etc. Cu timpul, Canright a văzut din ce în ce mai multe manipulări și neadevăruri, atât în scrierile lui Ellen White, cât și în practica adventistă și, în final, a renunțat la credința în inspirația lui Ellen White. Dovezile strânse de el vor fi redată succint în continuare, pe capitole.

Capitolul 1 Introducere

• Adventiștii de ziua a șaptea o privesc pe doamna White ca pe un profet ale cărei scrieri sunt inspirate divin. Ei argumentează îndelung din Scriptură, la fel ca mormonii sau quakerii, pentru a demonstra care ar trebui să fie darurile în biserică. În mod concret, ei spun că Ellen White are darul profeției. Dar Biblia spune:

„Păziți-vă de prooroci mincinoși” (Mat. 7:15).

„Căci se vor scula Hristoși mincinoși și prooroci mincinoși; vor face semne mari și minuni, până acolo încât să înșele, dacă va fi cu putință, chiar și pe cei aleși” (Mat. 24:24).

„Prea iubiților, să nu dați crezare oricărui duh; ci să cercetați duhurile, dacă sunt de la Dumnezeu; căci în lume au ieșit mulți prooroci mincinoși” (1 Ioan 4:1).

• În fiecare generație, s-au ridicat unii care au pretins că sunt profeți. Ei au avut mai mulți sau mai puțini adepți. Acești profeți au crezut puternic în ei înșiși, au făcut afirmații extravagante și curând, oamenii i-au urmat. De exemplu, Mahomed s-a ridicat în secolul al VI-lea după Hristos, iar astăzi, el are sute de milioane de adepți. Haideți să ne uităm la niște profeți falși mai apropiați de zilele noastre.

Swedenborg. A fost un suedez, care a trăit între anii 1688-1772. A fost favoritul familiei regale suedeze. La 55 de ani, conform Schaff Herzog's Encyclopedia, el a avut viziuni despre cer, iad, îngeri și lumea spirituală. El a spus: „Am fost chemat la o slujbă sfântă de Domnul Însuși, care, într-un mod plin de milă, mi-a apărut mie, slujitorul lui, în anul 1743, când mi-a deschis ochii în lumea spirituală și mi-a dat capacitatea să conversez cu spirite și cu îngeri”. Exact așa a spus și doamna White. Urmașii lui cred în el, la fel ca adventiștii în Ellen White, și sunt foarte zeloși în a propaga credința lor, la fel ca adventiștii.

Ann Lee și quakerii. Ann Lee a trăit între anii 1736-1784. La fel ca doamna White, nu a avut școală. A aderat la o mișcare religioasă mai ciudată și, în curând, a început să aibă

viziuni și să pronunțe revelații. Ea le-a numit mărturii, la fel ca doamna White. A fost acceptată ca lider, în ceea ce privește a doua revenire a lui Hristos. La fel ca doamna White, ea a impus un tip de îmbrăcăminte foarte special, și s-a opus războiului și folosirii cărnii de porc (Johnson's Cyclopedea, articolul „Shakers“).

Doamna Joanna Southcott. S-a născut în Anglia, în anul 1750, și a murit în anul 1814. A fost fără educație, a lucrat ca servitoare până la vârsta de peste 40 de ani. În anul 1790, aderă la metodiști. În 1792, ea se declară profeteasă și publică numeroase broșuri despre revelațiile ei. A avut transe, la fel ca doamna White, și a anunțat o revenire rapidă a Domnului Hristos. A făcut bani din vânzarea cărților sale, ca și doamna White. Cu toate că pare ciudat, mulți slujitori ai bisericii de frunte din Anglia au crezut în ea, iar peste câțiva ani, adepții ei numărau peste o sută de mii. Ea s-a dat drept mireasa Mielului și s-a declarat, la vârsta de 64 de ani, însărcinată cu adevăratul Mesia, al doilea Șilo, pe care ea urma să îl nască în 19 octombrie 1814. Ea a murit deziluzionată, în 27 decembrie 1814.

Urmașii ei, însă, au ținut sabatul evreiesc, până în anul 1831. „Moartea a pus un sfârșit atât speranțelor, cât și temerilor ei. În ceea ce-i privește pe adepții ei, lucrurile au fost diferite. Cu toate că au fost bulversați de decesul ei, deoarece ei credeau că nu a fost real, au așteptat învierea rapidă din morți și, cu încredere, au anticipat-o. Ei au trăit și au murit cu aceste convingeri, iar secta nu este încă dispărută“ (Encyclopedia Americana, articolul „Southcott“). Doamna White a pretins că are darul „mărturiei lui Isus“ din Apoc. 12:7, în timp ce doamna Southcott a spus că ea este femeia despre care se vorbește în versetele 1 și 2 din același capitol. Un biograf recent al lui Southcott spune că ea a făcut o afacere foarte profitabilă prin vinderea profețiilor ei. La fel a făcut și doamna White. Doamna Southcott a pretins că este chemată să pună pecetea pe cei 144.000 din Apoc. 7:1-4. Doamna White a pretins că are un mesaj care să-i pecetluiască cu sabatul pe aceiași 144.000. Se pare că doamna White a luat multe de la doamna Southcott.

Iată ce spune Chambers' Encyclopedia despre doamna Southcott: „Istoria Joannei Southcott nu are în ea însăși lucruri extraordinare, dar influența pe care ea a exercitat-o asupra altora poate fi numită extraordinară, iar infatuarea adepților este greu de înțeles. În mod particular, când se ia în considerare faptul că o parte dintre urmașii ei au fost oameni inteligenți și cu o gândire cultivată. Probabil că secretul influenței ei se datora faptului că săraca creatură (Southcott) a fost plină de zel în propria ei înșelare. Pe patul de moarte, Joanna a spus: „Dacă am fost indusă în eroare, lucrul acesta s-a întâmplat din cauza unui spirit: bun sau rău“. Același lucru se poate spune și despre Ellen White. Este uimitor cum, cu toate dovezile căderilor ei, oameni inteligenți încă sunt conduși de ea.

Joseph Smith și mormonii. Smith s-a născut în anul 1805 și a murit în anul 1844. Anul 1844 este anul în care doamna White a început să aibă revelații. Smith a apărut în timpul unei mari treziri religioase; la fel a fost și cu doamna White. La fel ca doamna White, Smith a fost needucat, extrem de sărac și anonim. În anul 1823, el începe să aibă „viziuni și revelații“ și „să vadă și să comunice cu îngeri“. „A doua venire a lui Hristos este iminentă“, spunea fondatorul mormonismului. El a spus că misiunea lui este să introducă o nouă eră (sau dispensație). Pe adepții lui i-a numit sfinți, iar pe restul bisericilor le-a numit păgâne sau neamuri. La fel și adepții doamnei White se intitulează sfinți, în timp ce toate celelalte biserici formează „Babilonul și apostazia“. Mormonii au început în anul 1831, cu 15 ani înainte de mișcarea adventistă, dar acum ei au peste 500.000 de adepți, adică de patru ori mai mult decât adventiștii. Mormonii cresc mai repede decât adventiștii, care se mândresc cu creșterea lor, ca o dovadă a faptului că Dumnezeu este cu ei.

Doamna Eddy și Știința Creștină. Doamna Eddy a trăit între anii 1821 și 1910. Doamna White s-a născut în anul 1827 și a murit în 1915. Ele au fost contemporane. Sistemele lor religioase sunt opuse. În gândirea doamnei White, Satan este un om cu carne și oase, de statură mare, iar sfinții răscumpărați au aripi, zboară ca păsările, trăiesc în case de argint și într-o lume în care pomii de aur cu ramuri de argint fac fructe. În final, Dumnezeu îi torturează limitat pe cei răi. Pentru doamna Eddy, nu există materie, ci numai gând, spirit și principiu. Dumnezeu nu este o persoană, nu există Satan, nici îngeri, nici păcatul, nici răul, Domnul Isus a fost doar uman, nu există înviere, revenire, ziua judecării, Dumnezeu nu răspunde niciodată la rugăciuni. Și totuși, aceste două profetese, cu asemenea teorii opuse, au găsit ușor adepți. Fiecare dintre ele a avut adepți care au crezut în ea cu egal devotament. Scrierile lor au fost privite ca inspirate și infailibile. Scrierile profeteselor erau „Biblia“ pentru adepții lor, spunându-le cum să înțeleagă Sfânta Scriptură.

„Pastorul“ Russell, fondatorul sectei „Martorii lui Iehova“. Vorbind despre Russell, la scurt timp după moartea sa, un ziar din New York (Watchman-Examiner din 9 noiembrie 1916), afirma: „Când Charles T. Russell, care s-a declarat el însuși «pastorul» Russell, a murit, un om remarcabil a plecat din lumea aceasta. Ar trebui, fără ezitare, să-l plasăm în aceeași clasă cu Alexander Dowie și cu Joseph Smith, fondatorul mormonismului. Ironic, elocvent și rațional, a jucat rolul de șarlatan cu un asemenea succes, încât a strâns mulțimi de adepți, în multe situații înșelându-i chiar și pe aleșii Domnului. El a construit în jurul lui o mare organizație de femei și bărbați, care au răspuns la conducerea lui, la fel cum mormonii ascultă comanda profetului lor. Un râu de aur a umplut valizele lui, aur ce a fost folosit într-o propagandă mondială. El a fost fără pregătire și niciodată nu a fost ordonat în lucrare. Și totuși, a vorbit mulțimilor nenumărate, fie direct, fie în scris, și a atras pe mulți la vederile lui

eronate, din multe denominațiuni. Acest succes a venit în pofida faptului că viața lui a fost o ofensă adusă creștinismului. Se pare că încă este adevărat faptul că oamenilor le place să fie prostiți, iar «pastorul» Russell a prostiț multimi de oameni. S-a anunțat că moartea lui în nici un fel nu va interfera propagarea vederilor sale și «răsăritul mileniului». Într-adevăr, sunt șanse mari ca fanatismul care-i caracterizează pe urmașii lui să se manifeste într-o nouă propagandă. Deja, mii de femei mărșăluiesc pe străzile marilor noastre orașe, distribuind literatură russellită. Oamenii sunt flămânzi după cunoașterea unui viitor necunoscut și misterios. Domnul Russell a speculat această dorință adâncă a inimii umane și, cu un dogmatism fără egal, a dat detaliile cele mai «exacte» cu privire la acest viitor, care nu s-a născut încă“.

Domnul Russell a fixat date diferite cu privire la sfârșitul lumii, ultima dintre ele fiind anul 1914. Urmașii lui spun că el a fost cel mai mare om, de la apostoli încoace, și că secta lor este adevărata biserică, iar toți ceilalți sunt „Babilon“. Și domnul Russell a fost contemporan cu doamna White și cu doamna Eddy. Urmașii fiecăruia dintre ei spun despre liderul lor că a avut mesajul infailibil al lui Dumnezeu. Oare toți au dreptate?

Alexander Dowie. Iată un alt pretendent la inspirația divină, care s-a dat drept al doilea Ilie. Timp de ani de zile, a atras mari mulțimi. A pretins că a făcut sute de vindecări. Devotamentul și entuziasmul urmașilor lui a fost fără limită. Banii au curs cu grămada. La fel ca doamnele White și Eddy, Alexander a fost dogmatic și arbitrar. Cuvântul lui era lege. Observați ce recoltă de falși profeți a produs secolul trecut! Niciunul dintre cei menționați, cu excepția doamnei White, nu este privit de adventiști ca un adevărat profet. Ei îl numesc pe Swedenborg un spiritualist, pe Joseph Smith îl văd ca pe un impostor, iar împotriva doamnei Eddy s-a scris foarte mult. Scrierile lui Russell le numesc „întunericul răsăritului de mileniu“. Toți sunt falși, numai profeteasa lor este adevărată. Obiectivul acestei cărți este să investigheze pretențiile doamnei White, profeteasa adventiștilor de ziua a șaptea și din dovezi concrete și fapte, să-i dea ocazia cititorului de a decide el însuși dacă Ellen White este o falsă profeteasă a veacului menționat.

Capitolul 2

Marele test denominațional

• „Adventiștii de ziua a șaptea nu au crez, ci doar Biblia“. Această afirmație apare în toate publicațiile lor. De asemenea, ei spun că Biblia se explică prin ea însăși, un text explicându-l pe celălalt. Aceste lucruri sună frumos, dar, la o examinare atentă, ambele afirmații se dovedesc a fi false, în cazul adventiștilor. În primul rând, adventiștii au un crez, ca toate celelalte denominații, crez pe care îl publică începând cu anul 1872. Ei îl numesc „Principiile fundamentale ale adventiștilor de ziua a șaptea“. Aceste principii fundamentale sunt puncte ale credinței bine definite, care, de fapt, formează crezul adventist.

• În articolul 3 al crezului lor, ei spun: „Sfânta Scriptură a Noului și a Vechiului Testament a fost dată prin inspirația lui Dumnezeu și conține o revelație deplină a voinței Lui în ceea ce privește omul, fiind singura regulă infailibilă de credință și practică“. Această afirmație este bună, dar este absolut falsă în cazul adventiștilor. Adventiștii de ziua a șaptea nu cred că Scripturile Noului și Vechiului Testament conțin revelația deplină a voinței lui Dumnezeu în ceea ce privește omul și nici nu iau Scripturile ca unica regulă infailibilă de credință și practică. Ei privesc scrierile profetesei lor, Ellen White, ca fiind, la rândul lor, date prin inspirația lui Dumnezeu și că aceste scrieri conțin o mai deplină revelație a voinței lui Dumnezeu în ceea ce privește omul.

Scrierile lui Ellen White sunt privite ca infailibile. Și mai mult, ei fac din acceptarea scrierilor profetesei testul de credință și părtășie în biserică lor. În nenumărate rânduri, doamna White a pretins că scrierile sale sunt inspirate de Dumnezeu și le-a plasat pe același nivel cu Biblia. Ea spune: „Am luat prețioasa Biblie și am înconjurat-o cu multe mărturii pentru biserică, date pentru poporul lui Dumnezeu. Aici, am spus eu, se întâlnesc aproape toate cazurile“ (Testimonies, vol.5, p. 664). Canright comentează: conform 2 Tim. 3:16-17, Biblia este suficientă, să ducă în cer, să-l echipeze pe omul lui Dumnezeu pentru orice lucrare bună. Dar doamna White adaugă scrierile ei la Biblie, de fapt înconjurând Scripturile cu scrierile ei. Pentru Ellen White, Biblia și scrierile ei rezolvă toate cazurile, nu doar Biblia singură.

• Pretenția infailibilității scrierilor doamnei White a fost lansată în anul 1911. În acel an, ei au declarat că scrierile ei sunt singurul interpret al scrierilor biblice (The Mark of the Beast, de G.A. Irwin, p. 1). Pentru adventiști, Biblia nu este singura regulă de credință și de practică, dimpotrivă, credința în doamna White și în scrierile ei este marele lucru de căpetenie, dar nepublicat în articolele de credință. Nu este deloc întâmplător să auzi membri mai vechi spunând: „Dacă ar fi să renunț la credința în doamna White, aș renunța la tot“. Aceasta demonstrează faptul că totul în această biserică este bazat pe ea. A nu crede în ea este cea mai mare erezie, iar acea persoană este imediat etichetată ca apostată.

Înainte de a deveni membri în biserică, oamenii aud foarte rar despre doamna White. Însă, când cineva devine membru al bisericii adventiste, începe să audă foarte frecvent citându-se doamna White, ca autoritate în orice domeniu: doctrină, dietă, îmbrăcăminte și disciplină. Credința în scrierile lui Ellen White reprezintă condiția căpătării statutului de membru al bisericii. Acest lucru este suficient să arate că nu Biblia și numai Biblia este crezul adventiștilor de ziua a șaptea, ci este Biblia împreună cu scrierile lui Ellen White. De aceea, nu este onest să se publice că ei au drept crez numai Biblia. Mormonii au un crez format de Joseph Smith în anul 1841, care a fost publicat ca o mărturisire de credință. Ei nu ezită să-l numească crezul lor și afirmă credința în Cartea lui Mormon. De ce nu sunt onești și adventiștii de ziua a șaptea spunând că au un crez și că ei cred în scrierile doamnei White ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu? Trebuie să fie ceva în mod radical greșit cu această denominație, care, folosind cuvinte frumoase, dar false, și ascunzând realități, încearcă să înșele publicul sincer și inocent.

Capitolul 3 Pretențiile cu privire la scrierile lui Ellen White

- În nenumărate rânduri, adventiștii i-au dat doamnei White cel mai înalt credit. În 7 februarie 1871, la conferința generală, ei au votat următoarea rezoluție: „Noi reafirmăm încrederea noastră deplină în mărturiile date bisericii de către sora White, ca fiind învățătura Duhului Sfânt“ (SDA Year Book for 1914, p. 253). Ei mai spun: „Poziția noastră în ceea ce privește mărturiile (lui Ellen White) este aceea că ele sunt ca piatra din capul unghiului. Nimic nu este mai sigur decât aceasta, și anume mesajele și viziunile lui Ellen White, care stau sau cad împreună“ (Review and Herald Supplement, 14 August 1883). Observați faptul că biserica adventistă este bazată pe White și pe scrierile ei. Ea seamănă scrierile ei cu piatra din capul unghiului. Prin propria lor mărturie, ei afirmă că biserica nu este clădită pe Domnul Hristos, ci pe Ellen White și scrierile ei.

- Acum, haideți să cităm din G.A. Irwin, președinte al Conferinței Generale timp de mulți ani. Pe pagina 1 a unui tratat intitulat „Semnul Fiarei“, el spune: „Spiritul Profeteției (scrierile doamnei White) este singurul interpret infailibil al principiilor biblice, deoarece este Hristos, care, prin acest mijloc, dă sensul real al cuvintelor sale“. Aceste afirmații ne arată că avem de-a face cu o femeie „papă infailibil“, susținută ca atare de această biserică. Lui Ellen White îi sunt atribuite aceleași prerogative pe care Biserica Romano-Catolică i le atribuie papei, și anume că ea este singurul interpret infailibil al Bibliei. Șefii de edituri și pastori ai bisericii adventiste fac apel în mod constant la scrierile lui Ellen White în predici și în scrierile

bisericii. Ei o citează mai mult decât pe Biblie, dându-i aceeași autoritate. Iată ce spun ei: „Ca și cu profeții din vechime, vorbirea este făcută de Duhul Sfânt prin coardele ei vocale (ale lui Ellen White)“ (Review and Herald, Oct. 5, 1914). „Noi, în mod natural, trebuie să ne așteptăm ca gura lui Dumnezeu să fie folosită pentru această perioadă, la fel ca în vremurile vechi“ (Review and Herald, Aug. 26, 1915). Pastorilor adventiști li se cere să studieze Biblia împreună cu scrierile ei. Orice interpretare dată unui text de către ea nu poate fi schimbată.

- Iată mărturiile lui Ellen White despre propriile ei scrieri: „În vremurile vechi, Dumnezeu a vorbit prin gura profeților și a apostolilor. În aceste zile, El le vorbește prin Mărturiile Spiritului (Ellen White)“ (Testimonies, vol. IV, p. 148; vol.V, p. 661). Iată că ea se plasează pe același nivel cu scriitorii biblici, profeți și apostoli. Dacă cineva respinge sau se opune scrierilor ei, va fi încadrat ca rebel, luptând împotriva lui Dumnezeu. Ea spune: „Dacă tu reduci încrederea poporului lui Dumnezeu în mărturiile pe care El le-a trimis poporului său, te răzvrățești împotriva lui Dumnezeu, la fel cum au făcut Core, Datan și Abiram“ (Testimonies, vol. V, p. 66). Aici, ea se pune pe picior de egalitate cu Moise.

Capitolul 4 Scurtă schiță a vieții lui Ellen White

- Ellen White s-a născut în Gorham, statul Maine (S.U.A), în data de 26 noiembrie 1827. Numele ei înainte de căsătorie era Harmon. Când a fost copil, părinții s-au mutat în Portland. În lucrarea sa, „Mărturiile pentru comunitate“, vol. I, doamna White povestește îndelung despre copilărie, tinerețe, convertire și acceptarea adventismului la predicarea lui William Miller. Părinții și întreaga familie au fost metodiști zeloși, până când au fost dați afară, din cauza adeziunii puternice la prezicerile lui William Miller. Pe când avea numai nouă ani, o colegă de școală supărată pe ea, a alergat-o și i-a aruncat în față o piatră, care i-a spart nasul. Ea a fost desfigurată pe viață și a stat în comă trei săptămâni. Se așteptau să nu mai trăiască. Când s-a refăcut și a văzut că era desfigurată, a vrut să moară. A devenit melancolică și a evitat orice contact cu oamenii. Ea a spus: „Sistemul meu nervos a devenit inactiv“ (Testimonies, vol. I, p. 13).

- După un timp, a încercat să reia școala, dar a întrerupt-o, pentru că nu putea să studieze, așa că educația ei școlară nu a depășit nivelul de a ști să scrie și să citească. În anul 1840, la vârsta de 13 ani, îl aude pe William Miller predicând că sfârșitul lumii va fi în anul 1843. a fost teribil de înfricoșată și a crezut că va fi pierdută. Revenind acasă, a petrecut întreaga noapte în rugăciuni și lacrimi. A rămas în starea aceasta disperată, timp de luni de zile. Mai

târziu, a spus că s-a convertit într-o tabără creștină metodistă. În această tabără, cădeau mulți în transă. Părinții ei au însoțit-o în acea tabără și au fost în deplin acord cu aceste transe.

- Când Miller face prima lui prezicere, în anul 1842, că Domnul Isus va veni peste un an, și anume în 1843, Ellen White s-a înfricoșat. Ea a spus: „Auzeam condamnarea cum îmi suna în urechi zi și noapte... Îmi era frică, că o să-mi pierd mințile... Disperarea mă copleșea“ (Testimonies, vol. I, p. 23, 25, 26). Toate aceste manifestări indicau situația ei psihică. După aceste manifestări, a mers la un grup de rugăciune, unde a căzut în transă și a stat inconștientă toată noaptea. Aceste experiențe s-au repetat. Ea a vrut să dea impresia că ceea ce trăia ar fi lucrarea Duhului Sfânt. Oare așa era? NU! Simptomele ei erau simplul rezultat al problemelor ei fizice și psihice, agravate de euforia religioasă cu care era înconjurată. Prezicerile alarmante făcute de Miller aproape că au debalansat mintea ei isterică și trupul ei slab.

- Ellen White a avut o concepție total greșită despre Dumnezeu, pe care și-a însușit-o de la William Miller și pe care a păstrat-o toată viața ei. Pentru ea, Dumnezeu era o persoană foarte severă. Ellen White a devenit o persoană foarte influentă. Soțul ei a influențat-o cel mai mult. Vom vedea aceasta, pe parcursul cărții. Soțul ei a fost un om care a avut o convertire îndoielnică. El a mărturisit: „La vârsta de 15 ani, am fost botezat și unit cu Biserica creștină“ (Life Sketches, p. 15).

- Ellen White a intrat sub influența lui Miller la vârsta de 13 ani, în anul 1840. Până în anul 1844, când a împlinit 17 ani, a fost constant bombardată, timp de patru ani, cu mesaje terorizante și cu schemele profetice greșite ale lui Miller. Ce putea înțelege din toate acestea o adolescentă fără educație, care era slabă, bolnavă, impresionabilă și în același timp cu o anormală euforie religioasă? Absolut nimic.

- Când nu s-a întâmplat nimic din prezicerile lui William Miller, dezamăgirea adventiștilor a fost mare. Au urmat confuzie, diviziuni și cel mai sălbatic fanatism, manifestat prin vise, transe, viziuni, vorbiri în limbi și pretenții de daruri profetice. James White, în publicația sa, numită „Present Truth“, scria în luna mai a anului 1850 următoarele: „J.V. Himes, la conferința din Albany, în primăvara anului 1845, a spus că mișcarea milleristă a produs mesmerism, adică manifestări influențate de ocult. Atât William Miller, cât și Himes și Litch, precum și lideri ai mișcării milleriste, văzând fenomenele enumerate mai sus, au recunoscut că totul a fost o greșeală. Dar liderii adventiști de importanță mai mică, ca James White, Bates, Holt, Andrews și Ellen White, au susținut că lucrarea a fost corectă și că a fost, în manifestările ciudate pe care le-am menționat, de fapt puterea lui Dumnezeu. În scrierile ei, Ellen White revine mereu la aceste manifestări ciudate, numindu-le providența lui Dumnezeu, manifestarea Duhului Sfânt, iar ea și adventiștii ca fiind poporul Israel, care a trecut Marea Roșie. A fost acest mesaj de la Dumnezeu? Cu siguranță că nu! A fost, de fapt, munca unor

oameni cu slăbiciuni, conduși de zel fără cunoștință. Fixând timpul exact al revenirii lui Hristos, ei au contrazis cel mai clar avertisment al lui Isus, când a spus: „Ziua și ora nu o cunoaște nimeni, decât Tatăl care este în ceruri.“

- Iată ce spune Dumnezeu, când se întâmplă asemenea lucruri: *“Când ceea ce va spune proorocul acela în Numele Domnului nu va avea loc și nu se va întâmpla, va fi un cuvânt pe care nu l-a spus Domnul. Proorocul acela l-a spus din îndrăzneală: să n-ai teamă de el“* (Deut. 18:22). Este exact ceea ce au făcut adventiștii în anul 1843 și din nou în anul 1844. Au vorbit în numele Domnului și nu s-a întâmplat ceea ce au prezis.

- Într-un articol apărut în publicația adventistă „Present Truth“, din 4 februarie 1915, intitulat „Un fals profet dat pe față“, adventiștii spun următoarele: „Acum, dacă există vreo caracteristică mai presus de altele care descrie un fals profet, aceasta este practica nescrituritică a stabilirii unui timp precis pentru revenirea Domnului“. Această afirmație a fost făcută pentru a fi condamnat C.T. Russell (fondatorul iehoviștilor), când a spus că vremea neamurilor se încheie în anul 1914. Dacă prezicerea lui Russell a fost greșită pentru anul 1914, de ce nu este considerată greșită și prezicerea adventistă pentru anul 1844? În decembrie 1844, la numai două luni după marea dezamăgire, doamna White, la vârsta de 17 ani, începe să aibă viziuni. Ea spune că Dumnezeu i-a arătat într-o viziune sfântă unde se aflau adventiștii. La început, nu i-a văzut și i s-a spus să se uite mai sus. Acolo, mult mai sus decât lumea, i-a văzut pe o cale înălțată, mergând spre cetate. Pe adventiștii care au negat prezicerile lui Miller, Ellen White i-a văzut căzând de pe calea aceea, împreună cu lumea stricată, pe care a Dumnezeu respins-o („Word to the Little Flock“, p. 14).

- A nega că Dumnezeu a fost implicat în prezicerea din anul 1844 înseamnă a fi considerat pierdut de către adventiști. Iată ce spune doamna White: „Bisericile, refuzând să primească mesajul primului înger (adică Miller), au respins lumina din cer și au pierdut favoarea lui Dumnezeu“ (Early Writings, p.11). Încercând să scuze eșecul prezicerii din anul 1843, Ellen White a spus: „Am văzut că schița profetică cu privire la anul 1843 a fost îndrumată de mâna Domnului, că nimic nu trebuie schimbat, că datele erau așa cum a vrut Domnul și că mâna lui a fost peste ele și a ascuns o greșeală din calcule“ (Early Writings, p.64). Prin aceasta, ea îl acuză pe Dumnezeul cel atotputernic de gafa și eșecul prezicerii din anul 1843. Nu înseamnă aceasta acuzarea lui Dumnezeu de nesăbuiță? Și aceasta, pentru a scuza propria lor nesăbuiță. Ea insistă din nou și spune: „Mișcarea adventistă din anii 1840-1844 a fost o manifestare glorioasă a puterii lui Dumnezeu“ (The Great Controversy, v. IV, p. 429). Așa că Dumnezeu este făcut responsabil pentru toate prezicerile false, atât pentru anul 1843, cât și pentru anul 1844.

• După anul 1844, viziunile lui Ellen White s-au întesit, ea ajungând să aibă transe zilnic. La început, adventiștii le-au privit ca simple halucinații, cauzate de constituția ei slabă și de euforia din jurul ei. Chiar soțul ei, în cartea „A Word to the Little Flock“ (p. 22, 1847), l-a citat pe unul dintre prietenii ei, care era obișnuit cu manifestările acestea: „Nu pot să susțin viziunile sorei White ca fiind de inspirație divină, așa cum tu și ea credeți că sunt... Cred că ceea ce numește ea viziuni de la Domnul sunt, de fapt, reverii religioase, în care imaginația ei scapă de sub control. În timp ce este absorbită de aceste reverii, ea nu mai știe ce este în jurul ei. Reveriiile sunt de două feluri: păcătoase sau religioase. Ale ei sunt religioase. În orice reverie, lucrurile provin din învățături anterioare sau studii“.

• Joseph Bates, unul dintre liderii adventiști, a spus la început că viziunile lui Ellen White erau doar produsul stării ei de debilitate prelungită. Aceasta este și părerea lui D.M. Canright, autorul cărții de față, cu privire la originea viziunilor lui Ellen White. Au mai fost și alte femei din mișcarea adventă, cunoscute de Canright ca având viziuni asemănătoare cu ale lui Ellen White. Fiind descurajate în manifestarea așa-ziselor daruri, după un timp, viziunile lor au încetat. Pentru o perioadă de început, însăși doamna White a avut dubii cu privire la veridicitatea viziunilor ei. Ea spune: „Am fost câteodată tentată să mă îndoiesc de propria mea experiență (Early Writings, p. 18). Ani mai târziu, după ce a avut o experiență lungă cu propriile ei viziuni, a spus: „**În mijlocul nopții, l-am trezit pe soțul meu spunându-i: «Mi-e teamă că am să devin o necredincioasă»**“ (Testimonies vol. I p. 597). Oare vreun profet al lui Dumnezeu din Biblie a vorbit vreodată în felul acesta? Dacă ea era sigură de faptul că viziunile ei sunt de la Dumnezeu, n-ar fi trebuit să se teamă că o să devină o necredincioasă. Aceasta arată că ea însăși nu avea siguranța că vine de la Dumnezeu. Observați faptul că ea a apelat la bărbatul ei, care era mai echilibrat mintal, pentru a o scoate din dubii. Dacă el n-ar fi încurajat-o constant, ea, ca și alții, ar fi renunțat la viziunile ei. Ea a suferit și de epilepsie; vom vedea aceasta, în capitolul „Filozofia viziunilor ei“.

• Fundamentul adventismului a fost pus în anul 1844. Viziunile doamnei White au fost adăugate mai târziu, în același an. În anul 1846, s-a adăugat ținerea sabatului, după aceea s-a adăugat doctrina curățirii sanctuarului ceresc. Mai târziu, s-a adăugat mesajul celor trei îngeri din Apoc. 14, după care a urmat reforma de sănătate și moda scurtării rochiei. Toate aceste lucruri au fost adăugate și zidite pe falsă precizare a revenirii Domnului în anul 1844.

• Ellen White a spus că sabbatul trebuie ținut de vineri, ora șase după-amiaza, până sâmbătă, ora șase după-amiaza. După nouă ani, s-a schimbat ținerea sabatului: de la apusul soarelui vineri, până la apusul soarelui de sâmbătă. Imediat după ce a declarat ținerea sabatului, ea a pretins că a fost luată sus în cer, în Locul Preasfânt, arătând că ținerea sabatului este mai presus de toate poruncile (Early Writings, p. 26). Întrebare: de ce nu i-a spus Isus că ea a

călcat sabbatul primii nouă ani, în fiecare săptămână, pentru că l-a ținut începând cu ora șase, nu cu apusul soarelui?

• După 11 ani de lucrare între adventiști, Ellen White a ajuns la poziția supremă. Nimeni nu a mai îndrăznit să pună sub semnul întrebării autoritatea și inspirația ei. În fiecare an, oameni mai mult sau mai puțin importanți s-au retras din adventism, din cauza necredinței în mărturiile ei. În august 1881, soțul ei moare; el pierduse influența în cadrul mișcării, iar alții erau în poziții înalte. Ea a început să fie influențată mai mult de liderii adventiști decât de soțul ei. Aceasta l-a îngrijorat. El a încercat să-l ia pe Canright cu el, pentru a opri influența lor asupra ei. A plănuț să se ducă la sediul general și să-i dea afară pe cei care aveau influență asupra ei.

Iată o scrisoare soțului lui Ellen White către D.M. Canright, scrisă cu două luni înainte de a muri: „Frate Canright, liderii Butler și Huskell au avut o influență asupra ei, pe care sper s-o rup. Aceasta aproape a ruinat-o. Acești oameni nu trebuie să fie susținuți de credincioșii noștri. Este timpul pentru niște schimbări în birourile conferinței generale. Sunt convins că, dacă suntem în adevăr și credincioși, Domnului Îi va plăcea ca noi doi să constituim două persoane din noul comitet“ (Battel Creek, 24 mai 1881). Dar, în data de 6 august, James a murit subit. Cuvintele spuse de el arată clar că el cunoștea faptul că soția lui a fost influențată în viziunile ei de alții. El însuși o manipulase toată viața. Butler a spus că moartea lui White a scăpat biserica de o rupere. Astfel, Butler devine un lider puternic, pentru următorii ani. Dar, în final, se ceartă cu Ellen White și se retrage.

• James White nu a fost un om educat sau un teolog. El n-a înțeles nici ebraică, nici greacă, nici latină și a citit Biblia în engleză, rareori consultând alte traduceri. Darul lui a fost în domeniul afacerilor. El s-a ocupat de clădirile mișcării adventiste, în mod particular. Cu toate că a publicat și a editat articole în presa adventistă timp de 30 de ani, el nu a scos nici un comentariu sau vreo carte cu subiect doctrinar. El a publicat două cărți, „Life Sketches“, care este o istorie simplă a vieții lui și a soției lui, și „Life of Miller“, pe care a preluat-o aproape în întregime de la un alt autor.

Cunoștința lui a dobândit-o prin observații și discuții cu lideri adventiști, care aveau înclinații scolastice. Dacă era ceva mai complicat, îi ruga pe aceștia să cerceteze, iar el folosea rezultatele lor. Nici el, nici soția lui, nu au inițiat nici măcar o singură doctrină a adventiștilor de ziua a șaptea. Spre exemplu, învățătura despre a doua venire a Domnului au primit-o de la Miller, iar toate datele profetice au fost acceptate de la el, fără a schimba nimic. Teoria sabatului a fost luată de la Bates, împreună cu ora șase după-amiaza, ca timp de începere a sabatului, ceea ce s-a dovedit a fi o eroare. A intervenit însă J.N. Andrews, care a schimbat începerea sabatului după apusul Soarelui, iar ei au acceptat această schimbare. Teoria curățirii

sanctuarului ceresc au luat-o de la O.R.L. Crosier, pe care, după aceea, însuși Crosier a abandonat-o. Mai târziu, au luat de la Andrews teoria celor trei mesaje îngerești și a fiarei cu două coarne, pe care au aplicat-o Statelor Unite. Adormirea sufletului a fost luată de la adventiștii de ziua întâi, cu care în curând au ajuns la controverse amare.

- Doamna White nu a avut marca unui mare reformator. Dacă scrierile ei au ceva interesant, aceasta se datorește multor pasaje luate de la alți autori, care, preluate fiind, au fost adaptate de asistenții ei. După 70 de ani de probă, doamna White este văzută de toți creștinii din lume ca o învățătoare falsă. Spre exemplu, Moody a condamnat întreaga mișcare adventistă. Anul 1846 a fost un punct de turnură în viața ei: în data de 30 august s-a căsătorit cu James White. El era cu șase ani mai în vârstă decât ea, avea un fizic puternic și era mai bine educat decât ea. Ea era o tânără bolnăvicioasă de 19 ani și foarte săracă. Mai târziu, s-a dovedit că James White a fost un om viclean, care a văzut viitorul foarte clar, având o voință dominatoare. Canright spune: „L-am văzut adeseori vorbindu-i într-un mod dur, în timp ce ea nu reacționa de loc“. James White a susținut întotdeauna cu putere viziunile ei și nu a tolerat nici cel mai mic semn de întrebare cu privire la aceste viziuni, cu toate că el nu avea nici un respect pentru ele.

- În ultimii șase ani ai vieții ei, Ellen White a fost prea slăbită, pentru a mai călători, așa că a petrecut timp cu ajutoarele ei, pentru a scrie cărți. Este cunoscut de mulți ani faptul că cea mai mare parte a materialului care compune scrierile ei a fost adunat, aranjat și scris nu de însăși doamna White, ci de asistentele ei, ea doar supraveghind această lucrare. Adventiștii consideră scrierile lui Ellen White ca fiind inspirate. Oare textele luate de la alți scriitori, precum și lucrarea de editare făcută de asistentele ei, sunt inspirate de Dumnezeu? Rudele ei au mărturisit faptul că, în ultimii ani de viață, când aceste cărți importante erau pregătite, ea nu-i mai putea recunoaște pe prietenii apropiați, nici chiar pe cei care aveau grijă de ea zilnic. Când a încercat să vorbească în biserică lângă care locuia, ea s-a repetat în mod mecanic și a trebuit să i se spună să se oprească. Nici una dintre aceste slăbiciuni nu apare în compoziția lucrărilor ei, realizate în acest timp, pentru că, așa cum este cazul scrierilor ei, au fost pregătite de alții.

- În data de 13 februarie 1915, Ellen White cade și se accidentează în propria ei casă, iar peste cinci luni (16 iulie 1915) moare, la vârsta de aproape 88 de ani. După moartea sa, mărturiile ei au fost și mai înălțate. Adventiștii au fost sfătuiți să cumpere setul complet al scrierilor ei. Care a fost efectul acestora? Mărturiile lui Ellen White au avut tendința de a crea în urmașii ei un spirit de spionare reciprocă, vânare de greșeli, critică și judecarea reciprocă. Toți adventiștii au devenit astfel înguști, bigoți, cu un spirit ostil față de toate celelalte

biserici. Ei încearcă prin orice mijloc posibil să ia membrii din alte biserici, toate celelalte biserici fiind pentru ei Babilonul căzut, pentru că refuză să accepte millerismul.

Toată energia ei a fost dedicată construirii unei secte. A fost egoistă și adesea îngâmfată. Scrierile ei abundă în referințe cu privire la ea și la starea slabă a sănătății ei. Ea a spus: „Vă pot dovedi că sunt mai devotată decât oricine angajat în lucrare“ (Testimonies vol. I, p. 581). În susținerea diferitelor reforme, dat fiind faptului că era fanatică, ea a fost înclinată să ia măsuri extreme, care, la început, erau prezentate ca revelații divine, iar mai târziu a fost obligată să le abandoneze sau să le modifice mult. Mii de persoane au fost atrase la adventism din pricina oportunităților financiare oferite de mișcarea adventistă, aceste oferte făcând ca oamenii să treacă peste greșelile doamnei White.

- Se pune întrebarea: „Dacă a fost profeteasa lui Dumnezeu, de ce n-a vindecat niciodată pe nimeni?“ Băiatul său cel mai mare, Henry, a fost foarte sănătos și puternic, dar brusc s-a îmbolnăvit. Ea și cu soțul ei s-au rugat cu tărie pentru el, dar până la urmă a murit. Ultimul ei copil s-a îmbolnăvit și, într-un timp scurt, a murit. Soțul ei a răcit, s-a îmbolnăvit, ea însăși s-a rugat pentru el, dar a murit subit, la vârsta de 61 de ani. Ea s-a rugat și pentru alte persoane, care, totuși, au murit. Ea n-a avut mai multă putere de a-i vindeca pe bolnavi decât un creștin obișnuit.

Capitolul 5

Unde este acum spiritul lor profetic?

- De la începutul istoriei lor, biserica adventistă a pretins că este biserica rămășiței din Apoc.12:7, deoarece a avut un profet în mijlocul ei, și anume pe doamna Ellen G. White. Ei totdeauna au pretins că au avut spiritul profetic din Apoc. 19:10. Când unii s-au opus acestor teorii, ei au spus că a avea spiritul profetic înseamnă a avea un profet viu în biserică. Dar acum profetul lor este mort. Unde este acum „spiritul lor profetic“? Conform afirmațiilor proprii, acum ei nu mai au spirit profetic și, prin urmare, nu mai sunt biserica rămășiței din Apoc. 12:7. Moartea doamnei White le-a distrus argumentul.

- Dacă ei spun că spiritul profetic a rămas în scrierile ei, atunci spiritul profetic este lăsat de profeți în scrierile Scripturii. În consecință, toți cei care au Biblia și cred în ea au spiritul profetic conținut în Scriptură. Așadar, pretenția adventistă că ei sunt singurii creștini care au spiritul profeției este dovedită falsă, prin propria lor demonstrație. Teoria că au spiritul profeției pentru că au un profet viu între ei îi forțează să își declare un alt profet între ei. Pentru o perioadă de 70 de ani, au pretins că sunt biserica rămășiței din Apoc. 12:17. Aceste obiecții la pretențiile adventiste, că are spiritul profetic, au fost aduse de A.T. Jones, care a

fost editor în principala publicație adventistă, „Review and Herald“. Răspunsul conducerii adventiste a fost excluderea lui Jones, fără a fi audiat sau cercetat.

Capitolele 6 și 7

O vedere eronată asupra sanctuarului ceresc

Teoria ușii închise

- Adventiștii, pentru a motiva falsa precizare a lui Miller, conform căreia Domnul Hristos va veni în data de 22 octombrie 1844 pe pământ, spun că El a trecut în cer, din Locul Sfânt în Locul Preasfânt. Rog cititorul să revadă capitolul 5, pentru a avea mai multe detalii despre această falsă teorie. Adventiștii susțin că la 22 octombrie 1844 a intrat în vigoare jertfa Domnului Hristos pentru curățirea păcatelor. În această teorie a curățirii sanctuarului, Crosier a mai spus că iertarea păcatelor a fost făcută de Domnul Hristos în Locul Sfânt, dar, trecând în Locul Preasfânt, păcătoșii nu mai puteau să fie ascultați, pentru a fi mântuiți, pentru că accesul la iertarea Domnului Hristos s-a încheiat o dată cu părăsirea Locului Sfânt de către El. După anul 1844, Hristos urmează să rezolve doar păcatele credincioșilor, iar această rezolvare urmează să aibă loc în Locul Preasfânt.

- Pentru a-și justifica această erezie, adventiștii au făcut apel la pilda celor zece fecioare, în care cinci dintre ele s-au trezit venite prea târziu și s-au pomenit în fața unei ușii închise. Dar teoria ușii închise pentru accesul păcătoșilor la iertare nu a durat decât cinci ani, până în anul 1849, când s-a introdus teoria ușii deschise, dar și aceasta era deschisă numai pentru adventiștii care căzuseră de la credință. Teoria ușii închise, precum și cea a ușii redeschise, au ținut până în toamna anului 1851, după care le-au modificat continuu și au ajuns să le abandoneze. Astăzi, ei neagă faptul că au avut vreodată asemenea teorii. Doamna White a avut revelații după revelații, care să confirme toate aceste teorii. Mai târziu, ei au fost forțați fie să respingă pretențiile ei de inspirație, fie să nege faptul că ea a susținut asemenea teorii.

- Iată un fapt important. După anul 1844, pentru o perioadă de vreo șapte ani, termenul de ușă închisă a apărut de multe ori în toate articolele scrise de adventiști în acea perioadă, printre care soții White, Holt, Arnold, Bates. Atât de proeminentă a fost această teorie, încât ei au fost numiți închizătorii ușii. William Miller, împreună cu alți adventiști, au denunțat o astfel de teorie. Iată în cuvintele lui James White teoria ușii închise: „De la înălțare și până la închiderea ușii, în octombrie 1844, Isus a stat cu brațele larg deschise în dragoste și îndurare, gata să primească și pledând cauza fiecărui păcătos care ar veni la Dumnezeu prin El. În ziua a zecea a lunii a șaptea, în 1844, El a trecut din Locul Sfânt în Locul Preasfânt și, de atunci, a fost un mare preot plin de îndurare peste casa lui Dumnezeu... Cred că aceasta este împlinirea

unei profeții, începând cu octombrie 1844“ (A Word to the Little Flock, p. 2). La fel, Joseph Bates afirmă următoarele: „Lucrarea noastră pentru lume a încetat în octombrie 1844“.

- Bates mai avansează o altă idee, și anume că Domnul Isus urmează să revină în anul 1851. Iată ce spune el: „Cele șapte pete de sânge de pe altarul de aur, care se află înaintea scaunului îndurării, sunt deplin convins că reprezintă perioada procedurii judiciare a sfinților care sunt în viață... atunci numărul șapte va încheia ziua ispășirii... și, imediat ce ziua ispășirii se încheie, cei șapte îngeri vor ieși din templu, cu cele șapte urgii finale“ (The Typical and Anti-typical Sanctuary, p. 10-13, 15, de Joseph Bates, 1850). Ellen White are o „viziune“, în septembrie 1850, susținând eroarea lui Bates. „Am văzut că timpul petrecut de Isus în Locul Sfânt s-a apropiat de sfârșit și că nu va mai dura mult“ (Early Writings, p. 58, ed. 1907). Ideea revenirii Domnului Hristos în anul 1851 i-a aparținut lui Bates, iar ea și-a publicat în același an viziunea. Cei doi au lucrat împreună și, de fapt, se vede cât de puternică era influența lui Bates în viziunile lui Ellen White. Aceasta demonstrează faptul că revelația nu a fost de la Dumnezeu, ci de la Bates.

- Teoria ușii închise nu a rămas în picioare, pentru că adventiștii și-au pus problema mântuirii copiilor lor. Ca atare, teoria ușii închise începe să fie din nou modificată de adventiști. Ellen White a spus despre copiii adventiștilor că au șansa să fie mântuiți, pentru că au fost reprezentați de Domnul Hristos în Locul Preasfânt prin pieptarul marelui preot, pe care îl purta Isus în locul acela.

Teoria ușii închise este și mai mult modificată, pentru că foști adventiști au revenit în mișcarea adventistă. Ca atare, și adventiștii care s-au pocăit vor fi mântuiți. Adventiștii au mers mai departe, afirmând că ei au cheia de la ușa mântuirii. Pentru a fi mântuit, cineva trebuie să înțeleagă trecerea Domnului Hristos din Locul Sfânt în Locul Preasfânt, din anul 1844. Numai ei știau unde era Domnul Isus, și anume în Locul Preasfânt. Ca atare, numai făcând parte din mișcarea adventistă puteai fi mântuit. Creștinul, necunoscând teoria adventistă, înalță rugăciuni spre un loc în care Domnul Isus nu mai este, spun adventiștii. Este dincolo de orice înțelegere, cum oameni normali pot propaga asemenea lucruri și cum totuși asemenea învățătură, care aparține lui Ellen White și asociaților ei, este văzută ca fiind Cuvântul inspirat al lui Dumnezeu.

Capitolul 8

Scrierile compromițătoare nu sunt republicate

- Am văzut în capitolul anterior modul în care Ellen White și adventiștii din anturajul ei i-au învățat pe cei din mișcarea lor că, între 22 octombrie 1844 și 22 octombrie 1851, nu a fost

mântuire pentru păcătoși, însă, în realitate, lucrurile au fost diferite. America trecea printr-o trezire spirituală, iar Dumnezeu a ridicat oameni ca David Livingstone, Charles Spurgeon, D.L. Moody, care au influențat întreaga lume. Ellen White și soțul ei și-au dat seama că trebuie să facă să dispară teoria ușii închise cu privire la mântuirea necredincioșilor. Ei au scris o broșură, „Experience and Views“, pe care au publicat-o în Saratoga Springs, New York, în 1851. În această broșură, au copiat cuvânt cu cuvânt multe lucruri din „A Word to the Little Flock“ și „Present Truth“, dar nu au pomenit nimic depre teoria ușii închise. De ce au făcut ei aceasta? Pentru că teoria ușii închise a fost infirmată de realitate, iar noua generație de adventiști nu trebuia să știe nimic despre erorile lui Ellen White.

- În anul 1882, adventiștii publică o carte, intitulată „Early Writings“, de Ellen White. Ei spun că nici o parte a lucrării acesteia, care a apărut la începutul adventismului, nu a fost omisă. Iată însă o dovadă a faptului că anumite pasaje au fost omise, pentru a nu fi compromisă Ellen White. În lucrarea „A Word to the Little Flock“, publicată în anul 1847, în pagina 14 scrie următoarele: „A fost la fel de imposibil pentru ei (cei care au renunțat să creadă în mișcarea din 1844), ca și pentru întreaga lume păcătoasă pe care Dumnezeu a respins-o, să ajungă din nou pe calea către orașul ceresc. Ei au căzut pe cale, unii după alții“. Acest citat, în care se arată că adventiștii care au respins viziunile lui Ellen White, precum și necredincioșii, nu mai au nici o șansă de mântuire, a fost scos din ediția 1882, în pofida faptului că s-a făcut afirmația că nu s-a omis nimic din scrierile inițiale ale lui Ellen White. De ce s-a făcut acest lucru? Pentru că, începând cu anul 1851, Ellen White nu mai credea nici ea însăși în teoria ușii închise. Iată cum, așa-zisa „profeteasă a lui Dumnezeu“ a îndrăznit să schimbe așa-numitele „revelații divine“!

- În 12 august 1915, D.M. Canright, autorul acestei cărți pe care o comentăm, i-a scris editorului celei mai importante publicații adventiste, „Review and Herald“, sfătuindu-l să republice toate scrierile de început ale lui Ellen White, oferindu-i lucrările care erau în posesia lui. Iată răspunsul editorului: „Dragă frate, doresc să știi că am primit scrisoarea ta din 12 august. Majoritatea fraților noștri sunt plecați, participând la întâlnirile de tabără. Vor trece două sau trei săptămâni până ce ei se vor reîntoarce. Imediat ce putem avea o întâlnire a conducerii noastre, voi pune în discuție scrisoarea ta, iar apoi îți voi scrie despre decizie. Cu sinceritate, semnat Francis M. Wilcox“. Autorul cărții spune: „De atunci, n-am mai primit nimic de la el“. Cu siguranță, conducerea editurii a decis că este mai înțelept să lase aceste documente vechi să se odihnească în liniște. Am știut foarte bine că ei n-ar fi îndrăznit să facă altceva. După ce am așteptat câteva luni, i-am scris liderului Wilcox din nou, dar n-am mai primit vreodată un răspuns. Este evident faptul că liderii au decis să lase aceste publicații de

început în „întunericul de afară“. Refuzul lor de a aduce la lumină aceste scrieri de început este cea mai mare dovadă a faptului că le este teamă.

- Oare bapțiștii, metodiștii sau oricare altă biserică evanghelică folosesc aceste metode de a acoperi greșelile trecutului? Nu! Nici una dintre ele! Ele sunt mândre de trecutul lor! Dar adventiștilor de ziua a șaptea le este rușine de trecutul lor.

- Un tipograf, pe nume Claude E. Holmes, a avut acces la camera subterană în care sunt păstrate scrierile nepublicate ale lui Ellen White. El a copiat sute de pagini. Oficialii i-au cerut să dea înapoi paginile copiate, dar el a refuzat. În consecință, el a fost dat afară din mișcare. Aceasta ilustrează modul în care officilii încă manipulează și ascund scrierile „inspirate“ ale lui Ellen White. Ei le cer celor care sunt acceptați în biserica adventistă să creadă în inspirația ei.

- În final, ce profet al lui Dumnezeu și-a ascuns vreodată propriile scrieri? Această situație singură ne arată că doamna White nu este divin inspirată, așa cum a pretins.

Capitolul 9 Filozofia viziunilor ei

- Sunt dovezi abundente ale faptului că viziunile doamnei White au fost doar rezultatul problemelor ei din copilărie. Ea a avut probleme cu sistemul nervos și complicații date de isterie, epilepsie, catalepsie și extazie. Nu se pune problema că nu a crezut sincer în propriile viziuni. D.M. Canright a cunoscut încă alte patru femei adventiste, care aveau viziuni. Toate au fost sincere și au crezut deplin în viziunile lor. Dar toate erau bolnave, nervoase și isterice. Pastorii lor s-au opus viziunilor avute de ele și, în final, au renunțat să mai aibă viziuni. Dacă soțul ei James White, nu ar fi încurajat-o, probabil că Ellen White nu ar fi devenit atât de influentă. Simptomele isteriei, epilepsiei, catalepsiei și extaziei, descrise de cărțile de medicină și enciclopedii, se potrivesc perfect cu situația lui Ellen White. Acest lucru a fost admis de ea însăși, de soțul ei și de alții. Iată ce spune ea însăși: „Mi-era teamă că îmi pierd mințile“ (Testimonies, Vol. I, p. 25). O dată, și-a pierdut mințile pentru două săptămâni, așa cum ea însăși mărturisește (Spiritual Gifts, Vol. II, p. 51). „Prietenii mei nu credeau că mai trăiesc... imediat am fost luată într-o viziune“ (Testimonies for the Church, Vol. I, p. 67).

- **Viziuni în public.** Ca o regulă, un acces de isterie apare când alte persoane sunt prezente și niciodată nu se declanșează în somn. Majoritatea viziunilor doamnei White au apărut în public, în general fie când era foarte bolnavă, fie când se ruga sau vorbea cu râvnă. Acesta a fost cazul primei ei viziuni (Spiritual Gifts, Vol. II, p. 30, 37, 48, 51, 62, 83).

• **Înclinația de a exagera și a de înșela.** Toate cărțile de medicină arată că persoanele isterice sunt dedate la exagerare și la înșelăciune. Ele spun lucruri cu un act de sinceritate bine calculat, pentru a înșela ascultătorul onest, fără nici cel mai mic interes pentru adevăr. Aceasta este starea morbidă a organismului feminin, care suferă de isterie.

• **Încetinirea la minim a respirației.** Oprirea respirației este în general completă, spun manualele de medicină cu privire la accesele de isterie. Soțul ei descrie că ea nu respira în timpul diferitelor viziuni (Life Incidents, p. 272). Adventiștii se referă la acest lucru ca fiind un element supranatural în viziunile ei, dar, de fapt, este un simptom al bolii de care ea a suferit.

• **Importanța de sine.** Femeile isterice se consideră foarte importante și diferite în raport cu orice altă ființă umană. Exact așa era doamna White. Ea se lăuda: „Este Dumnezeu, nu un muritor greșit, care a vorbit“. „Dumnezeu ne-a dat soțului meu și mie o lucrare specială“. „Dumnezeu ne-a chemat la o lucrare mai grea decât pe alții“ (Testimonies, Vol. III, p. 257-258). Ellen White a mai spus: „Pot să dovedesc un mai mare devotament decât oricare altă ființă vie angajată în lucrare“ (Testimonies, Vol. I, p. 581). Iată ce mai spune D.M. Canright despre ea: „Am cunoscut-o de aproape timp de 30 de ani, dar n-am auzit-o niciodată mărturisind măcar un singur păcat, niciunul“. Adventiștii de ziua a șaptea ridiculizează pretențiile de infailibilitate ale papei, dar ei însuși se înclină în fața autorității unei femei care a spus despre ea lucruri mai mari decât a spus orice papă.

• **Mărturia doctorilor.** Doctorul Fairfield a fost crescut ca adventist de ziua a șaptea și a fost, timp de patru ani, doctor în spitalul adventiștilor din Battle Creek. El a avut cea mai bună ocazie să o observe pe doamna White. Aceasta rezultă din una dintre scrisorile lui (Battle Creek, Mich., Dec. 28, 1887). „Dragă Domnule, ai dreptate, fără îndoială, când descrii așa-zisele viziuni ale doamnei White ca fiind o afecțiune nervoasă. Am avut ocazia să o observ destul de mult pe o perioadă de ani și, cunoscând bine istoria ei de la început, n-am avut nici o îndoială că transele „divine“ au fost, de fapt, transe isterice. Vârsta aproape a vindecat-o. Semnat W.J. Fairfield, M.D.“.

• Ellen White însăși mărturisește că, făcând o vizită la institutul de sănătate al Doctorului Jackson și fiind examinată de acesta, a fost declarată bolnavă de isterie.

• Când Ellen White a intrat în menopauză, viziunile ei au încetat, iar ea nu a mai putut să manipuleze oamenii prin accesele de isterie. Atunci, „revelațiile“ au venit pe alte căi: prin voce, prin visuri. Când era în vârstă, iată cum reda ea așa-zisele revelații, în volumul IX din „Testimonies for the Church“, publicat în 1909: „Mi s-a spus“ (p. 13), „În noaptea de 2 martie 1907, multe lucruri mi-au fost revelate“ (p. 65), „O voce mi-a vorbit“ (p. 66), „Îngerul a stat lângă mine“ (p. 95)... etc. Acest tip de viziuni este foarte diferite de cele de la început. La în-

ceput, ea a spus că Duhul Sfânt a căzut peste ea, n-a mai avut putere, a căzut pe podea, a fost luată în cer, a vorbit cu Isus, a vizitat planete... etc. Acest tip de viziuni nu a mai avut loc în partea finală a vieții ei. De ce aceasta? Așa cum am văzut, doctorii au dat răspunsul.

Capitolul 10 O mare plagiatore

• În anul 1904, Dr. J.H. Kellogg și asociații săi de la spitalul adventist au spus că nu mai acceptă viziunile doamnei White ca fiind de la Dumnezeu. Ei au găsit numeroase contradicții în scrierile ei, spunând că, de fapt, sunt inspirate de oficialii adventiști. În consecință, în data de 30 mai 1905, doamna White scrie o mărturie, cerându-le să pună în scris dificultățile cu privire la scrierile ei. Ea a spus: „Recent, în viziuni de noapte, am stat în compania unei mase mari de oameni. Domnul mi-a zis să-i întreb cu privire la perplexitățile și obiecțiile pe care le au cu privire la mărturiile mele... Domnul mi-a spus că mă va ajuta să răspund la aceste obiecții... scrie-le și dă-le celor care doresc să scape de obiecții“.

• Dr. Charles E. Stewart, unul dintre doctorii spitalului adventist, a crezut-o pe cuvânt și a scris un mare număr de „perplexități“ (întrebări) pe care el și alții le-au găsit în scrierile ei, pe care apoi i le-au trimis. Ce a făcut doamna White? În loc să se țină de promisiune și să încerce să le dea explicații, a avut încă o viziune, în care a fost instruită „de un mesager din cer“ să nu răspundă la obiecții!

Iată răspunsul dat de ea, în data de 3 iunie 1906: „Am avut o viziune, în care vorbeam în fața unei mari mulțimi și în care multe întrebări mi s-au pus despre lucrarea și scrierile mele. Mi s-a spus de către un mesager din cer să nu mă căznesc să primesc toate întrebările sau dubiile acelora și să răspund la ele“. Observați faptul că, în prima viziune, ea spune că Domnul o va ajuta să răspundă la aceste obiecții.

• Când însă frații au făcut exact ceea ce a spus ea, a avut o altă viziune, în care i s-a spus să nu facă acel lucru. Să nu uităm faptul că a menționat că Dumnezeu a promis că o va ajuta să răspundă. Prin aceste afirmații opuse, ea Îl implică pe Dumnezeu în cea mai clară contradicție și cel mai laș abandon. Ca de obicei, ea a plasat asupra lui Dumnezeu responsabilitatea greșelilor ei. Dacă El n-a venit s-o scape, așa cum a promis, atunci ea, printr-o altă viziune, Îl face pe El responsabil că nu și-a ținut promisiunea.

• Una dintre „perplexitățile“ la care Dr. Stewart a cerut clarificări a fost plagiatul ei. Plagiatul este piraterie literară, înseamnă să-ți însușești porțiuni mari din scrierile altora, fără să citezi sursa. Plagiatul, în general, este practicat de persoane needucate și pedante, fără scrupule, care doresc să pară ceea ce nu sunt și să facă bani prin efortul altora.

Scrierile doamnei White abundă în lucruri de felul acesta. Puțini adventiști știu aceasta, multe dintre paginile de succes din scrierile ei, pe care urmașii i le-au luat ca inspirate sau având puteri supranaturale, în urma cercetării, s-au dovedit a fi preluate cuvânt cu cuvânt sau cu o schimbare mică, de la alți scriitori. Doamna White a copiat mult de la alți autori, fără să dea referințe.

• În anul 1883, ea a publicat o lucrare de 334 de pagini, numită „Schite din viața lui Pavel“. În prefață, editorii au declarat că a fost scrisă cu ajutorul special al Duhului Sfânt. În anul 1855, cu 28 de ani înainte de apariția cărții lui Ellen White, doi autori englezi, Conybeare și Howson, au scris o carte, numită „Viața și epistolele apostolului Pavel“. D.M. Canright a avut aceste două cărți și, comparându-le, a rezultat că doamna White a copiat direct mari porțiuni din cartea autorilor englezi, fără măcar să menționeze numele sau lucrarea lor. Adventiștii au citit această carte ca fiind scrisă de Ellen White, prin inspirația Duhului Sfânt.

• În anul 1907, Dr. Stewart a publicat o broșură de 89 de pagini, în care a aranjat, pe două coloane paralele, fragmente din cartea doamnei White și a autorilor englezi. Această paralelă arată, dincolo de orice dubiu, faptul că ea a copiat direct din cartea autorilor englezi. Exemplare ale broșurii Dr. Stewart au ajuns de ani de zile în mâna liderilor adventiști, dar nu s-a răspuns nici măcar un cuvânt.

Iată un exemplu de plagiat făcut de Ellen White:

„Schite din viața lui Pavel“, de doamna E.G. White, 1883

„Judecătorii s-au așezat afară, pe locuri săpate în stâncă, pe o platformă care fusese ridicată pe scări de piatră, care veneau din valea de jos“ (p. 93)
„O afacere crescândă și profitabilă crescuse la Efes din fabricarea și vânzarea acestor temple și imagini“ (p. 142)

„Viața și epistolele apostolului Pavel“, de Conybeare și Howson, 1855, ediția a treia

„Judecătorii s-au așezat afară, pe locuri săpate în stâncă, pe o platformă care fusese ridicată pe scări de piatră, care veneau direct din Agora“ (p. 308)
„Din expresia folosită de Luca, este evident că un comerț crescând și profitabil crescuse la Efes din fabricarea și vânzarea acestor temple“ (p. 432)

• Atât de direct și deplin a copiat doamna White din cartea autorilor englezi, încât editura lui Conybeare și Howson a amenințat-o cu tribunalul, dacă nu suspenda vânzarea cărții. De atunci, nu a mai fost de vânzare și, timp de mulți ani, nu a mai fost în lista cărților ei. A existat vreodată vreun profet din vechime, care să își ascundă scrierile, pentru că a furat atât de mult de la alți scriitori? Dar, așa cum observă Dr. Stewart, acesta nu a fost un caz izolat. Ea a făcut același lucru și cu cartea „Tragedia Veacurilor“, copiind din „Istoria valdenzilor“, de J.A. Wylie, și din „Istoria reformei“, de D’Aubigne.

„Tragedia Veacurilor“, de E.G. White

„Bula papală i-a chemat pe toți catolicii să ia crucea împotriva ereticilor. Pentru a-i stimula la această acțiune de cruzime i-a scutit de toate canoanele și amenzile eclesiastice; i-a eliberat de orice jurământ pe cei ce s-au înscris la cruciadă, a legalizat orice titlu de proprietate luată ilegal și le-a promis iertarea tuturor păcatelor acelora care vor ucide un eretic“ (p. 83)

„Istoria valdenzilor“, de Rev. J.A. Wylie

„Bula papală i-a chemat pe toți catolicii să ia crucea împotriva ereticilor, și ca să-i stimuleze în această acțiune pioasă, i-a scutit de toate canoanele și amenzile eclesiastice, generale și particulare și i-a eliberat de orice jurământ pe cei ce s-au înscris la cruciadă; a aprobat orice titlu de proprietate luată ilegal și le-a promis iertarea tuturor păcatelor acelora care vor ucide un eretic“ (p. 28)

• Iată ce i-a mai scris Dr. Stewart: „Sunt informat de oameni de încredere, care au avut ocazia să cunoască îndeaproape, că tu, în pregătirea diferitelor tale cărți, te-ai inspirat liber din alți autori și că a fost câteodată foarte dificil să aranjezi lucrurile în cărțile tale, în așa fel încât să previi detectarea de către cititor a multelor idei pe care le-ai luat de la alți autori“. Trebuie amintit faptul că doamna White nu i-a răspuns niciodată doctorului Stewart, cu toate că ea l-a invitat, în urma „revelației“ din 30 martie 1905, să pună întrebări, deși afirmase că Dumnezeu o va ajuta să răspundă. Doamna White, însă, nu mai poate să răspundă, pentru că a murit și, după o perioadă de aproape o sută de ani, nici unul dintre urmașii ei nu a încercat să răspundă acestor contestații.

• O soră adventistă, care a fost în compania doamnei White timp de zece ani, a spus că a văzut-o copiind dintr-o carte pe care o ținea în poala ei. Dacă veneau vizitatori în cameră, ea

acoperea cartea cu șorțul, până plecau ei, după care relua copierea. Dovezile de mai sus arată faptul că sora a spus adevărul. Ellen White s-a făcut vinovată de furt literar, dar vina ei este și mai mare, pentru că a considerat și a susținut că acest furt este revelație divină, dată de Însuși Dumnezeu.

- În anul 1911, cu numai patru ani înainte de moartea ei, Ellen White a lăsat mari datorii. Aproximativ 3000 de dolari au fost cheltuiți, pentru a se revizui cartea ei, „Tragedia veacurilor“, cu scopul de a fi ascunse și cele mai clare dovezi de plagiat. Revizuirea a fost cerută de câțiva dintre oamenii ei, care și-au dat seama de această realitate. Ea a fost o copistă, nu un scriitor original sau inspirat. Pretinzând că este gura specială prin care vorbește Dumnezeu, ea s-a făcut vinovată de furt literar toată viața ei. Aceasta anulează pretențiile ei de inspirație. Dumnezeu nu inspiră profeții să fure.

Capitolul 11

Și-a folosit darul, ca să facă bani

- Nu există nici un exemplu în Biblie, în care un profet al lui Dumnezeu să profite de inspirația lui, pentru a se îmbogăți. În general, profeții din Biblie au muncit greu, au avut puțin și au murit săraci. Doamna White și soțul ei au început săraci, dar, imediat ce au devenit lideri, și-au comercializat munca. În curând, au avut abundență și au folosit-o pentru ei din belșug. Totdeauna au vrut să aibă cele mai bune lucruri și multe. Oriunde s-au dus, au cerut să fie serviți în modul cel mai somptuos. Doamna White s-a îmbrăcat luxos și, în general, a avut un număr de servitoare după ea. Ea a primit cel mai mare salariu dintre pastori, și bani pentru toate articolele și cărțile ei, în timp ce alții publicau fără a primi ceva în schimb. Doamna White a avut aproximativ 20 de cărți „inspirate“. Pentru a le vinde, a folosit orice cale posibilă. Ea i-a sfătuit permanent pe adventiști, în felul următor: „Volumul «Spiritul profeției», precum și «Mărturiile», trebuie fie cumpărate de fiecare familie care ține sabatul... să fie citite până la uzură de toți vecinii... determinați-i să cumpere cărțile acestea... lumina atât de prețioasă venind de la tronul lui Dumnezeu este ascunsă sub un obroc. Dumnezeu va face responsabil poporul lui, pentru această neglijență“.

- În anul 1911, ea a primit în total 184.000 de dolari de la editurile adventiste, pentru cărțile scrise, care, în ziua de astăzi, înseamnă mai multe milioane de dolari. Să nu uităm faptul că majoritatea scrierilor sunt furt. Când a murit Ellen White, a lăsat în urmă o mare datorie. Mișcarea adventistă a preluat obligațiile financiare.

Capitolul 12

Pretențiile ei cele mari, dezaprobat

- Nici un profet al lui Dumnezeu nu a făcut afirmații mai mari decât cele ale doamnei White.

- În scrierile ei, am văzut cuvinte șterse sau propoziții schimbate, chiar și pagini întregi înlocuite. Dacă Dumnezeu a dat cuvintele Sale lui Ellen White, este El atât de schimbător?

- În „Mărturii pentru comunitate“ vol. I, p. 628, Ellen White scrie despre soțul ei: „Niciodată nu am privit judecata lui ca fiind infailibilă, nici cuvintele lui ca fiind inspirate“. D.M. Canright mărturisește că a văzut-o pe Ellen White cu un manuscris și cu creionul în mână, făcând corecțiile spuse de soțul ei. Ea spune că scrierile ei sunt inspirate divin, dar ele sunt corectate de soțul ei cel fără inspirație.

- Neștiind gramatică, ea a angajat scriitori, care să-i corecteze și să-i îmbunătățească manuscrisul, să-l pună într-o limbă populară, ca să poată fi vândut ușor. Mii de cuvinte, propoziții și fraze nu sunt ale ei, ci au fost puse de scriitoarele angajate, unele dintre ele nefiind nici măcar creștine. Au fost cuvintele lor la fel de „inspirate“ ca ale lui Ellen White?

- Unul dintre angajații ei a lucrat peste opt ani la pregătirea celei mai mari cărți a ei. Managerul uneia dintre cele mai mari edituri adventiste, care o cunoștea îndeaproape pe Ellen White, a spus că ea n-a scris nici măcar un capitol întreg din toate cărțile ei populare. Toate erau munca altora.

- Luând materiale de la alții, fără să îi citeze, adevărații autori nepretinzând că sunt inspirați divin, scrierile ei devin inspirate?

- Ellen White a folosit de multe ori expresii ca: „am văzut... mi s-a arătat...“, care mai târziu s-au dovedit a fi false. În una dintre scrierile ei scurte (Early Writings), aceste expresii apar de 409 ori. Dar Dumnezeu nu le arată profeților lucruri care nu sunt adevărate, de aceea Dumnezeu nu i-a arătat ceea ce ea a pretins.

- Liderii mișcării adventiste au tratat adesea scrierile ei ca orice lucrare literară obișnuită. Iată o mărturie: „Aceasta este o mărturie prin care certific faptul că am fost corector la biroul periodicului «Review and Herald» timp de șase ani, începând cu anul 1898. De multe ori, când erau primite mărturiile doamnei White, pasaje întregi erau scoase și lăsate afară, conform deciziei celor în autoritate de la birou. Semnat W.R. Vester“.

- În data de 7 octombrie 1907, un comitet al bisericii l-a chemat pe Dr. J.H. Kellogg să îl întrebe despre vederile lui religioase, în special despre atitudinea lui față de mărturiile doamnei White. Interviuul a durat opt ore și a fost stenografiat, acoperind 164 de pagini. El a

spus că, deși ea este creștină, mărturiile ei nu sunt demne de încredere. El a arătat contradicțiile ei, a arătat modul în care oficialii au manipulat-o, pentru ca ea să dea mărturii care să susțină proiectele lor; de asemenea, oficialii au modificat părți ale mărturiilor ei, care nu le erau pe plac, câteodată pentru a exclude din comunitate persoane ingrate.

- În pagina 51 a interviului, doctorul spune: „Nu cred și nu am crezut niciodată în infailibilitatea doamnei White. I-am spus-o în față acum opt ani, că unele dintre lucrurile pe care mi le-a spus ca mărturii nu erau adevărate și nu erau conforme cu realitatea, așa cum și-a dat și ea seama“. În final, ea i-a mărturisit doctorului că a greșit.

- În pagina 96 a interviului, el spune din nou: „Știu că fraudă a fost perpetuată și nu îmi place asta deloc. Știu că oamenii merg la sora White, cu un plan sau cu o schemă pe care vor să o vadă rezolvată, folosind autoritatea ei, iar apoi ea spune «Domnul a vorbit...»“.

- În pagina 130, doctorul redă mărturisirea doamnei White: „Doctore Kellogg, câteodată mă îndoiesc de propria mea experiență“. Aceasta a fost în anul 1881 și arată că, din când în când, ea se îndoia că viziunile ar fi de la Dumnezeu. Pe aceeași pagină, doctorul spune că soțul ei a venit într-o zi la el și i-a spus: „Doctore, este minunat, câteodată soția mea are cele mai remarcabile experiențe, Domnul vine aproape de ea și are cele mai remarcabile experiențe, și din nou Diavolul însuși vine și o ia în posesia lui“. Aceste afirmații aruncă o lumină extraordinară asupra vieții doamnei White și ne dau o dovadă în plus a faptului că nu a fost inspirată.

- Ea însăși a ascuns unele dintre scrierile ei, care la început au fost publicate și pentru care a spus că are inspirație divină.

- Și, în final, în toate edițiile cărții „Tragedia veacurilor“ apărute între 1888 și 1911, la pagina 383, ea afirmă despre căderea Babilonului din Apoc. 14:8, că nu se referă la biserica Romano-Catolică, ci Babilonul se referă doar la bisericile protestante. Dar, în ediția revizuită din anul 1911, această propoziție este schimbată în felul următor: „Nu se poate referi numai la biserica Romano-Catolică“. Aceste contradicții le face „singurul interpret infailibil al Bibliei“, Ellen White. Își schimbă Dumnezeu gândul sau se contrazice El în felul acesta?

Capitolul 13 Primele viziuni sunt copilărești

- Primele viziuni ale lui Ellen White sunt dominate de o gândire copilărească, materialistă. A văzut „copaci cu trunchiul din aur transparent pur, pe ambele maluri ale râului“ sau „două prăjini înalte, pe care atârnau fire de argint, iar pe fire erau cei mai glorioși struguri“. D.M. Canright comentează: „Imaginează-ți un pom fructifer din aur cu ramuri de argint, care

produce struguri: o idee demnă de o minte copilărească“. Pe urmă, ea a văzut o masă de argint curat, care era lungă de mai multe mile, sfinții au case de argint, dar în fiecare casă e un raft de aur. Sfinții își iau coroanele de aur și le pun pe un raft, apoi se duc să muncească pământul. Ea a văzut copilașii folosind micile lor aripioare, ca să zboare pe vârful munților, iar sfinții folosindu-și aripile, ca să se urce pe peretele cetății (Early Writings, p. 16-19, 53).

- În mod special în anii de început, doamna White a ignorat tot ceea ce privește istoria. Una dintre ele se referă la cei doi Irozi. Un Irod L-a judecat pe Hristos, iar ani mai târziu un alt Irod l-a omorât pe Iacov. Doamna White nu a știut lucrul acesta, dar a presupus că este vorba despre același Irod în ambele situații. Iată comentariul ei „inspirat“: „Inima lui Irod s-a împietrit și mai mult și, când a auzit că Hristos a fost înviat, nu s-a tulburat prea mult. El i-a luat viața lui Iacov“ (Early Writings, parte a doua, p. 54). Editorul a pus o notă în subsolul paginii, spunând: „A fost Irod Antipa cel care a luat parte la judecata lui Hristos și Irod Agripa cel care l-a omorât pe Iacov“ și, încercând să rezolve eroare ei, el adaugă: „A fost același spirit al lui Irod, numai că o personalitate diferită“. N-a știut Domnul despre deosebirea dintre cei doi Irozi? Bineînțeles că da! A inspirat-o El pe doamna White să scrie această propoziție falsă? Bineînțeles că nu! Este încă o dovadă clară că a faptului că ea nu a fost inspirată, ci a scris aceasta din propria ei minte.

Capitolul 14 Editorul Uriah Smith i-a respins mărturiile

- Uriah Smith a fost redactor-șef la periodicul „Review and Herald“, publicația oficială a bisericii adventiste, timp de peste 50 de ani. El a putut să-și dea bine seama dacă Ellen White a fost inspirată sau nu. Inițial, a fost un susținător ardent al inspirației ei, dar ulterior a început să aibă dubii. În primul rând, el a negat că mărturia lui Isus din Apoc.12:17 a însemnat să profetești și să fii profet, cum a spus doamna White. Au urmat câteva scrisori, în care ea îl condamna, iar apoi i-a spus, în una dintre scrisori: „Tu disprețuiești și respingi mărturiile“ (Testimonies for the Church, No. 31, p. 45). Aceasta e o dovadă de netăgăduit a faptului că editorul Smith a respins mărturiile ei.

- În data de 6 aprilie 1883, Uriah Smith îi scrie lui D.M. Canright: „Dacă viziunile ar fi abandonate în întregime, nu ar afecta cu nimic credința în teoriile noastre biblice... N-am învățat nimic din aceste lucruri, din viziunile ei... **Într-un mod premeditat, s-a indus în mintea oamenilor ideea că a pune cât de puțin sub semnul întrebării viziunile lui Ellen White înseamnă a deveni imediat un apostat și un rebel fără speranță**“.

- Uriah Smith nu a avut curajul să părăsească mișcarea adventistă, pentru că ar fi fost concediat. Aceasta este o bună ilustrație a sclaviei spirituale în care mulți pastori inteligenți și oficiali sunt ținuti chiar și acum. D.M. Canright mai declara: „Eu însumi am purtat acest jug iritant ani de zile și știu ce înseamnă aceasta“. Odată, liderul W.C. Gage i-a scris lui D.M. Canright: „Mă urăsc și mă disprețuiesc pentru prefăcătoria de a crede ceea ce nu cred, adică mărturiile lui Ellen White“. Totuși, la fel ca Uriah Smith, și-a înghițit dubiile, și-a înăbușit conștiința și a păstrat poziția până la moarte, așa cum fac mulți acum.

Capitolul 15

Profețiile lui Ellen White nu se împlinesc

- Urmașii doamnei White susțin că ea a avut „spiritul profeției“, din decembrie 1844 până la sfârșitul vieții ei, în august 1915 – 71 de ani. În tot acest timp, ea a pretins că viitorul i-a fost descoperit ei și a prezis ce se va întâmpla. Acum, aceste pretenții pot fi examinate. Dumnezeu le-a spus profeților lucruri precise, care se vor întâmpla. Spre exemplu, lui Iosif i s-a spus că vor fi șapte ani de belșug și șapte ani de foamete. Isaia îi dă numele lui Cir cu 200 de ani înainte. Ieremia a profețit prăbușirea Babilonului, iar Daniel a profețit apariția și căderea Babilonului, Medo-Persiei, Greciei, Romei. Domnul Isus a avertizat cu privire la distrugerea Ierusalimului, dar unde sunt prezicerile făcute de Ellen White, care ar fi trebuit să se îplinească în cei 71 de ani de profeție? Ce evenimente sigure au fost anunțate mai dinainte, că vor avea loc în momente precise, în localități precizate anume? Unde sunt toate aceste profeții? Nicăieri în toate scrierile ei numeroase. La început, ea s-a aventurat să prezică lucruri precise, dar toate au fost infirmate. După aceea, a pus totul în termeni generali și nu s-a mai aventurat să dea nume de persoane, orașe sau locuri. Oricine poate să facă aceasta, fără probleme și fără a avea dar profetic.

- O dată, la începutul lucrării sale, ea s-a aventurat să prezică faptul că va fi un blestem al lui Dumnezeu peste o persoană numită Moses Hull. În anul 1862, Hull era gata să renunțe la adventism. Doamna White i-a scris: „Dacă vei continua ce ai început, mizeria și vaietul vor fi înaintea ta. Mâna lui Dumnezeu te va aresta într-un fel în care nu-ți va plăcea. Mânia Lui nu va înceta“ (Testimonies for the Church, Vol. I, p. 430-431). Domnul Hull a trăit după aceea mulți ani, până la o vârstă înaintată, și nici una dintre toate prezicerile ei nu s-a întâmplat. După aceasta, ea i-a amenințat pe mulți, dar numai în termeni generali.

- **Preziceri despre Războiul Civil.** Războiul civil din America de Nord a fost între anii 1861 și 1865 și i-a pus pe adventiști într-o foarte grea poziție. Ei nu puteau să se ducă la război și să țină sabatul în același timp. Tinerii adventiști așteptau revelații de la doamna

White, pentru a ști ce să facă în privința războiului. Unul dintre ei era și Canright, care avea la vremea aceea 20 de ani. Într-adevăr revelația a venit, dar i-a dezamăgit pentru că ea nu spunea decât lucruri știute de toți, ca, de exemplu, teamă și resentimente față de guvern și față de război. În Testimonies Vol. I, p. 253, ea denunță într-un mod foarte dur administrarea războiului de către președintele Lincoln. Ea a criticat toate deciziile lui Lincoln și a prezis că vor fi învinși de către cei din sud. Dar verdictul istoriei a arătat faptul că Lincoln a fost unul dintre cei mai înțelepți oameni, scoțând națiunea din criză.

- Cu o zi înainte de teribila bătălie de la Gettysburg, rezultat de care atârna destinul națiunii, domnul Lincoln a petrecut noaptea în rugăciune agonizantă către Dumnezeu. Așa mărturisește biograful său. Dar nici doamna White sau vreunul din urmașii săi nu au oferit vreo rugăciune pentru președinte sau pentru națiune. „Am fost cu ea și știu“, spune Canright. El continuă: „Pe întreaga durată de 28 de ani, cât am fost adventist, nu m-am rugat niciodată pentru președinte, congres, guvernator sau pentru vreuna dintre autorități. Nu i-am auzit-o niciodată pe doamna White, pe James White sau pe vreunul dintre apropiații lor făcând-o. Am frecventat marile lor întâlniri de atunci, dar nu am auzit nici o rugăciune pentru un oficial al guvernului. Și totuși, una dintre cele mai clare porunci ale Evangheliei este că trebuie să ne rugăm pentru împărați, dregători și autorități (1 Tim. 2:1-2). De când a murit doamna White, adventiștii au început să se roage pentru oficialii din guvern“.

- Iată o altă gafă a lui Ellen White: „Dacă națiunea noastră ar fi rămas unită, ar fi avut tărie, dar, divizată, ea trebuie să cadă“ (Testimonies Vol. I, p. 260). Un astfel de lucru nu s-a întâmplat, națiunea a rămas unită și nici nu a căzut. N-a știut Domnul aceasta? Ba da! Dar ea nu a știut!

- Doamna White a interpretat războiul civil ca pe un semn al sfârșitului lumii. „Scenele istoriei pământului se închid rapid... timpul a rămas foarte puțin“. De atunci, o generație s-a dus, domnul și doamna White și apoi toți cei care au predicat și au auzit aceste avertismente au murit; ei nu au nevoie de asemenea atenționări, pentru că nu au trăit să vadă ziua aceea pe care au prezis-o. Eroare, eroare, eroare – este marcat cu litere care nu se pot șterge, împotriva tuturor prezicerilor ei.

- Iată încă două gafe finale ale lui White. Doamna White a spus: „Națiunea noastră va fi umilită până la pământ. Când Anglia declară război... va fi un război general“. Iată din nou că profeția ei a fost o completă eroare. Națiunea noastră nu a fost umilită până la pământ, iar Anglia nu a declarat război. Este foarte clar că nu Dumnezeu a inspirat-o, ci vorbele din jurul ei, care prevesteau intervenția Angliei în America. Nu a știut Domnul că Anglia nu va declara război? Ba da! Rezultă că prezicerile ei au fost false atunci, rămân false și acum. Ea nu a fost profetul lui Dumnezeu atunci și de fapt nu a fost niciodată!

- În 3 august 1861, doamna White a avut o viziune, în care a văzut războiul civil care de-abia începuse. Ea a spus: „Mi s-au arătat locuitorii pământului în cea mai adâncă confuzie. Război, vărsare de sânge, lipsuri, foamete și epidemii erau peste tot în țară“ (Testimonies, Vol. I, p. 268). Aceasta este exact ceea ce au prezis toți vânătorii de greșeli la acea dată: foamete și epidemii. Dar nimic de felul acesta nu s-a întâmplat. Nu a fost nici foamete, nici epidemii. Prezicerile ei căzuseră total. De unde a luat ea, deci, aceste viziuni? Sigur că nu de la Dumnezeu, ci de la cei din jurul ei, cum a făcut cu toate „viziunile“ ei.

Capitolul 16

Pretenții de a descoperi păcate ascunse

- Ellen White a fost acel tip de femeie care a făcut declarații extravagante în ceea ce privește cunoașterea unor păcate ascunse din mișcarea adventistă. Ea a pretins că este mesagerul special al lui Dumnezeu. Mulți dintre discipolii ei mergeau la ea pentru consiliere, ca și când ar fi mers la Dumnezeu. Ea a declarat: „Dumnezeu a avut plăcere să deschidă înaintea mea tainele vieții interioare și păcatele ascunse ale poporului Său. Asupra mea a fost pusă datoria neplăcută de a mustra relele și de a scoate la iveală păcatele ascunse“ (Mărturii pentru comunitate, Vol. 3, p. 343). Ea spune cum i-a văzut pe oameni în casele lor, a ascultat la discuțiile lor, a participat la sfaturile lor, fără ca ei să știe, așa cum Dumnezeu Însuși vede și aude toate lucrurile (Testimonies, Vol. 5, p. 68).

- Totuși, există o abundență de dovezi care neagă aceste pretenții. Iată un caz. Este vorba despre liderul Nathan Fuller. Acesta era un om plăcut la chip, capabil și foarte stimat de adventiști. El era lider de mai mulți ani într-o biserică adventistă mare din Niles Hills, Pa. În jurul anilor 1869-1870, Ellen și James White au vizitat biserica aceasta și au stat acasă la domnul Fuller. James White l-a lăudat public pe Fuller, ca fiind un om credincios, cu multe abilități. Dar, câteva zile mai târziu, o soră din biserică, nemiarezistând vocii conștiinței, mărturisește faptul că Fuller a trăit în adulter cu ea și cu alte cinci femei din biserică. Toate au mărturisit relația cu Fuller. Comunitatea aproape că a vrut să-l linșeze. Întreaga denominație a fost șocată și plină de rușine. Dar cel mai mult a fost lovită Ellen White. Ea a locuit cu soțul ei la Fuller zile întregi, s-a întâlnit cu el, s-a întâlnit cu toate aceste femei și totuși nu a știut nimic despre această stricăciune. D.M. Canright a mers acolo mai târziu și a petrecut două săptămâni cu acea biserică, auzind direct mărturiile tuturor.

- Acest caz expune falsitatea pretențiilor lui Ellen White, conform cărora Dumnezeu îi arată păcatele ascunse ale credincioșilor. Ce a putut să spună ea după aceasta? Ca de obicei, după ce lucrurile au fost cunoscute de toți, ea a dat o mărturie despre tot ceea ce s-a întâmplat,

care a fost tipărită în „Mărturii pentru comunitate“, Vol. 2, p. 433-438. Ea a spus: „Cazul lui M. Fuller mi-a pricinuit multă mâhnire și chin sufletesc“. Da, desigur, ea și-a expus într-un mod clar neputința de a cunoaște păcatele ascunse ale oamenilor. Pentru a se scuza, ea a spus: „Cred că Dumnezeu a gândit ca acest caz de ipocrizie și păcătoșenie să fie adus la lumină în maniera aceasta“. Cu alte cuvinte, Dumnezeu l-a ascuns de ea și l-a descoperit prin aceste femei. Dacă era vorba despre exercitarea darului ei de a descoperi păcate ascunse, atunci ar fi trebuit de mult să-l dea pe față, pentru că de mult l-a întâlnit, a fost la el acasă, s-a întâlnit cu femeile și totuși nu a știut nimic.

- Următorul caz a fost unul foarte serios. Un pastor, care a fost unul dintre cei mai demni de încredere și un valoros adventist, a venit la sediul din Battle Creek, pentru o conferință generală. El trebuia să predice la Tabernaclu, sâmbăta după-amiaza. Soția lui l-a suspectat de mult timp de infidelitate. Într-o zi, căutând printre lucrurile lui, a găsit o grămadă de scrisori, de la o femeie cu care a avut relații ilicite. Soția pastorului i-a informat pe oficiali, aceștia luându-i dreptul de a predica. La conferința generală, acesta și-a mărturisit rușinea în fața a câtorva sute de oameni. Atunci, ca de obicei, după ce s-a încheiat totul, doamna White a avut o mărturie, despre întreaga situație, intitulată „Păcatul imoralității“.

- Cu câțiva ani înainte de moartea doamnei White, s-au descoperit la o editură adventistă multe cazuri de imoralitate la personalul editurii. Lucrurile au fost atât de grave, încât instituția a căzut în dizgrație, în comunitatea în care se afla. Făcându-se investigații, a trebuit ca o mulțime de angajați să fie dați afară din cauza imoralității, cu toate că ei mergeau regulat la biserică și își plăteau zeciuile. Totuși, doamna White nu a știut nimic despre starea deplorabilă a instituției menționate. La fel ca profetesa din Delphi, din Vechea Grecie, ea a adunat în liniște informații din mai multe surse, pentru a arăta că știe lucruri despre oameni sau situații.

Capitolul 17

Ellen White a fost influențată în scrierea mărturiilor

- Doamna White a fost tot timpul influențată în scrierea mărturiilor, fie de liderii adventiști, fie de soț sau de băieții ei. Toți aceștia, împreună cu ea, au încercat să ascundă faptul că mărturiile au fost inițiate în felul acesta. În anii de mai târziu, când persoane ca liderul A.G. Daniells, președinte al Conferinței Generale începând cu anul 1901, au dorit o mărturie de-a ei împotriva cuiva, a scris fiului ei, W.C. White, iar acesta, mai departe, i-a citit

mamei lui scrisoarea. Când Daniells era întrebat dacă i-a scris doamnei White despre diferențe indivizi, nega. Tehnic vorbind, aceasta era adevărat, pentru că el trimetea scrisoarea pe numele fiului ei, dar era fals din punct de vedere al faptului în sine, pentru că îi scria prin băiatul ei. S-a recurs la asemenea practici rușinoase, pentru a proteja pretenția ei de profet și credibilitatea mărturiilor ei. Nimic nu i-a putut determina pe Ellen White și pe asociații ei să renunțe la asemenea înșelăciuni.

Capitolul 18 Sabatul călcat timp de nouă ani

- Evreii țin sabbatul de la apusul soarelui, vineri, până la apusul soarelui, sâmbătă, conform Lev. 23:32. Joseph Bates i-a convins pe doamna White și soțul ei să accepte sabbatul, în anul 1846. El a fost căpitan de vapor și, conform timpului nautic, ziua începea la ora șase după-amiaza. El a ținut sabbatul în felul acesta, conform timpului nautic. În consecință, și doamna White a ținut sabbatul în același fel, până în anul 1855, timp de nouă ani. Într-o broșură publicată în anul 1850, cu titlul „Controversa sabbatului,” în paginile 80-82, Joseph Bates scrie: „Dumnezeu îți cere fiecare moment al zilei lui. Ca atare, este o necesitate să începem ziua Scripturii la ora șase după-amiaza”. Doamna White l-a urmat orbește pe Bates, în această practică nescripturistică.

- Dacă Domnul i-ar fi dat viziunile, cât de natural ar fi fost pentru El să îi spună că apusul soarelui era timpul potrivit pentru sabbat! Cum a lăsat Dumnezeu biserica să greșească timp de nouă ani? Răspunsul este simplu: Bates conducea lucrurile, iar Ellen White avea viziuni de la Bates, nu de la Dumnezeu.

- Mai mult, în *Early Writings*, ed. 1882, p. 25-28, ea spune cum a fost luată în cer de către un înger și cum Isus i-a arătat că sabbatul este cea mai importantă poruncă. În carte, ea scrie cum merge adesea în cer și stă de vorbă familiar cu îngerii și cu Isus. De ce nu i s-a spus nimic, în atâtea vizite făcute în cer, că a ținut sabbatul în mod greșit?

- Cum a aflat ea în final că a ținut sabbatul greșit? S-a iscat o dispută între adventiști, cu privire la timpul de începere a sabbatului. Atunci a fost delegat J.N. Andrews, cel mai bun teolog al lor la vremea aceea, să studieze subiectul și să prezinte concluziile la o conferință, la centrul lor de la Battle Creek, în data de 16 noiembrie 1855. Concluzia lui a fost că, potrivit Scripturii, sabbatul începe după apusul soarelui. Conferința a votat să accepte acest punct de vedere și întreaga denominație a schimbat începerea sabbatului de la ora șase după-amiaza la apusul soarelui. Acest lucru s-a întâmplat după nouă ani de eroare continuă, în ceea ce privește acest „vital” aspect adventist.

- Atunci, la patru zile după ce s-a votat noua începere a sabbatului, doamna White a avut o viziune, în care un înger i-a spus că apusul soarelui era timpul corect pentru începerea sabbatului. În viziune, ea spune că l-a întrebat pe înger de ce s-a întâmplat așa ceva. Îngerul i-a răspuns: „Vei înțelege, dar nu încă” (*Testimonies*, Vol. 1, p. 116). Când D.M. Canright scria aceste lucruri, trecuseră deja 60 de ani, Ellen White murise, dar explicația promisă nu venise încă. D.M. Canright comentează: „Atunci, am să vă dau eu explicația. În viziunile ei, a văzut doar ceea ce a fost învățată de Bates. Când Andrews a luat conducerea, ea și-a schimbat viziunea conform deciziei conferinței. Aceasta este toată problema și așa s-a întâmplat cu toate sursele «revelațiilor» ei. Și toate aceste lucruri s-au întâmplat când ea discuta frecvent cu Isus și cu îngerii despre sacralitatea sfântului sabbat. Nu cumva ea i-a confundat pe Bates și Andrews cu îngerii?”

Capitolul 19 Reforma rochiei

- Una dintre cele mai clare greșeli ale doamnei White este legată de așa-numita „Reformă a rochiei”. Cu puțin timp înainte de Războiul Civil, câteva femei au avansat ideea unui nou tip de rochie, care să fie mai scurtă, undeva până la jumătatea gambei. În acea perioadă, se purtau rochii până la pământ. Pe sub noua rochie, urma să se poarte un fel de pantaloni mai largi, care să le acopere gambele. Doamna White a condamnat această reformă. Ea spune că Dumnezeu i-a dat autoritate să se opună acestei reforme a rochiei (*Testimonies*, Vol. 1, p. 421-422). Poziția foarte fermă a lui Ellen White împotriva reformei rochiei a fost în anul 1863, dar, un an mai târziu, doamna și domnul White au vizitat o casă de sănătate a domnului Jackson, în statul New York, și au fost impresionați de reforma de sănătate promovată de doctorul amintit. Din întâmplare, domnișoara Austin, medic, prezentă acolo, purta o rochie de tip nou. Rochia avea un tipar foarte asemănător cu cel condamnat de doamna White cu un an înainte. Dar, de data aceasta, ea și cu soțul ei au fost captivați de acest model de rochie. Doamna White a adoptat imediat acel model și a început să scrie revelații și mărturii pentru surorile adventiste, spunând că El vrea ca ele să poarte noul tip de rochie. Ea scrie: „Dumnezeu ar vrea ca acum poporul Său să adopte reforma rochiei, nu numai pentru a ne distinge în raport cu lumea, ca popor ales, dar reforma rochiei este esențială pentru sănătatea fizică și mentală” (*Mărturii*, Vol. 1, p. 539).

- Doamna White a făcut, din hârtie, un tipar al rochiei și al pantalonilor. A făcut reclamă la ele în revista mișcării adventiste și a luat acest tipar cu ea oriunde a mers, vânzând exemplare ale tiparului din hârtie ieftină cu un dolar bucata. La vremea aceea, un dolar era o sumă mare.

În felul acesta, ea și-a însușit o frumoasă sumă de bani, fără efort. Pentru a fi sigură că își vinde produsul, a stăruit insistent în fața surorilor să nu își facă propriul lor tipar: „Vă implor, surorilor, să nu vă faceți tiparele voastre, după ideile voastre particulare“ (p. 536).

Capitolul 20 Falsa ei viziune despre planete

• Așa cum am văzut în capitolul 18, Joseph Bates i-a întâlnit pentru prima dată pe Ellen White și pe soțul ei în anul 1846. Bates nu a crezut că viziunile ei erau de la Dumnezeu. Soții White erau foarte nerăbdători să îl convingă pe Bates de contrariul celor credute de el. Bates a vorbit adesea, în prezența familiei White și a altora, despre planete, poziția și sateliții lor. Doamna White nu era interesată de subiect, dar, ca să-l câștige pe Bates, deodată a început să aibă viziuni despre planete.

Iată ce spune liderul J.N. Loughborough în cartea sa, „The Great Second Advent Movement“, la pag. 258: „Într-o seară, la o conferință din Topsham, Maine, 1846, în casa domnului Curtis, și în prezența căpitanului Bates, care era încă indecis cu privire la aceste manifestări și viziuni ale lui Ellen White, doamna White are viziuni și începe să vorbească despre stele, dând o strălucitoare descriere a centurilor de culoare roz pe care le-a văzut peste unele planete și a adăugat: «Văd patru sateliți!» «Oh!», a spus Bates, «îl vede pe Jupiter!» Atunci, făcând mișcări ca și când ar fi călătorit prin spațiu, ea a început să descrie centuri și inele într-o varietate de frumusețe și a spus: «Văd opt sateliți», la care Bates, a spus: „Îl descrie pe Saturn!» Acest lucru a fost suficient și și-a atins scopul! Bates a fost convins și a devenit un ardent susținător al viziunilor ei“. Numai că Bates avea o cunoaștere incompletă cu privire la numărul de sateliți ai acestor planete. Ellen White a spus ceea ce a știut de la Bates, din povestirile lui. Dacă ar fi fost revelația lui Dumnezeu, ea ar fi știut că Jupiter are 16 sateliți, iar Saturn cel puțin 18.

Capitolul 21 Dăruiește Duminica Domnului!

• De la început, doamna White i-a învățat pe oameni că papa a schimbat sabbatul în Duminică, că ținerea Duminicii este semnul fiarei și că adventiștii vor suferi mari persecuții, dacă lucrează Duminicile. Ea a profetizat că va fi dat un decret Duminical, care va face să dispară adventiștii de pe pământ (Early Writings, p. 29, 47, 55, 143, 145, ed. 1882). Peste câțiva ani, adventiștii au avut ocazia să experimenteze puțină persecuție, pentru ignorarea

legilor Duminicale și pentru că au condamnat închinarea în ziua de Duminică. Câțiva adventiști au fost închiși. În Australia și în Elveția, li s-a închis câte o tipografie, din motivele arătate mai sus. Pentru a sublinia, reiau mai jos unele fapte, pe care le-am arătat în capitolul „Trebuie să ținem sabbatul?“

Care a fost reacția lui Ellen White? Le-a spus ea adventiștilor să sufere pentru sabbat? Ellen White, sub presiunea evenimentelor, a abandonat „convingerile“ ei cu privire la sabbat. Ea a chemat adventiștii la activități religioase, Duminica, ziua în care spunea că se închină cei ce vor primi semnul fiarei. În lucrarea sa, numită „Testimonies for the church“⁵, Ellen White spune următoarele: „Lumina dată mie de Domnul la acel timp, când noi ne așteptam la asemenea criză (care se apropia), când oamenii au impus ținerea Duminicii motivați de puterea din adânc, adventiștii de ziua a șaptea trebuiau să-și arate înțelepciunea prin reținerea de a lucra în ziua aceea (Duminica), dedicând-o lucrării misionare... Nu le dați ocazia să vă numească călcători de lege... Va fi foarte ușor să evitați această dificultate. Dați Duminica Domnului ca o zi de lucrare misionară... petrecerea zilei în acest fel este întotdeauna acceptată de Domnul“.

Până la prigonirea pentru călcarea legii Duminicale, ziua de Duminică era pentru adventiști o zi legată de taina fărădelegii. După ce o mică prigoană a lovit interesele „profetesei“, ea a primit o nouă „lumină“. Astfel, ea a decretat ca Duminica să devină „o zi de lucrare misionară“, care, petrecută astfel, „este întotdeauna acceptată de Domnul“.

D.M. Canright comentează: „Dacă ținerea Duminicii este un lucru oribil în acord cu ce spun adventiștii, atunci ceea ce doamna White le spune adepților ei să facă este, în mod clar, păcat. Este ca și când Daniel le-ar fi spus celor trei prieteni ai lui: «Când oamenii, motivați de puterea din adânc, vă forțează să vă închinați la idoli, nu le dați ocazia să vă numească călcători de lege. Această dificultate poate fi ușor evitată. Voi trebuie să arătați înțelepciunea, dedicând timp rugăciunii. Plecați-vă (înaintea idolilor), dar, în timpul acesta, rugați-vă Dumnezeului cerurilor. Acest fel de închinare este întotdeauna acceptat de Dumnezeu“.

Capitolul 22 Concluzii

Iată, în sumar, cele mai proeminente greșeli ale lui Ellen White:

- A promovat prezicerile lui William Miller pentru anii 1843-1844.
- A promovat prezicerea lui Joseph Bates pentru anul 1851.
- A spus că nu mai este mântuire pentru păcătoși, începând cu data de 22 octombrie 1844.

• A ascuns unele dintre „viziunile“ și scrierile ei de la început și totuși, în anul 1882, a scos o carte, în care a spus că sunt conținute toate scrierile ei de la început.

• A prezis că războiul civil va fi un eșec, că națiunea va fi ruinată, iar sclavia nu va fi abolită.

• A caracterizat proclamarea lui Lincoln pentru zilele de umilință și de rugăciune ca pe o insultă adusă lui Iehova.

• A promovat reforma rochiei, care i-a făcut de răs pe adventiști, iar mai târziu ea însăși a abandonat-o, după ce timp de opt ani a forțat acest concept în mintea femeilor, ca fiind o revelație divină și o datorie religioasă.

• A scris împotriva consumului de unt și ouă.

• A interzis consumul de carne și totuși, ea, în secret, a mâncat carne aproape toată viața ei.

• I-a învățat pe discipolii ei să dea zeciuială la biserică, dar ea a dat-o unde a vrut.

• A negat faptul că a fost influențată de scrisori sau conversații în scrierile mărturiilor ei.

• Și-a bazat multe dintre muștrările făcute altora pe ceea ce a auzit de la alții și nu a verificat cu cel puțin doi martori de încredere.

• A spus că este împuternicită în mod divin să descopere păcate ascunse, dar a eșuat într-un mod lamentabil.

• A avut erori serioase în ceea ce privește „viziunea“ cu privire la planete și sateliții lor.

• A plagiat în așa măsură, încât o carte a trebuit să fie scoasă din circulație, iar o alta revizuită la un preț foarte costisitor.

• În anul 1905, a promis că o să explice neînțelegerile cu privire la mărturiile ei și că Dumnezeu o va ajuta să facă acest lucru, dar în anul 1906 a afirmat că Dumnezeu i-a spus să nu mai dea nici o explicație.

• Unul dintre cele mai rele lucruri ale vieții și scrierilor ei este acela că L-a făcut responsabil pe Dumnezeu de toate eșecurile și greșelile ei.

• Cea mai mare înșelăciune a ei și a urmașilor ei a fost să confunde epilepsia cu revelația divină și cu viziuni de la Dumnezeu.

• Doamna White nu numai că a spus că mărturiile ei sunt „mărturia lui Isus“ și „spiritul profeției“ (Apoc. 12:17; 19:10), dar a și susținut cu tărie că ea și urmașii ei sunt cei 144.000 din Apoc. 7:1-4; 14:5, cu toate că numărul adventiștilor pe vremea lui D.M. Canright era de peste 150.000.

O importantă caracteristică a celor 144.000, așa cum sunt descriși în Apocalipsa, este că în gura lor nu s-a găsit minciună. Minciuna este înșelătorie. Fără minciună înseamnă fără înșelătorie. Dar, așa cum am văzut pe parcursul acestei cărți, poziția lui Ellen White ca

„profet“ al lui Dumnezeu a fost menținută prin înșelătorie, atât din partea ei, cât și din partea celor care au apărat-o și au susținut-o. Nici un dar adevărat al lui Dumnezeu, nici un dar adevărat al Duhului nu a necesitat vreodată minciuna, înșelătoria, fraudă sau dublul standard, pentru a fi apărate sau susținute.

Un cuvânt final de la D.M. Canright

„De când m-am retras de la adventiști, acum vreo 30 de ani, ei au continuat să spună că am regretat că i-am părăsit, că am încercat să revin, că am retractat cartea pe care am scris-o și că am mărturisit că acum sunt un om pierdut. Toate aceste zvonuri nu conțin nici un cuvânt adevărat în ele vreodată! Mă aștept să spună că retractez totul pe patul de moarte. Toate acestea sunt făcute pentru a împiedica influența cărților mele. Reafirm acum tot ceea ce am scris în cărțile și tractatele mele împotriva acestei doctrine“.

Semnat D.M. Canright,

Pastor emerit al bisericii baptiste Berea, Grand Rapids, Michigan

Notă: Toate datele statistice sunt conforme cu data scrierii cărții, în secolul al XIX-lea.

Concluzie cu privire la personalitatea lui Ellen White, conform celor scrise de D.M. Canright

D.M. Canright a făcut o investigație comprehensivă asupra vieții și personalității lui Ellen White. Observațiile lui sunt cele mai pertinente, pentru că ani de zile a fost unul dintre oamenii importanți din cercul apropiat al lui James și Ellen White. Așa cum recunoaște și domnul Aron Moldovan⁶, D.M. Canright a fost un strălucit polemist⁷. Chiar dacă nu le convine adventiștilor, Dumnezeu l-a ridicat ca o adevărată voce profetică, pentru a semna, încă de la începuturile adventismului, erorile grave ale lui Ellen White și ale întregii mișcări adventiste. Orice investigație despre Ellen White sau despre mișcarea adventistă are ca bază de plecare cartea lui D.M. Canright, spune Walter Martin. Adventiștii ar trebui să Îi mulțumească lui Dumnezeu, pentru grija pe care a avut-o, prin ridicarea din mijlocul lor a unui om extrem de dotat, care a spus adevărul. Oponenții lui Canright nu au putut să spună despre el decât că a fost dur, dar nu au putut contesta adevărul din carte, cu privire la Ellen White și la mișcarea adventistă.

Iată elementele de bază, prezente în cartea lui D.M. Canright, cu privire la personalitatea lui Ellen White.

1. Ellen White a fost o ființă cu probleme de ordin psihologic, cu adânci complexe de inferioritate.

2. Ellen White a fost o ființă cu probleme de ordin fizic, având un organism fragil și bolnăvicios.

3. Ellen White poate fi încadrată ca fiind isterică, conform evaluării doctorilor care au consultat-o, precum și medicinii contemporane. Iată ce spune un tratat de medicină⁸ din zilele noastre, cu privire la isterie: „Doctorii încă folosesc termenul isterie într-un mod general, pentru a descrie orice manifestare dificilă, neobișnuită sau exotică, ce nu pare să corespundă simptomelor sau situației pacientului. Isteria de masă descrie răspândirea unor simptome produse psihologic, printre care leșinul, care în general apare în școli sau instituții în care sunt prezente tinere, ca răspuns la o tensiune sau la anxietăți de grup, și care este declanșată de obicei de un individ cu personalitate carismatică“. În viața lui Ellen White, oameni cu personalități carismatice au fost William Miller, James White, Joseph Bates.

4. Ellen White a fost o ființă cu profunde probleme spirituale, folosind accesele de isterie și leșin, pentru a-i determina pe cei din jur să creadă că în ea lucra cu putere Duhul Sfânt, prin așa-zisele viziuni. Mai mult, ea a continuat să mintă toată viața ei, deoarece, când au dispărut leșinurile, a introdus „visele“ și „dialogurile cu îngerii“. În plus, ea a furat, prin plagiere, multe pasaje din scrierile altora, luând atât aprecierea care nu i se cuvenea, cât și banii de pe urma acestor scrieri.

Cum a devenit Ellen White un profet micinos?

Iată cum a lăsat Ellen White ca toate aceste elemente să conlucreze, făcând din ea un profet micinos. În loc să-i fie teamă și să caute rezolvarea isteriei, ea și-a exacerbât propria afecțiune. Suferind de complexe de inferioritate, a căutat să devină apreciată prin manifestările exotice date de isteria ei. În loc să dorească o viață liniștită și smerită cu Dumnezeu, a vrut cu orice preț să fie în centrul atenției. **Știa bine că o femeie nu va ocupa niciodată un loc prominent în biserică.** Persistând în înșelarea altora, a devenit o unealtă în mâna celui rău. Nu există încă dovezi că Ellen White ar fi avut influențe oculte în viața ei.

Cel rău, însă, poate folosi cu un imens succes oameni religioși, dar neregenerați. În cazul lui Ellen White, se aplică acest verset: „*Dar oamenii răi și înșelători vor merge din rău în mai rău, vor amăgi pe alții și se vor amăgi și pe ei înșiși*“ (2 Tim. 3:13). La început, ea i-a amăgit pe mulți. După aceea, a fost manipulată atât de soțul ei, cât și de liderii adventiști. Să ne amintim că soțul ei, înainte de a muri, a vrut să o scoată de sub influența liderilor

adventiști, dar a fost prea târziu. Ei i se mai aplică și aceste vesete din Ieremia, unde se spune că profeții mincinoși aveau vise pricinuite de cei din jurul lor: „*Căci așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: «Nu vă lăsați amăgiți de proorocii voștri, care sunt în mijlocul vostru, nici de ghicitorii voștri; n-ascultați nici de visătorii voștri, ale căror visuri voi le pricinuiți! Căci ei vă proorocesc minciuni în Numele Meu. Eu nu i-am trimis», zice Domnul“ (Ier. 29: 8-9).*

Ellen White a folosit numele lui Satan de 9.956 ori, pe când în Scriptură este folosită de doar 47 de ori⁹. Acesta este un semn foarte precis al influenței celui rău în viața ei. Ellen White s-a făcut vinovată de câteva blasfemii majore, pe care le vom enumera mai târziu în capitol. Ea nu s-a pocăit niciodată de minciunile și blasfemiile făcute. Cartea Apocalipsa ne spune: „*Afară sunt căinii, vrăjitorii, curvarii, ucigașii, închinătorii la idoli și oricine iubește minciuna și trăiește în minciună*“ (Apoc. 22:15). Ellen White a fost un profet micinos, care a trăit în minciună întreaga ei viață, care s-a făcut vinovată de blasfemie, nemaiputând să se pocăiască.

Isteria de care a suferit nu este o scuză pentru păcatele comise. Sunt și alte femei isterice care, dându-și seama de boala de care suferă, cer ajutor, atât medical, cât și familiei și comunității, trăind ca persoane morale și onorabile. Să ne amintim faptul că, la un moment dat, ea se scula noaptea îngrozită, trezindu-l pe soțul ei și spunându-i că se teme că va ajunge o necredincioasă¹⁰. Și a ajuns. Personal, consider că Ellen White este în afara Împărăției lui Dumnezeu, în Sheol, în chinuri, așteptând înfricoșătoarea Judecată finală.

Paralelă între afirmațiile lui Ellen White și Joseph Smith Jr.

Vreau să precizez, pentru cititorii care nu cunosc, faptul că Joseph Smith Jr. a fost un prooroc fals și a întemeiat secta mormonă. Ellen White, la rândul ei, ca falsă profetesă, trăind în aceeași perioadă cu Smith, se exprimă foarte asemănător cu el. Tabelul de mai jos ne arată faptul că ei au avut același duh, care i-a inspirat, evident nu Duhul lui Hristos. Amândoi au făcut parte din valul de eretici ai secolului al XIX-lea. Falsul profet Joseph Smith Jr. a spus că Dumnezeu Tatăl are trup și că a populat planete din Univers cu cei pe care i-a făcut cu mama Dumnezeu¹¹. Desigur, aceasta este blasfemie. Dar și Ellen White a spus că planeta Jupiter avea locuitori, oameni înalți și maiestuoși, care nu se asemănau cu oamenii de pe pământ, și că păcatul nu a intrat niciodată acolo. Asemenea idei despre alte planete populate cu oameni sunt din domeniul religiei false Noua Eră și din ocultismul de tip OZN, cu extraterestre.

Joseph Smith

Dumnezeu a avut o lucrare

Ellen White

Dumnezeu mi-a dat o lucrare...

pentru mine...

...Eu, de asemenea, am avut
spiritul profeției...

Cartea lui Mormon... conține
adevărul și Cuvântul lui
Dumnezeu
Și apoi, tu să dai mai departe
ceea ce Dumnezeu ți-a dat ție,
lumină și putere, să împăraști
ceea ce este **sacru**...

...Domnul s-a manifestat El
Însuși prin **spiritul profeției** și
adică Ellen White însăși...
În cărțile mele, **adevărul** este
afirmat, încadrat de
„Așa vorbește Domnul“
Soră Fannie... tu ai pus mâna
pe lucrurile **sacre** și scrierile
lui Ellen White...

Aberațiile lui Ellen White¹²

- „Cutremurele și vulcanii sunt produși de cărbunele și de petrolul care sunt sub suprafața pământului“.
- „De la potop încoace a avut loc «amalgamarea» oamenilor cu animalele, așa cum se poate vedea în aproape fiecare specie de animale cât și în diferite rase umane“ (*Ellen White, Spiritual Gifts*, vol. III, p. 75).
- „Creierul conține organe de animale; perucile cauzează o viață destrăbălată“ (*Ellen White, Healthful Living*, p. 185).
- „Nou-născuții care sunt alăptați de alte mame vor moșteni temperamentul acestora“ (*Ellen White, Healthful Living*, p. 145).
- „Caracteristicile fizice dobândite devin genetice“ (*Ellen White, Health Reformer*, 1871 - 11 - 01).
- „Adam a fost și el înșelat de cel rău“ (Eva a cedat ispitei și, din cauza influenței ei, a fost înșelat și Adam – 1 Tim. 2:14) (*Ellen White, Spirit of Prophecy*, vol. IV, 352).
- „Evanghelia sănătății trebuie într-un mod ferm legată de propovăduirea Cuvântului lui Dumnezeu. Reforma sănătății e pentru mântuirea noastră și a lumii“ (*Ellen White, Counsels on Diet and Foods*, p. 75).
- „Trebuie să ne rugăm pentru cei bolnavi, numai după ce ei mărturisesc că și-au dat zeciuala la biserică“ (*Ellen White, Healthful Living*, p. 237).
- „Dacă mănânci ouă, rugăciunea îți va fi împiedicată“ (*Ellen White, Counsels on Diet and Foods*, p. 366).

• Ellen White avea o poziție foarte nesănătoasă în ceea ce privește relațiile intime dintre soț-soție; ea considera că acest tip de relații era un rău necesar, un păcat. Ea avea o mare aversiune față de bărbați. „Bărbații aceștia sunt mai rău decât brutele; ei sunt demoni în formă de oameni... Bărbați și femei, într-o bună zi veți afla ce este pofta carnală și rezultatul satisfacerii ei. Patimă tot atât de josnică poate fi găsită în legătura căsătoriei, cât și în afara ei... Puterea sistemului nervos a fost risipită de bărbați și femei (adică soț-soție), fiind solicitată de acțiuni nenaturale spre a satisface pasiuni josnice; și această pasiune vulgară, josnică, hidoasă, monstruoasă, pretinde delicatul nume de iubire“ (*Ellen White, Mărturii pentru comunitate*, p. 456-460).

• Rene Noorbergen, în cartea sa „Ellen G.White, profet al destinului“, Ed. Viață și sănătate, 1996, spune următoarele: „Cercetătorii medicali și experții nutriționiști se minunează încă de previziunea și diagnosticul corect al acestei femei, care, cu educație de numai trei clase primare, a reușit să prezică și să conducă cercetarea legată de sănătate la un nivel mai avansat față de cel pe care îl avem noi astăzi“. Asemenea afirmații elogioase sunt contrazise vehement de aberațiile lui Ellen White, pe care le-am enumerat mai sus.

Blasfemiile lui Ellen White

Ellen White s-a făcut vinovată de următoarele blasfemii:

1. Ellen White a spus că Biserica creștină în general, cât și bisericile evanghelice, sunt Babilonul din Apocalipsa 17.¹³ Să ne uităm în Biblie și să vedem ce înseamnă Babilonul în acel capitol: „*Babilonul cel mare, mama curvelor și spurcăciunilor pământului*“ (*Apoc. 17:5*). Asemenea cuvinte folosite pentru a denigra Biserica creștină sunt o gravă insultă adusă lui Dumnezeu și Bisericii Sale.
2. Ellen White a spus că cei ce au respins „prezicerile“ lui William Miller din anii 1843-1844 au lucrat în uniune cu duhul lui Satan și cu demonii¹⁴. Credincioșii au respins aberațiile lui Miller, prin Duhul Sfânt, care este Duhul Adevărului. A spune că acești credincioși au lucrat cu duhul Satanei, când ei în realitate au fost cu Duhul Sfânt, o face vinovată pe Ellen White de un păcat care nu se iartă. Mat. 12:31,32 spune: „*De aceea vă spun: orice păcat și orice hulă vor fi iertate oamenilor; dar hula împotriva Duhului Sfânt nu le va fi iertată. Oricine va vorbi împotriva Fiului omului, va fi iertat; dar oricine va vorbi împotriva Duhului Sfânt, nu va fi iertat nici în veacul acesta nici în cel viitor*“.
3. Ellen White se face vinovată de blasfemie, când afirmă că rugăciunile credincioșilor neadventiști nu sunt ascultate, pentru că ei au respins ideile lui William Miller și Hiram Edson, iar Satana ia locul lui Hristos, îndreptând mințile credincioșilor spre el¹⁵.

4. Ellen White spune că sanctuarul ceresc a fost întinat de păcatele celor credincioși, care au fost cărate în cer cu sângele lui Hristos, iar cerul, poluat astfel, trebuie să fie curățat de Domnul Isus. Aceasta este o blasfemie gravă, pentru că sângele lui Hristos curățește orice păcat. Sângele Său nu a cărat păcate în cer¹⁶.

5. Ca și Ellen White, adventiștii nu se abțin de la a blasfemia atât ziua învierii Domnului Hristos, cât și Biserica Sa. Iată ce spun ei, în cartea de doctrină fundamentală adventistă¹⁷: „...Păzirea Duminicii, ca instituție creștină își are originea în taina fărădelegii“ (2 Tes. 2:7). Conform acestei blasfemii, adventiștii merg până acolo, încât numesc Duminica ziua lui anticrist. Taina fărădelegii, despre care vorbește apostolul Pavel, nu are nici o legătură cu ziua de Duminică.

Eticheta de „Babilon religios“ s-a întors asupra adventiștilor, nu din partea neadventiștilor, ci chiar de la adventiști. Astfel, mișcarea dizidentă adventistă reformată nu dă pace adventismului, așa cum adventiștii nu dau pace creștinismului neadvent¹⁸. Este și mai surprinzător faptul că postul de radio adventist „Vocea Speranței“ folosește multe imnuri creștine și surse teologice din „Babilonul religios“, pe care ei îl condamnă cu atâta putere. Ce demonstrează aceasta? Las cititorul să tragă concluzia de rigoare.

Răspuns la întrebarea din capitolul 5

Întrebarea din capitolul 5: Cum a putut Ellen White, o tânără de 17 ani, cu serioase probleme în toate domeniile și anonimă la acea vreme, să dea o dimensiune continentală și apoi mondială erorilor lui William Miller?

Așa cum am văzut, omenește era imposibil ca mișcarea milleristă, dovedită public ca fiind o aberație, să își revină și, sub titulatura adventistă, să capete ascensiune mondială. Prima reacție în evaluarea mișcării adventiste este să cauți un element ocult la originea ei, pentru că este nevoie de o forță supranaturală, să captiveze mintea atâtor sute de mii de oameni cu erori atât de grosolane. Totuși, cel rău nu a avut nevoie să folosească ocultități în cazul mișcării advente, ci a folosit exaltați religioși, pentru a-și atinge scopurile.

O exaltată religioasă a fost Ellen White, care și-a permis riscul să afirme că cele două false preziceri ale lui William Miller, au fost date de Dumnezeu și că Dumnezeu a fost Cel care a vrut ca Miller să greșească. Versetul următor i se aplică lui Ellen White: „*Vai de cei ce numesc răul bine, și binele rău, care spun că întunericul este lumină, și lumina întuneric, care dau amărăciunea în loc de dulceață, și dulceața în loc de amărăciune!*“ (Isa. 5:20).

În pofida faptului că mărturia unanimă a bisericilor protestante era că William Miller greșise, Ellen White îl face un erou al credinței. În felul acesta, Ellen White se angajează pe

un drum descendent, în care intervine cel rău și o folosește, făcând-o să mintă, să fure scrierile altora, să blasfemieze și, în final, să îi dea o autoritate „profetică“ mincinoasă uluitoare. Așa se explică modul în care adventismul a ajuns astăzi la milioane de membri, iar scrierile ei seduc în continuare oameni dotați intelectual, dar neinteresați de adevăr.

Contextul religios american din timpul lui Ellen G. White

– trezire și erezie –

Earle E. Cairns surprinde bine fervoarea religioasă a secolelor al XVIII-lea și al XIX-lea în America și o descrie ca fiind caracterizată de trezire și erezie¹⁹. America trecea prin al doilea val de trezire, condus de Charles Finney și continuat de D.L. Moody. Pe fondul acestei treziri, apar secte ca Mormonii, Teozofia, Știința Creștină, Adventiștii de Ziua a Șaptea, Martorii lui Iehova și alții. Pe vremea aceea, societatea abunda de „profeți“, care aveau transe și viziuni în timpul întâlnirilor religioase adventiste și neadventiste. Era lucru comun la metodiști, de unde a venit și Ellen White, ca serviciile religioase să fie asortate cu strigăte, răsul sfânt, tentative de vindecări, vorbirea în limbi, căderi pe jos, fenomenul junghierii în spirit²⁰.

Una dintre sectele de pe vremea aceea era și „Legătura Creștină“, pe care profesorul Moldovan o descrie în felul următor: „Din nefericire, asupra mișcării adventiste au fost exercitate și influențe negative, antitrinitariene și semiariene, din partea celor veniți din organizația «The Christian Connection», din care făcuseră parte liderii mișcării adventiste de ziua a șaptea James White, Joseph Bates și alții“²¹. Profesorul Moldovan ne dezvăluie faptul că anumiți lideri fondatori adventiști au negat divinitatea Domnului Hristos și Sfânta Treime, probabil cel puțin pentru o perioadă. Aceste concepții sunt erezii. James White se pare că a înfleunțat-o pe Ellen White, care a scris că Domnul Hristos a fost arhanghelul Mihail²², lucru care o face pe Ellen White eretică. Adventiștii nici astăzi nu s-au detașat de această erezie.

Un alt Isus și îngerii

Mulți evanghelici aud în diferite circumstanțe cum vorbesc adventiștii despre Domnul Isus. Însă Isus al lui Ellen White nu este Isus al Scripturii. „*În adevăr, dacă vine cineva să vă propovăduiască un alt Isus pe care noi nu l-am propovăduit sau dacă este vorba să primiți un alt duh pe care nu l-ați primit sau o altă Evanghelie pe care n-ați primit-o, oh, cum îl îngăduiți de bine!*“ (2 Cor. 11:4). Isus al lui Ellen White este mai mult o persoană mitologică, o persoană care nu o trage la răspundere cu privire la ereziile și minciunile spuse. Gloria lui Isus, în descrierea lui Ellen White, este asemănătoare cu cea a personajelor din basmele de circulație mondială și potrivită unei imaginații siropoase, feminine și isterice.

Rolul îngerilor în Noul Testament este redus semnificativ. Experiențe cu îngeri după perioada apostolică sunt extrem de rare. Comunicarea cu îngerii, în special în ultimul mileniu, a fost un semn al sectelor și al ocultismului, nu al creștinismului. Astfel, mormonismul își bazează întreaga teologie pe „revelația” dată de un înger, numit de ei Moroni. La fel iehoviștii, teozofii și persoanele străine de Evanghelie pretind că au comunicat cu îngerii.

Elementele enumerate mai sus, cu privire la Isus al lui Ellen White și la îngeri, trebuie să fie un mare avertisment pentru aceia care s-au lăsat prinși de elementul seducător al scrierilor lui Ellen White. Trebuie menționat faptul că părțile literare pe care le-a furat Ellen White de la alții au valoare în ele însele, dar, amestecate cu viziunile ei, devin o cursă pentru credincioși. *„Nimeni să nu vă răpească premiul alergării, făcându-și voia lui însuși printr-o smerenie și închinare la îngeri, amestecându-se în lucruri pe care nu le-a văzut, umflat de o mândrie deșartă, prin gândurile firii lui pământeste, și nu se ține strâns de Capul din care tot trupul, hrănit și bine încheșat, cu ajutorul încheieturilor și legăturilor, își primește creșterea pe care i-o dă Dumnezeu”* (Col. 2:18, 19).

Îngerii au purtat-o în cer, au purtat-o înapoi și înainte în timp, i-au arătat toate personajele importante ale Scripturii; îngerii au băgat-o în seamă pe Ellen White mai mult decât pe Apostolul Ioan. Pavel ne spune că o astfel de preocupare vine dintr-o mândrie deșartă, așa cum a fost și cazul lui Ellen White. Așa cum spune versetul, ea s-a amestecat în lucruri pe care nu le-a văzut, prin gândurile firii ei pământeste.

Care au fost oamenii care s-au strâns în jurul lui Ellen White?

Este important să știm că adventismul a început cu oameni care, fie erau eretici, fie erau „creștini cu numele” sau creștini rătăciți. Așa cum am văzut, principalii lideri adventiști veneau din secta Legătura Creștină. În contextul acelei vremi, viața religioasă era entuziastă, dar și plină de impostori. Domnul Hristos spune că oile Lui ascultă glasul Lui și că nu se duc nicidecum după un străin (Ioan 10:1-6).

Mesajul lui Ellen White a fost primit de oamenii de la periferia vieții religioase americane. Mesajul lui Ellen White a fost respins de toate bisericile protestante ale vremii, pentru că și-au dat seama că era condusă de un duh străin, nu de Duhul lui Hristos. Și astăzi sunt mulți oameni interesați de religie, dar nu de adevăr. Evanghelia nu rezonază cu lăuntrul lor, pentru că nu au Duhul Sfânt. Ei sfârșesc prin a deveni membri ai unor secte contemporane.

Paralelă între elemente fundamentale de doctrină adventistă și ale Martorilor lui Iehova

Martorii lui Iehova sunt produsul mișcării adventiste. C.T. Russell, fondatorul mișcării iehoviste, a studiat pentru câțiva ani cu un pastor adventist, pe nume Barbour²³. Iată o paralelă între o parte din doctrina fundamentală adventistă și doctrina Martorilor lui Iehova.

Doctrina adventistă

Negarea existenței sufletului
Negarea existenței iadului
Ținerea sabbatului
Condamnarea tuturor celorlalte biserici creștine
False profeții cu privire la venirea Domnului Hristos
Mântuirea primită numai ca membru al mișcării
Domnul Hristos este un înger, arhanghelul Mihail

Doctrina Martorilor lui Iehova

Negarea existenței sufletului
Negarea existenței iadului
Ținerea sabbatului
Condamnarea tuturor celorlalte biserici creștine
False profeții cu privire la venirea Domnului Hristos
Mântuirea primită numai ca membru al mișcării
Domnul Hristos este un înger, arhanghelul Mihail

Pentru o anumită perioadă destul de lungă, adventiștii au negat divinitatea Domnului Hristos și Trinitatea, așa cum a afirmat însuși profesorul adventist Moldovan²⁴. Ca atare, C.T. Russell a fost format în această erezie, pe care el o continuă, dar pe care adventiștii au abandonat-o.

Care este greșeala fatală a adventismului?

În primul rând, adventismul este greșit în mod fundamental, pentru că se sprijină pe un profet mincinos, Ellen White. Ea nu a inițiat nici o doctrină în cadrul adventismului, dar și-a folosit abilitățile de prooroc mincinos, pentru a construi un sistem religios fals, care trebuie întreținut în continuu, prin noi neadevăruri. Iată structura adventistă.

• William Miller devine mentorul lui Ellen White. Așa cum am văzut, el face niște preziceri false, dar, când își dă seama de eroarea în care se află, se dezice complet de toate afirmațiile sale, se pocăiește și îi îndeamnă pe toți discipolii lui să abandoneze conceptele milleriste.

- Ellen White nu ascultă de propriul ei mentor și face exact invers de cum i s-a spus, afirmând că toate aberațiile lui sunt de la Dumnezeu, și că Dumnezeu l-a făcut pe Miller să greșească. Mai mult, îi susține pe Hiram Edson și O.R.L. Crosier în erorile lor și, chiar după ce Crosier își neagă propriile afirmații, ea continuă să spună că acela era adevărul lui Dumnezeu.

- Ellen White se opune întregii mișcări protestante din America și folosește blasfemiile arătate mai sus, pentru a da forță argumentelor ei. Ea polarizează în jurul ei persoane dubioase din punct de vedere doctrinar și formează mișcarea adventistă.

- O dată pornită pe acest drum, mișcarea adventistă are nevoie să adauge în continuu noi explicații și să facă în permanență manipulări teologice, pentru a susține atât statutul de „prooroc” al lui Ellen White, precum și să justifice ereziile și aberațiile teologice ale mișcării.

- Mișcarea adventistă a început cu erezii și, în timp, a adăugat la aceste erezii aproape întreaga doctrină evanghelică. Ei nu își propun să renunțe la ereziile lor. Adventismul poate fi încadrat ca o mișcare sincretistă.

- **Cei mai mari oponenți ai adventismului s-au ridicat din rândul mișcării adventiste și merită să fie enumerați.** Pe plan internațional, îi amintim pe D.M. Canright, Dr. Desmond Ford, Dale Ratzlaff, Walter Rea, iar în România, pe Ion Bâldea.

Walter Martin și Ellen White

Sunt convins că vă veți întreba cine este Walter Martin? El este unul dintre pionierii apologeticii creștine din Statele Unite. Personal, l-am auzit de foarte multe ori la radio, în direct, în California. El a înființat un institut de combatere a sectelor. A fost un gânditor de excepție. El afirmă despre D.M. Canright că a fost cel mai competent scriitor și apologet adventist al secolului al XIX-lea. Canright a părăsit mișcarea adventistă, pentru că nu a mai crezut în inspirația lui Ellen White și în doctrina adventistă²⁵. De asemenea, Martin mai spune că afirmațiile lui Canright nu au putut fi combătute niciodată, din pricina faptului că el a cunoscut-o personal pe Ellen White, precum și pe liderii adventiștii și, de asemenea, a fost bine documentat.

Martin notează faptul că, în anul 1951, F.D. Nichol, unul dintre cei mai mari apologeți adventiști, a scris o carte de 700 de pagini împotriva lui Canright, numită „Ellen White și criticii ei”. Cu tot efortul de a-l combate pe Canright în fiecare aspect, Nichol nu reușește să o salveze pe Ellen White și adventismul. Este paradoxal faptul că, după ce Walter Martin face aceste afirmații în cartea sa „The Kingdom of the Cults”, el însuși încearcă să facă ceea ce nu

a reușit Nichol, și anume să spună că Ellen White nu a fost un fals profet și că adventismul nu este o sectă.

Cartea lui Walter Martin a fost tradusă în limba română, sub numele de „Împărăția cultelor eretice”, de către editura Cartea Creștină, din Oradea. În capitolul despre adventism, Martin demontează piesă cu piesă, într-un mod magistral, doctrina adventistă în întregimea ei și dovedește faptul că Ellen White este vinovată de falsuri și greșeli grave. Dar, în mod incredibil, el încearcă să o salveze pe Ellen White și mișcarea adventistă. Orice cititor obiectiv, văzând ce a scris Walter Martin, va rămâne cu concluzia că este imposibil ca legenda lui Ellen White și a adventismului să rămână în picioare. De ce încearcă Walter Martin să o justifice pe Ellen White rămâne un mister. În cele ce urmează, vom documenta modul în care se contrazice Martin singur, încercând să apere un caz care nu poate fi apărat – cazul lui Ellen White. De asemenea, vom arăta cum autoritățile teologice ale vremii l-au combătut, în încercarea pe care a făcut-o.

Martin spune că Ellen White a avut o personalitate extrem de complexă și că acesta este motivul pentru care a plagiat. Martin folosește expresia „personalitate extrem de complexă”, pentru a diminua drastic urâtele trăsături de caracter ale lui Ellen White. În loc să spună că Ellen White a plagiat, Martin spune că ea a preluat materialul altora și l-a dat mai departe. Trebuie specificat că ea a preluat materialele respective fără acordul autorilor sau al editurilor, semnându-se ea în locul lor și, în plus, a făcut un profit de milioane de dolari din plagiat (vezi Canright). El spune că acțiunile acestea nu pot fi scuzate, dar pot fi înțelese ca acțiuni ale unui creștin care face greșeli. Mă întreb dacă cineva, care i-ar fi plagiat cartea lui Walter Martin, ar fi primit aceleași scuze din partea autorului! Faptul că Ellen White a plagiat enorm, zile, luni și ani de-a rândul, ne arată că ea nu a greșit accidental, ci s-a făcut vinovată în mod premeditat de furt literar, toată viața ei.

Walter Martin eșuează, în încercarea de a o scuza pe Ellen White. Un creștin care trăiește într-un păcat cunoscut și grav o viață întreagă este un fals creștin. Să lăsăm autoritatea Scripturii să vorbească în această privință. „*Copilașilor, nimeni să nu vă înșele! Cine trăiește în neprihănire, este neprihănit, cum El însuși este neprihănit. Cine păcătuiește, este de la diavolul, căci diavolul păcătuiește de la început. Fiul lui Dumnezeu S-a arătat ca să nimicească lucrările diavolului*” (1 Ioan 3:7-8). Ellen White nu s-a pocăit niciodată de aceste păcate. Un creștin autentic nu întârzie să se pocăiască, cu atât mai puțin va persista o viață întreagă în păcat.

Când Fannie Bolton, una dintre scriitoarele profesioniste angajate de Ellen White în munca de plagiat, i-a spus acesteia că trebuie, totuși, să menționeze numele persoanelor de la care ele luau pasaje literare, Ellen White a concediat-o! Nu numai Fannie Bolton²⁶ a sfătuit-o

pe Ellen White să înceteze cu plagiatul, ci și mulți alții. Dar ea s-a încăpățânat să rămână în acest păcat. Aceasta nu este greșeală, ci păcat cronic al unui om nemântuit. Să nu uităm că Ellen White a mințit o viață întreagă, spunând că Dumnezeu i-a vorbit, când, în realitate, ea avansa ideile celor din jurul ei, L-a scos pe Dumnezeu vinovat de toate greșelile ei și s-a făcut vinovată de blasfemie! Gândiți dumneavoastră, cititorilor, dacă o persoană necredincioasă știe toate aceste informații despre Ellen White și citește cum o scuză Martin pe Ellen White, nu va trage concluzia că nu are nevoie de pocăință?

Iată, în cuvintele lui Ellen White, cum se condamnă singură, când îl acuză pe pastorul Fuller de un păcat cronic: „Am fost îndrumată la acest text biblic: *«Deci, păcatul să nu mai domneasă în trupul vostru muritor, și să nu mai ascultați de poftele lui. Să nu mai dați în stăpânirea păcatului mădularele voastre, ca niște unelte ale nelegiurii; ci dați-vă pe voi înșivă lui Dumnezeu, ca vii, din morți cum erați; și dați lui Dumnezeu mădularele voastre, ca pe niște unelte ale neprihănirii»* (Rom. 6:12, 13). **Cei care vă pretindeți creștini**, chiar dacă nu vi se dă lumină mai multă decât conține acest text, **veți fi fără scuză, dacă veți îngădui să fiți stăpâniți de patimi josnice**”²⁷.

În final, W. Martin admite că ea a mințit, că a pretins că are așa-numitul „dar profetic”, cu toate acestea ea nu este un prooroc fals, pentru că a fost născută din nou. Dovezile aduse de Canright, care a cunoscut-o personal pe Ellen White, precum și alte mărturii din istoria adventismului, demonstrează faptul că ea nu a fost o credincioasă adevărată. Domnul Hristos ne spune că proorocii mincinoși se cunosc după roadele lor, nu după afirmațiile lor: „*Păziți-vă de prooroci mincinoși. Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori. Îi veți cunoaște după roadele lor*” (Mat. 7:15-16). Martin, pentru a putea să o scuze pe White, nu prezintă nimic concret din vasta istorie dubioasă a lui Ellen White și a adventismului, ci doar comentează în termeni generali și favorabili. Acest lucru este surprins și de fostul pastor adventist, Dale Ratzlaff, când spune despre cartea lui Walter Martin: „Nu s-a încercat de loc să se dea deplină greutate istoriei adventiste sau să se discute cu membrii bisericii adventiste”²⁸.

O altă mare greșeală a lui Walter Martin a fost acceptarea în mod necritic a declarației de doctrină adventistă, publicată în cartea „Întrebări despre doctrină”. Ce conține această carte? Pentru a răspunde la această întrebare, este nevoie de un scurt istoric. În jurul anului 1950, Walter Martin împreună cu un cunoscut pastor, Donald Grey Barnhouse, au dialogat cu lideri adventiști, încercând să-i convingă de faptul că atât pretențiile lui Ellen White, cât și multe puncte de doctrină adventistă, trebuie abandonate. În acest fel, adventiștii, care erau considerați sectă, puteau, în mod oficial, să fie încadrați ca evanghelici, în America.

Oficialii adventiști doreau mult ca adventismul să fie acceptat ca mișcare evanghelică, dar nu au vrut să abandoneze temelii credinței lor. Atunci, ei au venit cu o soluție ingenioasă, prin care Walter Martin și partenerul lui au fost manipulați. Ce s-a întâmplat? În anul 1957, liderii adventiști au publicat cartea „Întrebări despre doctrină”, în care au afirmat că tot ceea ce este specific adventist rămâne o înțelegere doar pentru adventiști, dar ei se vor relaționa cu cei din afara mișcării ca evanghelici. Cu alte cuvinte, ei rămân mai departe adventiști, în ceea ce privește viața internă a mișcării, dar, în relațiile cu alte denominațiuni, se vor manifesta ca evanghelici. Este de reținut faptul că această acțiune reprezintă doar poziția unor lideri, fără ca decizia aceasta să fie aprobată de Conferința Generală adventistă, care este forul suprem adventist. Nici până astăzi, declarația acelor lideri nu a fost aprobată, iar adventiștii continuă să îi acuze pe evanghelici că fac parte din Babilon, curva cea mare religioasă, că cei ce nu țin sabatul vor primi semnul fiarei... etc. Dale Ratzlaff, fost pastor adventist, ne spune că, de fapt, liderii adventiști au acceptat dialogul cu Walter Martin și au publicat cartea menționată mai sus, cu scopul de a exersa relații publice cu alte culte și de a-și îmbunătăți imaginea publică²⁹.

Walter Martin nu a scăpat necriticat de autoritățile teologice de pe vremea lui. Un prim reproș care i-a fost adus a fost acela că a considerat că liderii adventiști contactați de el au fost sinceri³⁰. Altă problemă a fost că Martin a evaluat doctrina adventistă în acord cu cartea „Întrebări despre doctrină”, care este o simplă declarație a liderilor adventiști, nu mărturisirea oficială de credință. Întotdeauna, o denominație se evaluează doctrinar din mărturisirea oficială de credință, nu din declarațiile neoficiale ale liderilor.

Iată alte câteva luări de poziție³¹:

- **Prof. Harold Lindsell**, decan la Fuller Theological Seminary, a afirmat: „Adventiștii de ziua a șaptea nu sunt evanghelici, pentru că neagă suficiența morții lui Hristos pentru mântuirea noastră, amestecă faptele cu harul, faptele rămânând baza speranței adventiste”.

- **Dr. Merill Tenney**, profesor de Noul Testament la Wheaton College, spune: „Este platforma doctrinară a adventiștilor determinată de câțiva oficiali sau de ceea ce majoritatea adventiștilor cred și practică? Walter Martin a ignorat politica eclesiastică adventistă, practicile lor și grosul învățării lor”.

- **Anthony A. Hoekema**, profesor de teologie sistematică la Calvin Theological Seminary, spune: „Adventiștii au o sursă de autoritate în afara Scripturii, și anume scrierile lui Ellen White, pe care ei le acceptă ca pe „sfaturile inspirate ale Domnului”. Adventiștii pretind că acceptă îndreptățirea numai prin har, dar învățătura lor despre judecata de cercetare și sabat contrazice acest lucru. Pentru că adventiștii văd sabatul ca pe un mare test de loialitate al zilelor din urmă, vedem că opoziția dintre Dumnezeu și Satan devine opoziția dintre adventiști și cei care nu vor să primească învățătura despre sabat. În concluzie, deoarece

mișcarea adventistă consideră că are de jucat un rol central în zilele din urmă, aceasta fiind caracteristica unei secte, acest termen i se aplică și mișcării adventiste.

Walter Martin mai adaugă o greșeală, atacându-l destul de dur, în cartea sa, pe Dr. Anthony Hoekema, teolog cu convingeri calviniste, spunând că, într-un fel, nu există diferență între adventiști și calviști, deoarece calviștii au aceeași reverență față de scrierile lui Calvin, precum au și adventiștii față de scrierile lui Ellen White. Eroarea lui Martin este să o situeze pe Ellen White alături de John Calvin. Scrierile lui Calvin au influențat și influențează în mod pozitiv lumea evanghelică, Calvin fiind o somitate teologică și un reformator, în timp ce Ellen White a fost un fals prooroc³².

- Walter Martin nu menționează nimic, în nici o ediție a cunoscutei lucrări „Împărăția cultelor eretice“, despre faptul că Martorii lui Iehova sunt un rezultat al activității adventiste, cu toate că știa bine lucrul acesta. De asemenea, el nu spune nimic despre Desmond Ford, profesor universitar adventist, care a dovedit doctrina fundamentală adventistă ca fiind falsă. Aceste escamotări dovedesc faptul că lucrarea lui Walter Martin a fost făcută într-un mod foarte subiectiv.

Mărturia unei foste prietene a lui Ellen White

Printre prietenele lui Ellen White a fost și Lucinda Burdick³³. Aceasta a mărturisit cum încerca Ellen White să-și scuze falsele profeții: „I-am cunoscut pe James și Ellen Harmon (acum White) devreme, în anii 1845... Ea a pretins că Dumnezeu i-a arătat lucruri care se vor întâmpla. O dată, ea a prezis că Domnul se va întoarce în iunie 1845. Profeția a fost discutată în toate bisericile (adventiste) și într-un pamflet publicat (de adventiști) în Portland, Me. În timpul verii, după ce a trecut luna iunie, am auzit un prieten întrebând-o cum rămâne cu viziunea. Ea a răspuns că limbajul folosit în viziune a fost limbajul Canaanului, pe care ea nu îl înțelegea, dar că Domnul va veni în septembrie. A sosit și luna septembrie și nu s-a întâmplat nimic... dar ea a mai dat un termen, că Domnul va veni când iarba va crește a doua oară în septembrie, și iarăși nu s-a întâmplat nimic...“ Comentariul meu: false profeții de la o falsă profetesă.

„Minciuna albă“, de Walter Rea O mărturie din zilele noastre despre Ellen White

Ce este „Minciuna albă“? Această expresie reprezintă titlul unei cărți scrise de un fost adventist cu mare influență, din zilele noastre. Conținutul acestei cărți se ocupă de plagiatul

practicat de Ellen White toată viața ei. Dacă această carte ar fi fost scrisă de un neadventist, probabil că adventiștii ar fi avut puțin mai multă justificare să nu o citească. O parte din această carte se găsește tradusă în limba română la adresa www.ellenwhite.org. Datorită faptului că această carte este scrisă de un fost adventist important, lucrurile capătă cu atât mai mult credit, atât pentru adventiști, cât și pentru cei din afara mișcării.

„Minciuna albă“ este un joc de cuvinte, care vorbește despre o abatere morală, dar și despre Ellen White ca persoană³⁴. Abaterea morală se referă la faptul că oamenii din lume își permit să mintă, iar anumite minciuni le consideră minciuni albe, inofensive. La fel, în adventism se trece cu vederea peste furturile literare și minciunile lui Ellen White. Ei consideră că interesele menținerii în existență a adventismului și a statutului de profet al lui Ellen White permit trecerea cu vederea a faptelor lui Ellen White. Observăm aici faptul că adventiștii au același standard ca și lumea, în ceea ce privește minciuna. Dar Dumnezeu nu are lucrurile împărțite între minciuni albe sau inofensive și minciuni grosolane. Înaintea Lui, minciuna este minciună, fie albă, fie grosolană, indiferent de opinia oamenilor. Dar să îl lăsăm pe Walter Rea, autorul cărții „Minciuna albă“, să își spună istoria vieții lui.

Rea a devenit un devotat al lui Ellen White, încă din adolescență. A învățat să bată la mașină, copiind din cartea ei numită „Mesaje pentru tineri“. În timpul liceului și facultății, se ducea să discute cu alți colegi mai documentați, pentru a aduna informații despre Ellen White, care să îl ajute în pregătire, pentru a deveni pastor adventist. În acel timp, i-a venit ideea să scrie un comentariu adventist, care să cuprindă spusele lui Ellen White despre fiecare carte a Bibliei, fiecare doctrină și fiecare personaj biblic. Ajungând pastor în jurul anilor 1940, într-o localitate din centrul Californiei, Walter Rea a pus în practică dorința de a scrie lucrări bazate pe cărțile lui Ellen White. Astfel, el a scris două volume de biografii ale personajelor din Vechiul și Noul Testament. Câțiva lideri din biserică l-au încurajat să ia legătura cu Fundația Ellen White, pentru a publica aceste volume și pentru a fi răspândite în bisericile adventiste. Fundația White, după multă corespondență cu el, i-a dat un răspuns negativ.

Rea nu a pus la inimă acest lucru, ci a publicat cele două volume pe cont propriu, plus un al treilea volum despre Daniel și Apocalipsa, având ca sursă tot materialele lui Ellen White. În curând, aceste cărți au fost vândute în librăriile adventiste și au fost folosite de multe școli și facultăți adventiste din America de Nord. Aceste detalii sunt importante, pentru ca cititorul să-și dea seama că Walter Rea nu a fost un anonim în cadrul mișcării adventiste. De asemenea, observăm devotamentul lui sincer față de Ellen White, precum și o muncă asiduă, pentru a promova scrierile ei. Când Fundația Ellen White a văzut acest succes, care a avut loc în adventism fără acordul lor, l-au convocat la nivel de reprezentanță regională adventistă. Cu

acest prilej, ei i-au pus în vedere să rămână anonim în continuare. Totuși, în următorii ani, adventiștii au cumpărat zeci de mii de volume ale lui Rea.

Dar, lucrând la volumul IV al seriei pe care a început-o, a dat peste o carte, care se numea „Schițe din viața lui Pavel“. Cartea i-a fost dată de către doctorii Daniel H. și Lauretta E. Kress, personalități în domeniul medical adventist. Această carte a fost publicată în anul 1883, dar niciodată retipărită. Într-o zi, Rea îi arată această carte unui membru al bisericii, iar acesta îi spune că această carte, scrisă de Ellen White, se aseamănă foarte mult cu alta, publicată anterior acesteia. Cartea la care s-a referit membrul bisericii se numea „Viața și epistolele apostolului Pavel“, scrisă de William Conybeare și John S. Howson, publicată în Londra, în anul 1851 și, mai târziu, în New York. Rea a comparat cele două cărți și a constatat că lucrurile erau așa cum i se spusese.

Mai târziu, când a lucrat într-o altă biserică din California, familia Wellesley P. Magan, care provenea dintre pionieri adventiști, i-a dat o carte, numită „Profetul Elisei“, de Alfred Edersheim. Cartea era semnată de Ellen White pe antecopertă. Datorită preocupării de ani de zile față de scrierile lui Ellen White, citind cartea lui Edersheim, Rea a observat cuvinte similare între una dintre cărțile lui Ellen White și această carte.

După aceea, Rea s-a dus să-și susțină doctoratul, la University of Southern California. În timp ce studia în biblioteca universității, a dat peste o lucrare în șapte volume, despre istoria Vechiului Testament, scrisă de același Edersheim. Uitându-se prin aceste volume, Rea a fost șocat, când a văzut că, în primele patru volume, titlurile capitolelor, subtitlurile, precum și titlurile de pagină erau de multe ori identice cu cele din „Patriarhi și profeți“, carte scrisă de Ellen White, în anul 1890. Trebuie menționat faptul că Edersheim și-a publicat cele șapte volume în anul 1876. Investigând mai departe, Rea a observat faptul că „Dorința veacurilor“, de Ellen White, avea multe lucruri similare cu o altă carte a lui Edersheim.

Tulburat de ceea ce găsisese, Rea a cerut lămuriri Fundației White și a primit un răspuns, în care erau scuzate „împrumuturile“ literare făcute de Ellen White. Între timp, Bruce Weaver, un student adventist, a dat peste un dosar, la biblioteca Fundației White, pe care această fundație i-l întocmea lui Walter Rea. Acest dosar conținea metoda prin care două personalități ale fundației, Robert W. Olson și Arthur L. White, urma să estompeze rezultatele cercetărilor lui Walter Rea. În ce consta metoda? Liderii de la Fundația White urma să îl amâne continuu cu privire la o decizie finală în ceea ce privește problema furtului literar practicat de Ellen White și, în același timp, să pună o imensă presiune asupra lui, din partea bisericilor, pentru a renunța să facă public acest furt. La rândul său, Bruce Weaver a fost acuzat că a furat acest dosar compromițător, cu toate că el doar l-a copiat, iar apoi l-a returnat; prin urmare, a fost dat afară din universitate.

Totuși, vestea despre cercetările lui Rea s-a răspândit, iar oameni din diferite regiuni ale Americii de Nord au cerut detalii despre acest subiect. În ianuarie 1979, Robert W. Olson a făcut o prezentare la instituția adventistă Loma Linda University. Cineva din audiență a întrebat despre problema furtului literar practicat de Ellen White. Olson a spus că nu era nici o problemă, pentru că toate scrierile erau ale lui Ellen White. Mai mult, el a adăugat că există un pastor din California care răspândește zvonuri despre lucrul acesta, dar nu este nimic adevărat. Când Olson a făcut această afirmație, Rea, care era prezent, a fost șocat. El avea acasă scrisori primite chiar de la Olson, care îi cerea să îi trimită mai departe cercetările lui. Olson chiar stabilise cu Rea ca, la încheierea cercetărilor, acestea să fie publicate de către Fundație.

În anul 1980, președintele Conferinței Generale Adventiste, Neal C. Wilson, convoacă o ședință în orașul Glendale, California, în urma cererii lui Rea de a se studia problema plagiatului lui Ellen White. Despre această ședință a raportat ziarul „Spectrum“, o publicație independentă adventistă, a Asociației forumurilor adventiste. Mai târziu, revista notează excluderea lui Rea³⁵ din adventism, în primul rând din pricina faptului că cel mai mare ziar de pe coasta de vest a Americii, Los Angeles Times, a publicat un articol referitor la cercetările lui Rea cu privire la Ellen White. Ziaristul se numește John Dart, iar articolul se intitulează „Plagiat găsit în cărțile profetesei“³⁶. Oficialii adventiști nu au fost interesați de adevărul investigației făcute de Rea. Ei l-au exclus pe Rea, pentru ca ceilalți pastori să stea cumiți, iar lumea de afară să rămână cu impresia că Ellen White și biserica adventistă sunt fără vină. În urma scandalului provocat prin deconspirarea lui Ellen White de către Walter Rea, în anii 1980, sute de pastori adventiști au părăsit mișcarea adventistă.

După aceasta, Walter Rea s-a decis să scrie cartea „Minciuna albă“. Mulți l-au sfătuit să folosească un titlu mai blând, dar el a rămas la titlul inițial. Din nou, îi îndemn pe cititori, care sunt interesați să citească investigația lui Walter Rea, să acceseze www.ellenwhite.org, unde pot citi această carte și în limba română.

În final, iată unul dintre cazurile de plagiat pe care Walter Rea le expune în cartea sa. Lucrările „Dorința Veacurilor“ și „Spiritul Profeției“, cărți scrise de Ellen White, au în ele multe părți luate din următoarele cărți, enumerate mai jos:

Bible History by Alfred Edersheim, vol. I, 1876, Grand Rapids Eerdmans, 1949.

The Life and Times of Jesus the Messiah by Alfred Edersheim, 1883, Grand Rapids Eerdmans, 1967.

The Life of Christ by Frederic W. Farrar, New York, Dutton, 1877.

The Life of Our Lord and Saviour Jesus Christ by John Fleetwood, New Haven, Galpin, 1844.

The Life and Words of Christ by Cunningham Geike, New York, Appleton, 1883.

The Life of Christ by William Hanna, New York, American Tract Society.

The Great Teacher by John Harris, 2nd ed., Amherst J.S. and C. Adams, 1836.

The Great Teacher by John Harris, 17th ed., Boston, Gould and Lincoln, 1870.

Night Scenes in the Bible by Daniel March, Philadelphia, Zeigler, McCurdy.

Walks and Homes of Jesus by Daniel March, Philadelphia, Presbyterian Pub. Committee, 1856.

• Walter Martin nu menționează nimic, în nici o ediție a cunoscutei lucrări „Împărăția cultelor eretice“, despre cartea „Minciuna albă“, scrisă de Walter Rea. Această carte i-ar fi făcut și mai grea situația, în încercarea lui de a o prezenta pe Ellen White ca fiind o credincioasă care a greșit, nu o falsă profetesă.

Concluzie

Adevărata istorie a adventismului este, în esență, istoria lui Ellen White, care se repetă cu fiecare generație. Lui Ellen White i se potrivește aproape profetic câteva versete. Primul verset se află în Apoc. 2:20 și se referă la statutul ei de profetesă mincinoasă: „*Tu lași ca Izabela, femeia aceea care își zice proorociță, să învețe și să amăgească pe robii mei*“.

Încă un alt verset se potrivește învățaturii ei: „*Dar Duhul spune lămurit că, în vremurile din urmă, unii se vor lepăda de credință, ca să se alipească de duhuri înșelătoare... abătuți de fățărnicia unor oameni care vorbesc minciuni, însemnați cu ferul roșu în însuși cugetul lor. Ei opresc... și întrebuintarea bucatelor pe care Dumnezeu le-a făcut ca să fie luate cu mulțumiri de către cei ce cred și cunosc adevărul*“ (1 Tim. 4:1-3).

Un ultim verset este din Fapt. 16:16-18: „*Pe când ne duceam la locul de rugăciune, ne-a ieșit înaintea o roabă, care avea un duh de ghicire (grecește: un duh al lui Piton). Prin ghicire, ea aducea mult câștig stăpânilor ei. Roaba aceasta s-a luat după Pavel și după noi, și striga: «Oamenii aceștia sunt robii Dumnezeului Celui Prea Înalt și ei vă vestesc calea mântuirii». Așa a făcut ea timp de mai multe zile. Pavel, necăjit, s-a întors și a zis duhului: «În Numele lui Isus Hristos îți poruncesc să ieși din ea». Și a ieșit chiar în ceasul acela*“. În acest verset, observăm faptul că roaba care avea un duh de ghicire spunea lucruri corecte despre Pavel. Nu vorba o dată de gol, ci faptele ei; ea, prin duhul de ghicire, știa cine este Pavel, fără să îl fi cunoscut mai dinainte. Nu tot ceea ce a spus Ellen White este rău, pentru că ea a copiat de la autori creștini de renume. Plagiatul, minciuna, abuzarea credincioșilor adventiști cu canoane pe care ea nu le-a ținut, toate acestea fac din ea o persoană care se aseamănă cu roaba cu duh

de ghicire. Ellen White nu a avut duh de ghicire, dar a amestecat teologia cu o viață condamnată.

Este mișcarea adventistă o sectă?

Această carte nu are scopul de a-i denigra pe credincioșii adventiști.

Ori de câte ori se folosește în această carte cuvântul „adventist“ în sens critic, se face referire la adventistul militant.

Mărturia fostului pastor adventist, Jose T. Guerra:

„De ce am renunțat la adventism?“

„*Din copilărie, am fost un ardent adventist de ziua a șaptea și, timp de mulți ani, am predicat cu adâncă convingere mesajul adventist, ca un ultim mesaj al îndurării pentru o lume păcătoasă. Într-o zi, după o intensă și onestă examinare a doctrinelor specifice adventiste, am ajuns la concluzia fermă că aceste doctrine nu au o bază biblică solidă, așa cum crezusem. Cu toate că a fost dificil pentru mine să accept această nouă realitate, am avut curajul și onestitatea să închei cu ceea ce a însemnat cea mai prețioasă credință de până atunci. Ceea ce urmează este o scurtă prezentare a motivelor care m-au dus la retragerea din adventism.*

Fiind un bun credincios adventist, întotdeauna am considerat-o pe Ellen G. White ca fiind mesagerul Domnului pentru poporul Său, în zilele din urmă. Ei i se dăruise „spiritul profetic“, iar scrierile sale fuseseră o completare a Bibliei. Niciodată nu am gândit că ea ar fi scris ceva contrar Scripturii. Ca sincer credincios în doamna White, am fost un devotat cititor al tuturor cărților ei, totdeauna gata să îmi conformez viața învățăturilor și îndemnurilor ei. În anul 1980, Dr. Walter Rea, un pastor adventist de ziua a șaptea cu vechime, a adus la lumină dovezi concludente și incredibile, demonstrând faptul că doamna White a copiat în mod extensiv de la alți autori, în timp ce își scria propriile ei cărți.

Lucruri similare au fost găsite și de alți cercetători adventiști și, dintr-o dată, toate aceste constatări au pus sub semnul întrebării „inspirația” lui Ellen White. La început, am crezut că acestea sunt simple păcăleli ale Diavolului, pentru a discredita lucrarea lui Dumnezeu, dar, când am început să examinez și să compar dovezile găsite, nu am avut de ales, decât să accept realitatea inconfortabilă: doamna White a obținut mult din inspirația ei din alte surse, care au ajutat-o să-și scrie «mărturiile». Astfel s-a făcut cunoscut faptul că ea a copiat copii din scrieri creștine, ca de exemplu: «Marele Învățător», de John Harris, «Casa Tatălui Nostru», de Daniel March, «Viața lui Hristos», de William Hanna, «Secretul creștinului pentru o viață fericită», de Hanna Withal Smith, «Viața și lucrarea lui Isus Mesia», de Alfred Edersheim și multe altele.

Doamna White a susținut întotdeauna că orice a scris în cărțile sale era o revelație directă de la Dumnezeu, fără să recunoască sursele de inspirație. **Ironia legată de toate aceste lucruri este că ea a copiat de la autori care în prezent sunt considerați «Babilonul căzut», conform interpretării (adventiste) din Apoc. 14:8.** Dar ceea ce a fost și mai descurajator pentru mine (Jose T. Guerra) a fost faptul că Ellen G. White nu era întotdeauna în acord cu Scriptura. Aspectul central al mesajului adventist este credința că, în anul 1844, conform profeției din Dan. 8:14, Isus și-a început faza finală a lucrării Sale în sanctuarul ceresc. În același timp, El face judecata de cercetare a tuturor credincioșilor, ca un preludiv la cea de-a doua Sa venire. Un studiu atent al elementului profetic folosit pentru a determina anul 1844, ca început al judecății de cercetare, a dovedit faptul că este fără bază scripturistică. Principiul după care s-a mers, și anume că o zi înseamnă un an, este argumentat prin citarea pasajelor Num. 14:34 și Ezech. 4:6. Citind aceste pasaje în contextul lor, se vede ușor că ele nu spun că o zi profetică echivalează cu un an calendaristic.

Israel a rătăcit 40 de ani în deșert, ceea ce a corespuns cu 40 de zile de călătorie a spionilor prin Canaan, iar Ezechiel a trebuit să stea culcat câte o zi calendaristică pentru fiecare an calendaristic al stricăciunii lui Israel și Iuda. Nimic din aceste pasaje nu sprijină așa-numitul principiu profetic, că o zi înseamnă un an. Pe de altă parte, să afirmi că 2300 de seri și dimineți din Dan. 8:14 înseamnă 2300 de ani este o pură speculație. Mulți teologi sunt de acord cu faptul că expresia «seri și dimineți» este într-un fel obscură și că ea înseamnă, de fapt, zile sau se referă la jertfele de la templu, care sunt în mai mare acord cu contextul. Mai mult, 2300 de seri și dimineți sunt, conform Dan. 8:9-13, perioada de opresie a cornului mic, pe care adventiștii o identifică cu papa de la Roma. **Cu toate că ei spun că papa de la Roma a început să conducă în anul 538 d.H., ei plasează începutul celor 2300 de ani în anul 457 î.H. Fără îndoială, aici este o serioasă contradicție.**

Această interpretare a lui Dan. 8:14 are o istorie foarte interesantă. William Miller, un predicator baptist din secolul al XIX-lea, a fost primul care a concluzionat că 2300 de seri și dimineți înseamnă 2300 de ani și că aceștia arată spre a doua venire a lui Isus Hristos, în jurul anului 1844. Când venirea Domnului nu a avut loc, așa cum s-a crezut, adventiștii, în loc să-și recunoască greșeala, cum a făcut Miller, au dezvoltat o nouă doctrină, numită judecata de cercetare. Ceea ce a avut loc în 1844, spun ei, a fost faptul că Isus a intrat pentru prima dată în locul Preasfânt al Templului ceresc, pentru a începe judecata credincioșilor și pentru a stabili cine va fi mântuit în final. Această învățătură are detalii pe care mulți adventiști de ziua a șaptea nu le înțeleg pe deplin. Este suficient să spunem că această învățătură nu este sprijinită de Scriptură.

Noul Testament ne spune că, atunci când Hristos s-a urcat la cer, El s-a dus chiar în prezența lui Dumnezeu, nu că a avut nevoie de 1800 de ani, pentru a intra în locul Preasfânt (Evr. 9:11, 12, 23-25). De asemenea, chiar mai important, Evanghelia ne învață că toate păcatele noastre sunt iertate deplin în momentul primirii lui Isus în viața noastră (Col. 2:13). A crede că Dumnezeu ne va cerceta păcatele din nou, pentru a stabili cine este cu adevărat mântuit, nu este numai împotriva Evangheliei, ci este ceva care, în mod continuu, îi terorizează pe adventiștii de ziua a șaptea, pentru că ei nu știu dacă, în cele din urmă, vor fi mântuiți sau nu.

Un alt motiv puternic, care m-a convins să renunț la adventism, a fost când am înțeles faptul că ținerea sabatului nu se mai aplică la creștini. Să mă ierte prietenii mei adventiști, pentru dubiile pe care le am față de Ellen White ca profetesă și pentru că nu mai cred de loc în doctrina complicată a judecății de cercetare. Dar a renunța la ținerea sabatului, «un lucru atât de clar în Biblie», este cu totul de neconceput, spun ei. Sabatul este, pentru adventiștii de ziua a șaptea, sigiliul celor zece porunci, pe care ei le consideră legea eternă a lui Dumnezeu. Ținerea sabatului este pentru ei semnul care descrie un creștin adevărat. Cu toate că ei mărturisesc că mântuirea este numai prin Isus Hristos, în practică ei cred că numai aceia care țin poruncile, în special sabatul, vor fi mântuiți. Conform speculațiilor lor profetice, sabatul va deveni mărul discordiei dintre creștini în zilele din urmă și, pentru ținerea sabatului, ei, adventiștii, vor fi persecutați de către creștinii apostazi, când vor fi aplicate teribilele «legi Duminicale», începând din Statele Unite ale Americii. Orice persoană care nu ține sabatul va primi semnul fiarei și va fi pierdut pentru totdeauna.

Din cauza acestei înțelegeri despre ținerea sabatului, adventiștii cred că ei alcătuiesc singura biserică adevărată a lui Dumnezeu pe pământ. Este posibil ca alte biserici să aibă și adevăr, dar nu au adevărul întreg. Primul lucru care m-a ajutat să înțeleg că ținerea sabatului nu mai era necesară a fost faptul că Biblia nu vorbește despre două legi, cum

afirmă adventiștii, ci doar despre una. Pentru scriitorii Bibliei, legea a fost una, nefăcând nici o distincție între cele zece porunci, ca lege morală, iar restul lege ceremonială. Cele zece porunci erau cuvintele legământului pe care Dumnezeu l-a făcut cu Israel și erau, să spunem așa, un sumar al legii lui Moise. Toate poruncile date prin Moise erau considerate obligații morale, pentru că ele veneau de la Dumnezeu și, ca atare, fie în parte, fie în totalitate, erau considerate legea Domnului sau legea lui Dumnezeu (Neem. 8:1,8,14; Luca 2:22-24).

Când am înțeles faptul că Biblia nu face nici o distincție între diferite părți ale legii și că prezintă legea în unitatea ei, atunci n-a fost dificil pentru mine să înțeleg că legea care a fost abrogată (în relația cu noi), la cruce, a fost legea lui Moise, care a inclus și cele zece porunci, deci și ziua de sabbat (Efes. 2:14-16, Col. 2:13-15). Această nouă înțelegere m-a șocat, la început. Oare însemna că au creștinii libertatea să omoare, să comită adulter... etc.? Dar am continuat să studiez Noul Testament și am înțeles că, deși creștinii nu au o lege scrisă, după care să se conducă, ei au o lege superioară, care le conduce viața, și anume legea lui Hristos (1 Cor. 9:20-21, Gal. 6:2). Acesta nu este un nou set de regulamente, ci legea duhului de viață în Hristos Isus, care îi conduce acum pe credincioși. De aceea, nu este nici o condamnare pentru cei ce și-au pus încrederea lor în Hristos (Rom. 8:1-4).

Dar problema ținerii sau nu a sabbatului a fost rezolvată într-un mod și mai clar, când am găsit faptul că ea nu a fost niciodată impusă creștinilor dintre neamuri. Este adevărat, creștinii de origine evreiască au continuat să țină nu numai sabbatul, ci și alte zile sfinte și tradiții ale înaintașilor lor. Noilor convertiți dintre neamuri nu li s-a spus niciodată să țină sabbatul, ca parte a practicilor creștine. Atunci când a apărut o controversă cu privire la circumcizie și la legea lui Moise (care includea și sabbatul), decizia Conciliului de la Ierusalim a fost aceea că neamurile nu trebuie tulburate cu lucruri ca acestea, ci să se ferească de idolatrie, imoralitate sexuală, sânge, lucruri jertfite idolilor (Fapt. 15:22-29). **Interesant este faptul că apostolul Pavel nu avertizează despre pericolul neținerii sabbatului, care, pentru adventiști, este un păcat mare.**

Acele biserici cărora le-a scris apostolul erau compuse, în principal, din neamuri care nu aveau experiență în ținerea sabbatului. Cu toate că el îi avertizează cu privire la păcate care i-ar descalifica să intre în Împărăția lui Dumnezeu, el niciodată nu a scris despre păcatul neținerii sabbatului (Gal. 5:19-21, 1 Cor. 5:9-11, Efes. 5:3-5).

Dimpotrivă, singura situație în care s-a referit la sabbat pe nume a fost atunci când i-a mustrat pe cei care încercau să-l impună, împreună cu alte sărbători și practici evreiești: «Nimeni, deci, să nu vă judece cu privire la mâncare sau băutură sau cu privire la o zi de sărbătoare, cu privire la o lună nouă sau cu privire la o zi de sabbat» (Col. 2:16). Ca ad-

ventist, am crezut că sabbatul menționat în versetul din Coloseni se referea la sabbatele ceremoniale (paștele, ziua ispășirii...).

Dar am înțeles că Pavel se referise deja la aceste sabbate ceremoniale, când menționase «zi de sărbătoare» sau «lună nouă». Ca atare, ziua de sabbat este a șaptea zi din săptămână. Chiar și teologul adventist Samuele Bacchiocchi este de acord cu faptul că sabbatul din Col. 2:16 este o zi de odihnă din săptămână. Concluzia mea a fost aceea că, dacă sabbatul săptămânal, împreună cu alte sărbători evreiești, erau doar umbre ale lucrurilor a căror realitate este Hristos (Col. 2:17), atunci continuarea ținerii sabbatului dată evreilor ar însemna negarea realității Evangheliei lui Isus Hristos. Pentru noi, creștinii, sabbatul reprezintă o experiență a odihnei în care intrăm, atunci când Îl primim pe Hristos în viețile noastre (Evr. 4:3, Mat. 11:28-30).

În pofida acestei noi înțelegeri, nu a fost ușor pentru mine să ies din adventism. Am crescut acolo și am fost educat în școlile adventiste. Dar acum simt că n-aș putea continua să-L slujesc pe Domnul, printre oameni a căror principală preocupare o constituie alte lucruri (speculații profetice, mâncare, îmbrăcăminte, sabbat... etc.), în loc de Hristos și Evanghelia. Cu ajutorul lui Dumnezeu, am avut curajul și integritatea morală să mă desprind de aceste legături, care păreau a fi de la Dumnezeu, dar care nu aveau, în realitate, o bază solidă în Cuvântul Lui. “

Este mișcarea adventistă o sectă?

Înainte de a răspunde la întrebarea dacă adventismul este sau nu o sectă, trebuie să recunoaștem faptul că însăși întrebarea nu este confortabilă pentru unii credincioși adventiști. Totuși, avem în față două variante: fie credinciosul adventist este sigur de convingerile lui, și atunci nu îi este teamă să citească materialul acesta mai departe, fie, din cauza nesiguranței în care se află, va evita lecturarea materialului care urmează. Scopul acestui capitol nu este de a-i ironiza sau defăima pe credincioșii adventiști. Doresc, ca și până acum, ca această carte să le ofere ajutor acelor credincioși adventiști, care își pun întrebări serioase cu privire la organizația religioasă în care se află și, de asemenea, să-i ajute pe credincioșii evanghelici să poată discuta într-un mod pozitiv cu credincioșii adventiști cu care intră în contact.

Pentru a răspunde la întrebarea: „Este mișcarea adventistă o sectă?“, vom urmări șapte caracteristici fundamentale ale unei secte. Dacă mișcarea adventistă se potrivește sau nu acestei descrieri, rămâne să vedem din cele ce urmează.

Iată cele șapte caracteristici fundamentale ale unei secte:

1. O sectă are un „guru“, ca figură dominantă;
2. O sectă pretinde că numai membrii ei pot fi mântuiți;

3. O sectă fie adaugă, fie scoate ceva din învățătura Scripturii despre Hristos și mântuire;
4. Învățătorii sectei interpretează Scriptura conform doctrinei oficiale a sectei;
5. O sectă își ține membrii loiali prin constrângeri și manipulări de ordin psihologic;
6. Sectele inițiază un dialog bazat pe Scriptură, și, după aceea, în timp, își îndoctrinează membrii cu învățături eronate;

7. Chiar dacă unei secte îi sunt dovedite ereziile, ea continuă să și le răspândească.

1. O sectă are un „guru“, ca figură predominantă.

În primul rând, trebuie explicat cititorilor ce înseamnă „guru“. Termenul „guru“ este de origine indiană și a fost preluat de către ziariști, când au investigat sectele orientale, care aveau ca proveniență India. Ei au observat faptul că întreaga gândire și viața a membrilor sectei erau controlate de conducătorul sectei, care poartă numele de „guru“. Acest „guru“ pur și simplu juca rol de Dumnezeu în viața membrilor sectei. În cazul mișcării adventiste, Ellen White joacă rolul de „guru“. Citind aceste lucruri, desigur că mulți credincioși adventiști se vor revolta. Dar tocmai aici este dovada că Ellen White este idolatrizată și pusă pe picior de egalitate cu Hristos. Ea este „guru“ al mișcării adventiste. Rog cititorul, dacă nu este convins de cele spuse, să revadă capitolul intitulat „Cine este Ellen White?“.

Scrierile adventiste îi atacă vehement pe romano-catolici, dar adventiștii o adoră pe Ellen White mai mult decât o adoră romano-catolicii pe fecioara Maria.

2. O sectă pretinde că numai membrii ei pot fi mântuiți.

Biserica adventistă spune că ea este singura biserică adevărată¹. Ea se consideră o minoritate de excepție, numită „rămășița“. În cartea de doctrină adventistă se spune: „Rămășița din timpul sfârșitului nu trebuie confundată cu ușurință²“, cu alte cuvinte, avem de-a face cu o elită religioasă. Celelalte Biserici, inclusiv Bisericele evanghelice, conform adventiștilor, sunt Babilonul religios, mama curvelor și a spurcăciunilor pământului. Am arătat faptul că această afirmație este o blasfemie. Iată ce spune pastorul adventist Donald K. Short³: „Babilonul și toate ficele sale, bisericele din creștinismul evanghelic“. În contrast cu așa-zisul Babilon religios, pastorul Short are cuvinte grandioase la adresa bisericii adventiste: „Astfel, urma să fie adunat un grup mic de oameni, cum nu s-a mai văzut până atunci în univers“⁴. O astfel de afirmație te lasă fără comentarii! Eroarea acestui punct de vedere se datorește faptului că adventiștii nu țin seama de principiul bisericii ca trup al lui Hristos, ai cărei membri sunt răspândiți în toate formele de creștinism. Aceasta este numită biserică universală. Biserica universală este reprezentată pe pământ prin diferite denominațiuni și biserici locale. Unele dintre ele sunt foarte aproape de modelul Scripturii, dar nicidecum perfecte, altele sunt foarte departe de modelul Scripturii, din cauza elementelor aberante de

doctrină. Biserica adventistă are elemente eretice de doctrină, de aceea nu poate fi considerată o biserică creștină, cu toate că are în cadrul ei și oameni mântuiți.

Așadar, la acest punct, mișcarea adventistă se încadrează în termenul de sectă, deoarece face afirmația că numai membrii ei sunt adevărata Biserică și că numai ei vor fi mântuiți. Ținerea legii și a sabatului sunt elemente fundamentale în adventism. Ei condiționează păstrarea mântuirii de ținerea legii: „Călcătorilor legii li se va refuza intrarea în împărăția lui Dumnezeu“⁵. Dacă legea ar fi putut fi împlinită, nu ar mai fi venit Hristos să o îplinească. Simplul fapt că El a venit să îplinească legea este o dovadă a faptului că legea nu poate fi ținută. Adventiștii uită ceea ce a spus Iacov: „**Căci, cine păzește toată Legea, și greșește într-o singură poruncă, se face vinovat de toate. Căci, Cel ce a zis: «Să nu preacurvești» a zis și: «Să nu ucizi». Acum, dacă nu preacurvești, dar ucizi, te faci călcător al Legii» (Iac. 2:10).** Reamintesc faptul că legea o ține Hristos în noi (Rom. 8:4), prin Duhul Sfânt.

Așa cum am văzut, sabatul este o altă condiție pusă de adventiști, pentru păstrarea mântuirii. Preocuparea față de sabbat a devenit o obsesie la adventiști. Ei vorbesc despre venerarea sabatului⁶. Creștinii care se închină Duminică sunt acuzați că vor primi semnul fiarei. Așadar, doctrina adventistă asociază Duminică, ziua învierii Domnului Hristos, cu supunerea față de anticrist în viitor⁷. Aceasta este o altă blasfemie, de care se fac vinovați cei ce susțin asemenea erezii. Cei care vor primi semnul fiarei vor fi pierduți. Ca atare, potrivit ereziei adventiste, ținerea sabatului te ferește de a primi semnul fiarei.

Și, în final, ei spun că toți adevărații credincioși se vor lipi de ei, adevărata Biserică⁸. Creștinii din bisericile neadventiste sunt avertizați să părăsească cât mai repede bisericile lor și să vină să se unească cu „rămășița adventistă“⁹. Adventiștii recunosc faptul că au erori doctrinare, care îi fac vulnerabili¹⁰, dar continuă să invite la unirea cu ei. O astfel de ideologie este specifică numai sectelor. Evanghelicii cheamă pe păcătoși la Hristos și atât, pentru că El este Calea, Adevărul și Viața. Dar Evanghelia are termeni foarte fermi împotriva ereziilor iudaizante: „**Dar de întrebările nebune, de înșirările de neamuri, de certuri și ciorovăieli privitoare la Lege, ferește-te, căci sunt nefolositoare și zadarnice. După întâia și a doua mustrare, depărtează-te de cel ce aduce dezbinări, căci știm că un astfel de om este un stricat și păcătuiește, de la sine fiind osândit (Tit 3:9).** Sectele sunt imposibil de reînnoit, dar adventismul are o șansă de reînnoire, pentru că a adoptat, pe lângă ereziile lor, doctrină evanghelică. Depinde ce va învinge în cadrul mișcării – doctrina creștină sau ereziile. Decizia aparține membrilor mișcării adventiste, în primul rând, și apoi a liderilor.

3. O sectă fie adaugă, fie scoate ceva din învățătura Scripturii.

Încă de pe vremea Domnului Hristos se practica scoaterea sau adăugarea din învățăturile Scripturii. Astfel, dintre cărțile Vechiului Testament, saduchei nu acceptau decât cărțile lui Moise. Cărțile istorice sau profetice le respingeau. În contrast cu saduchei, fariseii adăugau la cărțile Scripturii tradiția Talmudului și învățăturile rabinice. Și adventiștii fac ceva similar. Așa cum am văzut, doctrina curățirii sanctuarului scoate din desăvârșirea jertfei lui Hristos, spunând că mântuirea nu s-a finalizat la cruce și că Domnul Hristos îi evaluează pe cei mântuiți în Locul Preasfânt, încă din anul 1844. Adventiștii scot din învățătura Scripturii existența iadului și existența sufletului. Alt aspect al scoaterii din învățătura Scripturii îl reprezintă dieta vegetariană, promovată de adventiști, sub pretextul că în Eden oamenii au fost vegetarieni. Nu sunt restricții alimentare în timpul harului. În ceea ce privește adăugarea la învățătura Scripturii, așa cum am văzut, aceasta era preocuparea fariseilor. Ei au pus tradiția (Talmudul) mai presus de Scriptură. Adventiștii adaugă la Scriptură scrierile lui Ellen G. White, chiar dacă ei spun că nu este așa. Pastorii adventiști o citează aproape în fiecare predică pe Ellen White, pentru a valida ceea ce spun ei. În formularea adventistă, „așa zice Ellen G. White“ este tot una cu „așa zice Domnul“. Adventismul mai adaugă la doctrina Noului Testament ținerea legii și a sabbatului. Ori de câte ori o învățătură nu este cristică, în mod inevitabil fie scoate, fie adaugă ceva la învățătura Sfintei Scripturi. **Adventismul este ellenocentric**, adică are în centru pe Ellen G. White și ereziile ei, de aceea adaugă și scoate de la învățătura Scripturii.

4. Învățătorii sectei interpretează Scriptura conform doctrinei oficiale a sectei.

Iată exemplul concret al lui C. Mervyn Maxwell, care interpretează Scriptura conform doctrinei oficiale adventiste, fără să țină seama de dovezi teologice și istorice. Este cu atât mai șocant, cu cât Maxwell a fost șeful departamentului de istorie al bisericii adventiste, de la Universitatea Andrews, timp de 25 de ani și, pe deasupra, are și un doctorat în istorie bisericească, de la Universitatea din Chicago. O carte de-a lui, tradusă și în limba română, este „Măreția unei dezamăgiri“. La pagina 17 a acestei cărți, Maxwell enumeră zece puncte care privesc prezicerile lui Miller, în care, potrivit adventismului, Miller a avut dreptate, în timp ce mulți dintre teologii vremii îl considerau greșit. În realitate, însă, Miller a fost dovedit greșit, când, în ziua de 22 octombrie 1844, nu s-a întâmplat nimic, nici după cea de-a doua precizare. Milerștii au căzut într-o profundă dezamăgire. Dintre cele zece puncte considerate corecte de Maxwell, Miller a greșit la nouă dintre ele. Între aceste puncte se află și afirmația că cele 2300 de zile din Dan. 8:14 reprezintă 2300 de ani. Acești 2300 de ani, spune el, încep în 457 î.d.H. și se încheie în 1844 d.H. Așa cum am văzut în capitolul 5, întreaga precizare a lui W. Miller a fost o gravă eroare, la care s-a raliat și Ellen White. Maxwell, ca istoric, în loc să spună

adevărul în acord cu realitatea și cu majoritatea teologilor creștini, se apleacă sub presiunea administrației adventiste și, folosind creditul dat de titlul de profesor universitar, întărește un fals evident. Cartea lui Maxwell este dedicată salvării unei erezii condamnate de istorie și de Scriptură.

Adventiști ca Prof. Univ. Desmond Ford, Dale Ratzlaff, Prof. Univ. Raymond F. Cottrell, au avut curajul să spună adevărul cu privire la Ellen White și la doctrina adventistă. Desigur că au avut consecințe din partea mișcării adventiste, dar au dovedit faptul că au caracter de oameni ai adevărului.

5. O sectă își ține membrii loiali prin constrângeri și manipulări de ordin psihologic.

Mărturia actriței Mariana Moculescu:

S-a întâmplat acum un an. La invitația lansată de un mai vechi prieten de familie (care îl cunoscuse de puțin timp pe Domnul Cristos și, deci, nu avea o părție prea strânsă cu Dumnezeu), de a vizita o adunare adventistă de ziua a șaptea, am răspuns afirmativ. Nici prin gând nu-mi trecea grozăvia la care urma să fiu supusă în curând.

În acest scurt preambul, trebuie să vă fac cunoscut faptul că întoarcerea mea la Domnul avusese loc cu vreo doi ani în urmă și, în ciuda căutărilor de-o viață și a nesfârșitelor ore de explorări interioare, Dumnezeu reușise perfectă Sa lucrare de a-mi aduce pacea în inimă. O, Doamne, mi-e atât de dor de zilele acelea! Trezeci și trei de ani de singurătate, atâtea greutăți și poveri covârșitoare, lupte dinafară, lupte dinăuntru, o viață emoțională răvășită, din cauza prea multor tensiuni, totul se încheiase. Sau... nu, nu se încheiase suferința, pentru că au avut grijă niște oameni să distrugă fragila construcție începută de Cristos în inima mea.

Am întâlnit în acea zi de sâmbătă, în acea adunare adventistă, două persoane (despre care nici astăzi nu știu dacă sunt soț și soție), deosebit de abile, inteligente, persuasive, „credincioase... cui?“, lăudate de însuși, predicatorul adunării pentru dărnicie, credință și activitate. Pe deasupra, eram și de vârste apropiate.

Modul în care vorbeau la început despre Dumnezeu nu era unul obișnuit, însă era un mesaj care cuprindea o parte din adevărul biblic. Mai târziu, am descoperit că, dacă 99% este adevăr și 1% minciună, trebuie să fie ceva la mijloc! Ei erau ascultați și de către alți membri ai adunării, chiar dacă uneori existau anumite contradicții subtile între ei. Talentați oratori, cu o viață lăudabil de disciplinată, „încărcată“ de o dietă vegetariană și o respectare strictă a unei anumite zile din săptămână, cu o ferventă preocupare pentru „A FACE“, dacă vrei „SĂ FII“, ei deveniseră adevărate exemple de corectitudine, demne de luat

în seamă. Curând, între ei și mine a început o relație. De altfel, „amica“ mea râvnea foarte mult după o relație de prietenie; și știți de ce, fiindcă (mai târziu aveam să aflu) între acești doi oameni nu exista liniște și dragoste. Erau cantonați în muncă, foarte multă muncă, o afacere proprie, care, după spusele lor, avea să continue și în cer. Exagerat de prietenoși, după prima discuție în care eu m-am deschis înaintea lor, au insistat să mergem chiar în acea după-amiază la un prieten adventist. Din neveghere și „din păcate“, am acceptat. Aveau o mare putere de convingere!

Apoi s-a întâmplat un lucru oribil, de care și azi mă mir cu aceeași intensitate. Doar pentru că i-am ascultat cu foarte mare atenție și am încercat să înțeleg punctele lor de vedere, ideile după care își coordonează existența, am ajuns acasă extenuată psihic și fizic. Pe genunchi, în rugăciune, strigam la Domnul Isus, să mă apere de orice formă de rău, dar... prea târziu! În comunicarea mea cu Dumnezeu, se instalase un puternic „virus“. În noaptea respectivă, a urmat o înrăutățire a sănătății mele, ajungând chiar să chem ambulanța. Acuzam dureri de cap infernale, cu vărsături și pierderea vederii, simțeam un vid sufletec insuportabil, chinuitor, iar despre starea spirituală... Medicul ambulanței mi-a luat tensiunea și pulsul, amândouă fiind normale. Șocat de starea sănătății mele, acesta a propus să fiu dusă de urgență la spital, pentru o electrocardiogramă. Stupefacție! Rezultatul a fost bun. Totuși, starea fizică nu s-a îmbunătățit decât după vreo patru zile.

Știți ce au spus cei doi despre acest fapt? Că Satan vrea cu orice preț să distrugă prietenia noastră. Știți ce am crezut în acel moment? Că ei spun adevărul. Trei săptămâni a durat relația noastră, aproape zilnic întâlnindu-ne, plimbându-ne, ascultându-i, reascultându-i, încercând cu eforturi disperate să-i înțeleg și să-i aprob. Foarte interesant era debitul cu care vorbeau și imaginația cu care descriau Împărăția viitoare. În viața mea nu mai întâlnisem așa oameni stăruitori, provocători, îndrăzneți, doritori de a mă „ajuta“ sub orice formă: materială, psihologică, spirituală. La un moment dat, am început să aud din ce în ce mai des că între ei lucrurile nu mergeau prea bine. Existau frecvente certuri, punându-se câteodată chiar problema despărțirii. Pe el nu-l văzusem niciodată făcând vreun gest de tandrețe față de ea, în schimb pe ea o auzisem de nenumărate ori spunând lucruri urâte la adresa lui, fără ca el măcar să se sinchisească. Erau ca niște roboți – muncitori, ordonați, disciplinați, iar eu credeam că ei aplică practic adevărul lui Dumnezeu. Doar erau atât de corecți și de plini de perseverență!...

Într-o zi, i-am întrebat pentru ce doresc atât de mult să fim împreună, răspunsul lor umplându-mă de teamă și respingere: Pentru putere!!! Pentru a cuceri pământul și cerul! EU devenisem veriga lipsă a relației lor, „copilul spiritual“ care înlocuia pustiul din inima acestora. Era prea mult! Obosisem de atâta logoree „spirituală“, pierdusem pacea inimii,

pierdusem adevărul, trebuia să opresc contactele nesănătoase cu acești „vizionari“. Libertatea pe care o propovăduiau nu era libertatea în Hristos. De exemplu, considerau căsătoria o idee destul de... puerilă! De altfel, în conversațiile noastre auzeam des despre doctorul și psihologul Freud. Atitudinea lor devenea din ce în ce mai avangardistă, însetată de control, de manipulare. Începusem să mă întreb dacă acești oameni dețin un strop de respect pentru adevăratele valori, pentru Domnul Hristos! În final, nu le-am mai dat drumul la ușă și n-am mai răspuns nici la telefon. Au insistat tot sâmbăta la ușa mea (într-o sâmbătă i-am cunoscut, și tot într-o sâmbătă i-am părăsit – culmea!), spre seară, trimițând printr-un copil un bilet, care suna cam așa: „Te iubim, X, Y și ISUS!“ Prea târziu... Nu mai puteam să le acord credit! Nebunia se sfârșise!

Abia a doua zi am mai răspuns la ușă, iar de data aceasta era doar ea, neînsoțită. Tristă, descumpănită, singură, a început să plângă, spunându-mi cât de greu este pentru ea să investească o atât de mare cantitate de dragoste, fără nici un ecou. De asemenea, mi-a mai mărturisit faptul că a trăit într-o familie cu mari disfuncționalități, necunoscându-și tatăl, într-o instabilitate emoțională uriașă, mama ei întreținând relații intime pasagere cu diverși bărbați, chiar sub ochii ei. Dezastru și drame care au determinat-o să-L caute pe Dumnezeu și să-L descopere în adunarea adventistă. Tot în acea zi de Duminică mi-a mărturisit faptul că nu a dormit toată noaptea, că suferă mult și că are impresia câteodată că este posedată. De altfel, pe tot parcursul celor trei săptămâni am observat un tic nervos la ea, atunci când el încerca să mă lămurească cum este Dumnezeu.

DUMNEZEU ESTE DRAGOSTE!!! Nu sunt deloc sigură că acești oameni au habar cine este Dumnezeu și cum este Dumnezeu, în schimb sunt sigură de un fapt: că sunt doi nefericiți, care au greșit...! Care au greșit Calea! Și tot din nefericire, căutau să-i conducă și pe alții spre o mare greșală.

A trecut un an de atunci... Mă rog pentru ei.

Mărturia lui R. A. Greive, fost pastor adventist

Întâi voi reda comentariul lui Edmond C. Gruss¹¹, autorul de la care am luat pasajul de mai jos:

„Articole lungi și cărți întregi au fost scrise cu referire la biserica adventistă, dacă ar trebui sau nu considerată evanghelică. Mărturia pastorului R. A. Greive, «De ce am fost

excomunicat din Biserica Adventistă», ne ajută să înțelegem de ce este dificil să-i acceptăm pe adventiști ca evanghelici. Domnul Grieve, în mod cert, nu a scris aceste lucruri ca o persoană din afară, neinformată, sau ca un novice în ceea ce privește adventismul. Articolul de mai jos ne relatează faptul că el a fost pastor adventist timp de 30 de ani, precum și Președinte al Conferinței Adventiste de Nord din Noua Zeelandă. Acest raport este valoros, pentru că a fost scris după ce biserica adventistă a fost declarată evanghelică“ (de către Walter Martin și Gray Barnhouse, notița mea).

Iată și mărturia lui R.A. Grieve:

„Acum câțiva ani, anumiți editori americani au spus că biserica adventistă și-a refăcut teologia atât de mult, încât mișcarea adventistă ar trebui acum considerată evanghelică. La acel moment, respectivii editori creștini din America au extins părtașia și cu liderii adventiști, în timp ce eu și încă trei pastori adventiști am fost interogați de adventiști, în Australia, pentru erezie. Ceea ce am văzut la acel interogatoriu m-a convins cât de profund greșiți erau editorii americani (R.A. Grieve se referă la revista „Eternity“, în care Martin și Barnhouse au apărut adventismul¹²).

Totul a început când noi, patru pastori, am venit cu inimi flămânde și căutătoare după revelația nou-testamentală a evangheliei. Noi făcusem o mare descoperire despre doctrina îndreptăririi, care ne copleșise. Pur și simplu, am dat pe dinafară de bucurie, când am găsit această veste bună. Mulți din bisericile noastre au crezut în îndreptățirea biblică și multi dintre noi am susținut acest lucru, ca răsăritul unei zile noi, care a venit pentru adventiști. Dar triumful acesta a fost de scurtă durată. Am fost chemați la interogatoriu și, pentru că nu am renunțat la doctrina biblică a îndreptăririi, am fost imediat dați afară din biserica adventistă.

Dar nu am plecat singuri. Mai mult de 100 de membri din biserica adventistă, care au fost luminați spiritual, au demisionat din bisericile lor, căutând să găsească părtașie și fericire în diferite ramuri ale bisericii lui Dumnezeu pe pământ. Aceasta n-a fost o mișcare în masă a unei singure biserici adventiste, ci o separare inteligentă din partea profesorilor, a oamenilor de afaceri, precum și a altor gânditori din multe locuri din Australia și Noua Zeelandă. Aceștia, care au părăsit Biserica Adventistă, erau convinși de faptul că doctrina de bază, precum și interpretarea profetică a bisericii lor, nu se potrivea cu revelația Scripturii.

Crima noastră constă în vestirea Evangheliei, și anume că Dumnezeu, în Hristos, ne-a iertat complet de păcatele noastre, ștergând lista păcatelor. În consecință, judecata și condamnarea au fost complet luate, iar credinciosul a fost restaurat la poziția de fiu și moștenitor cu Hristos. Aceste concepte nou-testamentale intrau în conflict cu afirmațiile publicate de Ellen White, care a declarat: „Este imposibil ca păcatele oamenilor să fie șterse înainte de judecată (începută în anul 1844), când păcatele lor vor fi investigate“. (Great Controversy, p.

485). De aceea am fost acuzați – pentru că am crezut că Biblia era singura sursă de credință și doctrină, și că Biblia se interpretează prin ea însăși. În acest fel, scrierile lui Ellen G. White nu mai aveau autoritatea supremă.

Problema de bază era dacă un pastor adventist mai putea să rămână pastor adventist, dacă lăsa la o parte autoritatea scrierilor doamnei White și rămânea doar cu autoritatea Scripturii. Răspunsul dat, când am fost interogați, a fost un „Nu“ categoric. Aceste interogări pentru erezie, din partea adventiștilor, au fost pentru noi încercări ca de foc. **Erau prezente toate dovezile unui război psihologic planificat cu atenție.** Chiar s-au și prefăcut că se roagă și că investighează temele noastre despre mântuire, pe care le-am prezentat. Dar în culise s-a hotărât, din partea celor 13 oameni din comitet, să fim forțați să cedăm interpretărilor lui Ellen G. White, în pofida oricărei dovezi împotriva lui Ellen White.

Când comitetul n-a reușit să supună nici un singur acuzat, s-a ținut o întâlnire în particular, cu secretarul și președintele comitetului. La această întâlnire în particular, orice politețe a fost lăsată la o parte. Și, când nici atunci nu am acceptat să ne dezicem, am fost excomunicați și ruinați peste noapte. Noi, care o dată am fost înflăcărați susținători ai bisericii adventiste, vedem acum că biserica adventistă nu este o biserică ce descinde din protestantism. De asemenea, știm că doctrinele speciale adventiste, ca sabbatul, sanctuarul, judecata de cercetare, biserica rămășiței, sunt doctrine care nu se pot modifica. Pentru a schimba una dintre aceste doctrine, trebuie compromisă poziția profetică a lui Ellen White, or aceasta liderii adventiști nu o vor face niciodată, deoarece ei cred cu tărie că darul profetic al doamnei White este caracteristica specifică bisericii rămășiței.

În teorie, adventiștii ridică Biblia deasupra scrierilor doamnei White. În practică, ei fac exact invers. Puterea psihologică și efectele scrierilor și interpretărilor ei înrobesc atât de subtil mintea pastorilor, precum și a membrilor bisericii adventiste, încât mă îndoiesc că ei vor înțelege vreodată că ei, de fapt, cred revelațiile ei, nu Biblia. Ca o ilustrație la această subtilă înrobire este faptul că, acum 30 de ani, ca tânăr pastor intrând în lucrare, am citit Epistola către evrei în limba originală (greacă) și am fost surprins și stupefiat de faptul că nu puteam să alinez credințele adventiste despre sanctuar, cu această porțiune a Scripturii. Credința mea în scrierile doamnei White a fost atât de puternică, încât, fără ezitare, am lăsat învățătura Bibliei la o parte, în favoarea a ceea ce învăța biserica mea.

În timpul acestor interogații, F.G. Clifford, conducătorul bisericii adventiste (din Noua Zeelandă), a făcut publică poziția bisericii adventiste cu privire la scrierile doamnei White, și anume că aceste scrieri sunt inspirate de același duh care a inspirat Biblia și, în consecință, trebuie să avem aceeași credință în scrierile doamnei White ca și în Biblie. A mai adăugat: «Aceasta este poziția bisericii noastre, și anume că Dumnezeu nu iartă nici total și nici final».

În acord cu cerința bisericii adventiste, de a avea credință în doamna White, este și un articol apărut recent în *Australasian Record*, intitulat „Adevărul care nu se schimbă și nu poate fi schimbat“. Acest articol a fost scris de conucătorul bisericii adventiste peste Australia și Asia. Iată ce a spus acest domn învățat: «Nici o prezentare recentă sau explicație sistematică nu va schimba sau va diminua forța adevărului conținut în doctrinele fundamentale care ne-au făcut pe noi un popor distins. În mod nefericit, câțiva dintre oamenii noștri au început să creadă că are loc o evoluție în biserică și că se petrec ceva schimbări în ceea ce privește ‘Spiritul Profetic’ (scrierile doamnei White), precum și în ceea ce privește natura lucrării lui Hristos în curățirea sanctuarului. Unii chiar au sugerat, despre Conferința Generală din America, că analizează posibilitatea de a prezenta un punct de vedere schimbat al credincioșilor noștri, cu privire la aceste subiecte. Dorim să afirmăm, într-un mod categoric, că asemenea afirmații nu sunt adevărate. Nu au nici o asemănare cu adevărul». Scriitorul acestui articol l-a citat după aceea pe W. R. Beach, care a scris, pentru a-i asigura pe cei din biserică adventistă din Australia și Asia că temerile lor cu privire la schimbările de doctrină erau fără nici un suport. «Noi am spus foarte clar, la seminar și oriunde, că poziția noastră nu se schimbă, și că nu propovăduim nimic nou», spunea Beach.

Edificiul profetic și doctinar al adventismului nu se rezeamă numai pe Biblie, ci pe doamna White și pe Biblie. Această dualitate... creează o religie deformată, care sub nici o formă nu este înrudită cu protestantismul autentic. Când am fost interogată, comitetul mi-a dat 16 citate din surse necanonice, pentru a dovedi că păcatele unui credincios încă sunt toate pe lista lui Dumnezeu de păcate, până după judecata de cercetare. În prezentarea lor, nu a fost nici un text biblic.

Adventismul și îndreptățirea nu pot trăi împreună. Când am fost interogată, secretarul a argumentat astfel: «Dacă fratele Greive are dreptate în privința îndreptățirii, și nu mai rămâne nici o evidență a păcatelor credinciosului în cărțile lui Dumnezeu, atunci cu adevărat nu există judecata de certetare. Și, dacă nu există judecata de cercetare, atunci nu este validă mișcarea adventistă a anilor 1844 și, dacă mișcarea adventistă nu este validă, toată interpretarea profetică a lui Dan. 8:13-14 s-a dus».

Ca pastor adventist cu o vechime de 30 ani, știu că schimbarea nu va veni dinlăuntru. Este adevărat că forma crudă a doctrinelor adventiste este înlocuită cu una mai șlefuită, dar doctrinele de bază ale adventismului original persistă. Câteva schimbări minore și modificări nu vor face niciodată ca adventismul să devină o biserică nou-testamentală, descendentă din mișcarea protestantă. Va trebui să fie refăcută de jos în sus“. Aici se încheie mărturia lui Grieve.

Iată din nou mărturia unei sârmane femei adventiste, redată chiar în cartea adventistă, care poartă titlul: «Noi credem încă», de Robert Folkenberg, președinte al adventiștilor în anul 1994: «Am fost învățată... că judecata continuă în ceruri și că numele noastre pot compărea oricând. Nu putem ști când se va întâmpla lucrul acesta, dar știm că numele noastre vor fi șterse din cartea vieții, dacă nu vom fi absolut desăvârșiți. Atunci vom fi pierduți. Noi nu vom ști lucrul acesta și poate că vom continua să ne luptăm să ajungem desăvârșiți, chiar dacă vremea probei a trecut pentru noi și nu mai avem nici o speranță»¹³. Această credincioasă adventistă ar fi fost atât de fericită, dacă ar fi știut că noi nu vom fi perfecți pe pământ, ci în cer. „Vedeți ce dragoste ne-a arătat Tatăl, să ne numim copii ai lui Dumnezeu! Și suntem. Lumea nu ne cunoaște, pentru că nu L-a cunoscut nici pe El. Prea iubiților, acum suntem copii ai lui Dumnezeu. Și ce vom fi, nu s-a arătat încă. Dar știm că atunci când se va arăta El, vom fi ca El; pentru că Îl vom vedea așa cum este“ (1 Ioan 3:1). În prezent, perfecțiunea ține de poziția noastră în Hristos, nu de practica noastră.

Credincioșii adventiști sunt indirect amenințați că, părăsind mișcarea, își vor pierde mântuirea. Mișcarea adventistă oferă, câteodată, anumite avantaje materiale, precum și relații care duc la avantaje economice, iar membrii știu că, părăsind mișcarea, vor rămâne brusc fără un cerc de relații, ceea ce le va face viața grea. Un mod concret în care credincioșii adventiști sunt manipulați psihologic constă și în faptul că sunt îndoctrinați că, în final, numai cei din cadrul mișcării vor fi mântuiți, iar părăsirea adventismului atrage după sine pierderea mântuirii. Credincioșii adventiști sunt învățați că ținerea sabatului este elementul esențial în trăirea mântuirii, iar ținerea sabatului și a Legii este parte din mișcarea adventă. Membriilor adventiști li se mai spune că creștinii din alte denominațiuni, prin faptul că nu țin sabatul, vor primi semnul fiarei și, în consecință, vor fi pierduți.

6. Sectele inițiază un dialog bazat pe Scriptură și, după aceea, în timp, își îndoctrinează membrii cu învățături eronate.

Mișcarea adventistă organizează evenimente mari, de tip evanghelistic, cum ar fi „Galileanul“. De asemenea, ei abordează oameni și la nivel individual, îndemnându-i la un studiu biblic. Fie că este vorba despre un eveniment de anvergură, cum este „Galileanul“, fie că este vorba despre evanghelizare personală (de la om la om), adventiștii prezintă întâi Evanghelia clară, apoi partea a doua a expunerii conține doctrinele adventiste false, cum ar fi negarea existenței sufletului, iadului, ținerea legii mozaice și a sabatului... etc. O persoană care ascultă mesajul Evangheliei prin adventiști și nu obiectează la doctrinele false adventiste devine un candidat sigur pentru viitoare îndoctrinări. O dată angajat pe acest drum, ascultătorului îi va fi aproape imposibil să iasă din sistemul adventist.

O altă metodă de îndoctrinare adventistă este studiul Scripturii prin corespondență, numit „Sola Scriptura“. Studiul durează doi ani și este oferit gratis. Sunt abordate teme biblice, dar studiul se concentrează asupra cărții proorocului Daniel și a cărții Apocalipsa, din perspectiva adventistă. Doctrinile li care se inoculează studenților prin corespondență sunt în principal falsa „Doctrină a curățirii sanctuarului“, ținerea legii și a sabatului. Un astfel de îndoctrinat va intra în incertitudine cu privire la eternitate și va simți nevoia de suport, pe care îl oferă cei care l-au îndoctrinat, și anume mișcarea adventistă. Sunt și cazuri în care unii se pocăiesc cu adevărat prin acest program, dar vor rămâne robii trăirii prin lege, dacă nu ies din sistemul adventist.

7. Chiar dacă unei secte îi sunt dovedite ereziile, ea continuă să și le răspândească.

De-a lungul timpului, mișcarea adventistă a fost dovedită ca fiind eronată doctrinar și practic, atât de teologi evanghelicici, cât și de oameni din această mișcare. Cu toate acestea, volumul de lucrări noi și seminarii care susțin poziția de guru a lui Ellen White, cât și ereziile ei, este în continuă creștere. Adventiștii nu numai că au un sistem bine organizat de distribuție a literaturii lor, dar ei sunt printre cei mai abili în folosirea programelor radio și a televiziunii prin satelit. Cu ocazia evenimentului „Galileanul“, transmisiunea respectivă a fost preluată în 800 de puncte din țară. În același fel, activitatea prin intermediul Radio Vocea Speranței este foarte susținută. Cu toate că am sunat în direct și am vorbit cu teologi adventiști despre erorile lor, de care și ei erau conștienți, ei au continuat liniștiți să le repete în emisiuni viitoare. Aceasta este o dovadă clară a faptului că mișcarea adventistă nu are în vedere un real dialog teologic, ci o îndoctrinare lentă, dar sigură, a audienței. Cunosc evanghelicici care, devenind fideli ascultători ai postului de Radio Vocea Speranței, ajung să fie simpatizanți ai ținerii zilei sabatului și a legii. Ideologii adventiști contează enorm pe o tehnică psihologică numită „picătura chinezească“. Ei știu că, în final, ascultătorii vor fi educați în subconștient cu ereziile adventiste. De aceea, chiar și atunci când au fost contestați vehement, nici măcar nu s-au tulburat, pentru că ei cunoșteau scopul cu care se fac aceste emisiuni, și anume îndoctrinarea lentă a audienței.

Având în vedere faptul că profilul mișcării adventiste se suprapune perfect peste cele șapte puncte care definesc o sectă, putem trage concluzia clară că mișcarea adventistă este o sectă, **dar nu toți adventiștii sunt sectanți**. Membrii adventiști care sunt născuți din nou nu sunt sectanți, ci ei sunt doar induși în eroare de adventism, din cauza lipsei de împlinire în Hristos. Același fenomen al lipsei de împlinire, care duce la îmbrățișarea unei erezii, era prezent și în Colose. Creștinii din Colose nu au sesizat faptul că aveau o loialitate fragilă față de Hristos. Când au venit iudaizanții și filozofiile pregnostice, au fost destul de ușor captați. De aceea,

Pavel scrie această epistolă către Coloseni, care excelează în prezentarea Domnului Hristos ca fiind preeminent în creație și în biserică. „În El locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii“, le spune Pavel și adaugă: „Voi aveți totul deplin în El“ (Col. 2:10). În consecință, un om plin de Hristos nu mai are loc pentru filozofii seductive și religia umbrelor, adică ținerea legii și a sabatului.

De asemenea, nu pot fi considerați sectanți membrii adventiști care au dubii serioase cu privire la doctrina și practica adventistă și care ar dori să părăsească secta adventistă, dar nu au suficiente informații și motivații solide teologice, pentru a face acest lucru. Viața demonstrează faptul că persoanele indecise, în orice sistem negativ, dacă nu decid repede în favoarea adevărului, părăsind sistemul, vor deveni în scurt timp o parte din sistem.

Sunt sectanți adventiștii de orice rang, care și-au însușit pe deplin doctrina adventistă, convingerile acestea făcând parte din structura lor lăuntrică. Ei devin militanți, iar șansele lor de recuperare sunt foarte mici.

Cum trebuie priviți adventiștii?

Așa cum am spus și în prefață, majoritatea adventiștilor au dubii serioase cu privire la doctrinele specifice cultului din care fac parte. De aceea, adventiștii trebuie priviți ca trei grupuri distincte:

- a) Lideri importanți;
- b) Lideri obișnuiți;
- c) Membri.

În cadrul mișcării adventiste, liderii importanți au șansă mică de reabilitare. Ei sunt cei care elaborează doctrina sectei, precum și strategia de răspândire a sectei. Liderii despre care vorbim aici știu bine care este adevărul cu privire la doctrina adventistă, dar, la fel ca fariseii de altă dată, se supun tradiției lor adventiste, în defavoarea Sfintei Scripturi. De aceea, încercarea de a discuta logic și scripturistic cu acest tip de lideri este, de cele mai multe ori, inutilă. În cadrul mișcării adventiste, liderii importanți sunt profesorii de la seminar, conducătorii mișcării, precum și pastori recunoscuți național, inclusiv misionarii. Unii dintre ei activează intens și la RVS, neținând seama de contestațiile care li s-au adus și revenind într-un mod robotic chiar, la sabat, lege și doctrina vegetariană. Sunt și rare excepții de revenire a unor lideri adventiști la o credință adevărată. Primul a fost D.M. Canright, partener cu Ellen White în adventism. Alții au fost profesorii de seminar teologic adventist, Desmond Ford, precum și pastorul Dale Ratzlaff, alături de pastori din S.U.A care au părăsit adventismul în anii 1980.

Al doilea grup îl formează, cum am văzut, liderii obișnuiți. Ei sunt pastorii bisericilor adventiste și trebuie evaluați fiecare, personal. Unii dintre ei nu știu ce înseamnă nașterea din nou și nici nu au nașterea din nou. Alții sunt credincioși autentici, dar le este frică să spună adevărul cu privire la erorile și ereziile doctrinei adventiste, pentru a nu fi excomunicați și pentru a nu-și pierde sursa de existență. Alții sunt credincioși, dar nu au curajul sau dorința de a face efortul și a verifica învățătura adventistă în lumina Scripturii. Oricum, cu lideri de acest fel trebuie să dialogheze oameni bine informați despre mișcarea adventistă. Orice pastor sau misionar adventist, când a înțeles adevărul cu privire la mișcarea adventă, în mod normal trebuie să părăsească această mișcare. Așa au făcut D.M. Canright, Dale Ratzlaff, precum și peste o sută de pastori adventiști în anii 1980¹⁴.

Al treilea grup din mișcarea adventistă îl formează membrii obișnuiți. În acest grup, mulți simt că doctrina adventistă este greșită, dar nu au surse de informare corectă. Ei au fost învățați să nu verifice temeiurile mișcării adventiste din surse neadventiste. În mod normal, dacă cunoști adevărul, nu te temi să confrunți opinii diferite. Nenorocirea este că destul de mulți nu sunt mântuiți. Ei sunt oameni sinceri, devotați, dar chinuți de efortul zilnic și zădărnice de a ține legea. Sunt șanse ca unii dintre adventiștii obișnuiți, dacă au la îndemână surse bune, ca această carte, să fie recuperați pentru adevăr. Dacă abordăm cu duritate astfel de oameni, nu le vom fi de folos. Trebuie doar să îi informăm și, după aceea, trebuie lăsați la dispoziția Duhului Sfânt, să îi lumineze. În cadrul fiecărui grup al mișcării adventiste sunt adventiștii militanți, care au fost învinși de doctrina falsă adventistă. Pentru ei, nu este mare speranță de îndreptare.

Adventiștii reformiști nu sunt deosebiți de ceilalți adventiști; adventiștii reformiști au ajuns aproape la fanatism¹⁵.

Rezumat al doctrinei adventiste

- Adventiștii au o cristologie incompletă¹⁶, chiar eretică, deoarece, la fel ca Apollinaris, afirmă inexistența sufletului lui Hristos, dar în mod indirect. Dacă Domnul Hristos nu avut suflet de sine stătător, sufletul nostru nu a putut fi răscumpărat la moartea Sa. De asemenea, ei nu au negat public afirmația eretică a lui Ellen White, care a spus că Domnul Hristos este arhanghelul Mihail, adică este creat de Dumnezeu.

- Adventiștii au acceptat întreaga doctrina evanghelică, adugând la ea negarea existenței sufletului, o cristologie eretică, așa cum am văzut mai sus, negarea existenței iadului, ținerea legii și a sabatului, falsă doctrină a curățirii sanctaurului ceresc și a judecării de cercetare,

dieta legii și pe Ellen White, ca profet ale cărei scrieri au autoritate de Scriptură pentru adventiști.

Remarci finale cu privire la mișcarea adventistă

- Sunt șanse mari ca în rândurile adventiștilor să apară psihoze religioase, din cauza incertitudinii cu privire la soarta veșnică, provocată de doctrina falsă a curățirii sanctuarului ceresc și judecării de cercetare. De asemenea, constrângerile cu privire la ținerea legii și a sabatului adaugă presiune psihică. Standardul legii este prea înalt pentru puterea umană, iar adventiștii care iau în serios problema ținerii legii vor suferi chiar depresii majore. Sentimentul de vină care apare pe fondul problemelor enumerate este devastator pentru credinciosul adventist sincer. Iată ce spune fostul pastor adventist Dale Ratzlaff: „*Cunosc greutatea sentimentului de vină pe care teologia judecării de cercetare a impus-o asupra altora, cu care eu am lucrat de-a lungul anilor*“.

În sistemul adventist, sunt suficienți medici care vor trata simptomele, nu rădăcina problemei. În felul acesta, credinciosul adventist intră într-un cerc vicios, pendulând între depresie și tratamentul simptomelor depresiei de către medicii adventiști. Doar în momentul în care unii dintre adventiști vor experimenta eliberarea de sub jugul legii, părăsind adventismul, și vor simți deplin dragostea lui Dumnezeu pentru ei, vor dispărea motivele de deprimare. Revenirea la normalitate, dintr-o psihoză religioasă, poate să dureze mai mult timp.

- Așa cum am spus și înainte, mișcarea adventistă încă supraviețuiește, atât crizelor la nivel individual, cât și la nivel mondial, din pricina unui sistem bine pus la punct cu privire la imaginea publică. În cadrul adventismului, departamentul de relații publice joacă un rol esențial. Ca orice instituție, ei pregătesc oameni speciali, care să poarte dialogul cu presa ori cu oficialii din afara sectei. Activitățile în domeniul TV, reviste, ziare, cărți, sunt de prim rang, dar conținutul aberant al acestor activități mass media încearcă să fie acoperite prin profesionalismul tehnicienilor, în ceea ce privește calitatea editorială. Deoarece adventismul este greșit în mod fatal ca ideologie, iar liderii lor știu aceasta, atunci accentul este pus pe latura socială, pe educație, instituții educaționale și de sănătate.

Se pune o întrebare foarte legitimă: Ce este rău cu aceste preocupări în domeniul educațional și mass media? Nu este nimic rău în aceste lucruri, dar nu este nevoie de o motivație religioasă greșită, care să susțină tot acest efort considerabil. **Lucrurile pozitive de natură socială, educațională¹⁷, din adventism nu compensează ereziile adventiste.** Aceste lucruri pozitive nu sunt un argument că adventismul ar fi bun. Programele sociale și de mass

media din societatea seculară depășesc de multe ori nivelul adventist, fără să îți ceară o dedicație religioasă. Argumentul suprem al unei religii demne de urmat este adevărul, nu imaginea publică. Nu degeaba Domnul Hristos a spus că El este Adevărul (Ioan 14:6). Creștinismul în care Hristos este suprem merită urmat, nu Ellen White, lege, sabat, dieta vegetariană.

- Așa cum am văzut, Ellen White a fost o ființă bolnavă, isterică și epileptică, cu majore depresii și complexe de inferioritate. De multe ori, ea a acționat într-un mod maniacal, jucând rol de Dumnezeu în viața adventiștilor de pe vremea ei. În același timp, Ellen White a mințit în mod deliberat, de nenumărate ori. Așa cum am văzut în capitolul 9, Ellen White este o combinație de profet mincinos și persoană cu o majoră labilitate psihică. Adventismul nu stă în picioare la o simplă verificare, în primul rând din pricina a cine a fost și ce a făcut Ellen White.

- Adventismul este un sistem religios pe care un evreu l-a repudiat, încadrându-l ca samaritanism¹⁸. Samaritenii erau un amestec asiriano-evreiesc ca etnie, dar și ca religie. Iudeii, așa cum ne spune evanghelistul Ioan în capitolul 4, nu aveau nici o legătură cu samaritenii, pentru că ei propuneau un nou tip de iudaism. Samaritenii amestecau iudaismul cu practicile păgâne asiriene și nu recunoșteau autoritatea Ierusalimului. La fel se întâmplă și cu adventismul. Ei preiau parțial din Iudaism ceea ce le convine și îl amestecă cu elemente evanghelice, încercând să le prezinte lumii ca fiind ceva unic. Într-adevăr adventismul este unic prin greșile pe care le-a făcut în teologie și practică. Din adventism a ieșit secta martorilor lui Iehova, o sectă care îi controlează cel mai puternic pe membrii ei.

- Orice persoană care iubește adevărul ar trebui să ia decizia de a nu mai asculta Vocea Speranței.

- Walter Martin a încercat să salveze adventismul de la meritatul nume de sectă. Este într-adevăr paradoxal ceea ce afirmă el, și anume că nu a fost nimeni care să poată răsturna argumentele lui D.M. Canright împotriva lui Ellen White, și totuși, în cartea „Împărăția cultelor eretice“, Walter Martin încearcă să o reabiliteze pe Ellen White.

- Adventiștii și-au pus singuri numele de „biserica din Laodicea“. Acest lucru este încă un caz elocvent de orbire spirituală adventistă, dar în același tip de dreptate divină. Ce vreau să spun prin aceasta? Orice cititor simplu sau educat, văzând ce reproșuri are Domnul Hristos pentru biserica din Laodicea, va înțelege faptul că, între cele șapte bisericii, Laodicea era în starea cea mai deplorabilă. Totuși, mișcarea adventistă a spus că ei sunt această biserică, pentru că Laodicea este biserica dinaintea venirii Domnului Hristos. Spuneam că este și un lucru de dreptate divină, când Dumnezeu a lăsat mișcarea adventistă să-și aleagă acest nume, pentru că s-au stigmatizat ei înșiși. Biserica din Laodicea spunea că este bogată, la fel și ad-

ventiștii se fălesc cu instituțiile lor. Biserica din Laodicea spunea că nu duce lipsă de nimic, la fel adventiștii spun că ei au o doctrină unică și completă și că numai ei vor fi mântuiți. Iată ce spune pastorul adventist Donald K. Short: „Oricare ar fi lista cu fundamentele lumii creștine, un lucru rămâne clar: **lumea creștină nu are nici un amestec în adevărul sanctuarului și judecății. El rămâne un element particular adventist de ziua a șaptea.** Din nefericire, până acum noi nu am văzut și nici nu am apreciat deplin valoarea lui, de aici sărăcia noastră, emblema Laodiceei“¹⁹.

- Mișcarea adventistă are o mărturisire de credință, care este revizuită după nevoie²⁰, ori de câte ori se fac descoperiri noi despre aberațiile lui Ellen White, care compromit sistemul adventist. Ellen White, împreună cu soțul ei, James White, când au republicat scrieri mai vechi de-ale lor, au scos contraziceri și lucruri care i-ar fi compromis²¹, tot așa fac și liderii adventiști astăzi. Iată o dovadă concretă în acest sens. Fostul pastor adventist Dale Ratzlaff, în cartea sa „Doctrina sectantă a adventiștilor de ziua a șaptea“²², când redă credința fundamentală a adventiștilor de ziua a șaptea, specifică faptul că există o ediție a acestei mărturisiri de credință adventiste, revizuită în anul 1980 și încă valabilă în anul 1996, anul tipării cărții sale. Cu alte cuvinte, mărturisirea de credință poate fi schimbată.

- Scrierile lui Ellen G. White sunt multe și pline de contradicții. Dar tocmai mulțimea scrierilor și contradicțiile conținute sunt materialul care este folosit cu succes de liderii adventiști. La ce mă refer? Pentru orice întrebări sau contestații, se găsesc „răspunsuri“ în scrierile lui Ellen White, care îi satisfac pe oamenii superficiali, doritori doar de experiențe religioase, dar nu de adevăr. Dar pe oamenii care caută adevărul, contradicțiile scrierilor lui Ellen White îi determină să înceteze să caute mai adânc în aceste scrieri, abandonându-le definitiv. Scrierile lui Ellen White au în ele seducția specifică scrierilor care vorbesc despre adevăr, dar care niciodată nu ajung la adevăr.

Șansa finală a mișcării adventiste

Etichetarea mișcării adventiste ca sectă nu am făcut-o numai eu, ci și un oficial adventist, profesorul Gary Land²³. În cartea sa, „Adventismul în America“, el spune: „Dacă, așa cum se pare că este cazul, Adventismul de ziua a șaptea este o sectă care a parcurs un drum lung spre a deveni o biserică...“. La fel și profesorul adventist Aron Moldovan spune următoarele: „Din nefericire, asupra mișcării adventiste au fost exercitate și influențe negative, antitrinitariene și semiariene, din partea celor veniți din organizația The Christian Connection (legătura

creștină), din care făcuseră parte liderii mișcării adventiste de ziua a șaptea J. White, J. Bates și alții²⁴.

Profesorul Moldovan ne dezvăluie faptul că anumiți lideri fondatori adventiști au negat divinitatea Domnului Hristos și Sfânta Treime, probabil cel puțin pentru o perioadă. Aceste concepții, pe care le-au avut liderii fondatori adventiști, sunt cele mai grave erezii, chiar dacă profesorului Moldovan i-a fost greu să le numească așa. Astfel de erezii îi descalifică de la denumirea de creștin pe cei ce le susțin. Deci adventismul, în forma de început, a fost o sectă. Dar și adventismul contemporan este o sectă, pentru că încă o mai susține pe Ellen White.

Pentru ca mișcarea adventistă să devină o Biserică creștină cu adevărat, trebuie să urmeze până la capăt drumul lui William Miller, de care ei spun că au ascultat. Ce a făcut William Miller? Când și-a dat seama că a greșit, s-a pocăit cu adevărat și a abandonat falsele preziceri. Mai mult, i-a chemat pe cei care l-au urmat, să se pocăiască și ei. Dacă liderii adventismului de început nu s-au pocăit, poate se vor pocăi cei din prezent, din România. Mișcarea adventistă are o șansă istorică să devină cu adevărat ceea ce și-a dorit, adică Biserica Adventă, eliberată de toate scrierile și influența lui Ellen White, precum și de toate ereziiile doctrinare enunțate în această carte. O Biserică Adventă deplin scripturistică, fără povara ținerii legii și a sabatului, dar plină de har, care anunță venirea Domnului Isus în acord cu ceea ce spune Cuvântul, va fi auzită și apreciată de creștinii din lumea întreagă. Fosta sectă „The Worldwide Church of God“, preocupată cu legea și sabatul, a devenit evanghelică și este pentru prima dată în istorie când o sectă se îndreaptă din punct de vedere doctrinar. Dumnezeu să lucreze ca mișcarea adventistă să urmeze exemplul lor!

Referințe și note

Scurtă prefață

1. *Advențiștii de ziua a șaptea cred... o expunere biblică a celor 27 de puncte fundamentale de doctrină*, Ed. Cuvântul Evangheliei, 1993.

Capitolul 2

1. Richard A. Muller, *Dictionary of Latin and Greek theological terms*, Baker book house, 1985, p. 129.

2. Merrill F. Unger, *The New Unger's Bible Dictionary*, Moody Press, 1988, p. 277 secțiunea N.T.
3. Idem, p. 135 secțiunea N.T.

Capitolul 3

1. Merrill C. Tenney, *New Testament Survey*, WM.B. Eerdmans Publishing Company, 1989, p. 153.
2. *Vine's expository dictionary of Biblical words*, Thomas Nelson Publishers, 1983, p. 607 secțiunea N.T.
3. Earle E. Cairns, *Christianity Through the Century*, Zondervan Publishing House, 1981, p. 289.
4. Barbara Aland, Kurt Aland, Johannes Karavidopoulos, Carlo M. Martini, and Bruce Metzger, *The Greek New Testament*, ediția a IV-a, 1994, p. 714, „eidos touto, hoti dikaio nomos ou keitai“.
5. *Vine's expository dictionary of Biblical words*, Thomas Nelson Publishers, 1983, p. 381, 382.
6. *Advenștii de ziua a șaptea cred... o expunere biblică a celor 27 de puncte fundamentale de doctrină*, Ed. Cuvântul Evangheliei, 1993, p. 360.
7. Idem 360.

Capitolul 4

1. Barbara Aland, Kurt Aland, Johannes Karavidopoulos, Carlo M. Martini, and Bruce Metzger, *The Greek New Testament*, ediția a IV-a, 1994, p. 42, „kuriou gar estin tou sabbatou ho huios tou antropou“.
2. Idem, p. 833, „te kuriake hemera“.
3. Idem, p. 331, „eluen“ este „luo“ la imperfect.
4. W. E. Vine, *Vine's Expository Dictionary of Biblical Words*, Thomas Nelson Publishers, 1985, p.164, secțiunea N.T. „luo“ înseamnă a dezlega, a dizolva, a călca, a demola.
5. Barbara Aland, Kurt Aland, Johannes Karavidopoulos, Carlo M. Martini, and Bruce Metzger, *The Greek New Testament*, ediția a IV-a, 1994, în dicționarul prezentului volum la p. 177, „soma“ înseamnă și realitate în contrast cu o umbră.
6. În limba greacă, expresia este „mia ton sabbaton“. Advenștii spun că Pavel a luat masa Domnului în ziua de sabbat, pentru că sabbate înseamnă sabbat. Dar gramatica expresiei

respective ne arată că avem de-a face cu ziua întâi a săptămânii, deoarece cuvântul mia înseamnă „întâi“, iar atunci expresia „mia ton sabbaton“ s-ar putea citi „ziua întâi după sabbat“. Felul în care evreii numeau zilele săptămânii era următorul: Duminica era ziua întâi după sabbat, luni era ziua a doua după sabbat ș.a.m.d., iar vineri era ziua a șasea după sabbat. În concluzie, „mia ton sabbaton“ e ziua întâi a săptămânii, care e ziua învierii Domnului Hristos și care, de la Constantin cel Mare, a căpătat și denumirea de Duminică.

7. Kenneth Scott Lattourette, *A history of Christianity*, Prince Press, 1999, p. 198.
8. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*, p. 402.
9. Idem, p. 397.
10. Walter Martin, *Împărăția cultelor eretice*, Editura Cartea Creștină, 2001, p. 583-586.
11. C. Mervyn Maxwell, *Măreșia unei dezamăgiri*, Editura Viață și sănătate, 1997, p. 102-103.
12. Idem, p. 104.
13. Idem, p. 106.
14. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*
15. Idem, p. 381.
16. Idem, p. 383.
17. Idem, p. 386.
18. Idem, p. 388.
19. Idem, p. 393.
20. W. E. Vine, *Vine's Expository Dictionary of Biblical Words*, Thomas Nelson Publishers, 1985, p. 338-339.
21. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*, p. 403.
22. Idem, p. 385.
23. C. Mervyn Maxwell, *Măreșia unei dezamăgiri*, Editura Viață și sănătate, 1997, p. 106.
24. W. E. Vine, *Vine's Expository Dictionary of Biblical Words*, Thomas Nelson Publishers, 1985, p. 279.
25. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*, p. 398.
26. Idem, p. 399.
27. Idem, p. 398.
28. Kenneth Scott Lattourette, *A history of Christianity*, Prince Press, 1999, p. 93.
29. *Advenștii de ziua a șaptea cred... o expunere biblică a celor 27 de puncte fundamentale de doctrină*, Ed. Cuvântul Evangheliei, 1993, p. 398.
30. Idem, p. 399.
31. Idem, p. 399.

32. Earle E. Cairns, *Christianity through the centuries*, Zondervan Publishing House, p. 205.
33. *Advențiștii de ziua a șaptea cred...*, p. 399.
34. Idem, p. 243.
35. Idem, p. 244.
36. Idem, p. 244.
37. Idem, p. 243.
38. Earle E. Cairns, *Christianity through the centuries*, Zondervan Publishing House, p. 157.
39. Idem, p. 158.
40. Kenneth Scott Lattourette, *A history of Christianity*, Prince Press, 1999, p. 566-568.
41. Earle E. Cairns, *Christianity through the centuries*, Zondervan Publishing House, p. 205.
42. *Advențiștii de ziua a șaptea cred...*, p. 399, 400.
43. Idem, p. 242.
44. Idem, p. 244.
45. Earle E. Cairns, *Christianity through the centuries*, Zondervan Publishing House, p. 390.
46. John F. Walvoord & Roy Zuck, *The Bible knowledge comentary*, Victor Books, p. 959.
47. *Advențiștii de ziua a șaptea cred...*, p. 399, 400.
48. Earle E. Cairns, *Christianity through the centuries*, Zondervan Publishing House, p. 127.
49. Kenneth Scott Lattourette, *A history of Christianity*, Prince Press, 1999, p. 340.
50. Idem, 408 - 421.
51. Idem, 457.
52. Paul Negruț, *Biserica și Statul*, Editura Institutului biblic „Emanuel“, Oradea, 2000.
53. Informații luate de la www.ellenwhite.org, Ellen White, *Early writings*, p. 29, 47, 55, 143, 145, ediția 1882.
54. Informații de la www.ellenwhite.org, Ellen White, *Testimonies for the Church*, Vol. IX, No. 37, publicat în 1909, p. 232.
55. Merril F. Unger, *The new Unger's Bible dictionary*, Moody Press, 1988, p. 1096.

Capitolul 5

1. Ellen G. White, *Tragedia veacurilor*, p. 417.
2. Dale Ratzlaff, *The cultic doctrine of Seventh-day Adevntists*, p. 159-165.
3. *Advențiștii de ziua a șaptea cred...*, (1993), p. 500.
4. J.F. Walvoord și R. B. Zuck, *The Bible knowledge commentary*, Victor books, p. 1356.
„Cele două coarne ale berbecului au următoarea semnificație: întâi s-a ridicat Împărația

Mezilor (cornul mic), iar pe urmă au apărut și perșii ca putere. În final, perșii (cornul mare) au dominat această alianță medo-persană“.

5. Idem, 1358.
6. Idem, 1358; Cei patru generali au fost: Ptolomeus, Cassander, Lysimachus, Seleucus.
7. Alfred Hârlăuanu, *Istoria universală a poporului evreu*, Editura Zarkony Ltd., București, 1992, p. 212. „Antiochus IV Epiphanes le-a cerut evreilor să se închine zeilor greci. El i-a ridicat o statuie lui Zeus, în Templu, și a cerut să se închine ei“.
8. Horia C. Matei, *Lumea antică*, Editura Danubius, 1991, p. 23. „Antioh IV (Antiochus IV Epiphanes), rege al Regatului Seleucid (175-163 î.d.H.), a trăit între 215-163 î.d.H.“
9. Merrill F. Unger, *The New Unger's Bible Dictionary*, Moody Press, Chicago, 1988, p. 422. „Sărbătoarea Hanukka, care comemorează curățirea templului, este numită „dedicarea altarului“ în 1 Mac. 4:52-59, iar Iosifus, în Ant. 12.7.7, o numește „sărbătoare luminilor“. Era o sărbătoare populară de veselie, comemorând purificarea Templului, înlocuirea vechiului altar profanat cu altul nou și reluarea închinării față de Iehova, toate sub conducerea lui Iuda Macabeul, în anul 164 î.d.H.“
10. Iată cum a transformat William Miller 2300 de „seri și dimineți“ în 2300 de ani. Miller a spus că expresia „o seară și o dimineață“ din Dan. 8: 14, sunt ani și nu părți dintr-o zi de 24 de ore. Aceasta a fost una dintre greșelile fatale făcute de Miller, și anume că a considerat o zi ca fiind egală cu un an. Deci, a spus Miller, 2300 de seri și dimineți din Dan. 8:14 sunt 2300 de „zile profetice“, care înseamnă 2300 de ani. Pe urmă, în mod arbitrar, el a luat ca bază de calcul anul 457 î.d.Hr., când împăratul persan Artaxerxe a dat decretul de reclădire a Ierusalimului. Atunci Miller a scăzut 457 din 2300 rezultând 1843. În consecință, Miller a decis că anul 1843 va fi anul întoarcerii lui Hristos. Ce legătură este între 457 î.d.Hr. și 2300 de ani? Niciuna! Nu este nici un text din Biblie și nici o legătură cu istoria ca să justifice aritmetica lui Miller. Dar, cum era de așteptat, Domnul Hristos nu a venit. Domnul Hristos a avertizat pe ucenici să nu încerce să facă preziceri de ani sau de zile cu privire la revenirea Sa (Fapt. 1:7). Totuși, Miller și adepții lui mai fac o nouă prezicere și pun data de 22 octombrie 1844 ca dată a reîntoarcerii lui Hristos, deoarece între perioadele î.d.Hr. și d.Hr. s-a mai scurs un an pe care ei l-au omis. Adepții lui Miller aleg ziua de 22 octombrie în mod arbitrar, ca fiind Ziua Ispășirii în calendarul evreiesc carait, dar care nu are nici o legătură cu revenirea lui Hristos. Nici noua prezicere 22 octombrie 1844 nu Îl aduce pe Hristos. Cele două false preziceri declanșează „marea dezamăgire“ a lui Wiliam Miller și a adepților lui. După o scurtă perioadă de criză profundă, William Miller se pocăiește real și neagă toate prezicerile. Adepții lui însă au vrut să continue în erorile mentorului lor, William Miller. Și așa ia ființă mișcarea adventistă.

11. J.F. Walvoord și R. B. Zuck, *The Bible knowledge commentary*, Victor books, p. 1358-1359. (A se avea în vedere că anul evreiesc avea 360 de zile, iar Anul Nou evreiesc era în luna martie-aprilie).
12. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*, p. 493, 494.
13. Idem, p. 486.
14. Idem, p. 502, Nota 23: Treiyer, *Ziua Ispășirii*, p. 245.
15. Idem, p. 486.
16. Dale Ratzlaff, *The cultic doctrine of Seventh-day Adeventits*, p. 297.
17. Ellen G. White, *Tragedia veacurilor*, Editura Viață și sănătate, 1996, p. 500.
18. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*, p. 483, 486.
19. Dale Ratzlaff, *The cultic doctrine of Seventh-day Adeventits*, p. 297.
20. Idem, p. 537.
21. Ellen G. White, *Tragedia veacurilor*, Editura Viață și sănătate, 1996, p. 500, 501.
22. Ellen G. White, *Tragedia veacurilor*, Editura Viață și sănătate, 1996, p. 500, 501.
23. Robert Folkenberg, Noi credem încă, Editura Cuvântul Evangheliei, 1994, p. 41.
24. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*, p. 499.
25. Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, Vol. 4, p. 218.
26. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*, p. 488.
27. Ellen G. White, *Tragedia veacurilor*, p. 631. „Când El părăsește Sanctuarul, întunericul îi acoperă pe locuitorii pământului. În acest timp grozav, cel drept trebuie să trăiască înaintea unui Dumnezeu sfânt, fără mijlocire“.
28. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*, p. 486.
29. Donald K. Short, *Apoi sanctuarul va fi curățit*, Editura Cuvântul Evangheliei, 1994, p. 105.
30. Titlul cărții în engleză este *Daniel 8:14, The day of Atonement and the Investigative Judgment* by Desmond Ford.
31. Titlul cărții în engleză este *The cultic doctrine of Seventh day Adventists*, by Dale Ratzlaff.
32. Dale Ratzlaff, *The cultic doctrine of Seventh-day Adeventits*, p. 311-315.
33. Walter Martin, *The kingdom of the cults*, Bethany House Publishers, 1997, p. 521.
34. Idem 525.
35. C. Mervyn Maxwell, *Măreșia unei dezamăgiri*, ed. Viață și sănătate, 1997, p. 79.

36. Idem, p. 79.
37. Dale Ratzlaff, *The cultic doctrine of Seventh-day Adeventits*.
38. Ellen G. White, *Review and Herald*, anul 1850, 1 noiembrie.
39. Ellen G. White, *Spiritual gifts*, vol. 1, p. 139.
40. Idem, p. 139.
41. Idem, p. 158.
42. Walter Martin, *The kingdom of the cults*, Bethany House Publishers, 1997, p. 524; Martin îl citează pe Le Roy Froom din cartea *The profetic faith of our fathers*, p. 828-829.
43. D.M. Canright, The life of Ellen G. White, cap. 22.
44. John F. Walvoord & Roy Zuck, *The Bible knowledge commentary*, Victor Books, p. 958.
45. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*, p. 252.
46. Idem, 259.
47. Idem, 257.
48. Idem, p. 258, 259.
49. Idem, p. 261.
50. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*, p. 536.
51. Idem, p. 374, 385.

Capitolul 6

1. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*, p. 536.
2. idem p. 537.
3. idem, p. 538.
4. idem, p. 543.
5. idem, p. 547.
6. *Old Testament survey*, William Sanford LaSor, David Allan Hubbard, Frederic Wm. Bush, Editura: William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan, 1989, p. 11.
7. *Commentary on the Old Testament in Ten Volumes* by C.F. Keil and F. Delitzch, Vol. I The Pentateuch, Editura: William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan, 1973, p. 80.
8. W. E. Vine, *Vine's Expository Dictionary of Biblical Words*, Thomas Nelson Publishers, 1985, p. 589 – secțiunea N.T.

9. *Advenștii de ziua a șaptea cred...*, p. 539.
10. idem, p. 539.
11. Norman L. Geisler, *Baker Encyclopedia of Christian Apologetics*, Bakers Books, 1998, p. 350.
12. sublinierea mea
13. Editor, Dr. Tim Dowley, *The History of Christianity*, A Lion Book, 1990, p. 179.
14. Moldovan Vilhelm, *Întrebări și răspunsuri*, Impremeria Bacovia, Bacău, p. 146.
15. Walter A. Elwell, *Evangelical Dictionary of Theology*, Baker Book House, Grand Rapids, Michigan, 1985, p. 180.
16. idem, p. 176.

Capitolul 7

1. Hell on trial, P&R Publishing, 1995, p. 57, îl citează pe Leon Morris, cu articolul „The Dreadful Harvest“, *Christianity Today*, 27 May 1991, 34.
2. Expresia locuința morșilor (sheol) este folosită pentru a desemna un loc de existență conștientă, după moarte (Ps. 16:10). Cei răi își primesc pedeapsa în Locuința morșilor (Num. 16:30, Deut. 32:22). Isus a făcut aluzie la Is. 14:13-15, când a condamnat Capernaumul, arătând că sheolul este un loc de existență conștientă și de judecată. Dar, în același timp, până la învierea Domnului Hristos, sheolul a fost un loc de refugiu pentru cel drept și un loc de recompensă pentru cel neprihănit (Iov 14:13). Însă, toți cei care au murit de la învierea Mântuitorului încoace, merg direct în prezența Domnului (Fapt. 7:59). La judecata de apoi, cei răi vor primi trupuri, vor fi judecați (Apoc. 20:12), după care vor fi aruncați în lacul de foc (Apoc. 20:15). În Apoc. 1:18, ni se arată că Domnul Hristos ține cheile locuinței morșilor sau hadesului. Prin învierea Sa, El a biruit puterea morșii și a luat stăpânire peste închisoarea morșii care este locuința morșilor sau hadesul. W.E. Vine, „Vine’s Expository Dictionary of Biblical Words“, Thomas Nelson Publishers, 1985, p. 227, secțiunea V.T.
3. Referințele din Noul Testament cu privire la hades sunt următoarele: Mat. 11:23, 16:18, Luc. 10:15, 16:23, Fapt. 2:27,31.
4. Domnul de multe ori porunca demonilor pe care îi scotea din oameni să se ducă în adânc, iar ei îl implorau să nu îi trimită acolo. De ce? Pentru că adâncul (abisul) este un loc de chin, o anticameră a iadului.
5. *Sufletul după moarte*, S. Rose, Editura Anastasia, 1996, p. 77-99.
6. *Christianity through centuries*, Earle E. Cairns, Zondervan, 1981, p. 254.

7. Cuvântul „Paradis“ vine din limba persană și înseamnă un parc, ferit de posibili intruși. *The New Unger’s Bible Dictionary*, Merrill F. Unger, Moody Press, 1988, p. 962.
8. În Apoc. 9:1,2 se reconfirmă faptul că abisul este un loc de chin, dar și o închisoare temporară a unora dintre demonii care au fost ținuți acolo pentru a fi eliberați în timpul necazului ce mare, pentru a-i chinui pe oameni (Apoc. 9:5). Sufletul lui Anticrist se va ridica din abis după ce va fi asasinat, și va omorî pe cei doi martori ai lui Dumnezeu (Apoc. 11:7, 17:8). Abisul va fi și închisoarea pentru Satan timp de o mie de ani (Apoc. 20:1-3), înainte de a fi aruncat în lacul de foc, pentru a fi chinuit etern (Apoc. 20:10). W.E. Vine, *Vine’s Expository Dictionary of Biblical Words*, Thomas Nelson Publishers, 1985, p. 75, secțiunea N.T.
9. Idem, p. 300.
10. Idem, p. 164.
11. Idem, p. 207, Iată cum comentează doctorul Chuck Quarrels, profesor de greacă și Noul Testament la New Orleans Baptist Theological Seminary: „Adjectivul aionios este înrudit etimologic cu substantivul aion. Totuși, gama de înțelesuri a lui aion este cu mult mai mare decât a lui aionios. În mod normal, substantivul se referă la perioade foarte lungi de timp sau la eternitate. De asemenea, el poate să se refere și la segmente de timp. Câteodată, este folosit într-un sens local sau chiar personal în comparație cu un sens temporal. Câteodată, cuvântul aion înseamnă chiar lume sau se referă la o zeitate păgână. Noul Testament conține cuvântul aion referindu-se și la lume, dar sensul de zeitate păgână se găsește în textele din afara Scripturii, din secolul I. În timp ce substantivul aion are o gamă largă de sensuri în Noul Testament, adjectivul aionios se referă întotdeauna la natura eternă sau veșnică a unei persoane, loc sau lucru. Contextul în care se găsește adjectivul, poate să arate cititorului intenția autorului cu privire la folosirea unei nuanțe specificate anterior. Câteodată, înseamnă fără început sau sfârșit, așa cum adjectivul este folosit să îl descrie pe Dumnezeul veșnic (Rom. 16:26, Evr. 9:14). În alte contexte, adjectivul înseamnă fără sfârșit și este folosit pentru a se vorbidespre ceva care a luat ființă, în timp, dar care va exista pentru totdeauna. Exemplele de acest fel în Noul Testament fac referire la viața veșnică, mântuire veșnică și glorie veșnică, chin vesnic (Ioan 3:16, Evr. 5:9, 2 Tim. 2:10). De asemenea, textele din greaca clasică au folosit adjectivul aproape exclusiv ca să descrie ceva sau pe cineva ca fiind etern sau perpetuu. Referințe luate din dicționarul lui: Walter Bauer, W.F. Arndt, A Greek-English lexicon of The New Testament and other Christian literature, second edition, revised and augmented by F.Wilbur and F.W. Danker, University of Chicago Press, 1979, p. 27-28.
12. În acord cu Evanghelia după Luca 8:31 și Apoc. 9:1,2 locuința morșilor este în centrul pământului.

13. *Advențiștii de ziua a șaptea cred...* (ediția 1993) p. 560.
14. Vorbind într-un sens strict, doar Dumnezeu este etern, iar iadul este fără sfârșit din momentul inaugurării lui.
15. Robert A. Peterson, *Hell on trial*, P&R Publishing, 1995, p. 11.
16. Idem, p. 162-176.
17. Idem p. 177.
18. Lucian Cristescu, *Galileanul*, editura Viață și sănătate, 2002, p. 404.
19. Augustus H. Strong, *Systematic theology*, Fleming H. Revell co., 1976 – International Standard book, p. 1036.
20. Idem p. 1054-5.
21. Norman L. Geisler, *Baker Encyclopedia of Christian Apologetics*, Bakers Books, 1998, p. 311.

Capitolul 8

1. *Advențiștii de ziua a șaptea cred...* (ediția 1993), p. 447.
2. Idem, p. 447.
3. Ellen G. White, *Mărturii pentru comunitate* vol. 2, (Editura Viață și sănătate, Buc. 1998), p. 455-456, 460.
4. Aron Moldovan, *Biserica Adventistă și criticii ei*, (Editura Viață și sănătate, Buc. 1998), p. 110, 112.
5. *Advențiștii de ziua a șaptea cred...* (ediția 1993), p. 436.
6. Idem p. 215, 216.
7. Idem p. 217.
8. Informațiile despre Ellen White și vegetarianism sunt preluate cu aprobare de la adresa de internet www.ellenwhite.org.
9. Ellen G. White, *Mărturii pentru comunitate* vol. 2, (Editura Viață și sănătate, Buc. 1998), p. 359.
10. Manuscript 11, 1873. Released by the Ellen G. White Estate Washington, D.C. April 11, 1985 (MR 14, p. 353).
11. Letter 6a, 1880.
12. Letter 16, 1882, dated May 31, 1882, from Healdsburg, Calif.
13. Spalding and Magan, p. 38.

Capitolul 9

1. La punctul 17 din cele 27 de puncte fundamentale de doctrină.
2. *Advențiștii de ziua a șaptea cred...*, p. 336-338, 349.
3. Idem, p. 330.
4. Walter Martin, *The kingdom of the cults*, Bethany House Publishers, 1997, p. 552.
5. Informații luate de la www.ellenwhite.org, Ellen White, *Testimonies for the Church*, Vol. IX, No. 37, publicat în 1909, p. 232.
6. Aron Moldovan este unul dintre principalii teologi adventiști din România.
7. Aron Moldovan, *Biserica Adventistă și criticii ei*, Editura Viață și sănătate, 1998, p. 69.
8. The American Medical Association, *Encyclopedia of Medicine*, Random House, New York, 1989, p. 565.
9. Dale Ratzlaff, *The Cultic Doctrine of Seventh-day Adventists*, p. 294.
10. Ellen White, *Mărturii pentru comunitate*, Ed. Viață și Sănătate, vol. I , p. 612.
11. Kurt van Gorden, *Mormonism*, Zondervan Publishing House, G. Rapids, 1995, p. 31-32.
12. Dale Ratzlaff, *The cultic doctrine of Seventh-day Adventists*, p. 367-374.
13. Ellen G. White, *Tragedia Veacurilor*, Editura Viață și Sănătate, 1996, p. 397.
14. Ellen G. White, *Spiritual gifts*, vol. 1, p. 139.
15. Dale Ratzlaff, *The cultic doctrine of Seventh-day Adventists*, p. 297.
16. Dale Ratzlaff, *The cultic doctrine of Seventh-day Adventists*, p. 172, din E.G. White, *Spirit of Prophecy*, Vol. 4, p. 266.
17. *Advențiștii de ziua a șaptea cred...*, p. 399.
18. Aron Moldovan, *Biserica Adventistă și criticii ei*, Editura Viață și sănătate, 1998, p. 94, 222.
19. Earle E. Cairns, *Christianity Through the Centuries*, Zondervan Publishing House, 1981, p. 417-423.
20. Informații luate de la www.ellenwhite.org.
21. Aron Moldovan, *Biserica Adventistă și criticii ei*, Ed. Viață și sănătate, 1998, p. 16.
22. Ellen White, *Daruri spirituale*, Ed. Viață și sănătate, 2002, p. 159.
23. Informații luate din înregistrarea video „*The Seventh Day Adventist Church*“, by Jeremiah Films.
24. Aron Moldovan, *Biserica Adventistă și criticii ei*, Ed. Viață și sănătate, 1998, p. 16.
25. Walter Martin, *The kingdom of the cults*, Bethany House Publishers, 1997, p. 552.
26. Walte T. Rea, *The White Lie!*, cap. 11, informații preluate de la www.ellenwhite.org.
27. Ellen White, *Mărturii pentru comunitate*, Ed. Viață și Sănătate, vol. II , p. 438.

28. Dale Ratzlaff, *The Cultic Doctrine of Seventh-day Adventists*, p. 337.
29. Dale Ratzlaff, *The Cultic Doctrine of Seventh-day Adventists*, p. 337.
30. Gordon R. Lewis, *Confronting the Cults*, Baker Book House, Grand Rapids, Michigan, 1976, p. 102.
31. Gordon R. Lewis, *Confronting the Cults*, Baker Book House, Grand Rapids, Michigan, 1976, p. 102-105.
32. Walter Martin, *The kingdom of the cults*, Bethany House Publishers, 1997, p. 545.
33. Informație luată de la www.ellenwhite.org.
34. Titlul cărții în limba engleză este „*The White Lie!*“ care poate fi tradus ca „*Minciuna albă*“ sau „*White (doamna Ellen White) este mincinoasă!*“ Acesta este un joc de cuvinte care în mod profetic a fost îngăduit de Dumnezeu.
35. Spectrum 11, nr. 3, februarie 1981.
36. Los Angeles Times, 23 octombrie 1980, p. 1.

Capitolul 10

1. *Advenștii de ziua a șaptea cred...* p. 252-254.
2. Idem, 253.
3. Donald K. Short, *Apoi sanctuarul va fi curățit*, Editura Cuvântul Evangheliei, 1994, p. 76.
4. Idem, p. 83.
5. *Advenștii de ziua a șaptea cred...* p. 374.
6. Idem, p. 397.
7. Idem, p. 403.
8. Idem, p. 262.
9. Idem, p. 262.
10. Donald K. Short, *Apoi sanctuarul va fi curățit*, Editura Cuvântul Evangheliei, 1994, p. 8.
11. Edmond C. Gruss, *Cults and the occult*, Presbyterian and reformed publishing company, 1974, p. 66-71.
12. Gordon R. Lewis, *Confronting the Cults*, Baker Book House, Grand Rapids, Michigan, 1976, p. 101-102.
13. Robert Folkenberg, *Noi credem încă*, Editura Cuvântul Evangheliei, 1994, p. 41.
14. Dale Ratzlaff, *The cultic doctrine of Seventh-day Adventists*, Life assurance ministry, 1998, p. 251. Dr. Desmond Ford dă o listă lungă de 75 de pagini (în cartea sa numită Daniel 8:14... p. 25-100) cu adventiști care au probleme cu doctrina curățirii sanctuarului ceresc.

- Aproximativ 200 de pastori și alte persoane anagajate de adventiști au părăsit secta, de când Dr. Ford a scris cartea sa.
15. Aron Moldovan, *Biserica Adevntistă și criticii ei*, Ed. Viață și sănătate, 1998, p. 112.
 16. Gordon R. Lewis, *Confronting the Cults*, Baker Book House, Grand Rapids, Michigan, 1976, p. 110.
 17. Rene Noorbergen, *Ellen G. White - profet al destinului*, Editura Viață și sănătate, 1996, p. 246-248.
 18. Mărturie relatată de fratele Mircea Ghitea din Portland, SUA, director al școlii duminicale a Bisericii Baptiste Române din Portland.
 19. Donald K. Short, *Apoi sanctuarul va fi curățit*, Editura Cuvântul Evangheliei, 1994, p. 34.
 20. Dale Ratzlaff, *The cultic doctrine of Seventh-day Adventists*, p. 220.
 21. Idem, p. 148-150.
 22. Idem, p. 357.
 23. Walter Martin, *The kingdom of the cults*, Betany house publisher, 1997, p. 518.
 24. Aron Moldovan, *Biserica Adventistă și criticii ei*, Editura Viață și sănătate, 1998, p. 16.

Bibliografie

- Richard A. Muller, *Dictionary of Latin and Greek theological terms*, Baker book house, 1985.
- Merrill F. Unger, *The New Unger's Bible Dictionary*, Moody Press, 1988.
- Merill C. Tenney, *New Testament Survey*, WM. B. Eerdmans Publishing Company, 1989.
- Vine's expository dictionary of Biblical words*, Thomas Nelson Publishers, 1983.

Earle E. Cairns, *Christianity Through the Century*, Zondervan Publishing House, 1981.

Kenneth Scott Lattourette, *A history of Christianity*, Prince Press, 1999.

Advențiștii de ziua a șaptea cred... o expunere biblică a celor 27 de puncte fundamentale de doctrină, Ed. Cuvântul Evangheliei, 1993.

C. Mervyn Maxwell, *Măreția unei dezamăgiri*, Editura Viață și sănătate, 1997.

John F. Walvoord & Roy Zuck, *The Bible knowledge comentary*, Victor Books.

Ellen G. White, *Tragedia veacurilor*, Editura Viață și sănătate.

Dale Ratzlaff, *The cultic doctrine of Seventh-day Adeventits*, Life Assurance Ministries, 1998.

Alfred Hârlăuanu, *Istoria universală a poporului evreu*, Editura Zarkony Ltd., București, 1992.

Horia C. Matei, *Lumea antică*, Editura Danubius, 1991.

Robert Folkenberg, *Noi credem încă*, Editura Cuvântul Evangheliei, 1994.

Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, Vol. 4.

Donald K. Short, *Apoi sanctuarul va fi curățit*, Editura Cuvântul Evangheliei, 1994.

Walter Martin, *The kingdom of the cults*, Bethany House Publishers, 1997.

D.M. Canright, *The life of Ellen G. White*.

William Sanford LaSor, David Allan Hubbard, Frederic Wm. Bush, *Old Testament survey*, Editura: William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan, 1989.

Commentary on the Old Testament in Ten Volumes de C. F. Keil and F. Delitzch, Vol.I, The Pentateuch, Editura: William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan, 1973.

Norman L. Geisler, Baker *Encyclopedia of Christian Apologetics*, Bakers Books, 1998.

Moldovan Vilhelm, *Întrebări și răspunsuri*, Impremeria Bacovia, Bacău.

Walter A. Elwell, *Evangelical Dictionary of Theology*, Baker Book House, Grand Rapids, Michigan, 1985.

Harvest, *Christianity Today*, 27 May 1991.

Sufletul după moarte, S. Rose, Editura Anastasia, 1996.

Christianity through centuries, Earle E. Cairns, Zondervan, 1981.

Robert A. Peterson, *Hell on trial*, P&R Publishing, 1995.

Lucian Cristescu, *Galileanul*, editura Viață și sănătate, 2002.

Augustus H. Strong, *Systematic theology*, Fleming H. Revell co., 1976-International Standard book.

Ellen G. White, *Mărturii pentru comunitate*, vol. 1-8, Editura Viață și sănătate, Buc. 1998.

Aron Moldovan, *Biserica Adventistă și criticii ei*, Editura viață și sănătate, Buc. 1998.

Kurt van Gorden, *Mormonism*, Zondervan Publishing House, G. Rapids, 1995.

Ellen G. White, *Spiritual gifts*, vol. 1.

Walte T. Rea, *The White Lie!*

Gordon R. Lewis, *Confronting the Cults*, Baker Book House, Grand Rapids, Michigan, 1976.

Edmond C. Gruss, *Cults and the occult*, Presbyterian and reformed publishing company, 1974.

Rene Noorbergen, *Ellen G. White - profet al destinului*, Editura Viață și sănătate, 1996.

Alte informații au fost luate din Internet, de la www.ellenwhite.org și din înregistrarea video „*The Seventh Day Adventist Church*“, Jeremiah Films.